ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(పన్నెండవ సమావేశము: ఇరవైనాల్గవ రోజు)

మంగళవారం, 21 మార్చి, 1989

(సభ ఉదయం 8–30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి (మలక్‌పేట) — మొన్న ఎగ్గికల్చరు మినిష్టరు గారు ఎగ్గికల్చరు స్టూడెంట్స్ విషయంలో ఒక స్టేట్‌మెంటు ఇస్తామని చెప్పారు. ఆ స్టేటుమెంటు ఇవ్వకముందే హాస్టల్ నుంచి వారిని తీసేస్తున్నారు. యూనివర్సిటీకి కూడా సంబంధం లేని ఇష్యూ. కొంచెం, ఆ స్టేటుమెంటు ఇచ్చేవరకు అయినా ఆపాలని చెప్పండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత.

ప్రశ్నలు—వాగ్రూప సమాధానములు

జనతా వస్త్రాలు

221—

* 10026—సర్వశ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి (కైరతాబాద్) కె రాంభూపాల్‌రెడ్డి (పాణ్యం) :— చిన్నతరహా, నీటిపారుదల మరియు జవుళి శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) భారత ప్రభుత్వం ఊహించిన ప్రకారం జనతా వస్త్రాల సరఫరా ఆకు పచ్చ కార్డు కలిగియున్న వారికి మాత్రమే ఉద్దేశించింది కాదన్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) 1988 వ జూన్ చివరకు ఆప్కోలో ఎంత పరిమాణంగల జనతా వస్త్రాల విల్వ వున్నది;

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member

(ఇ) ఆదాయ పరిమితితో నిమిత్తం లేకుండా వినియోగదారులందరికి జనతా వస్త్రాలను సరఫరా చేయుటకు ప్రభుత్వం యోచిస్తుందా ?

చిన్న తరహా సాగునీటి శాఖ, జవుళి శాఖ మంత్రి (శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి):–

(అ) జనాభాలోని పేదవర్గాల వారికోసం చేనేత జనతా వస్త్రాలను ఉద్దేశించడం జరిగింది. కేంద్రప్రభుత్వం కూడా జనతా వస్త్రాలను ఆదాయం/భూపరిమితిని పరిగణనలోకి తీసుకొని ఉద్దేశించబడిన వారికే అమ్మాలని సూచించింది.

(ఆ) 30-6-1988 తేదీనాటికి ఆప్కోవద్దఉన్న జనతావస్త్రాల నిల్వ ఈ క్రింది విధంగా ఉంది

1.	జనతా చీరలు	8,46,933
2.	జనతా పంచెలు	15,68,011

(ఇ) లేదండీ.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి :–అధ్యక్షా, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు తరపున ఇచ్చే జనతా బట్టలు ఎంత ఇన్‌కం సీలింగు ఉన్నవారికి ఇవ్వాలని ఉందని అడగడం జరిగింది. సరైన సమాధానం చెప్పలేదు. కేవలం గ్రీన్ కార్డు హోల్డర్స్‌కు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. యెల్లో కార్డు వారికి ఇవ్వడం లేదు. అలాంటివి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి కండిషన్స్ ఉన్నాయా ? వీటిని ఆప్కో, సైడ్‌కాన్, హాకా, సివిల్ సప్లయిస్‌లో అమ్ముతున్నారు. ఎక్కడ ఎంత స్టాకు ఉన్నదో చెప్పలేదు. వాటి డిటేయిల్స్ ఇవ్వాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నారు. జనతా వస్త్రాల పథకం మొదలుపెట్టినప్పటి నుంచి మన రాష్ట్రప్రభుత్వానికి కేంద్రప్రభుత్వం కేటాయించిన బట్ట ఎంత ? ఈ కోటాను మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఉపయోగించిందా లేదా ? ఒక జత చీర ధోవతికి భారత ప్రభుత్వం ఇస్తున్న సబ్సిడీ ఎంత ? రాష్ట్రప్రభుత్వం ఇస్తున్న సబ్సిడీ ఎంత ?

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి :–సార్, చేనేత కార్మికులకు తగిన ఉపాధి కల్పించడం తరువాత దారిద్ర్య రేఖకు దిగువనున్న పేదవారికి బట్టలు అందించడం వారి కొనుగోలు శక్తి లిమిట్స్‌లో ఇది కేంద్రప్రభుత్వం చేపినటువంటి సూచన. ఆ సూచన ప్రకారంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం పేదవారికి .....

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :–పేదవారు అంటే ఏమిటి ? సెంట్రల్ గవర్నమెంటు డిఫినిషన్ ఉన్నదా ? రూ. 500 ఆదాయం ఉన్నవారికి ఇవ్వాలని ఏమైన సెంట్రల్ గవర్నమెంటు చెప్పిందా ?..... ..

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి :–కేంద్రప్రభుత్వం నిర్దేశించింది. ఆదాయం–భూమి వారికి ఉన్న పరిమితులను బట్టి యీ జనతా గుడ్డలను సప్లయి చేయాలని నిర్దేశించింది. ఆ నిర్దేశిత సూత్రాల మేరకు రాష్ట్రప్రభుత్వం కూడా తన పాలసీని మార్చుకొని పచ్చ కార్డు వారికి మాత్రమే సప్లయి చేస్తున్నారు. భారత ప్రభుత్వం సబ్సిడి రు. 29.97 పైసలు జనతాబట్టలి మీద ఇస్తున్నది. రాష్ట్రప్రభుత్వం రు. 9.20 పైసలు జనతా మీద సబ్సిడి ఇస్తున్నది. పంపిణిలో రాష్ట్రప్రభుత్వం 2.48 పైసలు, నూలు మీద 2.50 పైసలు మొత్తం రాష్ట్రప్రభుత్వం రు. 14 సబ్సిడి ఇస్తున్నది. యావత్తు

దేశంలో జనతా బట్టలు, చీరలు డిస్ట్రిబ్యూషన్‌లో మనరాష్ట్రం ప్రథమ స్థానాన్ని ఆక్రమిస్తున్నది. ఈ సబ్సిడీ పథకం దేశంలోని ఇంకేరాష్ట్రంలో కూడా అమలు జరగడం లేదు. వెస్ట్ బెంగాల్‌వారు మూలు మీద కొంత సబ్సిడీ ఇస్తున్నారు. కర్నాటకలో ఇప్పుడు సబ్సిడీ యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ పథకం మనరాష్ట్రంలో సక్సస్ అయింది. కేంద్రప్రభుత్వం కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అమలు పరిచిన విధానం బాగా ఉన్నదని చెప్పి దీనిని అనుసరించండని ఇతర రాష్ట్రాలకు డైరెక్షన్ ఇవ్వడం జరిగింది. కేంద్రం ఇస్తున్న సబ్సిడీతో, రాష్ట్రం ఇస్తున్న సబ్సిడీ ఎంత అనేది కాదు. అసలు కేంద్రం ఇస్తున్న సబ్సిడిని రాష్ట్రం పూర్తిగా వినియోగించుకుని ఈ పథకాన్ని దిగ్విజయంగా నిర్వహిస్తున్నందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వాన్ని అభినందించి చాల్సి ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి :–ఇప్పటివరకు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఇచ్చిన సబ్సిడీ ఎంత? రాష్ట్రప్రభుత్వం దాన్ని ఎంత వినియోగించిందని అడుగుతున్నాను. తరువాత స్టాకు గురించి చెప్పడం జరిగింది. ఆప్కోవద్ద ఉన్న జనతా వస్త్రాల నిల్వ మాత్రమే చెప్పారు. పేడ్‌కాన్, హోకా, ఆప్కో, సివిల్ సప్లయిస్ వారి దగ్గర ఎంతెంత స్టాకు ఉన్నదని అడిగాను. ఇక్కడ స్టాకు సేల్స్ కాకముందే, కాంట్రాక్టర్సును, కెండర్స్‌ను, నామినల్ మీద ఇచ్చేసి గవర్నమెంటు అక్కడ షాపు దగ్గరికి స్టాకు పంపడం జరిగింది. ట్రాన్స్‌పోర్టులో కూడా కుంభకోణం ఉన్నది. స్టాకు అక్కడక్కడ షాపులలో ఉండగా పంపడం జరిగిందా, లేదా? సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఇచ్చిన సబ్సిడీని ఎంత మీరు వాడుకున్నారు?

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి :–ఆప్కోగాని, ఇతర అన్ని సంస్థల ద్వారా 1984–85లో 29 లక్షల 49 వేలు, 1985–86లో 40 లక్షల 44 వేలు, 1986–87లో 31 లక్షల 9 వేలు, 1987–88లో 38 లక్షల 32 వేలు, 1988–89లో 43 లక్షల 75 వేల జనతా బట్టలు అని నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్థన రెడ్డి :–అధ్యక్షా, నేను అడిగిన దానికి సరియైన జవాబు రాలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :–మీరు ప్రశ్న ఒకసారి చదవండి, సరియగు జవాబు వచ్చింది.

శ్రీ పి. జనార్ధన రెడ్డి :–సెకండ్ క్వశ్చన్‌లో స్టాక్ గురించి అడిగాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:–ఇప్పటికే 10 నిమిషాలు గడిసిపోయింది. ఇంకా క్వొశ్చన్ కావాలంటే ఎలా?

శ్రీ డి. కె. సమరసింహా రెడ్డి (గిద్దాలూర్) :–అధ్యక్షా, వారి ప్రశ్నలూ సమాధానానికి సమన్వయం కుదరడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :–ప్రశ్న ఒకసారి చదవండి.

Whether it is a fact that the supply of janatha cloth as envisaged by Government of India is not meant only for Green Card Holders, that he has answered. Then the quantity of stock of janatha cloth held by APCO, which he has answered. Then whether the Government consider to supply janatha cloth to all consumers irrespective of income ceiling .....

శ్రీ డి. కె. నరసింహా రెడ్డి :—అది ప్రశ్న. ఆదాయ పరిమితితో సంబంధం లేకుండా వినియోగదారులందరికి జనతా వస్త్రాల సరఫరాను ప్రభుత్వం అనుమతిస్తుందా? దానికి లేదండి అన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క నిర్దేశిక సూత్రాల ప్రకారము అందరికి యివ్వండి అనే పద్ధతి వున్నది. ఆ డైరెక్షనును మీరు డివియేట్ చేస్తున్నా రనేది సభ్యుని ప్రశ్న. దానికి జవాబు చెప్పండి. రూ. 29 సబ్సిడి యిస్తే దాన్ని రూ 9 చేసి, యిష్టం వచ్చినట్లు రూల్సు మారుస్తే ఎట్లా?

Chief Minister (Sri N. T. Rama Rao):—Sir, it has been a known fact that the Government is giving sarees to weaker sections and others only to those whose income is less than Rs. 6,000 per annum. That has been the specified policy of the Government and they have been distributing accordingly — to the people eligible getting income less than Rs. 6,000 p.a.

(Interruption)

Mr. Speaker:—We are also running short of time. If you go on like this .....

శ్రీ పి. జనార్ధన రెడ్డి :—అధ్యక్షా, జవాబు సరిగా రాలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీ దృష్టిలో జవాబు రాలేదు. మంత్రిగారి దృష్టిలో సమగ్రంగా జవాబు వచ్చింది.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి :—మీ దృష్టిలో జవాబు వచ్చిందా?

Mr. Speaker:—One thing you should know is that we are running short of time. What is that important question please tell me? Every question is important here.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :—అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్న.

Mr. Speaker:—Every question is important.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—అధ్యక్షా, గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా డైరెక్షన్స్ ఏమిటి?

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి :—భారత ప్రభుత్వం యిచ్చిన నిర్దేశకత్వంలో ఆ వ్యక్తికి వున్న భూ పరిమితిని బట్టి లేదా ఆ వ్యక్తికి వున్న ఆదాయాన్ని బట్టి వేదవారికే ఈ సౌకర్యం కల్పించాలని వున్నది.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—ఇన్‌కం ఎంత ఉండాలి?

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి :—వేదవారికే యివ్వాలనే పూర్తి నిర్దేశకత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వున్నది. చేనేత పని వారికి పని కల్పించడం అనేది కూడా ఒక సూచన వేద వారికి మాత్రమే యివ్వాలనేది రెండవ సూచన. ఈ రెండు సూచనలకు కట్టుబడి రాష్ట్రప్రభుత్వం యొక్క పాలసీ రూపుదిద్దుకుంది.

Sri N. T. Rama Rao:—As per the Central Government directions, the State Governments should work out a time bound programme to ensure by the end of VII Plan period at least 70% of the janatha cloth is sold out to the target group in the rural areas and the rest in urban areas according to their holding income criteria. Keeping this in view, the State Government has decided to supply subsidy janatha sarees and dhoties to green card holders — bearly 99.22 lakhs whose annual income is less than Rs. 6,000, as I have already informed you. So, this is the fixed criteria — the same thing.

శ్రీ పి. జనార్ధన రెడ్డి :—అధ్యక్షా, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ఫిక్స్ చేయ లేదు. స్టేట్ గవర్నమెంటే ఫిక్స్ చేసింది.

శ్రీ యన్. టి. రామారావు :—మాకు అనుమతి యిచ్చారు, మేము చేశాము.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి (కరూర్):— అధ్యక్షా, రాష్ట్రప్రభుత్వం జనతా చీరలన్నైన అయితేనేమి జనతా పంచల పైన అయితేనేమి యిస్తున్న సబ్సిడీ పథకాన్ని ఏ వుద్దేశంతో అయితే చేబట్టారో, అటువంటి పేదవారికి యివి అందడం లేదు. సభ దృష్టికి ఒక ముఖ్యవిషయం తీసుకు వస్తున్నాను. ప్రతి వారం లారీల లోడ్లకొద్ది పంచలు, చీరలు హర్యానా నుండి హైదరాబాదుకు వస్తూ హైదరాబాదు నుండి హర్యానా రాజస్థానులకు వెడుతున్నాయి. అక్కడి నుండి మనకు అవి లుంగీలు, బెడ్‌షీట్స్ రూపంలో, మదీనా హోటల్ వెనుక అమ్ముతున్నారనేది ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా? చీరలు రాజస్థాన్ నుండి ప్రింట్ అయి వచ్చి డ్రెస్ మెటీరియల్‌గా మన రాష్ట్రంలో తిరిగి అమ్ముతున్నారు. రాష్ట్రం నుండి వారానికి లోడ్‌కు 7 వేల జతల పైన హర్యానా, రాజస్థాన్‌లకు పోతున్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? నా దగ్గర ప్రూవ్ చేయడానికి తగిన సాక్ష్యాధారాలున్నాయి.

శ్రీ యన్. టి. రామారావు ;—అధ్యక్షా, వారి దగ్గర వివరాలు వుంటే, తమ ద్వారా యిస్తే, చూస్తాము గ్రీన్ కార్డు హోల్డర్సుకే జనతా చీరలు, పంచలు యిస్తారు. దురదృష్టవశాత్తు సంక్షేమ కార్యక్రమం దుర్వినియోగమైతే, మనందరి బాధ్యతగా, మీకు తెలుస్తే నాకు తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.కోఆపరేటివ్స్‌లో ఈ విధానం స్పెసిఫిక్‌గా ఏర్పాటు చేయబడింది. ఎవరైతే శ్రామికులు, కార్మికులు. మగ్గం మీద నేస్తున్నారో, మాస్టర్ వీవర్స్‌లో జోక్యం లేకుండా, వారికే పూర్తిగా ప్రతిఫలం అందబడాలి అనేది ప్రభుత్వ విధానంగా మన సభ్యులకు తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి :—అధ్యక్షా, హైదరాబాదులోని * * *ముఖ్యంగా మిడిల్‌మెన్‌గా చేయడం జరుగుతోంది. ప్రతి వారం లారీల లోడ్లు వస్తున్నాయి. డూప్లికేట్ సీల్స్ తయారు చేస్తున్నారు. ఈ విషయంలో ఒక పెద్ద రాకెట్ వుంది.

Mr. Speaker:—Why do you say the entire community? You might say middle-men or blackmarketeers. So many things you can say.

Sri V. Ramabhupal Chowdary:—I will call it middle-men or black-marketeers. I am here to prove.

Mr. Speaker:—It should not go on record .....

*** Expunged as ordered by the Chair.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ప్రతి వారం లారీ లోడ్‌లో, 7000 జతలపైన జనతా వంచలు, చీరలు హర్యానా, రాజస్థాన్ రాష్ట్రాలకు వెడుతూ, అనే తిరిగి అంగీలు, బెడ్‌షీట్స్ ఫారంలోను, శారీస్, డ్రెస్ మెటీరియల్స్ ఫారంలోను మన రాష్ట్రానికి వస్తే మనం కొంటున్నాము. ఈ విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చాయా? పేదప్రజలకోసం ఏర్పాటు చేయబడిన ఈ పథకం, పేద ప్రజలకు అందడం లేదనేది ప్రభుత్వం గుర్తించిందా? ఇప్పటికైనా తగు ఎంక్వయిరీ చేయిస్తారా?

Sri N. T. Rama Rao:—Government will take appropriate steps

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి :— అధ్యక్షా, సిబి సిఐడి ఎంక్వయిరీ వేయమనండి. ఇందులో పెద్ద రాకెట్ వుంది.

Mr. Speaker:—Government will enquire into all these things and how they have been distributed. Government has already stated that immediately the matter will be enquired into and those guilty will be punished.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి :— ఇంత చెప్పినా, గవర్నమెంట్ కన్సిడర్ చేస్తుంది అంటే ఎట్లా?

శ్రీ కె. రాంభూపాల్ రెడ్డి :— అధ్యక్షా, భారత ప్రభుత్వం మూడు వంతులు సబ్సిడీ భరిస్తున్నప్పుడు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తమ కార్యక్రమంగా ప్రకటించడంలో అర్థం ఏమిటి? మన రాష్ట్రంలో కోటికిపైగా ఆకుపచ్చ కార్డులు ఉంటే, 30 లక్షల మందికే పరిమితం చేయడానికి కారణం ఏమిటి? స్టాకు తగినంతగా వుండడం లేదా? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేనేత వస్త్రాలకు ఏకౌంట్ వరకు నేరుగా ఇవ్వచ్చునని నిర్ణయించింది? ఈవిధంగా మన రాష్ట్రంలో ఎకౌంట్ వరకు ఉత్పత్తి జరుగుతున్నది? అందుకు కారణాలు ఏమిటి? ప్రస్తుతం ఏ కౌంట్ వరకు ఉత్పత్తి జరుగుతున్నది? కౌంట్‌ను 60 కి పెంచే విధానం వుందా? చేనేత కార్మికులకు ఉపాధిని కల్పించే ఆలోచన ప్రభుత్వం చేస్తుందా?

శ్రీ యస్. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, కేవలం మనం కేంద్రప్రభుత్వం, రాష్ట్రప్రభుత్వం అనుకుంటున్నాము. కాని అన్నిప్రభుత్వాలూ దేశానికి సంబంధించినవే. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు బలంగా వుంటేనే కేంద్రప్రభుత్వం బలంగా వుంటుంది. రాష్ట్రాలు బలహీనంగా వుంటే, కేంద్రం కూడా బలహీనంగానే వుంటుంది. కాబట్టి పేదరికం నిర్మూలించాలి అనేది కేంద్ర ప్రభుత్వ విధానమే కాదు, ఈనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విధానం కూడా పేదరికం నిర్మూలించాలి. సమసమాజం స్థాపింప చేయాలి అనే ఉద్దేశంతో కృషి చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ. 12 కోట్ల 82 లక్షలు యిస్తే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ. 4 కోట్ల 65 లక్షలు, మేమూ ప్రజల సొమ్మే యిచ్చాము. కాబట్టి అమలు చేసే వారం మేము.

ఉ 8-50 ఇది మన స్కీము. ప్రజల స్కీము. ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతపరంగా ప్రజలకు చెందేది కాబట్టి వారి వారసత్వం వారు ఇవ్వడం లేదు. మా వారసత్వం మేము ఇవ్వడం లేదు. దేశ ప్రజలకు అంకితం చేయబడిన పాపులర్ స్కీము ఇది. కనుక ప్రజలతోనే పంచుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :— రాంభూపాల్‌రెడ్డి గారి ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు. ఒక కోటి కార్డులు ఉంటే 30 లక్షల చీరలే సప్లయి చేయడం జరుగుతోంది. చీరలు లేకనా, లేక ప్రజలు తీసుకోకా?

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి :— ఉన్న ఉత్పత్తిని బట్టి పంపిణీ విధానం మలచబడుతుంది. 1989 ఫిబ్రవరినాటికి ఆప్కోలో కేవలం రు. 2 కోట్ల విలువ గల స్టాక్ మాత్రమే నిలువ ఉంది. 30–6–1988 నాటికి రు. 6.50 కోట్ల స్టాక్ ఉంటే, ఇప్పుడు రు. 2 కోట్ల విలువ గల స్టాక్ ఉందంటే స్టాక్స్ తగ్గిపోయినట్లు కాదా? సేల్స్ అనుకున్న దానికంటే ఎక్కువగా ఉన్నాయి. 1 కోటి మంది గ్రీన్ కార్డ్ హోల్డర్స్ ఉన్నారు. వారందరికి పంపిణీ చెయ్యాలంటే ఇప్పటికిప్పుడే సాధ్యం కాదు. వచ్చే సంవత్సరం 60 లక్షల మంది గ్రీన్‌కార్డ్ హోల్డర్స్‌కి జనతా చీరలు సప్లయి చేయాలనే టార్గెట్ ఈ ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఒకటి, రెండు సంవత్సరాలలో కోటి మందికి సప్లయి చేయాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశము. ప్రభుత్వ అంతిమ లక్ష్యం పేద, బడుగు వర్గాల వారికి సహాయం చేయడమేనని తెలియ చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు (వర్ధన్నపేట) :— ఈ జనతా వస్త్రాల విషయంలో రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వాలు సబ్సిడీలు ఇస్తున్నాయి. లెక్కలు చూపారు. 1987–88లో కేంద్ర ప్రభుత్వం మనకు 50 మిలియన్స్ మీటర్లు జనతా వస్త్రాలకు గాను కేటాయిస్తే, మనం వాడుకున్నది 40 మిలియన్ మీటర్లు. అంటే 50 లక్షల జతలు తయారు చేయడానికి అనుమతిని ఇస్తే, 38 లక్షల జతలే తయారు చేశారు. ఒకవైపున పని లేక ఆకలి చావులు ఉన్నాయి. ఇచ్చిన స్కీము పూర్తిగా వినియోగించలేదు. దాంతో రు. 2 కోట్లు వేజెస్ మనం నష్టపడ్డాము. కేవలం సొసైటీల ద్వారా నేయించాలనే ఆలోచనతో చేస్తున్నారు. నాన్ సొసైటీలకు, హెక్కుసైల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్‌కి, ఇండివిడ్యువల్ వీవర్స్‌కి ఇచ్చి నేయిస్తే ఇచ్చిన టార్గెట్‌ని ఉపయోగించుకోగలిగేవారము. ఉన్న వస్త్రాలను అమ్మలేకపోతున్నారు. ఇప్పుడు చౌకధర దుకాణాల ద్వారా అమ్ముతున్నారు. ఒక సంవత్సరం క్రితం ఆప్కో వారి వర్కర్స్ వెళ్లి మండల కేంద్రాలలో స్టాల్ పెడితే క్యూలో నిలబడి కొనుక్కునేవారు ఇప్పుడు చౌక ధరల దుకాణాలకు, ఇచ్చిన తరువాత అంతగా అమ్మకాలు లేవు. చౌక ధరల దుకాణాలకు బియ్యం, చక్కెరవంటి వాటికి వెడతారు కాని బట్టల కోసం ఎక్కువ వెళ్లరు. చౌక ధరల దుకాణంలో అమ్మకాలకు ఇచ్చిన తరువాత, వీటికి 8 శాతం కమీషన్ ఇస్తున్నారు. ఆప్కో వర్కర్స్‌కి 1 శాతము కమిషను యిచ్చేవారు 1 శాతం కమిషన్ ఇచ్చిన, క్యూలో నిలబడి బట్టలు కొనుక్కునేవారు. అదే 8 శాతం కమీషన్ ఉన్నా అమ్మకాలు సరిగ్గా లేవు. కనుక వున: పరిశీలించి తిరిగి ఆప్కో వారికే 2 శాతం కమీషన్ అన్నా ఇచ్చి ప్రోత్సహించి మండల కేంద్రాలలో స్టాల్‌ఫైం ఆప్కో పోరూంలను ఏర్పాటు చేస్తే సేల్స్ ఉంటాయి.

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి :— హెక్కుసైల్స్ కార్పొరేషన్ అయినా, ఏ సేల్స్ కౌంటర్స్ అయినా హెయిర్ ప్రైజ్‌షాప్స్ అయినా 8 శాతం కమీషన్ ఇస్తున్నాము. హెయిర్—

క్లైన్ షాప్స్‌కి ఎందుకు ఇచ్చామంటే, పేదల గుమ్మం వద్దకే అందించాలని. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు స్టేట్ గవర్నమెంటు పాలసీ 75 శాతం జనతా స్టాక్స్ గ్రామీణ ప్రాంతాలలో అమ్మాలని ఉంది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఆప్కో సేల్స్ కౌంటర్స్ కాని మిగతా కౌంటర్స్ కాని అన్ని చోట్లా ఉండవు. కనుకనే చౌక దరల దుకాణాలకు ఇవ్వడమైంది. ఉపాధి గురించి శ్రీరాములుగారు అడిగారు. పేదప్రజానికం ఉపాది గురించి 40 వేల మగ్గాల మీద 1 లక్ష 20 వేల మంది జనతా వస్త్రాలను తయారుచేయడానికి అవకాశం కల్పించడం జరుగుతోంది. శ్రీరాములు గారు 1987–88 లో కేంద్రం 50 మిలియన్ మీటర్లకు అనుమతినిస్తే 40 మిలియన్ మీటర్లు మాత్రమే వాడుకున్నారని అన్నారు. కాని వారు చెప్పింది 1986 కి సంబందించి నేను ఈ సంవత్సరం గురించి చెబుతున్నాను. 51 లక్షలు జతలు యిస్తే మనం 60 లక్షలు జతలు తయారు చేశాము అంటే 9 లక్షలు జతలు ఎక్కువగా ఇచ్చామని గుర్తించాలి. వచ్చే సంవత్సరానికి ప్రభుత్వం లక్ష్యాన్ని చేరుకోగలదని విశ్వసిస్తున్నాము.

డా. ఎన్. చంద్రమోళి (చీరాల) :– చేనేత పరిశ్రమలో జనతా వస్త్రాల తయారీ రెండు రకాలుగా ఉపయోగిస్తుంది. చేనేత కార్మికులకు జీవనోపాధి పేదప్రజలకు చౌక దరలకు వస్త్రాలు అందచేయడం జరుగుతుంది. పేదప్రజలు తమకు ముతక రకాలు అందుతున్నాయి అనే భావన లేకుండా 60 నెంబరు వస్త్రాలు యివ్వాలి 60 నెంబరు మగ్గాలు ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. క్రొత్త డిజైన్స్ పెట్టి అందరిని ఆదుకోవాలని ఉద్దేశించినట్లు ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. దానికి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు క్లియరెన్స్ కావాలి అందుకు ప్రయత్నించారా ? 60 నెంబరు రకాలైతే బాగా అమ్ముడుపోతాయి.

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి :– వారి సూచన పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ డి. కె. నమరసింహారెడ్డి :—దేశవ్యాప్తంగా పేదప్రజలందరికి కూడా జనతా వస్త్రాలు పంపిణీ చేసే విధానంలో ఇన్ని మీటర్లబట్ట రాష్ట్రప్రభుత్వాలు వాడుకొని పేదలకు సరఫరా చేస్తే, ఇంత సబ్సిడీ అని ముఖ్యమంత్రిగారు కాని. మంత్రి గారు కాని చెప్పిన ప్రకారం చీరెలకు, ధోవతులకు రు. 29 చొప్పున, కేంద్ర ప్రభుత్వం సబ్సిడీ ఇస్తుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రు. 9 మరియు రు. 14 చొప్పున యిస్తుంది అన్నారు. ఆ వివరాలలోకి పోను. కాని ఇస్తున్న సబ్సిడి విషయంలో దుర్వినియోగం జరుగుతోంది. ఈ సబ్సిడి సక్రమంగా పేదలకు పంపిణి కావడం లేదు. ఈ రోజు ఇదే విషయంలో ఇక్కడ నుంచే తక్షణం ముఖ్యమంత్రి గారు సి. బి. సి. ఐ. డి. అధికారులను చార్మినార్ వెనుక గల మదీనా వద్ద జరిగే బాగోతం ఎంక్వయిరీ చేస్తే, ఆ బట్టలు ఎక్కడ నుంచి వస్తున్నాయి అనేది సభ ముగింపు లోగానే బయటపడే అవకాశం ఉంది. దానికి ముఖ్యమంత్రి గారు సిద్ధపడి వెంటనే సి. బి. సి. ఐ. డి. వారిని ఆదేశించమనండి.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—ఏదయినా వరే కరప్షన్ ఎక్కడయినా ఉంటే నిరోధించడమే మన ఆదర్శం. కొబట్టి గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా సి. బి. సి. ఐ. డి. వాళ్ళారా తక్షణమే పరిశీలన చేసి చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి ;— అఫ్‌గ్రేడ్ సర్. మేము అడిగినట్లుగా మీరు పి: బి. సి. ఐ. డి. ద్వారా పరిశీలన చేయిస్తానడం చాలా సంతోషంగా ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ ;— అది కూడా తక్షణమే.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి ; — వెరి గుడ్. వుయ్ వుడ్ లైక్ ఇట్ సర్. కాని వారు స్టాక్సు గురించి చెప్పారు. ఒక్క ఆస్పో వాళ్ళి దగ్గర ఉన్న స్టాకు గురించి మంత్రిగారు చెప్పారు. ఫెడ్‌కాక్, సివిల్ సప్లయిస్, మిగాతా కొన్ని కొన్ని సబ్సిడీ వస్త్రాల పంపిణీ వ్యవస్థలలో ఉన్న నిలువల సంగతి ఏమిటి? అలాగే హాకాలో కూడా కొన్ని నిలువలున్నాయి. ఈ నిలువలకు సంబంధించి ఏ ఎకౌంట్‌కు సంబంధించినవి ఎన్నెన్ని ఉన్నాయి? చంద్రమవుళి గారు వేసిన ప్రశ్న చాలా సమంజసమయింది. 60 కౌంట్‌కు పైచి యుతక నూలు అనే మాట లేకుండా పెంచి చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమయినా చర్య తీసుకుంటుందా?

మిస్టర్ స్పీకర్ ;— డిటెయిల్స్ అన్ని టేబుల్ మీద పెట్టండి. ఫైన్ క్వాలిటీ గురించి ఆలోచిస్తున్నారా?

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి ;— క్వాలిటీ గురించి ఇప్పుడు చాలా సమర్థవంతంగా నిర్వహించబడుతోంది. క్వాలిటీ పెరిగింది కాబట్టే సేల్స్ పెరిగింది. స్టాక్స్ తరిగిపోయాయి. క్వాలిటీ తప్పకుండా మెయిన్‌టెయిన్ చేస్తానని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి పి. మణెమ్మ (పెనుగొండ) ;— జనతా వస్త్రాల గురించి వాటి పైన మేము చాలా మాట్లాడాలి అనుకొన్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ ;— ఈరోజు చర్చలలో మీకు అవకాశం ఉంది. చాలా క్షుణ్ణంగా మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నకిరేకల్) ;— ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పిన దానిలో నాకు ఒక విషయం అర్థం కాలేదు. 29 రూపాయలు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక జత దోవతుల మీద ఇస్తున్నది. మీరు 14 రూపాయలు ఇస్తున్నారు. మొత్తం 43 రూపాయలు అయింది. ఈ 43 రూపాయలకు ఉచితంగా ఇవ్వవచ్చు కదా? మీరేదో సగం ధర అని చెబుతున్నారెందుకో నాకు అర్థం కావడం లేదు. 43 రూపాయలకు ఒక దోవతి లేక చీర ఇవ్వలేకుండా ఉన్నాము ఎందుకు కోటి కార్డులకు నేయించవలసి ఉండగా, 43 లక్షలకు నేయించిన దానిలో 8లక్షల చీరలు దోవతులు ఎందుకు నిలువ ఉన్నాయి? ఆప్కో నేయించినటువంటి జనతా దోవతులకు దాదాపు 15 రూపాయలు ఇస్తున్నది. హెక్స్‌టైల్ కార్పొరేషన్ నేయించిన వాటికి 18 రూపాయల కూలీ ఇస్తున్నది. ఈ రెండిటి మధ్య మూడు రూపాయల వ్యత్యాసం ఉండడానికి కారణం ఏమిటి?

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి ;— ఈ 14 రూపాయలు స్టేట్ గవర్నమెంటు ఇచ్చేది, రు. 29.97 సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఇచ్చేది కలిపితే వచ్చే మొత్తం ఈ అర రేటుకు సరిపోతుంది. ఒకటి, అలా మిగిలితే పబ్లిసిటీకి, పంపిణీకి వీటన్నిటికి ఉపయోగించుకొనే పరిస్థితి సరిపోతుంది. పోతే ఈ 15 రూపాయలకు చీర, పంచెకు

9 రూపాయలు లక్ష్మల్లాల కార్పొరేషన్ వాళ్ళు ఇస్తున్నారు. దాన్ని కూడా సద్వినియోగం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఏరియాలను చేస్తున్నామని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :– ఇప్పుడు ప్రభుత్వం స్త్రీలకేమో చీర ఇస్తున్నది. జాకెట్ ఇవ్వడం లేదు. పురుషులకు దోవతి ఇస్తున్నది. షర్ట్ ఇవ్వడం లేదు. హాఫ్ ఎ ఫ్యాబిటి ఏమయినా ఎంకరేజ్ చేస్తున్నారా ఈ ప్రభుత్వం? అవి కూడా ఇవ్వడానికి ఏమయినా ఆలోచన చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :– మీ సజెషన్ చాలా బాగుంది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :– షర్ట్ ఇవ్వకుండా దోవతి ఇవ్వడం, స్త్రీలకు జాకెట్ లేకుండా చీర ఇవ్వడం ఏమిటి? ఇవ్వడానికి తప్పని ఆలోచన చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :– ఇటీజ్ వర్త్ కన్సిడరేషన్.

Sri Nagi Reddy ; – We will consider it.

గన్నవరంలో ఎలక్ట్రానిక్ ఏన్సిల్లరీ యూనిట్లకై భూమి కేటాయింపు

222–

* 10218 – సర్వశ్రీ టి. సీతారాం (ఆముదాలవలస) కె. ఎర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం) టి. బుద్ధియ్య (పాలకొండ) :–దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(ఆ) ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎలక్ట్రానిక్ సంస్థ యొక్క ఎలక్ట్రానిక్ ఎన్సిల్లరీ విభాగాలను గన్నవరం మరియు తిరుపతిలో నెలకొల్పుటకు ఎంత ఎకరాల భూమిని ప్రతిపాదించిన విషయం వాస్తవమేనా ;

(ఆ) ఐనచో, యింతవరకు ఎన్ని విభాగాలను ఎలకొల్పినారు : వాదరు భూమిలో ఎంత భూమిని వినియోగించినారు. నిర్దానంగా పని జరుగుటకు గల కారణము లేవి?

Minister for Small Scale Industries (Sri Basheeruddin Babu Khan):–

(a) Andhra Pradesh State Electronics Development Corporation Ltd. acquired land of 202.75 acres at Gannavaram and 268.07 acres at Tirupathi for development of Industrial Estates for Electronic Units.

(b) 2 Units at Gannavaram and 3 Units at Tirupathi, utilising an extent of 123 acres and 12 acres respectively have been established. The Industrial Estates normally take a few years before becoming fully functional The entire estate is not being developed at a time but development is being regulated keeping in view the actual demand in order to ensure that large amount of money is not locked up. The proposed Colour Picture Tube Project at Vijayawada which was expected to generate demand from ancillaries is still pending clearance at Government of India. Entreprenuers are preferring to set up their units around big Industries which have been located in and around the State Capital

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు :— తిరుపతి, గన్నవరంలో 5 యూనిట్లు ఎలక్ట్రానిక్స్ కెపాసిటెన్స్ కార్పొరేషన్ వారు విడిభాగాలు తయారు చేయడానికి స్థాపించారు అవేమయినా కని ప్రారంభించాయా? లేకపోతే కారణాలు ఏమిటి? ఎప్పటినుంచి పని ప్రారంభిస్తాయి? విజయవాడ కలర్ ట్యూబ్ ఫ్యాక్టరీ వస్తుంది కాబట్టి అనుబంధంగా ఎలక్ట్రానిక్ కార్పొరేషన్ పెట్టామని అయితే కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి పర్మిషన్ రాలేదని మంత్రిగారి సమాధానంలో చెప్పారు. ఒకవేళ ఆ కలర్ ట్యూబ్ ఫ్యాక్టరీకి కేంద్ర ప్రభుత్వం పర్మిషన్ ఇవ్వకపోతే మీరు నెలకొల్పిన 5 యూనిట్లు కూడా మూత పడే అవకాశం ఉన్నదా? కేంద్ర ప్రభుత్వంమీద వత్తిడి తీసుకు వచ్చి పర్మిషన్ తీసుకు రావడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకొంటున్న చర్యలు ఏమిటి? వెనుకబడిన జిల్లా అయిన ప్రకాశంలో కొన్ని యూనిట్లు పెట్టడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్న మాట నాస్తవమా? అయితే దాని వివరాలు ఏమిటి?

Sri Basheeruddin Babu Khan:—The units established at Tirupathi Growth Centre are (1) M/s. GML Chip Components Limited and the project cost is Rs. 670 lakhs (2) M/s. Envirotech India Limited, and the project cost is Rs. 212 lakhs (3) Dr. B. N. Satyan (Monitor and T V picture Tubes Black and White) project and the project cost is Rs. 317.94 lakhs. The total cost is Rs. 12 crores. Two units have been established at Gannavaram Growth Centre. They are (1) M/s. Deflection Components Private Limited. The project cost is Rs. 31 lakhs. (2) M/s. Datta Electronics Private Limited and the project cost is Rs. 50 lakhs. Totally it is Rs. 91 lakhs.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు :—అసలు ప్రొడక్షన్ ప్రారంభించాయా? లేదా? ఒకవేళ కలర్ ట్యూబ్ ఫ్యాక్టరీ విజయవాడలో కేంద్ర ప్రభుత్వ పర్మిషన్ ఇవ్వకపోతే మూత పడే ప్రమాదం ఉన్నదా? లేదా? కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి పర్మిషన్ తేవడానికి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద వత్తిడి తీసుకు రావడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకొంటున్నారు?

M. Speaker:—If the Central Government does not permit, there is likely closure of the entire Unit. What steps the Government has taken.

Sri Basheeruddin Babu Khan:—These are the growth centres that are identified in electronic industry. The matter is still being pursued with the Government of India. We hope to get this project. I have already stated that. I have mentioned in my earlier answer about colour tubes. The matter is before the House. I have already informed them.

శ్రీ సిహెచ్. విట్టల్ రెడ్డి (నర్సాపూర్) :— గన్నవరం, తిరుపతులలో నెలకొల్పుతున్న ఎలక్ట్రానిక్ సంస్థయొక్క అనుబంధ విభాగాల యొక్క ఎస్టిమేటు ఎంత? కేంద్రం అనుమతికి పంపారా? ఎందుకు జాప్యం అవుతున్నది? దానికి కావలసిన పరికరాలు నిర్ణయం చేశారా? ఆ పరికరాల వివరాలు తెలుపుతారా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— తిరుపతి, వరంగల్, గన్నవరం లలో ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. కలర్ ట్యూబ్‌కు సంబంధించి నేను ఇదివరకే మనవిచేశాను, మన కంటే ముందుగా అప్లికేషన్ పెట్టిన యు. పి. రాష్ట్రానికి రెండు కలర్ ట్యూబ్ ఫ్యాక్టరీలు ఇచ్చారు. మనం నోచుకోలేదు. మనకు ఇవ్వలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇన్ ప్రొడక్షన్ ఎలక్ట్రికల్ కార్పొరేషన్ చూస్తుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పారిశ్రామికంగా

నిర్వహించేది లేదు. వచ్చేపారిశ్రామికవేత్తలకు పదుపాయాలు కల్గించి ప్రోత్సహించ జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను, ఇక ప్రభుత్వ పరంగా ఆడియో మిని కాంప్లెక్స్ సంబంధించినవి గన్నవరం ఆవరణలో జరుగుతున్నాయి. ఎవరు ముందుకు వచ్చి ఫ్రాస్ట్రక్చర్ డెవలప్ చేస్తామన్నా ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

డా. కె. వీరయ్య (వేమూరు) :– గత మూడు సంవత్సరాలుగా ఫిలిప్స్ హాలెండ్ వారు ఎం. ఓ. యు. మీద మీద మీద చేస్తూ వస్తే, రియల్ ఇంప్లిమెంటేషన్ ఏ టూబ్స్ ఉత్పత్తి చేయడానికి ఏర్పాటు చేయమని ఇప్పటి వరకు 10 యూనిట్లు ఉత్పత్తి చేయటానికి పర్మిషన్ ఇచ్చారు, వాళ్ళకు ఇన్స్టిట్యూషనల్ ఫైనాన్సింగ్ పున్నారని వాళ్ళ కేంద్రాన్ని ఎడిగిన మాట నిజమేనా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :– ఫిలిప్స్ లేక హాలెండ్ వారు ముందుకు వచ్చి కేంద్రం వారు [illegible] మించలేదు. 93లో ఎలక్ట్రానిక్ కార్పొరేషన్ కూడా దరఖాస్తు పెట్టటం, 1985 లో హాలెండ్ వారు ఎలిసి పారిపాలించగా నిర్ణయం చేయడ జరిగింది. 1986 87 88 సంవత్సరాలలో [illegible] ప్రధాన మంత్రిగారికి ఉత్తరాలు వ్రాయడం జరిగింది. వారు మనకై నవలి తల్లి ప్రేమ చూపుతూ ఏమీ ఇవ్వలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

మనకంటే ఎమిక అప్లయి చేసిన యు. పి. వారికి రెండు కలర్ ట్యూబ్స్ ఫ్యాక్టరీలు ఇవ్వడం జరిగిందనేది గౌరవ సభ్యులు గుర్తించాలని మనవిచేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :– పర్మిషన్ ఇచ్చిన వాటిలో మన వారు సహకరించక పోవడం వల్ల బయటకు పోతున్నాయని.....

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు :–మనం ఒక తీర్మానం పాస్ చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపుతాము.

Sri K. Venkateswara Rao (Kollapur):—Mr. Speaker, Sir, this Government has been shedding tears for Mahaboobnagar district, day in and day out because of its backwardness, its notorious backwardness in industrial activity. Is there any specific proposal from State Electronic Development Corporation to develop infrastructure facilities in Mahaboobnagar district to establish an electronic industry? Will the Government consider establishment of any electronic industry in Mahaboobnagar district?

శ్రీ ఎం. టి. రామారావు :– పరిశ్రమలో, వ్యాపారులలో ప్రత్యేకమైన ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ను డెవలప్ చేయడం జరిగింది. ఎవరైనా ముందుకు వచ్చి .....

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు :– మేమంతా బాధ్యత మహబూబ్‌నగర్ పట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి ..

Sri N. T. Rama Rao:—I share the feelings of the Hon. Member. If any person come forward to start any industry in Mahaboobnagar, I will be the first person to give support.

[illegible] ప్లేట్ స్కాట్లులో గవర్నమెంట్ ఎందుకు [illegible]

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— గౌరవసభ్యులు ఎంతో ఆదుర్దాగా అడిగారు మెహబూబ్‌నగర్ జిల్లాకు ఇదీవరకే ఇవ్వడం జరిగింది. సింక్రెసైజు టి. వి. యూనిట్ రూ. 50 లక్షల వ్యయంతో అక్కడ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

Sri K. Prabhakara Rao:—This electronic industry, being more power-based, what exactly is the preparation made by the Government for the supply of electricity to these units? What are the special efforts that the Government would take in regard to power supply to these power-based units? What are the other units which have come up in Vijayawada complex?

Sri Basheeruddin Babu Khan:—I have already stated that in Gannavaram ....

Mr. Speaker:—There is already shortage of power and these industries are power oriented and what are the steps taken for augmentation of power supply to these units? That is his question .....

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఎలక్ట్రానిక్ ఇండస్ట్రీస్‌కు సంబంధించినవన్నింటికీ వారికి విద్యుత్ సరఫరా చేయడం. వారికి కన్సెషన్ ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. కొత్త వారు పరిశ్రమను స్థాపిస్తే వారికి నష్టం రాకుండా వుండడానికి వారికి సౌకర్యమయినంత వరకూ పవర్ కట్ నిర్వహించకుండా చూస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :—మనకు లోన్ శాంక్షన్ అయినా సుమారు గవర్నమెంటు సహకరించనందువల్ల రూ. 70 కోట్లు ఒరిస్సా గవర్నమెంటుకు పోయి అక్కడ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. గత వెలలోనే ఆ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు శంకు బోత్సవం కూడా చేశారు. ఇక్కడున్నది ఆ రాష్ట్రానికి పోవడానికి కారణం ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఐ యామ్ సారి సర్. That was not true. అటువంటిది ఏమీ జరగలేదు. ప్రత్యేకంగా నేను శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నాను. We are extending all the help and support to the entrepreneurs.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— నేను అయినా తప్పు చెప్పాలి లేకపోతే ముఖ్యమంత్రి గారిచ్చిన ఇన్ఫర్మేషన్ అయినా తప్పు కావాలి. ఇద్దరం తప్పుచెప్పలేం. అది మీరే చెప్పండి.

Sri N. T. Rama Rao:—If the Hon'ble Member is having any details, I will give information on that. I will place it on the Table of the House.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి (సంగారెడ్డి) :— ఎలక్ట్రానికల్ కార్పొరేషన్ ఎ.పి. ఐ.డి.సి. వ్యవహారాలపై ఒక హౌసు కమిటి వేయడం జరిగింది. దానికి గౌరవసభ్యులు రాఘవరెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగా వున్నారు. ఆ కమిటి ఒక రిపోర్టు కూడా సబ్మిట్ చేసింది. అదిక్కడ ఇచ్చివుంటే ఇంకా ఎక్కువ ఇన్ఫర్మేషన్ వుండేది. అది సభకు ఎప్పుడు ఇస్తారు ?

These are the growth Centres for Electronic industry. As far as Tirupathi and Gannavaram, you are taking up of construction of sheds without any conditions or applications. But, as far as Warangal is concerned, the Electronic Development Corporation is insisting that unless the

applications of enterpreneurs are there, they are not going to construct the sheds. Why this discrimination?

Sri N. T. Rama Rao:—We have provided land. Even in Hyderabad whatever the Government has to do, we are doing. The Government is welcoming the industries. We are providing the infrastructural facilities.

Sri P. Ramachandra Reddy:—Please hear me, Sir. In Tirupathi and Cannavaram, even if the applicants are not coming forward, without any conditions, construction of sheds is going on. But in case of Warangal, as far as Warangal is concerned, the E.D.C is putting condition that unless the enterprenuer are coming forward, they are not going to construct any sheds.

శ్రీ యన్. టి. రామారావు :— దీని విషయంలో అందరికీ కొంచెం... వీదో మన యిష్టం వచ్చినట్లు షెడ్లు కడితే యిండస్ట్రీస్ పెట్టడానికి అట్రాక్టివ్‌గా వుండవచ్చు, వీకపోవచ్చు. కాబట్టి ఎవరైనా మాకు ఈ మధ్యలో కొంచెం ఓపెనింగ్ ఇస్తే ఇవ్వకుండా నిర్ణయం చేయబడుతుంది.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:— వారి నమోదాలాన్ని మీరు పరిశీలించండి ముఖ్యమంత్రి గారూ. ఈ రాష్ట్రంలో మూడు భాగాలు వున్నాయి. వాటన్నింటిమీద రాష్ట్ర సమైక్యత ఆధారపడి వుంది. ఈ మూడు ప్రాంతాలూ ఎడ్వాన్స్‌డ్‌గా డెవలప్ అయితేనే సమైక్యత వుంటుంది. గన్నవరం, తిరుపతిలో ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్స్ రాకున్నాగాని షెడ్స్ కడతారు. వరంగల్‌లో ఈ కండిషన్ ఎందుకు పెట్టారు? వీ మూడు ఇండస్ట్రియల్ గ్రోత్ సెంటర్స్ వున్నాయి మీరు తిండిలు, నీళ్ళు లాంటి అస్సెంట్స్ వున్నా లేకున్నా కడుతున్నాము. వరంగల్ విషయంలో అస్సెంట్స్ వుంటే కడతారు అని అన్నారు. వరంగల్‌లో ఇంతవరకు పెట్టలేదు. ఈ ప్రాంతాన్ని ఆనిక్వల్‌గా చూస్తున్న భావన వస్తుంది. రాష్ట్ర సమైక్యత దెబ్బతింటుంది.

Sri N. T. Rama Rao:—I am very sorry, Sir, I have already stated that in Mahaboobnagar district, all the infrastructure facilities will be provided and in Hyderabad also, the Government will do it.....

(Interruption)

Sri P. Ramachandra Reddy: I am referring about Warangal district and Warangal, [illegible]

Let the Hon. Chief Minister, hear me

తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారు వినవలసి వున్నది. వినమనండి సర్.

Mr. Speaker:—I will explain.

(Interruption)

శ్రీ యన్. టి. రామారావు:— అధ్యక్షా, యింకొకసారి తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. No extra sheds are construct[ed] either at Tirupathi or at Cannavaram

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్‌పల్లి) : అధ్యక్షా, అక్కడ అప్లికేషన్స్ ఎక్స్‌పెక్ట్ చేస్తున్నారు, వరంగల్ విషయంలో అప్లికేషన్స్ కావాలని కండిషన్ పెడుతున్నారు. ఈ డిస్క్రిమినేషన్ ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:— అధ్యక్షా, కండిషన్ ఏమీ లేదు. సర్వత్రా ఒకటే. పూర్తిగా బ్యాక్‌వర్డ్ డిస్ట్రిక్ట్స్ ఎక్కడ వుంటే అక్కడ ఎంకరేజ్‌మెంట్ యివ్వడం జరుగుతున్నది. ఎవరైనా గౌరవనీయులైన సభ్యుల ద్వారా నా దృష్టికి వస్తే నేను పూర్తిగా. . . . . .

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఖమ్మం మంత్రిగారిని యిండస్ట్రియల్ డిమాండ్ మీద చర్చ సందర్భంగా పురమాయించండి. ఇండస్ట్రీస్ వారి సబ్జెక్ట్. ఎవరికో చెందగొట్టి పొమ్మనకా పుండపెట్టమనండి. ఎలక్ట్రానిక్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ వారి తీరమ్మాడు చూపిస్తాము.

భూకంపములు సంభవించు కారణాలపై అధ్యయనంకోసం నీలంపల్లెకు

ఇంజనీర్ల బృందం పంపుట

223—

*10543—సర్వశ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి (మహబూబాబాద్) కె. ఆదెన్న (ఎస్.సి.రిజర్వుడు): ప్రభుత్వంత్రి చూపించి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) శాటివల్ల భూభవించిన భూకంపంలో ఒక చిన్న కొండ దెబ్బతినటం గూర్చిన వైజ్ఞానికాధ్యయనం చేయుట కొరకు ప్రభుత్వం సీనియర్ ఇంజనీర్ల బృందాన్ని కరీంనగర్ జిల్లా, మహదేవ్‌పూర్ మండలంలోని నీలంపల్లి గ్రామానికి పంపినదా;

(ఆ) నిర్మించతలపెట్టిన బహుళ ప్రయోజక అంతరాత్మ ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టుపై సదరు ఎన్నడు ప్రభావమున్నదా;

(ఇ) ఐనచో, ఆ సీనియర్ ఇంజనీర్ల బృందపు నివేదిక వివరాలేమి?

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి:—

(అ) ప్రతిపాదిత ఇచ్చంపల్లి డాము ఎగువ తట్టున 2 ½ కి.మీ. వద్ద కొండచరియలు విరిగిపడటంపై అధ్యయనంచేసి, నివేదిక సమర్పించటానికి వరంగల్లునుండి ఇచ్చంపల్లి ఇన్వెస్టిగేషన్ సర్కిలు సూపరింటెండింగు ఇంజనీర్ను ఇంజనీర్ల బృందాన్ని పంపారు. ఆ పరిణామం వాతావరణ పరిస్థితులు, వర్షపాతం వల్ల జరిగిందేకాని ఏదైనా భూగర్భ/భూకంప వత్తిడుల కార్యరూపంగా సంభవించినది కాదని వారి అధ్యయనంలో భూగర్భ జలాగర్భ శాస్త్రవేత్తలు, జాతీయ భూభౌతిక పరిశోధనా సంస్థలు అభిప్రాయం వెలుబుచ్చాయి.

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి:—అధ్యక్షా, 5-8-1988 తేదిన మహదేవపురం మండలంలో వున్న నీలంపల్లి గ్రామంలో ఏదో ఒక అనిశ్చిత పరిస్థితి, భయంకర పరిస్థితి ఉద్భవించిన వర్షం వల్ల వచ్చిందని వార్తాపత్రికల్లో వచ్చిన వార్తను అనుసరించి యిన్‌వెస్టిగేషన్ నిమిత్తం సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీరు గారు ముగ్గురు యింజనీర్లను పంపించడం జరిగింది. వారు నివేదికను సమర్పించారు. కావాలంటే సభ ఎందు వుంచుతాను. అంగోకటుండా ఆ చుట్టూ జియాలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా వారు అక్కడ సర్వే చేశారు. పరిశీలించారు. వారు కూడా అనిశ్చిత పరిస్థితి కాదు. ఇచ్చంపల్లి డ్యాంకు ప్రమాదం లేదు. అని చెప్పడం జరిగింది. ఆ తరువాత కలెక్టరు గారి కోరిక మీద మళ్ళీ జి ఆర్ ఐ వారు ఆ ప్రదేశానికి వెళ్ళి క్షుణంగా పరిశీలించి ఇది కేవలం ఉద్భవించిన గాలి తాకిడి, సుడిగాలి కురిసిన వర్షం వల్ల రాళ్ళు దొర్లి చెట్లు విరిగిపోవడం వలన ఏర్పడిన అనిశ్చిత పరిస్థితే తప్ప వేరు కాదు అని చెప్పడం జరిగింది. రాళ్ళు దొర్లిపడి చెట్లు విరగడం వల్ల బిలం ఏర్పడిందే తప్ప భూకంపం కాదనేది స్పష్టంగా నివేదికలో తెలియపర్చడం జరిగింది.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు (మంథని):— అధ్యక్షా, మహదేవపురం మండలంలో నీలంపల్లి గ్రామం వుంది. నా నియోజకవర్గమే కనుక వారు తెలుసు. నేను ప్రత్యక్షంగా అక్కడికి వెళ్ళి చూశాను. వర్షపాతంవల్ల గాని, గాడ్పు దుమారంవల్ల గాని పోయింది కాదు. పేపర్లలో కూడా వచ్చింది. ప్లానింగ్ బోర్డులో చర్చకు వచ్చిన విషయం ఇప్పుడు మంత్రిగా వున్న ఆనందరావు గార్కి కూడా తెలుసు. ఇది ఉదయం పేపర్ నుండి అన్నిటిలో 'భూకంపమే లాగా' కూడా కొంత వచ్చింది, ఆవి పేపర్లలో వచ్చింది. దీనిలో సగం గుట్ట పగిలింది. ఆ ప్రదేశం వల్ల నీలంపల్లి గ్రామానికి నష్టం జరుగుతుందని పేపర్‌లలో వస్తే గాలి దుమారం వల్ల రాళ్ళు దొర్లిపడి గుట్ట పగిలిందని అంటున్నారు. బృందం వారు ఈ గుట్ట పగిలింది వాస్తవమే అని ఒప్పుకున్నట్లు పేపర్లలో వచ్చింది మీరు చెప్పింది వాస్తవమా? సైంటిఫిక్ బృందం చెప్పింది వాస్తవమా? మీరే చెప్పాలి. రెండు—ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు నిర్మాణంలో వున్నదా? నిర్మాణంలో వున్నది కనుక నష్టం వాటిల్లదు అని రిపోర్టు యిచ్చారా అవి అడుగుతున్నాను.

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి:—దీన్ని జియాలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా వారు ఒకసారి తరువాత యన్ జి ఆర్ ఐ వారు ఒకసారి, రెండుసార్లు జియాలాజికల్ నిపుణులు పరిశీలించడం జరిగింది. ఒక దఫా సివిల్ ఇంజనీర్సు పరిశీలించడం జరిగింది. ఇంజనీర్సు పరిశీలించినా, జియాలాజికల్ నిపుణులు పరిశీలించినా 'ఇది భూకంపం కానే కాదు కేవలం ఉద్భవించిన వర్షం, ఉద్భవించిన గాలి తీవ్రత వల్ల ఏర్పడిన ఒక భయంకరమైన పరిణామం, అనిశ్చితమైనస్థితి. ఆ స్థితిలో రాళ్ళు దొర్లుకుంటూ రావడం జరిగింది. కొండచరియ నుంచి రాళ్ళు దొర్లుకుంటూ రావడం జరిగింది. అందువల్ల చెట్లు విరిగి పడడం జరిగింది. ముందు నుండి అక్కడ ఒక నాలా వుంది. ఆ నాలాలో రాళ్ళు దొర్లి పడడం వల్ల వెడల్పుగా అయి లోయలాగా ఏర్పడింది. దీనివల్ల యితరత్రా ప్రమాదం ఏమీ లేదు, అని నివేదిక వెల్లడిస్తూ వుంది. యావత్ భారత దేశంలోనే యన్ జి ఆర్ ఐ ఆక్యుపైన్ ది ఫార్‌మోస్ట్ రోల్. అటువంటి యన్‌జిఆర్ఐ రిపోర్టును నమ్మకపోతే చేయగలిగింది ఏమీ లేదు. ఆ నివేదిక కావాలంటే పబ్బునికి అందజేస్తాను. అటువంటి పరిణామం భవిష్యత్తులో సంభవిస్తే ఏ పరిస్థితుల్లో కూడా

ప్రతిపాదిత యిచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టుకు ఏ మాత్రం ప్రమాదం లేదని నివేదికలు వెల్లడి చేస్తున్నాయి. దీని విషయంలో సభ్యులు ఆందోళన చెందవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:—ప్రశ్న నం. 224 *10068 మరియు ప్రశ్న నం. 225 *10921, 25- 3-1989 తేదికి పోస్ట్‌పోన్ చేస్తున్నాను.

ఖమ్మం దాసులో బహిరంగ మార్కెటులో మొక్కజొన్నల విక్రయం

226—

*10534-సర్వశ్రీ ఎన్. వేణుగోపాలచారి (నిర్మల్), ఎన్. జనార్దనరెడ్డి, కె. ఆదెన్న, సి. రామచంద్రారెడ్డి (అదిలాబాదు):—ఆటవీ, పశుసంవర్ధక శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా;

(అ) కోళ్ల పెంపక కేంద్రాలకు సరఫరా చేయబడు ఆహారమునకు సప్లై చెప్పుచూ మ్మదాసు ఓడరేవు వద్ద బహిరంగ మార్కెటులో 10,000 టన్నులమొక్క జొన్నలను విక్రయించిన శ్రీ కె. ప్రభాకరరెడ్డి పై ఏదైనా చర్య గైకొనబడిందా;

(ఆ) లేనిచో, అందుకు కారణాలేమి?

ఆడవులు, పశుసంవర్ధక శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. సురేందర్ రెడ్డి):—

(అ) (ఆ) జాతీయ వ్యవసాయ సహకార మార్కెటింగ్ సమాఖ్య (నాఫెడ్) ద్వారా దిమగుతి చేసుకొని, భారత క్రిషిక్ సమాజుకు కేటాయించిన మొక్కజొన్నలను అధిక లాభాలకు ప్రయివేటు వ్యక్తులకు విక్రయించారని ఆరోపిస్తూ ఫిర్యాదులు అందాయి. వీటిపై విచారణ జరిపేందుకు ప్రభుత్వం ఉత్తరువులు జారీచేసింది. విచారణ నివేదిక అందినమీదట సముచిత చర్యను తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:—పోయిన అసెంబ్లీ సమావేశంలో కూడా విచారణ చేస్తామని అన్నారు. ఇప్పుడు విచారణ చేస్తున్నామని అంటున్నారు. అప్పటినుంచి ఉ 9-30 విచారణ చేయలేదా? ఇప్పుడూ విచారణ చేస్తున్నామని అంటే ఎన్ని సంవత్సరాలు చేస్తారు విచారణ? విచారణ ఎప్పుడు మొదలు పెట్టారు? విచారణ చేసే అధికారి ఎవరు?

శ్రీ కె. సురేందర్ రెడ్డి:—నాఫెడ్ భారత ప్రభుత్వ సంస్థ. భారత్ కృషిక్ సమాజ్ అనేది రైతుల ప్రయివేటు సంస్థ

శ్రీ పి. వెంకటపతి (సత్తెనపల్లి):—అధ్యక్షా, ఈ విధంగా సమాధానాలు చెప్పినవి చాలా పెండింగులో ఉన్నాయి. రేపు మీకు నేను ఆ లిస్టు సబ్‌మిట్ చేస్తాను. వాటన్నింటికి ఈ మంత్రులతో సమాధానం చెప్పించండి. ఇదివరకు వాయిదాపై విచారిస్తున్నాము, విచారిస్తున్నాము అని చెబుతున్నారు. దీనికి మన సభ విచారించవలసి ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:—దీనిమీద విచారించడం జరుగుతుందని లాస్ట్ సెషనులో కూడా ఎస్యూరెన్సు ఇవ్వడం జరిగింది. 6 మాసాలకన్నా ఎక్కువ అయింది.

[illegible] శ్రీ కె. సురేందర్ రెడ్డి [illegible] రెడ్డి ఫిర్యాదు మీద పోలీసులు కేసు రిజిస్టర్ చేయడం జరిగింది అక్కడనుంచి రిపోర్టు రాలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మేము లేఖ వ్రాయడం జరిగింది భారత్ క్రిషిక్ సమాజ్ ప్రసిడెంటు సంగతి. ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి సంబంధం లేదు వారికి ఇమ్మని ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ చెప్పలేదు. వారికి డైరెక్టుగా నామినేట్ చేయడం ఇవ్వడం జరిగింది. అందులో సిబిసిఐడి ఎంక్వైరీ చేయడం జరుగుతున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్:—క్రైంకు స్టేట్‌కు సంబంధం లేదు. The State is not concerned so far as the crime is concerned. స్టేట్ ద్వారా జరిగిందా అనేదానికి దీనికి సంబంధం లేదు. [illegible] కేసు సిబిసిఐడికి ఎన్‌క్వైరీ చేసిన [illegible] కాలయాపన ఎందుకు జరిగింది? 8 మాసాలు అయింది. అయినా ఇంకా మీకు రిపోర్టు రాలేదు, ఇంత [illegible] పట్టింది [illegible] I am postponing this question. You must get the reply before the end of the present Session.

కిరోసిన్ అమ్మకానికి [illegible] న్యాయం పంపక హక్కులను పౌరసరఫరాల

విభాగానికి కల్పించుట

227—

*9583-సర్వశ్రీ బి ఎస్. ఎస్. శివాజీ (సోంపేట), కె. సత్యవారాయణ (ఇబ్రహీంపట్నం) ఎస్. వేణుగోపాలచారి, కె. ఎర్రన్నాయుడు:—ఆహారము, పౌర సరఫరాల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలియపరచగలరా;

[illegible] (అ) మధ్యవర్తులు కొనుగోలుదారుల వద్దకు వెళ్ళి గ్రామాలలో కూడా కిరోసిన్ అమ్మకాలను ప్రకటించి విక్రయాలు జరుగునట్లు చూచుటకు వీలుగా పౌరసరఫరాల విభాగానికి టోకు వ్యాపార పంపిణీ హక్కులను ఇవ్వవలసినదిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థించినదా;—

(ఆ) అయినచో, కేంద్ర ప్రభుత్వము యొక్క ప్రతిస్పందన ఏమి?

[illegible] పౌరసరఫరాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ జి. నారాయణప్ప):—

(అ) అవునండీ

(ఆ) కేంద్ర ప్రభుత్వం డీలరు షిప్పుల ఎంపిక కోసం నిర్ణయించిన [illegible] విధానం నుంచి రాష్ట్ర కార్పొరేషన్‌ను మినహాయించలేదు. అయితే, దీనిని ప్రత్యేక విషయంగా పరిగణించి ఆయిలు కార్పొరేషన్ వారు వార్షిక ఆదాయం, నివాసం, మల్టీపుల్ డీలరుషిప్పులకు సంబంధించిన నిబంధనలను ఆ కార్పొరేషన్‌కు వర్తించవచ్చని తెలియజేసింది.

[illegible] రెవిన్యూ మండలాలలో పంచాయతీల విలీనము

228 [illegible]

[illegible] సర్వశ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి, కె. ఆదెన్న:— రెవిన్యూ [illegible] ఈ క్రింది విషయములు తెలియపరచగలరా:

(అ) [illegible] ప్రతిపాదికపై రెవిన్యూ, పంచాయతీ [illegible] మండలాలలో విలీనం చేసి [illegible]

(ఆ) ఐనచో, వాటి పని నిర్వహణ సంతృప్తి కరంగా ఉన్నదా;

(ఇ) ఇతర మండలాలకు కూడా ఆ పద్ధతిని విస్తరింపజేయుటకేదేని ప్రతిపాదన కలదా?

రెవిన్యూ శాఖ మంత్రి (శ్రీ డి. వీరయ్యచౌదరి :– (అ) 1-5-1987 తేదీ నుండి అన్ని జిల్లాలలోని ఆదర్శ మండలాలలో ప్రయోగాత్మక చర్యగా గ్రామ స్థాయిలో కర్తవ్యాలను సమ్మిళితం చేయాలని ఉత్తర్వు చేయడమైంది.

(ఆ) ఆ పని తీరును నిర్ధారించడానికి ప్రభుత్వం 30–6–1988 తేదీన

(ఇ) ఒక సంఘాన్ని నియమించింది. సంఘం ఇటీవల తన నివేదికను ప్రభుత్వానికి సమర్పించింది. ఈ నివేదిక పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి :– అధ్యక్షా, నివేదిక పరిశీలనలో ఉందని అన్నారు.

Mr. Speaker:—It is already answered.

శ్రీ కె.హెచ్. నిరంజన్‌రెడ్డి :– ఆ నివేదిక సభలో పెట్టమనండి అధ్యక్షా.

శ్రీ డి. వీరయ్యచౌదరి:– ఆ నివేదిక మార్చి మొదటి వారంలో వచ్చింది. ప్రభుత్వం ప్రొసీజరు ప్రకారం దానిని ఎగ్జామిన్‌చేసిన తరువాత సభలో ఏ పద్ధతిలో పెట్టాలో ఆ పద్ధతిలో పెడుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :– సెషను ఉన్నప్పుడు పెడితే బాగుంటుంది. దాని ఇంపాక్టు ఉంటుంది.

శ్రీ డి. వీరయ్య చౌదరి :– డెఫినిట్‌గా పెడతాం.

అదిలాబాద్ జిల్లా వాహనములను మహారాష్ట్ర రాష్ట్రంలో నమోదు చేయుట

229—

*1096—శ్రీ ఎ. గోవిందనాయక్ (ఖానాపూర్) :– రవాణా శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) అదిలాబాద్, ఆర్. టి. ఓ. కార్యాలయంలో ప్రబలమైన అవినీతి వలన, ఆ జిల్లాలో నడుస్తున్న చాలామంది వాహనాలు మహారాష్ట్ర రాష్ట్రంలోని వాండేడ్, యవత్మాల్, చంద్రాపూర్‌లలో నమోదు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అదిలాబాదులో కేవలము 12,000 మోటారు వాహనములు నమోదు చేయగా పొరుగు మహారాష్ట్ర రాష్ట్రంలో నమోదు చేయబడిన అంతకు రెండింతల సంఖ్యలో వాహనాలు పదరు జిల్లాలో నడుస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) ఐనచో, అదిలాబాద్ ఆర్. టి. ఓ. కార్యాలయంలో అవినీతి చర్యలను అణచివేయుటకు తీసికొన్న చర్యలేవి?

రవాణా శాఖ మంత్రి (శ్రీ టి. సుబ్బారావు) :–

(అ) కాదండి.

(ఆ) కాదండీ. ప్రతి సంవత్సరం అంచనా వేసిన ప్రకారం ఆదిలాబాదు జిల్లాలో వాహనాల సంఖ్య పెరుగుతున్నది.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ ఎ. గోవిందనాయక్ :– అధ్యక్షా, ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని వాహనాలను మహారాష్ట్రలోని వాండేడ్, ఏట్‌మల్, చంద్రాపూర్‌లలో రిజిస్టరు అవుతున్న మాట వాస్తవం. మంత్రిగారు కాదని అన్నారు. మేము ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో ఉండేవాళ్లకు మాకు తెలుసు కనుక ఈ విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. ఆదిలాబాద్‌లోని ఆర్. టి. ఓ. కార్యాలయంలో అతి లంచగొండితనం కారణంగానే ఆ జిల్లాలోని వాహనాలన్నీ మహారాష్ట్రలోని వాండేడ్, ఏటమల్, చంద్రాపూర్‌లలో రిజిస్ట్రేషను చేయించుకొంటున్నారనే విషయం వాస్తవం. అది అరికట్టడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ టి. సుబ్బారావు :– గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు ఆర్ టి ఓ కార్యాలయాలలో కరప్షన్ ఉన్నదనేది యదార్థమే. కాని వారు చెప్పింది మాత్రం యదార్థం కాదు. అక్కడ రిజిస్ట్రేషన్సు ఎక్కువగా వుండడం వల్లనే అక్కడ రెవిన్యూ ఎక్కువగా వస్తున్నది. అందుచేత గౌరవసభ్యులు చెప్పిన మాట యదార్థం కాదు. ప్రత్యేకంగా ఏదైనా విషయం గురించి చెబితే వారిమీద తప్పకుండా చర్య తీసుకొనడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

ప్రయివేటు పాలిటెక్నిక్‌లను స్వాధీనం చేసుకొనుట

230—

*10188–శ్రీ కె. ఆదెన్న :– విద్యాశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ప్రయివేటు పాలిటెక్నిక్‌లను ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకొనుటకేదైని ప్రతిపాదన ఉన్నదా;

(ఆ) ఐనచో, అందుకు సంబంధించిన వివరాలేవి?

విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీమతి వై. సీతాదేవి) :–

(అ) లేదండీ, అట్టి ప్రతిపాదనలు ఏమి లేవు.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ కె. ఆదెన్న :– అధ్యక్షా, ఈ ప్రయివేటు పాలిటెక్నిక్‌లలో ప్రాక్టికల్స్ చేసుకొనడానికి సరైన సదుపాయాలు లేనికారణంగా ఎక్కడికో దూరప్రాంతాలలో ఉన్న పాలిటెక్నిక్‌లకు తీసుకొని వెళుతున్న మాట వాస్తవమా? పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలలో కాపీలు ఎక్కువ అవుతున్న మాట వాస్తవమా? ఉదాహరణకు ప్రకాశం జిల్లా కంభం పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలో 1986 వ సంవత్సరం మార్చిలో రెండు సూట్‌కేసుల కాపీలు పట్టుకున్నారు. దానిమీద ఎంక్వయిరీ చేస్తే దానిని హుషప్ చేశారు. ఈ [illegible]

వేటు పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలలో కాపీలు చేయడం ఎక్కువగా ఉంటున్నది. ప్రాక్టికల్స్ చేసుకొనడానికి సదుపాయాలు లేవు. ఈ రెండింటిమీద మంత్రిగారు సమగ్రంగా దర్యాప్తు జరిపిస్తారా?

శ్రీమతి వై. సీతాదేవి :– కొన్ని ప్రయివేటు పాలిటెక్నిక్కులలో ప్రాక్టికల్స్‌కు అప్‌టు మార్క్‌గా ఎక్విప్‌మెంట్స్ అన్నీ పెట్టలేదనేది వాస్తవం. వాటికి సంబంధించి మెంటు పాలిటెక్నిక్కులలో సక్రమంగా ప్రయోగాలు ఇచ్చే సౌకర్యం ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. ఆ మేనేజిమెంటువారు విద్యార్థులను అక్కడికి పంపించి ప్రయోగాలు ఇప్పించిన అనంతరం ఉంది. కనుక అది తప్పకుండా అమలు చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. కాపీయింగు విషయం మాకు రాలేదు. అది నా దృష్టికి రాలేదు. మీ దృష్టికి వచ్చినట్లయితే కుంటామని, ఆ విషయం వారికి తెలియజేస్తానని మనవిచేస్తున్నాను.

4–2–89 వ తేదీ నుండి బాయిదాపడిన ప్రశ్న

ఆబ్కారీ కాంట్రాక్టర్ల పై ఆదాయం పన్నును ముందుగా వసూలు చేయుట

39–

*9810–సర్వశ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు (మదిర), పి. రామయ్య (నిడమానూరు), ఎన్. రాఘవరెడ్డి, ఎం. రాంకిషన్‌రావు (ఖమ్మం) :– ఆబ్కారీ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలియజేయగలరా:

(అ) భారత ప్రభుత్వం ఆదాయం పన్నును ముందుగానే వసూలు చేయుట వలన ఆబ్కారీ కాంట్రాక్టర్ల నుండి రాష్ట్రానికి రావలసిన రాబడులపై ప్రతికూల ప్రభావం పడుతున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, రాష్ట్ర ఖజానాకు కలుగుతున్న నష్టము అంచనా వేయగా; సదరు రాబడి నష్టాన్ని నివారించుటకు తీసికొన్న చర్యలేవి?

ఆబ్కారీ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఆర్. ఎస్. డి. పి. అప్పలనరసింహారాజు) :– ఉ. గి

(అ) అవునండీ.

(ఆ) ఖచ్చితంగా ఎంత నష్టం వస్తుందో ఈ దశలో తెలపడానికి సాధ్యం కాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆదాయం పన్ను చట్టంలో సెక్షను 44–ఎ–సి మరియు 206 ప్రకారం ఆదాయం పన్నును, సర్‌చార్జిని 1–6–1988 నుంచి వసూలు చేయడం జరుగుతున్నది. కాంట్రాక్టరులే మొత్తం చలానాల ద్వారా బ్యాంకులలో జమచేస్తున్నారు. అయితే 17–3–1988 న ముఖ్యమంత్రిగారు ప్లానింగ్ బోర్డు ఆదాయపు పన్ను చట్టం సవరణ బిల్లు పై సెక్షను 44–ఎ–సి పరిధి నుండి ఆదాయపు పన్ను ఎడ్వాన్సు పన్ను వసూళ్ళు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రాబడుల పై ప్రతికూల ప్రభావం చూపుతుందని కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రికి లేఖ ద్వారా తెలియజేశారు. అవసరమైతే ఆడిటర్ జనరల్‌ను కూడా సంప్రదించారు. సెక్షను 206–సి విభాగంలో ఎక్కువ శాతాన్నుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పన్నులు వసూలు చేయాలని నిర్బంధం వహిస్తున్నందున, ఈ విభాగం ప్రకారం కూడా పన్ను చెల్లింపుదారు మాత్రం సరిగా చేయివచ్చు గాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాదని తెలిపియున్నారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :– ఎంత నష్టం వచ్చేది? ఖచ్చితంగా చెప్పలేము అంటున్నారు. నష్టం అన్నది ఏ రూపంలో ఏడింది దాని ప్రభావం ఏమిటి–ఏమి అంచనా కట్టారు–దానిని అధిగమించడానికి ఏమి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు?

శ్రీ ఆర్. ఎన్. డి. పి. అప్పల నరసింహారాజు :– సారాపై ఆదాయం పన్ను వసూలు చేయడానికి వ్యతిరేకంగా సారా కంట్రాక్టర్లు వేసిన రిట్ దరఖాస్తు పై విచారణ జరిగిన పిమ్మట 7-3-1989 న హైకోర్టు వారు ఆదాయం పన్ను చట్టంలో ఈ సెక్షన్లు చట్ట సమ్మతమైనవే అని ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ఈ తీర్పు ప్రకారం సారా కంట్రాక్టర్లు అందరూ లీటరు 30 పై. పి. పై రు. 9-05పై 15 శాతంను వారు ఆదాయపు పన్ను కడుతున్నారు. ఈ శాతం సర్‌చార్జి క్రింద కడుతున్నారు. ఎవరైతే లైసెన్సు తీసుకున్నారో వారే కడుతున్నారు కాబట్టి ఆరకంగా కట్టింది కూడా 1-6-1988 నుంచి 1989 వరకు సారా కంట్రాక్టర్లు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కట్టింది 11 కోట్ల 32 లక్షల రూపాయలు. లైసెన్సు తీసుకున్న వారే నేరుగా చలాన్ల ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కడుతున్నారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :– ఇప్పుడు తాలూకావారీగా కాకుండా విలీనమైనట్లుగా చేశారు. చిన్న కంట్రాక్టర్లకు అన్యాయం కాదా? ఇది వారికి వర్తించదు కదా?

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇన్‌కమ్ టేక్స్–చట్టబద్ధంగా పన్ను చెల్లించకపోతే– How the Central Government keep quite? The State Government will not come into the picture. ఇన్‌కమ్ టేక్స్ ఎక్కువైనా తగ్గినా అనుకొన్న వ్యక్తి అపీల్ చేసుకోవచ్చు. That is all.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి: ఇది ఎడ్వాన్స్ టేక్స్...

మిస్టర్ స్పీకర్:–ఎడ్వాన్స్ టేక్స్ చట్టాలని ఇన్‌కమ్ టేక్స్ చట్టంలో ఉంది– ఆ ప్రకారం ఇన్‌కమ్ టేక్స్ ఆఫీసర్లు నోటీసు ఇవ్వడం, ఎత్తివేసి డబ్బు కట్టమని చెప్పడం జరుగుతుంది–ఇందులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రమేయం ఏమీ లేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :– రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి నష్టం వస్తున్నది కదా? ఇది వరకు పాడేవాడు వెనక్కుపోయే పరిస్థితి వచ్చింది

మిస్టర్ స్పీకర్:నష్టం ఎన్నుకున్న సార్లమెంట్ సభ్యులు దిల్లీలో సార్లమెంటులో– అక్కడ చట్టాలు మార్చించాలి కాని మనం చేసేది ఏమీ లేదు.

స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్న–వాగ్వాదం సమాధానములు

నెల్లూరు సమీపానగల నల్లపాడు ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్‌కే ప్రధాన అధ్యాపకుడిపై దాడి:

స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్న నెం. 220–ఎ, 11061–ఎల్

సర్వశ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి (నగరి)
టి. చెంచురెడ్డి (శ్రీకాళహస్తి)
డా. సం. వి. సుబ్బారెడ్డి (కమలాపురం)
ఆర్. రామోదరకృష్ణారెడ్డి (తుంగతుర్తి)

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి (పులివెందుల)
డి. కె. సమర సింహా రెడ్డి
ఎం. రామిరెడ్డి (తిరుపతి)

గౌరవనీయులైన హోంశాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) గుంటూరు దగ్గర నల్లపాడు ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్ ప్రిన్సిపాల్‌పై 21-2-1989న దాడి జరిగిన విషయం నిజమేనా,

(ఆ) అందులో ప్రిన్సిపాల్‌కు రెండు బుల్లెట్ గాయాలు విరిగిన విషయం కూడా నిజమేనా ?

(ఇ) ఈ కేసులో నేరస్థులను పోలీసులు గుర్తించారా;

(ఈ) ఎందుకట్లయితే, ఈ విషయంలో ఏమి చర్య తీసుకున్నారు ?

హోం శాఖమంత్రి (శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి) :—

(అ) అవునండి.

(ఆ) ప్రిన్సిపాల్ రెండు బుల్లెట్ గాయాలు విరిగాయి.

(ఇ) ఇంతవరకు ఎవ్వరిని గుర్తించలేదు. అరండల్‌పేట పోలీసు స్టేషనులో ఐ.పి.సి 34 రెడ్‌విత్ పాటు 324, 307 సెక్షన్ల క్రింద నేరం నెం. 98/89 గా కేసును రిజిస్టరు చేయడమయింది. అది దర్యాప్తులో ఉంది.

(ఈ) నేరస్థులను కనుగొనడానికి ప్రత్యేక బృందాలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి :— ప్రిన్సిపాల్ మీద దాడి జరిగింది 21-2-89న తేదీ అయితే ఈ రోజు 2-3-1989 సుమారు ఒక మాసం అయినప్పటికి యింకా మనుష్యులను గుర్తించ లేదంటే లర్థం లేదు. ఎందుకంటే విద్యార్థులు కాపీ కొట్టి నప్పుడు తనని ప్రిన్సిపాల్ పట్టుకుంటే ప్రిన్సిపాల్‌ను నీ ఎండ్ చూస్తానని విద్యార్థి బెదిరించాడు, ఆ విద్యార్థి గురించి ప్రయత్నం చేసి ఎముకలు విరగగొట్టించడం జరిగింది. కానీ సమాధానంలో రెండు చేతుల ఎముకలు విరిగాయంటే ప్రాణం పోలేదు అన్న మాటేనా ? ఒక మాసం అయితే ఇంతవరకు నేరస్థులను పట్టుకోలేదంటే దీనిలో ఎవరు ఇన్‌వాల్వ్ అయ్యున్నారు ? దీనిలో ఎవరు ఇన్‌వాల్వ్‌మెంట్ పర్సన్స్ ఉన్నారు ? పోలీసుకు వీక్షను తీసుకోలేదు ? 307 సెక్షన్ ఎటెంప్ట్ టు మర్డర్—ఆ విద్యార్థి చనిపోయి వుంటే ఎవరి బాధ్యత ఉన్నది ?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :— కళాశాలలో సప్లిమెంటరీ పరీక్షలు జరుగుతున్న సందర్భంలో విద్యార్థి డోగుబంటి శ్రీనివాస్‌ని, అన్నవరం సుధీర్‌ని కాపీ కొడుతుండగా 13-2-1989న, 20-2-1989న సంబంధిత అధికారి కేసు బుక్ చేసి పంపించడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో ప్రిన్సిపాల్ ఇంటి మీద గుర్తు తెలియని ముగ్గురు వ్యక్తులు ఎటాక్ చేశారు. ఈ ఇద్దరు విద్యార్థులు, మిగతా ముగ్గురు విద్యార్థులు—

షామ్ శరత్, కెనెడి, దొండపు రమేష్–అయిదుగురు కూడా ఆ రోజు నుంచి ఎబీ ప్యాండ్‌లో ఉన్నారు. వారు 16–3–1989 నాడు ఏంటిసిపేటరీ బెయిల్ కూడా గుంటూరు సెషన్ కోర్టు నుంచి తీసుకోవడం జరిగింది. సాధ్యమైనంత త్వరలో పట్టుకోవడం జరుగుతుంది. వీరి మీద సెక్షన్ 324, 307 క్రింద కేసు రిజిస్టర్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి :– ఇది చాలా ముఖ్యమైనది. విద్యార్థులు పరీక్షలు వ్రాస్తున్నప్పుడు ప్రిన్సిపాల్ మీద ఈ విధంగా దాడిచేస్తే ఎక్కడైనా పరీక్షలు చక్కగా జరుగుతాయా? ఎక్కడైనా పరీక్షలు సక్రమంగా నిర్వహించబడతాయా? లోతుగా నేరస్థులను పట్టుకోవాలి గానీ ఇందులో ప్రభుత్వానికి ఏదో ఇంట్రెస్ట్ ఉన్నట్లు కనిపిస్తున్నది. ఈ విద్యార్థులకు సంబంధించిన ఏ తల్లిదండ్రులో, వారికి కావలసిన వారో తెలుగు దేశం పార్టీ వారు కాబట్టి వారి మీద ఏక్షను తీసుకోవడం జరగడం లేదు. కనుక వారి వెనక ఎవరి హస్తం ఉంది?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :– వారు ఏ పార్టీకి సంబంధించినా, ఏ వర్గానికి సంబంధించినా క్షమించడం జరగదు. వారు ఏంటిసిపేటరీ బెయిల్ తీసుకోవడం జరిగింది. కోర్టుకు గానీ పోలీసు స్టేషనుకు గానీ ఇవ్వాళ్ల రేపట్లో సరెండర్ అయే అవకాశం ఉన్నది. ఇన్వెస్టిగేషన్‌లో వారి మీద ఇంకా సెక్షన్లు మార్చి కేసు రిజిస్టర్ చేసి తగు చర్య తీసుకోడం జరుగుతుంది.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :– ఇది మంచి ఉదాహరణ–పక్షపాత వైఖరి ఏవిధంగా ప్రభుత్వం వహిస్తున్నది చెప్పడానికి–ఈరోజు మంత్రి చెప్పిన జవాబు దానికి తార్కాణం. జరిగింది చాలా హేయమైన క్రియ–ఒక ప్రిన్సిపాల్ తన విధి నిర్వహణకు ప్రయత్నం చేస్తుంటే–విద్యార్థులు కాపీ కొట్టకుండా చూసే ప్రయత్నం చేస్తుంటే–దానికి రివెంజి తీసుకోడానికి కాపీ కొడుతున్న విద్యార్థులు అతని మీద ఎటేక్ చేయడం, కాళ్లు చేతులు విరగగొట్టడం జరిగింది. 307 సెక్షను క్రింద రిజిస్టర్ చేశాము కేసు అన్నారు–ఇంతవరకు ఎవరిని గుర్తించ లేదు అని క్లూడ్ అన్నారు. దీనిని వాటర్ డవున్ చేయడానికి ప్రభుత్వము, పోలీసు డిపార్ట్‌మెంటు ఎంత గట్టిగా ప్రయత్నం చేస్తున్నది వారి జవాబులో కనిపిస్తున్నది. ఏంటిసిపేటరీ బెయిల్ కావాలి కొట్టిన వారు తీసుకున్నారు–కోర్టు ఇచ్చింది అన్నారు. కోర్టు ఇచ్చింది అంటే మీరు ఏమి చేస్తున్నారు? ఇది ఖచ్చితంగా ఆ పద్ధతిలోనే పరిస్థితుల్లో జరిగింది. విద్యార్థులు ప్రిన్సిపాల్ మీద దండయాత్ర చేస్తే లా అండ్ ఆర్డర్ సిట్యుయేషను పరిస్థితి వస్తుందని మీరు కోర్టు దృష్టికి ఎందుకు తీసుకువి వెళ్లలేదు? అంటే మీ వాళ్లని, పచ్చ చొక్కా వాళ్లని అని, పోలీసు వారు పచ్చ చొక్కా వాళ్లను ఏనే కూడా మీరు కోర్టు దృష్టికి తీసుకుని వెళ్లలేదు. మీకు సంబంధించిన వాళ్లే ఉంటే, వాళ్లు అన్యాయంచేసినా మీరు ఏమీ పట్టించుకోరా? నల్లపాడు ప్రాంతములోను, గుంటూరు జిల్లాలోను తెలుగు దేశం పార్టీ ప్రాముఖ్యత కలిగిన వారే ఉన్నారు. దౌర్జన్యము చేస్తున్న వారిని వదలి వేశారు. ఏ కారణం లేకుండా కాంగ్రెసు పార్టీకి చెందిన వారిని పట్టి పీడిస్తున్నారు. వాడికి దిక్కు లేని పరిస్థితుల్లు కల్పిస్తున్నారు. తెలుగు దేశం పార్టీకి చెందిన వారు డే లైట్‌లో దురాగతాలు చేస్తున్నారు. తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన వారు అని ఆలోచించకుండా వారిని పట్టుకుని వారికి శిక్ష పడేట్లు చూస్తామని మంత్రిగారిని ఎన్నోసార్లు చేయమనండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :– అక్కడ ప్రిన్సిపాల్ గారు కాపీలు కొడుతున్న విద్యార్థులను పట్టుకోవడం జరిగింది. కేసులు వారి మీద బుక్ చేశామని సంబంధిత అధికారులు తెలియజేశారు. ప్రిన్సిపాల్ గారు అయిదుగురిని గుర్తు పట్టలేదు. పోలీసులు అయిదుగురిని అనుమానించడం జరిగింది. వారు పరారీలో ఉన్నారు. ఏ పార్టీ వారైనా క్షమించడం అనేది జరగదు. నిందితులకు కఠిన శిక్షలు వేయడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. జయరాంబాబు (గుంటూరు–II) :– నల్లపాడులో ఉన్నటువంటి బోయిన్ గవర్నమెంటు పాలిటెక్నిక్ కాలేజిలో పొలిటికల్ ఏక్టివిటీస్ జరుగుతున్నవి. రవి అనే అతను రాడికల్. అతను ఎన్‌కౌంటరు అనే పేరుతో చుట్టు ప్రక్కల బస్సులు తగల పెట్టడం జరిగింది. కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ కాపీ కొడుతూ ఉంటే పట్టుకున్నారని మంత్రి గారు చెప్పారు. యితర ఏక్టివిటీస్ కూడా జరుగుతున్నాయి అక్కడ. అక్కడున్నటు వంటి కాలేజి విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని ఈ ఏక్టివిటీస్ తగ్గించాలి. ప్రిన్సిపాల్ పట్టుకున్న వారిలో అధికార పక్షానికి చెందినవారు ఉన్న మాట వాస్తవమే. కాలేజిలో స్టూడెంట్స్ ఎడ్రసులు ఉంటాయి. వారి నేటివిటి సర్టిఫికెట్స్ వగైరాలు అక్కడ రికార్డ్స్‌లో ఉంటాయి. అక్కడ యిటువంటి ఏక్టివిటీస్ జరగకుండా చర్యలు తీసుకుని వారిని వెంటనే పట్టుకునేందుకు చర్యలు తీసుకొంటారా ?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :– వారు పరారీలో ఉండడము జరిగింది. వారిని పట్టుకుని శిక్షించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ జె. సి. దివాకరరెడ్డి (తాడిపత్రి) .– మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ దోషులను గుర్తించడం జరగలేదని ప్రిన్సిపాల్ గుర్తించడం జరగలేదని, అనుమానం ఉన్న వారిని అయిదుగురిని పోలీసులు పట్టుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తే వారు పరారీలో ఉన్నారని చెప్పారు మీరు ఒక వైపు దోషులను పట్టుకోలేదని చెబుతూ ఎక్కడైనా అర్ధ రాత్రి సంఘటన జరిగితే ఎవరి మీదనైనా అనుమానం ఉంటే వారిని పట్టుకోవడానికి పోలీసులు ఇన్వెస్టిగేషను చేసి అతను కనుక లేకపోతే అతని భార్య పిల్లలను పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకుని వచ్చి నానా చిత్రహింసలు పెడతారే ? అట్లాంటిది వీరిని సెక్షను 307 క్రింద హత్యా నేరము క్రింద ఎందుకు బుక్ చేయలేదు ? వీరు అధికార పక్షానికి చెందినవారనా ? వారిని అరెస్టు చేయలేదు ? ఎందుకు అరెస్టు చేయలేదో వివరించవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :– వారు పరారీలో ఉన్నారు. ఏ పార్టీకి చెందినవారైనా శిక్షించడం జరుగుతుంది. నేను నిన్న మొన్న అరెస్టు చేయవలసిందిగా సంబంధిత అధికారులకు ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. తప్పకుండా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఈ పార్టీ ఆ పార్టీ అని భేదాభిప్రాయాలు లేవు.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :– గవర్నమెంటు బోయిన్ పాలిటెక్నిక్ కాలేజి, గుంటూరు దగ్గర ఉన్న నల్లపాడు ఏరియా ఒక ఉద్రిక్తత ప్రాంతము. ఆ ప్రాంతము రాత్రి పూట ప్రయాణము వీలు కాని ప్రాంతముగా ఉన్నదనే విషయం పోలీసుల దృష్టిలో ఉందా ? పాలిటెక్నిక్ కాలేజి విద్యా సంస్థగా కాకుండా దౌర్జన్యకర సంఘటనల కేంద్రంగా మారిన మాట నిజమేనా ? అయితే ఎన్ని కేసులు రిజిస్టరు చేయబడినవి ? అయితే ఆ హాస్టలులో యితర శక్తులు వందల కొలది భోజనము చేస్తున్న మాట నిజమేనా ? ఈ

సంస్థ పోలీసు శాఖకు సంబంధించినదే కాని విద్యా శాఖకు సంబంధించినది కాదనే మాట వాస్తవమేనా? కాదా? యిప్పుడు ఈ సంఘటనే కాదు. దీని వెనుక చాలా చరిత్ర ఉంది. ప్రిన్సిపాల్ మీద దాడి పాత చరిత్రకు సంబంధం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. టి. డి. పి., కాంగ్రెసు పార్టీలు లనేకాకుండా దీని గత చరిత్ర మొదలంటా త్రవ్వి తీయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :– గత ఏడులో రెండు సంఘటనలు జరిగినవి. 10–9–1987 నాడు జరిగినటువంటి సంఘటన ఒకటి. రవి ఎలియాస్ వెంకటరెడ్డి అనే ఎక్స్ స్టూడెంట్ యిద్దరు స్టూడెంట్స్ మీద బెనర్జీ మరొక విద్యార్థి మీద ఎటాక్ చేయడం జరిగింది. అతను రాడికల్ స్టూడెంట్. అతను అండర్ గ్రౌండులో ఉన్నట్లు శాసనసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. ఒకటి రెండు సంఘటనలు జరిగినవని తెలియ చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. చెంచురెడ్డి :– ఈ కేసులో–యఫ్ ఐ ఆర్ లో ఎంతమంది ముద్దాయిలను చేర్చారు. ఈ కేసు సి బి సి ఐ డి చేత ఇన్వెస్టిగేషను చేయించుతారా? యిదే విధంగా ఎగ్జామినేషను హాల్సులో జరిగినటువంటి దాడి కేసులు ఎన్ని ఉన్నాయి? ఆ వివరాలు యివ్వండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :–ప్రిన్సిపాల్ గుర్తు తెలియని వ్యక్తులని చెప్పడం జరిగింది. అయిదుగురిని అనుమానితులుగా చేయడం జరిగింది.

Mr. Sepaker:—Can you entrust this matter to C.B., C.I.D.?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :– సి బి సి ఐ డి ద్వారా విచారణ జరిపించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :– ఒక బాధ్యత కలిగిన అధికారిని పంపించి ఈ కేసు గురించి ప్రత్యేకంగా జరిపించవలసి ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :– వారు సి బి సి ఐ డి చేత జరిపించుతామంటున్నారు.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :– సి బి సి ఐ డి అంటే లోకల్‌గా ఉన్నటు వంటి యస్ ఐ కూడా ఉంటాడు.....యస్ ఐ కాదు. ఐ జి లెవలులో డైరెక్టుగా యిక్కడ నుంచి పంపించి విచారణ జరిపించాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :– ఆఫీసర్సే పోతారు.....

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :– యస్. ఐ. లేకుండా విచారణ జరిపించాలి. ఐ జి లెవలులో యిక్కడ నుంచి పంపించాలి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :– డి ఐ జి ని పంపించడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :– కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ మీద కొంతమంది స్టూడెంట్స్ దౌర్జన్యము చేయడం జరిగింది ఎన్నప్పుడు—లోకల్‌గా అరండల్‌పేట యస్ ఐ ఎవరు అప్పుడే ఉన్నారో..

Mr. Speaker:—Once it is entrusted to the C.B., C.I.D., let us not go into the details.

Sri A. Madhava Reddy:—We will send the D.I.G.

(Interruption)

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— అక్కడున్న లోకల్ యస్. ఐ ఆయన కార్య క్రమాలు ప్రభుత్వ న్యాయ వ్యవస్థకు భిన్నంగా వున్నాయి. ఆ లోకల్ ఎస్. ఐ. ని అక్కడ నుండి షిఫ్ట్ చేసి, సక్రమంగా ఇన్వెస్టిగేట్ చేసి, దోషులను శిక్షించాలనే భావన ప్రతి విద్యార్థిలోనూ, తల్లిదండ్రులలోనూ వుంది. ఆ విధంగా ప్రభుత్వము చర్యలు తీసుకొంటారా ? దానితోపాటు ఫస్ట్ హాండ్ ఇన్ఫర్మేషన్‌లో యాంటిసిపేటరీ బెయిల్ ఎవుడు తీసుకొన్నారు? ఇంటరాగేషన్ తీసుకొన్నారా ?

(Interruption)

Mr. Speaker:—You are a senior lawyer You are having the capacity to have the forensic test. This is not the first time that the Principles and Teachers, who are helpless are attacked ....

(Interruption)

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— ఈ యొక్క యాంటిసిపేటరీ బెయిల్ తీసు కోకముందు, ఆయన (ఎస్ ఐ) చేసిన కార్యక్రమం ఏమిటి ? ఇంటరాగేట్ చేశారా ?

(Interruption)

Mr. Speaker:—All these details are not necessary now.

Sri D. K. Samarasimha Reddy:—What about the local S.I?

యస్. ఐ. విషయంలో ఏమి చర్యలు తీసుకొన్నారు ?

Mr. Speaker:— It will be dealt with by the Government. The Minister has already said that he will investigate into the whole affair. He will entrust the matter to C.B., C.I.D. and he has also stated that he will send the D.I.G.

Sri D. K. Samarasimha Reddy:—The local S.I. is said to be the person behind the entire incident. Having committed the mischief, this officer should not go scot free.

Mr. Speaker:—The D.I.G. will enquire into all those things.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :— ఆపీసర్ల మీద కూడా చర్య తీసుకోవడం జరిగింది.

(ఇంటరప్షన్)

Sri D. K. Samarasimha Reddy:—What action?

Mr. Speaker:—If anybody is involved, any officer is involved, the D.I.G will enquire into the whole affair and take action.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :– యాంటిసిపేటరీ బెయిల్ ఎపుడు ఇచ్చారు డేట్ చెప్పలేదు ?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :– 16–3–1989.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :– అంటే దాదాపు మూడు వారాలు అన్నమాట. అటువంటప్పుడు ఆ లోకల్ ఎస్. ఐ. వాళ్లను ఎందుకు ఎరెస్టు చేయలేదు ?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :–సంబంధిత అధికారులపైన చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది.

నక్షత్రపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు వ్రాతపూర్వక సమాధానములు

RELATIVE ALLOTMENTS FOR INDUSTRIAL DEVELOPMENT IN ANDHRA PRADESH.

240—

5577-Q Sarvasri N. Raghava Reddy B. venkateswar Rao, Jakka Venkaiah and P. Venkatapathi:—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that the relative allotments for industrial development in Andhra Pradesh from Industrial Development Bank of India have been reduced progressively from 1983-84 onwards; and

(b) if so, the steps taken to protect the interests of the State?

A.—(a) No Sir.

(b) Does not arise.

DIGGING OF DRAINAGE CHANNEL LAND DEEPENING OF KONDAVEEDU VAGU NEAR NAMALIKALLU VILLAGE.

241—

5659-Q.—Sarvasri P. Venkatapathi, N. Raghava Reddy, B. Venkateswara Rao and Jakka Venkaiah:—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) Whether the Government have received any representation regarding the digging of drainage channel land deepening of Kondaveedu vagu near Namalikallu village, Guntur District which confluences with the Krishna river near Vykuntapuram village.

(b) if so, the action taken thereon, and

(c) whether the Government is also aware of continuous losses of crops in the adjoining areas of Kondaveedu vagu due to continuous overflowing during rainy season during the last few years?

A.—(a) Yes Sir.

(b) This is not covered by the Drainage Cess Act. The approximate cost for the improvements of the vagu is Rs 10 lakhs excluding land acquisition. It will be examined whether as Non-Delta Drainage work this can be taken up.

(c) Yes Sir. About 400 acres of land lying on either side of the Vitivagu are subjected to inundation during heavy rains.

PAYMENT OF COMPENSATION FOR INAM LANDS SUBMERGED UNDER SRIRAMSAGAR PROJECT.

242—

6159-Q.—Sri C. Narsi Reddy:—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) The village-wise extent of Inam lands that are going to be submerged under Sriramsagar Project in different villages of Nizamabad District.

(b) the action taken so far to pay the compensation to the landlords and the number of such cases still pending; and

(c) the reasons for delay in the settlement of these cases?

A.—(a) An extent of 465-04½ acres is under submergence of Sriramsagar Project in Nizamabad District as follows:—

Sl. No.	Name of the Village	Extent
(1)	(2)	(3)
1.	Annaram	0.03
2.	Donkeshwar	6.16
3.	Khanapur	7.36
4.	Gadepalli	7.36
5.	Naleshwar	85.20
6.	Kustapur	4.11
7.	Tungini	26.03
8.	Ch. Kondur	1.23
9.	Talveda	3.00
10.	Nikalpur	24.16
11.	Nutpalli	8.34
12.	Magdi	37.22
13.	Binola	109.18
14.	Komanapalli	12.08
15.	Karkuda	21.36
16.	Srirampur	9.36
17.	Sirpur	13.30½
18.	Vannel (K)	10 34
19.	Ratnapur	4.32
	Total:	465.04½

(b) Out of the extent of 465-04½ acres, compensation has been paid for an extent of 131.06½ acres in 13 villages. An extent of 218.10½ acres is under preliminary stages of Land Acquisition process for which Ryotwari Patta Certificates have been issued recently. Further for an extent of 115-27 1/2 acres of land Ryotwari Patta Certificates have yet to be issued.

(c) The lands under submergence are Inam lands which have been abolished by virtue of amendment made to Section 2 of Inam Abolition Act. All Inams on abolition vest with Government Unless fresh orders are issued conferring occupancy rights after following the procedure laid down in the Act, Land Acquisition proceedings cannot be initiated and compensa-

tion paid. Due to delay in obtaining the patta certificates as above and submitting them to Land Acquisition Officer, the Land Acquisition proceedings and payment of compensation for certain lands are delayed.

EXTENT OF LAND BROUGHT UNDER CULTIVATION OF SRIRAMSAGAR PROJECT.

243—

8082-Q.—Sri D. Venkat Rao:—Will the Chief Minister be pleased to

(a) The extent of land brought under cultivation on priority irrigation facility through Sriramsagar Project in Karimnagar District,

(b) whether any new Agricultural Research Centre was set up in the said area; and

(c) if so, the details thereof?

A.—The actual extent brought under cultivation in Karimnagar District during Rabi 1986-87 and Khariff 1987 is as follows:—

Rabi 1986–87	I. D.	1,63,745	acres
Wet in I. D.		30,059	acres
Kharif 1987 I. D.		80,601	acres
Kharif Wet		1,09,705	acres
	Total	3,84,110	acres
		or	
		1,80,532	Hectares.

(b) and (c) In Karimnagar District one Regional Research Station was started during June. 1983 at Jagtial. This is the headquarters of North Telangana Zone of Andhra Pradesh.

The Regional Research Station at Jagtial, Karimnagar District has an area of 51.03 hectares. Of this area 4.65 hectares is under Roads and Buildings while the other area is cultivated as Wet, I.D. and under rainfed conditions. Sriramsagar Canal is the source of irrigation.

FUNCTIONS

The lead functions of the Research Station are:

(i) Water Management Research;

(ii) to develop new cropping patterns;

(iii) introduction of new crops in the concerned area and in the tract; and

(iv) it is also the verification centre for rice and sesamum.

The Research is interdisciplinary and major disciplines involved are plant breeding, entomology, plant pathology, soil science and agronomy. In addition, one extension unit also is available for transfer of technology developed at this station.

PENDING MAJOR AND MEDIUM IRRIGATION PROJECTS IN CENTRAL WATER COMMISSION.

244

9008-Q.—Sri Nallapareddi Srinivasu Reddy.—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) The number of Major and Medium Irrigation Projects of Andhra Pradesh State that are pending clearance from the Central Water Commission and the time from which they are pending,

(b) whether further information called for by the Central Water Commission furnished on each project, and

(c) if not, the reasons therefor?

A.—(a) The following 13 Major Irrigation Projects and 14 Medium Irrigation Projects are pending clearance with Central Water Commission. The date from which they are pending is given in brackets against each Project:

I. Major Irrigation Projects:

1. Singur Project (since October, 1977).
2. Yeleru Project (since May, 1980).
3. Jurala Project (since September, 1980).
4. Vamsadhara Project, Stage-II (since April, 1986).
5. Sriramsagar Project, Stage-II (since August, 1986). (Revised Report sent).
6. Polavaram Project (since April, 1985).
7. Pulichintala Project (since October, 1985).
8. Telugu Ganga Project (since November, 1983).
9. Srisailam Left Bank Canal Scheme (since January, 1985)
10. Somasila Project (since 1985).
11. Modernisation of Krishna Delta System (since 1985).
12. Modernisation of Godavari Delta System (since 1985).
13. Tungabhadra Project High Level Canal Stage-II (since 1985).

II. Medium Irrigation Projects:

1. Janjhavati Reservoir Scheme (since March, 1980).
2. Peddavagu Project (Ada) (since August, 1982).
3. Kaulasnala (Sanjay) Project (since August, 1982).
4. Chelmalvagu Project (since March, 1984).
5. Lendi Project (since 1984).
6. Palemvagu Project (since 1986).
7. Buggavanka Reservoir Project (since May, 1980).
8. Modikuntavagu Project (since January, 1986).
9. Varadarajaswamigudi Project (since August, 1986).
10. Raiwada Reservoir Project (since July, 1981).
11. Thandava Reservoir Project (since October, 1982).

12. Vengalarayasagaram Project (since April, 1987).

13. Andhra Reservoir Project (since October, 1986).

14. Peddagadda Reservoir Project (since June, 1983).

(b) Yes, Sir.

(c) Does not arise in view of the position stated in question (b) above.

EXPLORATION OF MINERALS.

245—

9792-Q.—Sarvasri S. Ramchandra Reddy and M. Kasi Reddy:—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that exploration of minerals was done by Mining Department; and

(b) if so, the steps taken to improve the facilities of the enterpreneurs?

A.—(a) Yes, Sir.

(b) The Department of Mines and Geology has initiated all possible steps to encourage the entrepreneurs to start mining and mineral based industries in the State by supplying the detailed information regarding location of mineral deposits, grade and reserves, existing list of mine owners, production, despatches, approximate price of minerals, market utility and specifications required for different industries. There is a Cell in the Department of Mines and Geology which gives information to the entrepreneurs regarding the availability of minerals etc. for utilisation in mineral based industries, District-wise brochures are also being published. The Government also liberalised the policy for grant of quarry leases for black and coloured granites useful in cuttings and polishing units in the State.

CUT DOWN OF NON-PLAN EXPENDITURE OF INSPECTING OFFICERS OF BUREAU OF INDIAN STANDARDS.

246—

9569-Q.—Sarvasri K. Satyanarayana, S. Satyanarayana, K. Hariswara Reddy, S. Venugopalachary, A. Chandrasekhar and K. Yerram Naidu:—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that with a view to cut down non plan expendi

ture to the tune of Rs. 27,000/- per month on T.A. and D.A. of the Inspecting Officers of the State of the Bureau of Indian Standards, they were directed not to make surprise checks of factories registered by the Bureau of Indian Standards?

(b) whether discontinuance of such surprise checks are likely to encourage the factories to palm off substandard goods to consumers with I.S.I. certification; and

(c) if so, whether the decision of the Government is proposed to be reviewed?

A.—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

NON-PAYMENT OF ENHANCED RATES TO SUGARCANE GROWERS BY THE NIZAM SUGAR FACTORY.

247—

10078-Q.—Sri M. Baga Reddy:—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that the Government of Andhra Pradesh has announced that the sugarcane growers will be paid Rs. 15/- per tonne an additional amount to the growers for the year 1986-87 and 1987-88;

(b) whether it is also a fact that the Nizam Sugar Factory has paid Rs. 15/- per tonne in addition to the normal price as announced by the Government; and

(c) whether it is also a fact that the Nizam Sugar Factory has not paid the same amount for the year 1987-88 though promised and announced through pamphlets?

A.—Yes, Sir. Government have announced special incentive of Rs. 15/- per metric tonne to the cane growers who supply 85% of the agreemented cane or cane actually produced by them whichever is less to the Public and Co-operative Sugar Factories for the seasons 1986-87 and 1987-88.

(b) Yes, Sir.

(c) No, Sir.

DIVERSION OF FUNDS OF GRAMEENA KRANTI PATHAM IN PRAKASAM DISTRICT.

248—

10080-Q.—Sarvasri V. Narasimha Rao and Alapati Dharma Rao:—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that a sum of Rs. 8 lakhs was paid for developmental works to a private college at Inkollu in Prakasam District from the funds of the Grameena Kranti Patham.

(b) Whether the said allotment is contrary to the norms of the scheme; and

(c) if so, the action taken for the misuse of the funds?

A.—(a) Sir, an amount of Rs. 5.00 lakhs was sanctioned towards State Share from Telugu Grameena Kranti Patham funds to three different works of the college.

(b) Yes, Sir.

(c) Three works relating to Neela Mohan Memorial College, Inkollu, Prakasam District were sanctioned by the District Planning Board, Prakasam District under the mistaken impression that the college was an aided college and that the sanction of the works was according to the norms. However, when it was brought to the notice of the District Collector, Prakasam, subsequently, that the institution was an unaided private college, he had issued immediate instructions to stop all further works. But it was found that the works were already completed by that time, and the money was fully utilised.

SUPPLY OF TUNGABHADRA WATER TO SOUTHERN TALUQS OF ANANTAPUR DISTRICT.

249—

10099-Q.—Sarvasri M. Kati Reddy, N. Gadilingappa and V Venkata Reddy:—Will the Chief Minister be pleased to state.

(a) Whether it is a fact that there is a Scheme with the Government to divert Tungabhadra Water to supply water to southern taluqs of Anantapur District, and

(b) if so, the estimated expenditure of the same, when it will be started?

A.—(a) Yes, Sir.

(b) Tungabhadra-Bukkapatnam Link Central Scheme costing about Rs. 200.00 crores is proposed This is an Inter-State Project between the States of Andhra Pradesh and Karnataka and can be taken-up only after an agreement is reached between the two States.

INCREASE IN CAPACITY OF HEAD REGULATOR OF POTHIREDDIPADU OF KURNOOL DISTRICT.

250—

10697-Q.—Sri V. Rambhupal Chowdary:—Will the Chief Minister be pleased to state,

(a) Whether there is any proposal with the Government to increase the capacity of Head Regulator of Pothireddipadu of Kurnool District.

(b) The contemplated increase in the capacity of Head Regulator; and

(c) Whether it is also a fact that it is not possible to supply water to Srisailam Right Branch Canal and its extension and to Telugu Ganga Project with increasing capacity of Head Regulator.

A.—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) Requirements of Srisailam Right Branch Canal and Telugu Ganga Project could be met with the existing capacity of Pothireddipadu Head Regulator.

GRIEVANCES OF THE STUDENTS OF A. P. STUDY CIRCLE, HYDERABAD.

251—

10185-Q.—Sri K. Adenna:—Will the Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) Whether there is a society called A.P. Study Circle in Hyderabad for coaching the S.C., S.T. and B.C. students for I.A.S. and allied Service Examinations;

(b) whether it is also a fact that the students of the above study circle have submitted a memorandum to the Government about their grievances, and

(c) if so, the action taken thereon, and

(d) the number of candidates given coaching and the number of them selected for Civil and allied Services from 1983 onwards?

A.—(a) Yes Sir.

(b) Yes Sir.

(c) The Government have conceeded the requests of the students.

(d) A statement showing the candidates admitted for coaching and the number selected from the year 1983 onwards is appended. Printed as

Annexure-I at page 148.

EXTENT OF LAND BROUGHT UNDER CULTIVATION BY DIGGING OF COMMUNITY IRRIGATION WELLS.

252—

4032-Q.—Sri C. Naisi Reddy:—Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

(a) The District wise number of Community Irrigation Wells dug in our State during the last two years;

(b) the extent of land brought into cultivation under those wells; and

(c) the number of ryots benefitted therefrom?

A.—(a), (b) and (c):—The District-wise number of Community Irrigation Wells dug in the State during 1984-85 and 1985-86, the extent of land brought under cultivation and the number of ryots benefitted therefrom is indicated as hereunder:—

Sl. No.	Name of the District	No. of Wells completed	Extent of the land brought into cultivation	No. of Ryots benefitted
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	Adilabad	2,669	8,007	6,672
2.	Anantapur	826	2,478	2,065
3.	Chittoor	100	300	250
4.	Cuddapah	163	489	407
5.	West Godavari	90	270	225
6.	Guntur	337	1,011	842
7.	Karimnagar	341	1,023	852
8.	Khammam	178	534	445
9.	Krishna	64	192	160
10.	Kurnool	646	1,938	1,615
11.	Mahaboobnagar	290	870	725
12.	Medak	477	1,431	1,192
13.	Nalgonda	291	873	727
14.	Nellore	220	660	550
15.	Nizamabad	314	942	785
16.	Prakasam	667	2,001	1,667
17.	Ranga Reddy	96	288	240
18.	Srikakulam	999	2,997	2,497
19.	Visakhapatnam	205	615	512
20.	Vizianagaram	547	1,641	1,367
21.	Warangal	374	1,122	935
22.	West Godavari	405	1,215	1,012

COVERAGE OF PROBLEM VILLAGES DURING 7TH PLAN.

253—

7320-Q.—Sarvasri Jakka Venkaiah, P. Ramaiah, V. Rambhupal Chowdary and R. Sunder Reddy:—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) Whether there is any proposal to take up drinking water supply schemes in 15.700 villages in the first three years of 7th Plan period; and

(b) if so, the district-wise number of villages proposed to be taken up.

A. (a) As on 1st April, 1985 there were 15,834 problem villages to be fully covered It was proposed to cover these during 7th Plan period based on availability of funds; and

(b) The District-wise number of villages proposed to be taken up is given in the statement enclosed. Printed as Annexure-II at page 149.

HARASSMENT OF MATRON OF GIRIJAN GIRLS HOSTEL IN KHANAPUR TOWN.

254—

3111-Q.—Sarvasri S. Venugopalachari, A. Govinda Naik and M. Venkateswara Rao —Will the Minister for Tribal Welfare be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that the Girls in the Girijan Girls Hostel in Khanpur Town, Adilabad District are subjected to hardship by Kum. Sugoora Begum and her son-in-law;

(b) if so, the action taken against them, and

(c) whether it is also a fact that 68 Girls of that Hostel have decided to take their T.Cs. and leave the Hostel on account of this harassment?

A.—(a) and (b) Yes Sir. The Matron has been transferred and posted as Assistant Teacher at Ashram School Sayeedpur and a new Matron Smt. Jayanth Devi was posted in that place.

(c) No Sir. The Hostel is running normally.

TAKING UP OF THE WORK OF PILLIVAGU IN NIZAMABAD DISTRICT.

255—

7279-Q.—Sri B. Pandari:—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that the foundation was laid for Pillivagu in Nizamabad District?

(b) If so, when the work will be taken up?

A. Yes Sir.

already been taken up.

MINOR IRRIGATION WORKS IN NELLORE

Srinivasulu Reddy:—Will the Minister for

(a) The estimated cost of each one of the following Minor Irrigation works in Nellore District and when will they be completed?

(1) To increase the height of groyne wall in Swarnamukhi river to store and divert water to Andalamala supply channel and also to provide revetment to Andalamala supply channel;

(2) To construct syphon in Mamidikalva to irrigate lands under Ramireddi tank of Venuguntapalem;

(3) To construct head sluice to the supply channel from Royyalakalava to irrigate directly the fields (lands) at Chittamuru

(4) To complete Pamulakalva scheme.

(1) The estimated cost of the works is Rs 1.985 lakhs The works are proposed to be completed by March 1989 subject to availability of funds.

(2) The estimated cost is Rs. 1 30 lakhs and the same is being revised.

(3) The estimated cost of the work is Rs. 55,900/- and the work is proposed to be completed by March 1989 subject to availability of funds.

(4) The estimate was originally sanctioned for Rs 9 66 lakhs. A revised estimate was prepared for Rs 20.00 lakhs The Scheme will be taken after sanction of revised estimate.

5) To restore the syphon in Challakalava to irrigate the lands of Zarugumalli from Pennakki Tank;	5) The preparation of the estimate and the completion of the work does not arise as the syphon is functioning satisfactorily.
6) To restore Kovur Tank supply channel.	6) An estimate was sanctioned for Rs. 2.80 lakhs to restore the tank supply channel from KM 0/0 to 9.20 KM.
7) To restore Budanam Tank supply channel;	7) The estimate is sanctioned for Rs. 15.700/- to restore the above work and the work is proposed to be completed by 3/89.
8) To excavate supply channel from the surplus weir of Chillakur Tank to feed Muthyalapadu Tank;	8) The estimate is sanctioned for Rs. 4.110 lakhs. The work is proposed to be taken up during 1989-90. subject to availability of funds.
9) Dugarajapatnam supply channel;	9) The revised estimate is sanctioned for Rs. 4,20,150/- and the work is proposed to be completed by 3/90 subject to availability of funds.
10) Muttembanka supply channel;	10) The revised estimate is sanctioned for Rs. 3,41,375/- The work will be taken up after finalisation of the

11) Kodivaka supply channel from the surplus weir of Kallamur Tank.	11) An estimate is prepared and the same is to be [illegible].

CONSTRUCTION OF MINOR IRRIGATION RESERVOIR AT TALAMALA IN PRAKASAM DISTRICT.

257—

10073-D-Q.—Sri K. Adenna :Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that Minor Irrigation Reservoir is being constructed at Talamala (On Musi river in Prakasam District); and

(b) whether any revision or deviations were approved to benefit the contractors to the tune of lakhs of rupees?

A.—(a) An anicut not Reservoir is being constructed across Musi river near Talamala (village) of Podili Taluq, Prakasam District.

(b) No Sir, certain deviations due to change in design and problems were encountered during execution of the scheme. The deviations were approved on purely technical considerations and not to benefit the contractor.

STATE LEVEL FOOD ADVISORY COMMITTEE.

258—

7460-Q.—Sarvasri V. Sreeramulu, N. Indrasena Reddy, Ch. Vidyasagar Rao, Baddam Bal Reddy and A. Narendra:—Will the Minister for Food and Civil Supplies be pleased to state:

(a) Whether the State Civil Supplies Advisory Board for the year 1985-86 was constituted and if so, the names of Members of the Board, and

(b) the dates on which the Advisory Board met?

A—(a) and (b) The State Level Food Advisory Committee was constituted on 24th July, 1986. A list showing the names of the members is enclosed. Printed as Annexure-III at page 149 and 150.

The State Level Food Advisory Committee met on 6th November, 1987 and 26th April, 1988.

REFUSAL OF GIRIJANS FOR TAKING THE WHEATS

259—

8569-Q.—Sarvasri G. S. S. Sivaji and K. Yarran Naidu:—Will the Minister for Food and Civil Supplies be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that the Girijans are refusing to take the wheat supplied by the Government of India; and

(b) if so, the reasons therefor?

A.—(a) Wheat supplied by Government of India is being distributed to the Girijans of Srikakulam, Visakhapatnam, Vizianagaram, East Godavari, West Godavari, Adilabad, Khammam and Warangal Districts. Except in Srikakulam and Visakhapatnam Districts the Girijans of the remaining Districts are reluctant to take the wheat.

OWN BUILDINGS FOR ELECTRICAL REVENUE OFFICES AND SUPPLY OFFICES.

260—

3559-Q.—Sarvasri Jakka Venkaiah and P. Ramaiah:—Will the Minister for Finance and Power be pleased to state.

(a) the District-wise number of Electrical Revenue Offices and Supply Offices having their own office buildings in the State,

(b) the amount of expenditure incurred towards rents of the Office buildings and electricity charges for the year 1985-86 at places where they are not having own buildings; and
various categories upto 1986-87, and

(c) whether the Government will take up the construction of any new office buildings in the year 1986-87?

A.—(a) Information furnished in the statement appended. Printed as Annexure-IV at page 150 and 151.

(b) Information furnished in the Statement II appended Printed at page 154.

(c) No new buildings were constructed by A.P.S.E. Board for locating offices during 1985-86.

ELECTRICITY DUES FROM THE CONSUMERS.

261—

5559-Q.—Sarvasri Jakka Venkaiah and P. Ramaiah:—Will the Minister for Finance and Power be pleased to state.

(a) The Mandal-wise details of electricity dues from the consumers of

(b) The reasons for the accumulation of dues?

A.—(a) The Consumer-wise accounts are maintained in the Electricity Board in 124 Revenue Offices spread over the State and the accounts are maintained distribution-wise hither to and not Mandal-wise. As the accounts of the consumers are maintained distribution-wise and as the Electricity Revenue Officers Jurisdiction was not co-terminus with Mandal Jurisdiction. a particular Mandal may be appearing in more than once in the appended lists, as consumers of these Mandals are under the charge of more than one Electricity Revenue Officer. According to notification of Government. the total No of Mandals are 1101. Out of these, a few Mandals are under the charge of Rural Electrification Societies and the lists contain arrears excluding those mandals. A statement indicating the Mandal/category-wise areas of current consumption charges outstanding as on 31st March, 1987 is appended herewith. Printed as Annexure-V at page 152.

(b) Due to frequent agitational approach of the staff engaged in billing and Meter reading areas, bills could not be issued timely. To minimise the inconvenience, the Board simplified the billing system to a major section of consumers Despite this revenue from consumers could not be realised timely. Similarly current consumption bills issued to Panchayats are not being paid by the Local Bodies inspite of specific instructions from Government to District Collectors to clear the bill amounts from out of Rupee grant released from time to time by Government. Further. the Agricultural consumers have also not paid the current consumption charges outstanding prior to the period of introduction of flat rate tariff inspite of

regular persuation. The Government have however issued orders to consider waiver of those charges in G.O. Ms. No. 73, Energy, Forests, Environment, Science and Technology (Prl.II) Department, dated 7th October, 1986 and suitable orders to the concerned have been issued by Board in this regard and to ensure minimising further accumulation of arrears.

POWER CRISIS.

262—

9406-Q.—Sarvasri P. Chenga Reddy and T. Chenchu Reddy:—Will the Minister for Finance and Power be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that the power generation in Andhra Pradesh would be affected with the shut down of the two hydel generation centres from 11th April, 1988.

(b) whether it is also a fact that the Superintending Engineer (Operation), A.P.S.E. Board, Tirupathi Circle has asked the farmers to sow the next crop in Chittoor District which did not require electricity for irrigation due to power shortage; and

(c) if so, the steps being taken to overcome power crisis?

A.—(a) Yes Sir. However, no hydel station was completely closed from 11th April, 1988.

(b) Consequent to the failure of monsoon for the fourth consecutive year and resultant unsatisfactory storages in hydel reservoirs, the power generation from hydel stations was seriously affected. With a view to see that the farmers are not subject to hardship in the event of adequate power supply being not maintained till the onset of monsoon, on appeal was issued by the A.P.S.E Board in all leading newspapers to the ryots not to sow next crop or atleast take up only crops which will not require use of pumpsets for irrigation. The A.P.S.E. Board has also instructed the field officer to give wide publicity to this appeal.

(c) The following steps were taken to overcome the power crisis:

1. Load sheddings as per advance notification are being effected so as to restrict the demand to available quota.

2. Power was imported from Tamilnadu and Madhya Pradesh to the extent they could spare.

3. Graded power cut was imposed on H.T. Industrial loads ranging from 15% to 80%.

4. Restrictions were imposed on the use of power by L.T. Power loads during the peak load period of 6-00 P.M. to 10-00 P.M.

5. Restrictions were imposed on the use of energy for decorative, display advertisement etc purposes, and on use of air-conditioners by L.T. consumers.

PENDING APPLICATIONS FOR POWER CONNECTIONS TO INDUSTRIAL UNITS.

263—

10246-Q.—Sarvasri T. Seetharam, K. Yerrannaidu, and T. Badhraiah:—Will the Minister for Finance and Power be pleased to state:

(a) The number of applications for power connections to Industrial units at present pending;

(b) whether any assessment was made for the requirement of various items like poles, wires, transformers, C.T.P.Ts., etc. for the year 1988-89; and

(c) if so, whether the required material is available with reference to needs in the State?

A.—(a) Total pending applications as on 31st December, 1988-6939 Nos.

(b) and (c) Target fixed for industrial services during 1988-89 based on the budget availability is 3080 Nos. All materials required to achieve target have been arranged.

CONSTRUCTION OF HOUSES UNDER PERMANENT RURAL HOUSING PROGRAMME.

264—

9741-Q.—Sarvasri P. Janardhana Reddy K. Rambhupal Reddy and R. Damodar Reddy.—Will the Minister for Housing be pleased to state.

(a) The number of houses constructed under permanent Rural Housing Programme during 1986-87 and 1987-88;

(b) Whether the Government of India is providing any funds for this scheme; and

(c) the share of State Government in implementing the said scheme?

A.—(a)

(i) 1986-87 ... 1,08,473 Houses

(ii) 1987-88 ... 79,965 Houses

(b) No. Sir.

(c) Out of the unit cost of Rs 8,000/-, Rs. 3,750/- is the Government subsidy, Rs. 4,000/- is loan component, and Rs. 250/- is the beneficiary's contribution. An amount of Rs 1,000/- is being provided as additional subsidy for strengthening the foundations in areas where the foundations are encountered with loose, loamy, silty and expansive soils like B.C. soils etc.

ENCROACHMENT OF 328 HOUSES CONSTRUCTED BY HOUSING BOARD IN BAGHLINGAMPALLY AREA.

265—

9881-Q.—Sarvasri R. Ravindra Nath Reddy, Ch. Vidyasagar Rao V. Sreeramulu, Baddam Bal Reddy, A. Narendra and N. Indrasena Reddy:—Will the Minister for Housing be pleased to state:

(a) Whether it is fact that some of the Un-social elements have encroached 328 houses of the Housing Board constructed in the Baghlingampally area of Hyderabad City?

(b) if so, the steps taken by the Government to evict the unauthorised persons?

A.—(a) Yes Sir.

(b) The unauthorised occupants have filed W.P. before the High Court. On its dismissal by the High Court they filed the Supreme Court, which was was also dismissed. The Andhra Pradesh Housing Board has approached the Supreme Court to treat the orders of High Court, Supreme Court as decree for eviction. The matter is pending in the Supreme Court.

WASTE EXPENDITURE IN MANNING SICK AND IN OPERATIVE VEHICLES.

266—

7094-Q.—Sarvasri G. Madhusudan Reddy and Ch Ramchander Rao.—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state

(a) Whether it is a fact that wasteful and avoidable expenditure is being incurred by Government on salaries of various types of personnel manning sick and inoperative vehicles, and

(b) if so whether there is any proposal to utilise the services of such personnel elsewhere?

A.—(a) No Sir.

(b) Does not arise.

IMPROVEMENTS OF R.&B ROADS IN SANTANUTHALAPADU CONSTITUENCY.

267—

10196-Q.—Sri K Adenna.—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) Whether administrative sanction have been issued for improvements and B.T. of the following R & B Roads in Santanuthalapadu Constituency,

(1) Ongole to Ponduru Road including causeway on Ingaleru drain;

(2) Ok Road to Rudravaram

(3) Widening of Ongole to Chinnakurthy Road.

(b) the reasons for the delay in executing the said works, and

(c) when will the said road work be completed?

A.—(a) (1) Administrative sanction is accorded for Rs. 10.00 lakhs for the work of 'Improvements to Ongole Ponduru Road from Km. 0/0 to 23/0 including C.D. works in May, 1986 and the work is in progress.

(2) and (3) These road works are not sanctioned due to paucity of funds.

(b) Does not arise in view of the reply given to clause (a) above.

(c) The road work mentioned in clause (a) (i) is expected to be completed by August, 1989.

BLACK TOPPING OF THE ROAD FROM BUCKINGHAM CANAL TO TOURISM GUEST-HOUSE AT TUPILIPALEM.

268—

10304-Q.—Nallapareddi Srinivasul Reddy:—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) The estimated cost of the work of black topping the road from Buckingham canal to the Tourism Guest-House at Tupilipalem in Nellore District;

(b) the reasons for the delay in completing the said work; and

A.—(a) The estimated cost of strengthening and blacktopping of the road from Buckingham canal to the Tourism Guest House is about Rs. 3.50 lakhs.

(b) The work is not approved so far due to paucity of funds. Hence the question of delay in completing the work does not arise.

(c) The work will be considered during 1989-90 depending upon availability of funds.

ESTIMATED COST OF CERTAIN HIGH LEVEL BRIDGES WORKS IN NELLORE DISTRICT.

269—

10321-Q.—Sri Nallapareddi Srinivasul Reddy:—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) The estimated cost of each of the following high level bridges in the cyclone prone areas of Nellore District;

1. High level bridges between Eswarawaka and Kondapuram in the road from Darakasthu to Mettu.

(2) High level bridge between Pellakur and Addepudi in the Road from Gudur-Duggarajapatnam road to Naiyudupeta-Duggarajapatnam Road.

(3) High level bridge in the road from Madras-Calcutta road to Gunupadupalem via Annamedu.

(b) when will the above works be started and completed?

A.—(a) The estimated cost of the above bridge works are as indicated below:

Proforma estimated amount (Rs. in lakhs).

1. Construction of high level causeway across Royyalavagu on Darakastu-Mettu Road between Eswarawaka and Kondapuram — 20.00.

2. Construction of high level causeway across Royyalavagu between Pellakur and Addepudi on the road from Gudur Duggarajapatnam to Naidupeta-Duggarajapatnam Road — 20.00.

3. Construction of a bridge across Pulikalva on the road from Madras-Calcutta Road (N.H. 5) to Gunupadupalem via Annamedu — 20.00.

(b) the above three works are not yet sanctioned for want of funds.

ESTIMATED COST OF BLACK-TOPPING OF CERTAIN R. &B. ROADS IN NELLORE DISTRICT.

270—

10335-A.—Sri Nallapareddy Srinivasul Reddy:—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) What is the estimated cost of black-topping of each of the following roads belonging to the R. & B. Department in Nellore District;

1. Madras-Calcutta Road to Inamadugu via Jammipalem.
2. Kovvur to Damaramadugu via Patur.
3. Nellore-Bombay Road to Minamallu.
4. Nellore-Bombay Road to Penuballi.
5. Nellore-Bombay Road to Maripadu.
6. Gandavaram link Road.

(b) When will the black-topping of all the above roads be completed in Nellore District?

A.—(a) The estimated cost of the each of the said six roads is as shown against them below:

(Rs in lakhs).

1. M.C. Road to Inamadugu via Jammipalem — 19 00.
2. Kovur to Damaramadugu via Putur — 19.00.
3. Nellore-Bombay Road to Mnagallu — 20 00
4. Nellore-Bombay Road to Penuballi — 11 00.
5. Nellore-Bombay Road to Marripadu — 30.00.
6. Gandavaram link Road — 2-00.

(b) The above works are not included in the Budget Estimate 1988-89 for want of funds However, these works will be taken up in a phased manner depending upon the availability of funds.

LAYING OF FOUNDATION STONES.

271—

10737-Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy: Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state.

(a) The dates on which foundation stones were laid for the following works belonging to the Chief Engineer (Buildings) at Kota (Headquarters of Model Mandal) in Nellore District,

(1) Construction of buildings for godowns and offices of the Deputy Executive Engineer (R. & B.) at Kota.

(2) Guest House at Kota.

(3) Munsiff Magistrate Court buildings and Staff Quarters at Kota.

(4) Cyclone shelter in Smt. Nallapareddi Sreelakshmamma Colony at Kota.

(5) Fire Station Buildings at Kota.

(b) the estimated cost of each one of the above works, and

(c) the reasons for the delay in completing the above works and the time by which they are likely to be completed?

A.—(a) (b) & (c).—A statement is annexed. Printed as Annexure VI. **at page 153 154 and 155.**

GAMME RADIATION RECYCLING PLANT.

272.

10163-Q.—Dr. Sajja Chandramouli:—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) Whether there is any proposal to treat the drainage water with Gamme radiation recycling plant and use it for irrigation purpose?

A.—(a) No Sir There is no such proposal.

UPGRADATION OF Z. P. HIGH SCHOOLS AS JUNIOR COLLEGES.

273—

10088-Q—Sarvasri N. Gadilingappa and M. Kasi Reddy:—Will the Minister for Education pleased to state:

(a) The number of Zilla Parishad High Schools being upgraded as Junior Colleges in the State so far.

(b) whether the buildings of such institutions have been entrusted to R. & B. Department for repairs; and

(c) if not, who are carrying the repairs of these buildings?

A.—(a) So far 255 Z. P High Schools in the State have been upgraded as Government Junior Colleges.

(b) Yes Sir.

(c) Does not arise.

MISAPPROPRIATION AND IRREGULARITIES IN THE MANAGEMENT OF RESIDENTIAL SCHOOLS.

274—

10102-Q—Sri K. Veeraiah:—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that misappropriation of funds and irregular transfers are taking place in the management of Residential Schools;

(b) whether it is also fact that some higher officers are involved in this; and

(c) if so, the action taken against them?

A.—(a) There have been occasional complaints of irregularities in the operation of some residential schools. As soon as these complaints are received they are being enquired into and suitable action taken On the whole, the Residential School system has been maintaining a high level of academic excellence and has been a pace setter to the rest of the country

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

COMPLAINTS AGAINST THE JOINT DIRECTOR INTERMEDIATE BOARD.

275—

10576-Q—Sarvasri N. Janardhan Reddy, D Ramachandra Reddy K. Yerrannaidu and G. S. S Sivaji —Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) Whether any complaint were received by the Government against the Joint Director Sri Phillip Devadas, Intermediate Board that when he visited the Gurukul Junior College. Ghatkesar during the Intermediate Supplementary Examinations. held recently, he ordered to search of girl students for copying material by deroobing them; and

(b) if so, the action taken therein?

A.—(a) No Sir.

(b) Does not arise.

INTRODUCTION OF URDU MEDIUM AT GRADUATION LEVEL IN K. V. R. COLLEGE, KURNOOL.

276—

10684-Q.—Sri V. Rambhupal Chowdary:—Will the Minister for Education pleased to state:

(a) Whether it is a fact that the medium of instruction at Intermediate level in the K. V. R. Government College, Kurnool is in Urdu;

(b) whether it is also a fact that the medium of instruction at the graduation level in the said college is not Urdu,

(c) Government accorded permission to start one Urdu Medium Section in instruction at graduation level in the said college?

A.—(a) Yes, Sir. Besides Urdu Medium the College also offers English and Telugu Media.

(b) Yes Sir.

(c) Government accorded permission to start one Urdu Medium Section in B.A.

R.T.C. BUSES FROM DISTRICTS.

277—

8180-Q.—Sarvasri T. Bhadrayya, and M. V Krishna Rao:—Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) Whether there is any proposal to operate R T C. bus from every district headquarters to the State Capital; and

(b) if so, the details of the same?

A.—(a) Yes Sir.

(b) Andhra Pradesh State Road Transport Corporation bus services from all the District Headquarters are connected with the State Capital either by a direct bus or services passing through the District Headquarters except Srikakulam as shown below. Proposals for operation of service on the route Srikakulam to Hyderabad is still under consideration.

Sl. No.	Districts	District Headquarters	Services
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Srikakulam	Srikakulam	—
2.	Vizianagaram	Vizianagaram	1
3.	Visakhapatnam	Visakhapatnam	(Vizianagaram Hyderabad Service is passing through Visakhapatnam
4.	East Godavari	Kakinada	3
5.	West Godavari	Eluru	3
	Krishna	Machilipatnam	4
	Guntur	Guntur	13

(1)	(2)	(3)	(4)
8.	Prakasham	Ongole	7
9.	Nellore	Nellore	2
10.	Chittoor	Chittoor	4
11.	Cuddapah	Cuddapah	10
12.	Anantapur	Anantapur	4
13.	Kurnool	Kurnool	16
14.	Mahabubnagar	Mahabubnagar	26
15.	Medak	Sangareddy	23
16.	Nizamabad	Nizamabad	24
17.	Adilabad	Adilabad	8
18.	Karimnagar	Karimnagar	5
19.	Warrangal	Warrangal	14
20.	Khammam	Khammam	7
21.	Nalgonda	Nalgonda	15

TAKING POSITION OF LAND AT MEHDIPATNAM.

278—

8810-Q.—Sarvasri Baddam Bal Reddy, A. Narendra, M. Srinivas Reddy, V. Jaipal and Ch. Vidyasagar Rao:—Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that neither the Special Deputy Director Land Acquisition nor the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation have taken steps to take possession of the site even after the High Court dismissed writ petition No. 1309 of 1983 on 29th October, 1987 filed by the owner of the site;

(b) whether it is also a fact that the Municipal Corporation of Hyderabad accorded permission in file No. 88/TP5/87, Dated 22nd August, 1987 and approve plans for construction of residential complex by the owners, in the vary site when the writ petition is pending in the High Court, and

(c) if so, whether the Municipal Corporation of Hyderabad take steps even now to cancel the approval of plans and stop the construction work going on in the site?

A.—(a) For construction of Bus Terminal at Mehidipatnam X Roads, the proposal for acquisition of 74 cents of land in T. S. No. 9 was approved by the Government on 13th October 1977. The land owner filed a writ petition No. 1309/83 and obtained Stay Orders, but subsequently in its order Dated 29th October, 1987 the High Court had dismissed the writ petition. The Andhra Pradesh State Road Transport Corporation approached the Special Deputy Collector Land Acquisition to finalise the land acquisition proceedings and he is taking action for fixation of value of land. The Andhra Pradesh State Road Transport Corporation will deposit the required amount to pass the award, after which it will take further action for construction of the Bus Terminal.

(b & c) The Municipal Corporation of Hyderabad through their letter dated 17th March, 1988 had informed the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation that the building permit issued to the party has been cancelled. The Andhra Pradesh State Road Transport Corporation has requested the District Collectors, Hyderabad and Special Deputy Collector, Land Acqui-

sition proceedings expeditiously and to hand over possession of the land to Andhra Pradesh State Road Transport Corporation to enable them to start construction of Bus Terminal.

DAMAGE OF PASSENGERS SHELTERS.

279—

9277-Q—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy.—Will the Minister for Transport be pleased to state.

(a) Whether it is a fact that number of passengers shelters belonging to the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation in Nellore District, have been damaged due to recent cyclone,

(b) The names of villages where passengers shelters were damaged; and

(c) whether they have been fully restored or repaired, if not the reasons for the delay and the time by which they will be repaired?

A.—(a) No Sir, No passenger shelter of Andhra Pradesh State Road Transport Corporation was damaged in Nellore District during the cyclone in November, 1987.

(b) and (c) Does not arise.

INTRODUCTION OF R.T.C. BUSES IN BIG CITIES.

280—

10206-Q.—Sri V. Rambhupal Chowdary:—Will the Minister for Transport be pleased to state.

(a) Whether the Government propose to introduce R.T.C. Buses in the Big Cities like Kurnool and Vijayawada; and

(b) if so, when?

A.—(a) and (b) There is a proposal to introduce Road Transport Corporation buses in Vijayawada but there is no proposal to introduce Road Transport Corporation buses in Kurnool. Andhra Pradesh State Road Transport Corporation published in August, 1988 a Draft Scheme No. 1/88 proposing to take over Town Service routes in Vijayawada and the Government heard the objections as required under Motor Vehicles Act, 1939. But the approval of the Draft Scheme was delayed due to some writ petitions filed in High Court and Supreme Court which were since disposed of. The matter is under active consideration of the Government.

ESTABLISHMENT OF A MINI-BUS DEPOT AT HIRAMANDALAM.

281—

10243-Q.—Sarvasri T. Seetharam, K. Yerrannaidu and T. Bhadraiah:—Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) Whether there is any proposal to establish a Mini-Bus Depot at Hiramandalam, Srikakulam District; and

(b) if so, the details thereon?

A.—(a) No Sir.

(b) Does not arise.

FACILITIES TO PASSENGERS.

282—

10430-Q.—Sarvasri Ch. Jayaram Babu, A. Dharma Rao, Mohd. Jani, N. Krishna Murthy and S. Sambaiah:—Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) Whether the responsibility of providing minimum facilities for passengers in the R.T.C. Bus Stand is with the R.T.C.; and

(b) if so the programmes being taken up by the R.T.C. in Bus-Stands in the State?

A.—(a) and (b) Yes Sir. The Andhra Pradesh State Road Transport Corporation has proposed to provide Bus Station/Shelters for the convenience of passengers all over the State in a phased manner. So far it has constructed 261 Bus Stations 800 Bus shelters while 38 Bus Stations and 210 Bus shelters are under construction. Construction of Bus Stations and Bus Shelters which are left over at important places and traffic functions will be taken up in a phased manner. At all the Bus Stations R.T.C. has provided waiting halls with seating arrangement, drinking water, separate toilets for ladies and gents, canteens fans and lights separate Bus bays and advance and current reservations system etc. In addition to the above, the R.T.C. has organised Deluxe Launges and cloak room facilities at all major Bus Stations. Arrangements have been made to exhibit the time table boards indicating arrival/departure of buses Parcel services and first aid facilities are also provided at the Bus Stations. For up keep of Bus Stations R.T.C. has made adequate arrangements and issued specific instructions to the inspecting officials to pay particular attention for the up keep of Bus Stations.

ISSUE OF PATTAS

283—

1624-Q.—Sri C. Vittal Reddy:—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) Whether the Government have issued orders not to issue pattas of Government lands poramboke Banjar lands near quarries within 5 K.Ms. of the jurisdiction of Revenue Mandals; and

(b) Whether the Government would reconsider and issue pattas to poor harijans and weaker sections who are cultivating such lands from decades?

A.—(a) Yes Sir. Government have issued orders imposing ban on assignment of Government poramboke and banjar lands within the periphery of 2 K.Ms. from Mandal Headquarters vide G.O. Ms. No. 911, Revenue, dated 1st August, 1985.

(b) The lands situated within the periphery of 2 K.Ms. from Mandal Headquarters are considered to be required for future needs of Government for public purposes and as such it is considered not lands for agricultural purpose even though poor harijans and weaker sections are cultivating the lands for decades. However the ban orders issued in the said G.O. are not applicable for assignment of house sites to weaker sections.

HANDING OVER OF GHATKANCHA LAND TO TENANTS FARMING CO-OPERATIVE SOCIETY MALKAPUR.

284—

2100-Q.—Sarvasri N. Raghava Reddy, A. Lakshminarayana, P. Ramaiah and Jakka Venkaiah:—Will the Minister for Revenue be pleased to state.

(a) Whether it is a fact that about 2,000 (two thousand) acres of Government land known locally as Ghatkancha land in Malkapur village, Chowtuppal Mandal, Nalgonda District was nationally handed over to the Tenants Farming Co-operative Society Malkapur,

(b) whether it is also a fact that most of the members of the said society are land owners and engaged in other employment and are not eligible for the assignment of Government land;

(c) if so will the Government take immediate steps for cancellation of the above land allotment and assign the same to the landless poor as per the present policy; and

(d) the action taken on the representation made in this regard?

A.—(a) Yes Sir Surplus land measuring Ac. 1964-58 Cents surrendered by Sri Gopalreddy and others was handed over notionally to the Tenants Co-operative Farming Society, Malkapur on 10th March, 1979.

(b) Yes Sir.

(c) In W P No 9901/88 the Society obtained directions from the High Court of Andhra Pradesh not to disturb possession of the society till the disposal of the W P. The W.P. is still pending in the High Court.

(d) The representation of the Society in this regard can be examined only after the disposal of the W P. pending in the High Court.

ESTABLISHMENT OF VIGILANCE AND ENFORCEMENT WING IN REVENUE DEPARTMENT.

285—

5477-Q.—Sri V. Ramabhupal Chowdary:—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that the Government have established Vigilance and Enforcement Wing to plug loop holes in Revenue Department,

(b) if so, when was it established and the staff provided for it; and

(c) whether there is any proposal to wind up this wing?

A.—(a) and (b) There is no establishment as Vigilance and Enforcement Wing in the Revenue Department. However one Vigilance Section has been established in the Revenue Secretariat during May, 1987 vide O.O. Rt. No. 729/D2/87, Revenue, dated 25th May, 1987 consisting of one Section Officer two Assistant Section Officers and one Typist to monitor the vigilance cases pertaining to Revenue Department. This is under the control of the Chief Vigilance Officer in Revenue Secretariat.

(c) Does not arise.

COLLECTION OF WATER CESS AND LAND REVENUE.

286—

9182-Q.—Sri M. Balakrishna Rao:—Will the Minister for Revenue be pleased to state;

(a) Whether the State Government issued any instructions to the Revenue Officials regarding modified collections of land revenue in villages;

(b) Whether there is any proposal for compulsory issue of demand notices disclosing the payment of water cess, land revenue etc. to the farmers; and

(c) whether it is a fact that though the State Government have modified the rates the officials are collecting the old rates.

A.—(a) Pending approval of the Andhra Pradesh Water Tax Bill by the Legislature, the Government in Memorandum No. 758/M1/87, Revenue dated 22nd February. 1988 issued instructions to all the Collectors for collection of water tax as shown below with effect from 1st July, 1986 while treating all lands whether classified as wet or dry or otherwise classified as irrigated wet or irrigated dry. According to the said Bill the Government sources of Irrigation are classified into two categories i.e. Category I and II. All major and medium Irrigation Projects are classified as Category-I and other Government Irrigation sources which supply water for a period of (5) months and above are classified under Category-II. The rate of water tax under the above said Bill for Category I and Category-II are as follows.

	Category I (Class I – II sources) Rs. per acre	Category II (Class III sources) Rs. per acre
1) 1st crop or single wet crop	60/-	40/-
2) 2nd crop and 3rd wet crop	60/-	40/-
3) 1st I. D. crop	40/-	20/-
4) 2nd & 3rd I. D. crop	40/-	20/-
5) Doffasal Crop in the Fasli year	120/-	80/-

Later the Bill was passed by the Andhra Pradesh Legislative Assembly and the assent of the Governor was received by the Government on 19th April 1988 and became Act II of 1988. It was published on 20th April, 1988 in the Andhra Pradesh Gazette for information. The Act has been challenged in the Andhra Pradesh High Court in W.P. M.P., No. 10139/88 and the High Court in its interim order dated 24th May, 1988 directed the Government to collect the water tax at the old rates which were in force prior to the commencement of the Act 11/88 pending further orders on the W P. 8166/88 The Government in their Memorandum No. 66261/M1/88-1, Revenue (M) Department, dated 3rd June, 1988 communicated a copy of the High Court orders to all the Collectors in the State for strict compliance Later, on reconsideration orders were issued on 3rd February, 1989 in Government Memorandum No. 133529/D.O. LR/89-1 to collect water rates obtaining in 1975.

The Government in Memorandum No. 24855/N2/88-1, Revenue, dated 21st June, 1988 instructed the Collectors to launch a drive to collect land

revenue current (i.e. 1987-88) and arrears (i.e. wet assessment components and water charges) in Mandals not affected by drought/flood during 1987-88 concentrating on large defaulters and not to harass the small ryots.

(b) No, Sir. Generally the Village Assistant will ask for payment of arrears and current amounts due to the Government by the Pattadars. In case if the pattadar or occupier of the land after obtaining the particulars of amount due by him to the Government fails to pay the amount, and if the Village Assistant thinks it necessary to collect the amount under Andhra Pradesh Revenue Recovery Act, 1864, the Village Assistant intimates the fact to the concerned Revenue Inspector. The Revenue Inspector in turn will issue demand notice in Form-I to collect the amount of arrears from such pattadars.

Thus there is no need for issue of compulsory demand notices to all the pattadars.

(c) Since the Andhra Pradesh High Court have stayed the collection of rates applicable under the Andhra Pradesh Water Tax Act, 1988, the rates which were in force prior to commencement of Act 11/88 i.e., the water rates notified vide G.O. Ms. No. 316, Revenue (M) Department, dated 18th March, 1986 and the wet assessment leviable under Act 12/86 were collected by the Collectors. But on reconsideration, orders were issued on 3rd February, 1989 in Government Memo. No. 133529/DO. LR/89-1, to the effect that rates as in 1975 i.e. rates as per Act II of 1975 and G.O. Ms. No. 412, Revenue, dated 22nd March, 1975 should be collected.

FALSE PUBLICATION OF NEWS IN 'ANDHRA JYOTHI' DATED 29TH APRIL, 1988.

287—

9558-Q.—Sarvasri S. Venugopalachary, K. Satyanarayana, K. Yerrannaidu and G. S. S. Shivaji:—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) Whether there is any truth in the news published in 'Andhra Jyothi' dated 29th April, 1988 that the Mandal Revenue Officer, Charminar Mandalam colluded with two other employees in his office and collecting sums ranging from Rs. 100/- to Rs. 300/- for Caste and residential certificates; and

(b) if not, whether the Government would proceed against the newspaper for publishing mischievous and false information?

A.—(a) No, Sir.

(b) It is not proposed to proceed against the news paper.

ALLOTMENT OF DROUGHT RELIEF FUNDS DURING 1987-88.

288—

9657-Q.—Sri C. Narsi Reddy:—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) The District-wise amount allotted for drought relief during 1987-88; and

(b) the amount spent in each district therefrom?

A.—(a) and (b) Statement showing District-wise allocation and expenditure the year 1987-88 is enclosed. (Printed as Annexure-VII at page 156)

ASSIGNMENT OF LAND TO THE CULTIVATORS OF LANDLESS POOR IN WARANGAL DISTRICT.

289—

9858-Q.—Sarvasri A. Narasimha Reddy, N. Raghava Reddy, B. Venkateswara Rao and P. Ramaiah:—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that over 10,000 acres of Government land is cultivated by the landless poor in Asaravalli (Hamlet of Chegirasi), Ashokanagaram, Koyagudem, Yellapuram, Karlapalli, Gundrathimadugu, Nagapuram and other villages of Warangal District for the last several years; and

(b) whether action will be taken to assign the said land to the cultivator?

A.—(a) No, Sir.

However, the details of land available in each village and the present position of the said land is as follows:

(1) Asaravalli:—There is an extent of acres 525.15 cents. But this land is in Reserve Forest area. Hence, it cannot be assigned.

(2) Ashokanagaram:—An extent of 447.26 cents is under the occupation of landless poor persons. But assignment cannot be done unless Forest Boundary is demarcated.

(3) Koyagudem or Yellapur:—An extent of 669-16 cents is under occupation of irregular assignees of 1951. Assignment cancelled but appeals are pending in the District Court and eviction proceedings are stayed.

(4) Karlapalli:—There is an extent of acres 2955-10 cents which is a ceiling surplus land. Possession has not yet been taken. Assignment will be made to the eligible Tribal beneficiaries after the land is taken possession.

(5) Gundrathimadugu:—There is an extent of acres 634-19 cents. Scheduled Caste Members of Co-operative Society have left the land long back. Now they are requesting restoration of land to them. Great exercise of Survey, demarcation of enumeration of members of the Co-operative Society has been done with a view to restoring the land to the Scheduled Caste beneficiaries even though they are not rightfully entitled to the restoration as the land was in possession of Lambadas since many years. After the case has reached a stage of actual assignment through individual pattas to the Scheduled Caste beneficiaries, Scheduled Castes are advised by the political activists not to accept land in bits and pieces. Since this is an agrarian problem having the ingredients of Law and Order problem, there is no other possible solution without disturbing peace, except evicting the enjoyers of land, partly, so that such land can be assigned to Scheduled Castes. It appears as though the political activists are not inclined to get the matter settled by abiding to the decision of assignment of excess land to Scheduled Castes for some political reason. In view of the latest interference, by CPI (M), the entire exercise has gone futile. Scheduled Castes are not responding for assignment of patta

certificates. Therefore, the issue deserves no further consideration. Until such time the Scheduled Castes themselves come up with a specific representation.

(6) Nagapuram:—There is no such village in Warangal District.

(b) Where there are eligible beneficiaries in occupation of Government land, including surplus land, action will be taken to assign the same

ALLOTMENT OF HOUSE SITES TO JOURNALISTS

290—

10098-Q.—Sarvasri A. Venkata Reddy, M. Kasi Reddy and N. Gadilingappa:—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that construction of houses will be taken up after allotting the house sites to the journalists working in the district headquarters; and

(b) if so, the time by which the scheme will be taken up?

A.—There is no scheme for allotment of house sites to Journalists.

(b) Does not arise

EVICTION OF HARIJANS FROM S. No. 336 AT NADIKUDA VILLAGE.

291—

10402-Q.—Sarvasri N. Indrasena Reddy, A. Narendra and Baddam Bal Reddy:—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that some harijans have been cultivating the Government land in Survey No. 336 at Nadikuda village, Shamshabad Mandal Rangareddy District, since 30 years;

(b) whether it is also a fact that the said land has been given to Oil Seeds Research Centre, by evicting them;

(c) whether it is also a fact that this matter has been brought to the notice of the Chief Minister by the B.J P. delegation on 25th June; and

(d) if so, whether the Government are contemplating to give any alternative cultivating land to the harijans and others. that were evicted?

A.—(a) No, Sir. As per the Revenue records the land in Survey No 336 of Nadikuda village has been under unauthorised encroachment of local persons for the periods from 1974-75 to 1986-87 only. It is incorrect to say that it has been under cultivation of harijans since 30 years

(b) Yes. Sir.

(c) No, Sir But Sri K. Mallaiah and others of Nadikuda village have submitted a representation to M (Revenue).

(d) No, Sir. No suitable Government land is available in and around Nadikuda village.

RELIEF MEASURES TO THE CULTIVATORS OF KAVALI MANDAL.

292—

10071-B-Q —Sri Nallapareddi Srinivasul Reddy—Will the Minister for Agriculture and Marketing be pleased to state:

(a) Whe her it is a fact that the salt water of the sea (Bay of Bengal) has overflowed due to recent cyclones and entered into about three thousand acres of paddy etc. fields in Tummalapenta and Annagaripalem areas in Kavali Mandal of Nellore District and made the said lands unfit for cultivation; and

(b) if so, the action taken by the Government in this regard?

B-A.—(a) An area of 604-91 acres was affected in Kavali Mandal adjoining to seashore during the cyclone of November, 1987 as detailed below:

Sl. No.	Name of the Area village	Area affected (acres)
(1)	(2)	(3)
1	Chennayapalem, Pedapathapalem.	56.79
2	Anomadugu	15.95
3	Bedlathinne, Batlapalli, Thummalapenta, Annagaripalem.	9.00
4	Sarvayapalem	27.85
5	Nadimpalli, Annagaripalem, Karvetivagupalem, Thummalapenta, K. Satram R. Palem.	380.72
6	Bataldinne	114.60
	Total	604.91

(b) The farmers have been advised to give up immediate irrigation and drain out the water after 48 hours through drains to remove the salts etc. They have also been advised to repeat this process twice before taking up another crop. They were advised to take up another paddy crop during 1987-88 itself, without loosing the season. The farmers were provided with Agricultural inputs such as fertilisers, seeds and P.P. Chemicals on subsidy basis as detailed below:

Sl. No.	Name of the village	Total cost of fertilisers	50% of subsidy granted	Total cost of seeds supplied	50% of subsidy granted	Total cost of PP Chemicals granted	50% of subsidy granted
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
						(Rupees)	
1)	1 to 6 as stated in item (a)	2,51,260	1,18,478	40,278	20,139	20,351	10,176

ANNEXURE - I

Answer to clause (d) of L. A. Q. No. 10185 printed at page 126

A. P. STUDY CIRCLE, HYDERABAD

PROGRESS MADE BY THE COACHING SCHEME DURING THE YEARS FROM 19[illegible] TO 1988.

Sl. No.	Year	Name of the coaching course organised	No. of candidates admitted for coaching	No. of qualified in the written part of the examination	No. of finally qualified for appointment	Re mar
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1.	1983	(a) Civil services Preliminary Exam.	21	15	Does not arise	
		(b) Main Exam.	28	7	Does not arise	
		(c) Interview Test	20	Does not arise	5*	
2.	1984	(a) Prelims. Exam.	42	26	Does not arise	
		(b) Main Exam.	42	5		
		(c) Interview Test	18	Does not arise	9	
3.	1985	(a) Prelims. Exam.	34	15	Does not arise	
		(b) Main Exam.	44	10	-do-	
		(c) Interview Test	20	—	7	
4.	1986	(a) Prelims Exam.	47	17	Does not arise	
		(b) Main Exam.	67	14	-do-	
		(c) Interview Test	23	—	12	
5.	1987	(a) Prelims. Exam.	41	15	Does not arise	
		(b) Main Exam. (Freshers)	39	3		
		(c) Main Exam. (Repeaters)	35	10		
		(d) Interview Test	25	16		
6.	1988	(a) Prelims.	85	33	Does not arise	
		(b) Main Exam.	45	Results awaited		

ANNEXURE – II

Answer to clause (b) of L. A. Q. No. 7926 printed at page 128

STATEMENT SHOWING THE DISTRICT WISE TARGET FOR 7TH PLAN PERIOD AND COVERAGE IN FIRST THREE YEARS

Sl. No.	Name of the District	Target for 7th Plan period	Coverage in 1st 3 years of 7th Plan period i. e., 1985-86 to 1987-88
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Srikakulam	950	183
2.	Vizianagaram	1028	271
3.	Visakhapatnam	2346	484
4.	East Godavari	795	261
5.	West Godavari	642	156
6.	Krishna	828	175
7.	Guntur	383	120
8.	Prakasam	527	297
9.	Nellore	473	185
10.	Chittoor	824	343
11.	Cuddapah	347	167
12.	Anantapur	314	153
13.	Kurnool	443	209
14.	Mahabubnagar	794	295
15.	Medak	838	464
16.	Nizamabad	487	215
17.	Ranga Reddy	445	301
18.	Nalgonda	614	358
19.	Warangal	685	241
20.	Khammam	709	252
21.	Karimnagar	681	146
22.	Adilabad	681	367
	Total:	15834	5643

ANNEXURE – III

Answer to clause (a) & (b) of L. A. Q. No. 7460 printed at page 130

LIST SHOWING THE NAMES OF THE MEMBERS OF STATE LEVEL FOOD ADVISORY COMMITTEE

1.	Chief Minister (Minister in-charge of Civil Supplies)	Chairman
2.	Commissioner of Civil Supplies ..	Vice Chairman
3.	One Legislator (MLA) for each of the recognised polltical parties ..	Members

i) Sri V. Sriramulu, MLA (BJP)
ii) Sri Ch. Rajeswara Rao, MLA (CPI)
iii) Sri N. Raghava Reddy, MLA (CPI-M)
iv) Sri P. Ramachandra Reddy, MLA (Congress)
v) Sri C. Narsi Reddy, MLA (Janata)
vi) Sri N. R. Jayadev, MLA (TDP)

4. Smt. Varada Saroja, MLA., Tekkali, Srikakulam District .. Member
5. Sri G. Surya Rao, MLA., Allavaram, East Godavari District .. Member
6. Chairman or Managing Director, A. P. State Civil Supplies Corp. Ltd.. .. Member
7. Senior Regional Manager, Food Corporation of India .. Member
8. Registrar of Cooperative Societies Andhra Pradesh, Hyderabad. .. Member
9. Managing Director, Markfed Hyderabad .. Member
10. Deputy Director General of Police, Vigilance Cell, Hyderabad. .. Member
11. a) Ladies:

Dr. Vasumathi. Warangal .. Member
Smt. Kolli Bhavani, Guntur .. Member

b) Youth:

Sri Hari Hara Prasad, Warangal .. Member
Sri Tulasi Reddy, Cuddapah .. Member
Dr. Pratap Reddy, Hyderabad .. Member

12. Director of Civil Supplies .. Member-Convenor

ANNEXURE - IV

Answer to clause (a) of L. A. Q. No. 3559 printed at page 131

STATEMENT

Sl. No.	Name of the District	No. of EROs/ supply offices having their own buildings.
(1)	(2)	(3)
1.	Srikakulam	—
2.	Vizianagaram	7
3.	Visakhapatnam	24
4.	East Godavari	33
5.	West Godavari	23
6.	Krishna	18
7.	Guntur	20
8.	Prakasam	2
	Nellore	22
	Anantapuram	47

(1)	(2)	(3)
11.	Kurnool	19
12.	Cuddapah	24
13.	Chittoor	21
14.	Warangal	5
15.	Khammam	9
16.	Nalgonda	4
17.	Karimnagar	—
18.	Nizamabad	1
19.	Adilabad	—
20.	Mahaboobnagar	31
21.	Medak	22
22.	Rangareddy	30
23.	Hyderabad	4

Answer to clause (b) of L. A. Q. No. 3559 printed at page 131

STATEMENT – II

Sl. No.	Name of the District	No. of private buildings under occupation of EROs/ Supply offices	Amount of expenditure incurred towards rent for the year 1984–85 on private Buildings	Amount of expenditure incurred CC charges for the year 84–85 on private Buildings
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	Srikakulam	10	37,920.00	12,130.00
2.	Vizianagaram	18	1,05,495.50	28,313.00
3.	Visakhapatnam	1	18,000.00	2,400.00
4.	East Godavari	62	3,31,801.00	2,27,866.55
5.	West Godavari	60	2,07,343.35	2,60,676.90
6.	Krishna	97	2,98,438.00	62,078.25
7.	Guntur	101	2,69,138.00	80,503.65
8.	Prakasam	21	1,06,966 00	29,042.00
9.	Nellore	38	1,06,913.00	25,315 40
10.	Anantapur	3	1,29,950.00	32,337.25
11.	Kurnool	2	54,930.00	23,815.85
12.	Cuddapah	16	1,02,863.00	12,985.75
13.	Chittoor	51	1,95,900.00	66,878.95
14.	Warangal	33	2,24,000.00	18,645.20
15.	Khammam	6	82,879.52	15,600.00
16.	Nalgonda	46	2,21,509.60	44,400.00
17.	Karimnagar	12	1,77,220.00	62,524.15
18.	Adilabad	5	29,320.00	16,080.00
19.	Nizamabad	20	91,252.00	14,856.75
20.	Mahaboobnagar	18	38,995.00	12,754.85
21.	Medak	16	38,772.00	8 202.00
22.	Rangareddy	12	1,13,094.00	7,740.09
23.	Hyderabad	8	3,94,634.00	41,821.00

ANNEXURE - V

Answer to clause (a) of L.A.Q. No. 5559 Printed at Page 131

MANDAL WISE/CATEGORY WISE ARREARS DETAILED AS AT 31-3-1987

S.No.	Name of the Circle	No. of Mandals as notified by Govt.	No. of Mandals under APSEB	No. of Mandals under REC Societies	Tariff Category-wise arrears I	II	III	IV	V	VI	VII	Total L.T. Arrears (Rs. in lakhs)
1.	Srikakulam	71	67	4	39.0	19.8	23.4	0.1	11.3	23.2	1.5	118.3
2.	Visakhapatnam	42	33	9	56.2	29.6	20.0	–	5.3	7.6	0.5	119.2
3.	Rajahmundry	103	103	–	50.8	40.6	69.2	0.2	32.0	47.2	6.1	246.1
4.	Vijayawada	105	105	–	72.9	57.4	107.0	–	18.7	55.9	3.4	315.3
5.	Nellore	102	102	–	77.8	43.8	43.4	0.5	88.0	59.0	3.6	316.1
6.	Cuddapah	50	41	9	66.2	25.7	19.2	–	115.9	12.2	1.6	240.8
7.	Tirupathi	66	62	4	45.9	22.6	28.2	4.2	197.0	40.2	3.0	341.1
8.	Anantapur	117	109	8	51.6	28.4	33.9	0.1	76.1	32.1	5.6	227.8
9.	City Hyderabad	4	4	–	303.3	243.2	42.0	2.6	2.3	24.1	2.8	620.3
10.	Rural Hyderabad	146	140	6	263.9	163.0	253.7	1.3	335.4	127.3	21.2	1165.8
11.	Warangal	50	50	–	80.4	37.4	58.4	0.4	92.6	29.3	1.8	300.3
12.	Karimnagar	56	47	9	80.9	39.3	45.1	2.6	76.8	45.8	4.3	294.8
13.	Nizamabad	87	87	–	172.1	94.0	120.1	24.7	110.3	94.0	9.0	624.2
14.	Khammam	105	105	–	107.6	86.8	118.8	0.9	220.1	83.2	9.6	627.0
	Total :	1104	1055	49	1468.6	931.6	982.4	37.6	1381.8	681.1	74.0	5557.1

ANNEXURE - VI

Answer to LAQ No. 10737 Printed at Page 136.

STATEMENT SHOWING THE PARTICULARS ABOUT THE CONSTRUCTION OF CERTAIN BUILDINGS AT KOTA (MANDAL HEADQUARTERS) IN NELLORE DISTRICT.

Sl. No.	Name of the Work	Estimate amount G.O. No. & Date	Technical sanction amount & Cr. No.	Date of foundation stone laid downs	Reasons for delay in completion of the work.	REMARKS
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1.	Construction of Building for Godowns and office of the Deputy Executive Engineer (R & B) at Kota.	Rs. 4,23,000/-	—	16-4-1987	—	The work will be takenup after the administrative sanction is accorded by Government in T.R. &B. Department.
2.	Construction of Inspection Bungalow at Kota.	Rs. 8.00 lakhs G.O.Ms. No. 593 T.R. & B (B. I. 2) Dt. 23-9-87	CER No. 53 87-88 Rs. 8.80 Lakhs.	2-10-1987	--	Work is under progress and it is likely to be completed by 6/89.

l. No.	Name of the Work	Estimate amont G.O.No. & Date	Technical sanction amount & Cr. No.	Date of foundation stone laid downs	Reasons for delay in completion of the work.	REMARKS
)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
	Construction of Munsiff Magistrate Court Buildings at Kota.	Rs. 8.30 lakhs G.O.Ms. No. 46, Home (Courts. A) Dept. date 9-2-1987	Rs. 9.80 lakhs CR No 20/87-88.	16-4-1987	The site was handed over to the contractor on 1-3-88. It would not be proceeded because of high water table in foundation. Now the work of masonary is superstructure is in progress.	Work is likely to be completed by 6/89.
	Construction of Munsiff Magistrate quarters at Kota.	Rs. 1.70 lakhs G.O.Ms. No. 46 Home (Courts.A) Department Date 9-2-87	Rs. 1.87 lakhs CR No. 21/ 87-88	16-4-87	--	The site was handed over to the contractor on 1-4-88. The work has been started and the masonary work in superstructure is in progress. Work is likely to be completed by 6/89.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
5.	Construction of Cyclone shelters in Smt. N. Sreelakshmamma Colony at Kota.	Rs. 3.80 lakhs	..	19-5-87	Work was entrusted in August 1987. The contractor did not start the work upto March 1988. Now the foundations have been excavated.	The work is likely to be completed by 9/89.
6.	Construction of Fire Station at Kota.	Rs. 2.76 lakhs	..	16-4-87	..	The work will be takenup after the administrative sanction is accorded by Government in Home Department.

రూలింగు:
ముఖ్యమంత్రిపై దర్యాప్తు సంఘమును నియమించుటకు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము మీద.

ANNEXURE - VII

Answer to L. A Q. No. 9657 printed at page 144

STATEMENT SHOWING DISTRICT WISE ALLOCATION AND EXPENDITURE DURING THE YEAR 1987-88 TOWARDS DROUGHT RELIEF

Sl. No.	Name of the District	Allocation	Expenditure
(1)	(2)	(3)	(4)
		(Rupees in Lakhs)	
1.	Srikakulam	204.60	122.77
2.	Vizianagaram	240.20	157.94
3.	Visakhapatnam	165.76	162.40
4.	West Godavari	132.36	128.99
5.	Krishna	50.46	27.27
6.	Guntur	213.56	136.69
7.	Prakasam	301.54	160.12
8.	Nellore	146.69	131.19
9.	Chittoor	581.09	448.58
10.	Cuddapah	168.00	117.93
11.	Anantapur	131.40	335.88
12.	Kurnool	121.35	111.34
13.	Rangareddy	108.00	54.00
14.	Nizamabad	144.92	93.33
15.	Adilabad	458.50	434.49
16.	Mahabubnagar	241.50	233.24
17.	Nalgonda	300.14	223.20
18.	Khammam	174.56	123.21

సభా కార్యక్రమము

Mr. Speaker:—Sri J. C. Divakara Reddy, Sri M. V. Mysoora Reddy raised the issue of placing the Report of Justice Krishna Rao Commission on the M.C.H. Elections on the Table of the House.

I am directing the Government to place the Report on 23rd March 1989. I am directing the Government to see that this Report is placed before the House on 23rd March, 1989.

రూలింగు :

—ముఖ్యమంత్రిపై దర్యాప్తు సంఘమును నియమించుటకు ప్రతిపాదించిన తీర్మానముమీద.

Mr. Speaker:—Shri D. K. Samarasimha Reddy and 10 other members gave a resolution for appointment of an Inquiry Commission against the Chief Minister under Section 3 of the Commissions of Inquiry Act 1952. The resolution is not in the proper form as required under Rule 78 of the Assembly Rules.

Section 3 of the Commissions of Inquiry Act, 1952 reads thus "The appropriate Government may, if it is of opinion that it is necessary so to do, and shall, if a resolution in this behalf is passed by the House of the People or, as the case may be, the Legislative Assembly of the State, by notification in the Official Gazette, appoint a Commission of Inquiry for the purpose

of making an inquiry into any definite matter of public importance and performing such functions and within such time as may be specified in the notification, and the Commission so appointed shall make the inquiry and perform the functions accordingly".

The High Court of Andhra Pradesh in its interim judgement found that there is a prima facie case against the Chief Minister in five cases, and an appeal is filed in the Supreme Court of India against the findings of the High Court and the same is pending in the Supreme Court.

Under Rule 79 (v) of the Assembly Rules, a resolution shall not relate to any matter which is under adjudication by a Court of Law having jurisdiction in any part of India.

The resolution given by Shri D. K. Samarasimha Reddy and others is not admissible as the subject matter of the resolution is pending in the Supreme Court of India. Hence, I disallow the resolution.

(శ్రీ డి. కె. సమరసింహా రెడ్డి ;— నా రిజల్యూషన్‌ను (తోసిపుచ్చడానికి కారణాలను నేను క్వశ్చన్ చేయడం లేదు. It is your prerogative. I am not questioning your Ruling. You have given your Ruling. I am asking to reconsider your Ruling. మరల ఒకసారి రీకన్సిడర్ చేయమని అడుగుతున్నాను. Section 3 is quite clear. This House has got a right to pass the Resolution to get an enquiry conducted under the Commission of Inquiry Act. It is not in dispute at all. తమరు చెప్పేది సుప్రీంకోర్టులో పెండింగులో వుందని (ఇంటరప్షన్) ఈ యొక్క ఎలిగేషన్స్ కోర్టులో పెండింగులో వున్నవ్వరు ఏమిచేశారంటే, to pre-empt that, he got the Agarwal Commission appointed.

(Interruption)

The Chief Minister has expected that there is some thing. He smelled the rat .....

(Interruption)

అనే ఉద్దేశముతో అగర్వాల్ కమీషన్‌ను వేశారు.

(Interruption)

The Supreme Court has not suspended the judgement of the High Court.

(Interruption)

Mr. Speaker:—You cannot raise any matter which is pending before the Supreme Court. Supreme Court is the highest Court in our country. When the Supreme Court has taken cognisance of any matter, if any matter is pending before the Supreme Court, you cannot raise that matter unless that matter is disposed of.

(Interruption)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటి విద్యార్థులు చాలా రోజుల నుండి స్ట్రయిక్ చేస్తున్నారు. గత వారం అసెంబ్లీలో దాని విషయంలో చర్చ కూడా జరిగింది. మంత్రి గారు ఇక్కడ స్టేట్‌మెంట్ చేస్తానని అన్నారు ఈ మధ్యలో హాస్టలులో వున్న విద్యార్థులను, ఆ వైస్ చాన్సలర్ లీవు పెట్టి బయటకి వెళ్లాలని చెప్పి తొందరగా స్ట్రయిక్ కాలాఫ్ చేస్తారా ఏదే, లేకపోతే హాస్టల్స్ నుండి వెళ్లిపోండని వాళ్ళు కాలాఫ్ చేయకపోవడంతో, ఆ విద్యార్థులను బలవంతంగా బయట పడేస్తున్నారట. వైస్ చాన్సలర్ యొక్క ఇర్రెగులర్ ఇల్లీగల్ యాక్ట్‌ని ఆపేటట్లుగా అగ్రికల్చర్ మినిస్టరు గారు వెంటనే జోక్యము చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. వారిప్పుడు స్టేట్‌మెంట్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :— The Minister will make the statement

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ (గుంటూరు–1) :—అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటి విద్యార్థులు చేస్తున్న స్ట్రయిక్‌పై 16 వ తేదీన ఇక్కడ అసెంబ్లీలో చర్చకురాగా దానిపై తమరు 18 వ తేదీన అగ్రికల్చర్ మినిస్టరు గారిని స్టేట్‌మెంట్ టేబుల్‌మీద పెట్టాలని డైరెక్షన్ ఇచ్చారు. 18వ తేదిపోయి, ఈ రోజు 21వ తేది మంత్రి గారు ఇంతవరకు స్టేట్‌మెంట్ ఇవ్వలేదు. విద్యార్థులు స్ట్రయిక్ చేస్తూనే వున్నారు. ఈవాళ వాళ్లను పోలీసులతో హాస్టలు నుండి బలవంతంగా తీసుకొనిపోతున్నారు. మంత్రి గారిని స్టేట్‌మెంట్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఈ రోజే మంత్రిగారు స్టేట్‌మెంటు ఇస్తారు.

ఉ. 10–10

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:— ఆ స్టేట్‌మెంట్‌ని అందరికి సర్కులేట్ చేయమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:— మంత్రిగారు ఆ స్టేట్‌మెంటు అందరికి సర్కులేట్ చేయండి.

(ఇంటరప్షను)

శ్రీ సి హెచ్. విద్యాసాగర రావు:— ఆ స్టేటుమెంటు ముఖ్యమంత్రిగారు ఇవ్వాలి. ఆ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేటుమెంటు ఇవ్వాలని దీనివి పోస్టుపోన్ చేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఇది కూడా దృష్టిలోనికితీసుకోండి మంత్రిగారు.

శ్రీ బి. వీరారెడ్డి:— నేను ముఖ్యమంత్రిగారి అనుమతి తీసుకున్నాను. నన్ను చెప్పమన్నారు. నేను చెబుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అది సర్కులేట్ చేయించండి.

శ్రీ బి. వీరారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఇది మీ టేబుల్ మీద పెట్టాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— కాపీలు తీయించి అందరికి సర్కులేట్ చేయించండి.

శ్రీ బి. వీరారెడ్డి :— సభ్యులకు కూడా సర్కులేట్ చేయిస్తాను.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయము:
రాష్ట్రంలో 10-3-1989 వ తేదీన వచ్చిన వడగళ్ల వాన వలన జరిగిన వినాశనాన్ని గూర్చి.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— ఇక్కడ రైతుల గురించిన సమస్యలు పదే పదే వాయిదాలు పడుతున్నాయి. వారు పండించిన పంటల ధరలను గురించి, ప్రత్తి రైతుల బకాయిల గురించి ఉన్నవి ఈ సభలో మూడు పర్యాయాలు వాయిదా పడినవి. ఈ సమావేశము అయ్యేలోపల ఇవి చర్చకు వస్తాయో, రావడానికి ఆస్కారము ఉందో లేదా అని అడుగుతున్నాను. రెండవది రుణాల వసూలు తంతు చాల అడ్డగోలుగా జరిగిపోతున్నది. రైతుల నుండి అధికారులు చాల నిర్దాక్షిణ్యంగా వసూళ్లు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను కూడ పట్టించుకోకుండా దౌర్జన్యంగా జప్తులు చేస్తున్నారు. మూడవది సాగర్ ఆయకట్టు చాల ప్రమాదమైన పరిస్థితులను ఎదుర్కొన్నది. 1981 లో కుడి కాలువకు గండి పడింది. దీన్ని గురించి ప్రశ్న ఇవ్వడం జరిగింది. చాల పంట నష్టమయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆ ప్రశ్నను ఎడ్మిట్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :— గ్రామీణ బలహీన వర్గాలకు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో శాశ్వత గృహనిర్మాణ పథకం క్రింద గుంటూరు జిల్లాలో గత సంవత్సరం బేసిమెంట్లు వేయడం తరువాత మిగతా నిధులు మంజూరు కాకపోవడంవల్ల ఆగిపోవడం జరిగింది. ఇటువంటివి గుంటూరు జిల్లాలో 2110 ఇళ్లు ఉండగా రాష్ట్రమొత్తం మీద 20 వేల ఇళ్లు ఉన్నాయి. వాళ్లు ఉన్న ఇళ్లు పీకి వేసుకుని కొత్త ఇళ్లు పూర్తికాక చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

రూలు — 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయము:

రాష్ట్రంలో 10-3-1989 వ తేదీన వచ్చిన వడగళ్ల వాన వలన జరిగిన వినాశనాన్ని గూర్చి:

శ్రీ జె. సి. దివాకర రెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ నెల పదవ తారీకున అనంతపురం జిల్లాలో ముఖ్యంగా అనంతపూరు పైన వడగళ్ల వర్షము పడ్డది. మొదటిగా అనంతపూరు జిల్లా మొత్తం భారత దేశం లోనే అత్యంత తక్కువ వర్షపాతము కలిగినట్టు వంటి ప్రాంతం. అయినా మూలిగే నక్క మీద తాటి కాయ పడ్డట్టుగా మా జిల్లాలో మొన్న పదవ తారీకున పడ్డ వడగళ్ల వాన చాలా దుర్భిక్షాన్ని కలిగించేదైనది. ఇటువంటి వడగళ్ల వానను ఇంతవరకు రాయలసీమ చరిత్రలోనే చూడలేదు. గత వంద సంవత్సరాలలో ఎప్పుడూ కనీ వినీ ఎరుగనటువంటి వడగళ్ల వాన పడింది. ఒక్కొక్క ఐస్ బ్లాకు 24 అడుగుల పొడవు, 10 అడుగుల వెడల్పు 8 అడుగుల మందం ఉన్న మూడు ఐస్ బ్లాకులు పడ్డాయి. సాయంకాలం 5 గంటలకు ప్రారంభం అయింది. ఒక్క అరగంటే పడినా చెప్పడానికి వీలు లేనంత నష్టము కల్గింది. వాస్తవానికి చాలా ప్రాణనష్టము కూడా జరిగి ఉండాల్సిందే కానీ వర్షము స్టార్టు అయిన తరువాత వడగళ్ల పడడం జరిగినందున అందరూ లోపలనే వుండడం జరిగింది. కాబట్టి ప్రాణనష్టం జరగలేదు. కోట్లాది రూపాయల నష్టము జరిగింది.

రూలు–304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయము: రాష్ట్రంలో 10–3–1989 వ తేదీన వచ్చిన వడగళ్ల వాన వలన జరిగిన వినాశనాన్ని గూర్చి.

అనంతపూరు మొట్టమొదటి స్థానంలో ద్రాక్ష తోటలు ఉన్నాయి. అక్కడ యాపత్తు దక్షిణ భారతదేశంలోనే ప్రసిద్ధి చెందినటువంటి ద్రాక్ష తోటలు ఉన్నాయి పంట అంతా పూర్తి నాశనం అయింది. అక్కడ ఉన్నటువంటి రైతులు కేవలం పెద్దవారు కాకపోయినా 25 వేల నుంచి 30 వేల వరకు పెట్టుబడి పెట్టి ఎరువులు వేసి తోటలు పెంచారు. ఇంకొక వారము రోజులు పోతే లక్ష రూపాయలు చొప్పున వచ్చి ఉండేది. పందిళ్లు కూడ కూలిపోయాయి. వాటిని తిరిగి వేసుకోవాలి అంటే రు 50 వేలు అవుతుంది. వేలాది పశువులు చని పోయాయి. అనంతపురమే కాకుండా హిందూపురము, రాయదుర్గము ధర్మవరములలో కూడ లక్షలాది రూపాయల నష్టము అయింది. కలెక్టరు ఎంత నష్టము అని రిపోర్టు ఇచ్చారో తెలియదు. 30 లక్షల నుండి 40 లక్షల వరకు నష్టము కలిగినట్లు రిపోర్టు ఇచ్చినట్లు తెలిసింది.

10 20 కోట్లాది రూపాయల నష్టము ఉంటుంది. ఇవ్వడు చీనాతోటలు ధ్వంసము అయినాయి. ఆ చీనాతోటలు రేపు మాపు మార్కెట్టుకు పోవలసిన వాటికి ఆ కాయలకు రాగి పైసా కూడా రావడంలేదు. వాటిని పెంట గుప్పలో పడవేయడానికి కూడా డబ్బు ఖర్చు పెట్టాలి. ఈ రోజున రైతాంగం ఆక్రందనతో అయ్యో రామచంద్రా అని అరుస్తున్నారు. కాని దురదృష్టవశాత్తు రాయలసీమలో జరిగిన ఈ నష్టానికి అధికారులు అలసత్వము వల్ల అది ప్రపంచానికి తెలియని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ప్రభుత్వం దయచేసి దీనిని గుర్తించాలని కోరుతున్నాను. ప్రకాశం జిల్లాలో ఏదో ప్రత్తి పంట వేస్తే ఎకరానికి రు 6.5 వేలు నష్టం వస్తే అందోళన వ్యక్తము చేసారు. కాని రాయలసీమలో ఎకరాకు రు 30 వేల నుంచి 50 వేల వరకూ నష్టం వచ్చింది. దానికి ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అక్కడ ఉన్న కలెక్టరుగారు హెక్టారుకు 200 రూపాయలు యిస్తా మంటున్నారు హెక్టారు అంటే 2 1/2 ఎకరాలు అయినపుడు యీ 200 రూపాయలు నష్టం క్రింద యిస్తే వారికి ఏమి సరిపోతుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం వారు ఉదారంగా ముందుకు వచ్చి ఎకరానికి 10,000 రూపాయలు సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. అంతేకాకుండా బ్యాంకులలో లోనులు తీసుకున్నవి రైతుల అప్పులు మాఫీ చేయాలని కోరుకుంటున్నాను.

(అధ్యక్ష స్థానములో శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు వున్నారు)

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— అధ్యక్షా, 10వ తేదీన కురిసిన అకాల వర్షాల ని వడగళ్లతో తెలంగాణా ప్రాంతంలో మహబూబ్‌నగర్, మెదక్, ఆదిలాబాదు, కరీంనగర్ జిల్లాలు, కొంత రంగారెడ్డి జిల్లాలో కూడా జరిగినటువంటి ఆస్తి నష్టము, ప్రాణ నష్టము, పశు నష్టము కురిసినది కొద్ది సేపు అయినా నష్టము మాత్రము తీవ్రంగా జరిగింది. యిక ఆస్తి నష్టము తీసుకోవాలంటే పేదవారికి సంబంధించిన ఎన్నో పూరిగుడిసెలు గాలికి పూర్తిగా కొట్టుకుపోయాయి. ప్రభుత్వం వారు యిచ్చిన యిళ్ళు కూడా పోయాయి. వెనుక బడిన వర్గాల రుణ సౌకర్యం క్రింద యిచ్చిన గొర్రెలు పెద్ద సంఖ్యలో చనిపోవడం జరిగింది. ప్రొద్దుతిరుగుడుపూవు

పంట యీ వడగళ్ళవానతో నాశనం అయిపోయింది. ఇంత పెద్ద ఎత్తున నష్టం జరిగివపుడు యీ పడిన వడగళ్ళ పరిణామం చూస్తే కవిని ఏరుగని, ఎవరికీ అర్థం కాకుండా వడగళ్ళు పడ్డాయి. ఆ వడగళ్ళను ట్రాక్టర్లమీద మోసుకువచ్చారు. వనపర్తి తాలూకాలో మనుపూర్, వడ్డెపల్లి, గుంతకల్ ప్రాంతాలలోని యిళ్ళు, గుడిసెలు పశువులు, పంట నష్టం యీ విధంగా జరిగినపుడు రెవెన్యూ అధికారులు మాత్రము రైతులకు, బీదవారికి సహాయం చేయడం వదలిపెట్టి పన్నులు బాకీలు వసూలు చేయడానికి పత్తిడులు చేస్తున్నారు. ప్రజా ప్రభుత్వంలో ప్రజలకు యిక్కట్లు ఏర్పడి నపుడు ఆదుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానిది, అట్లాగ యిబ్బందులు తీర్చకుండా పన్నులు వసూలుచేయడం మంచిది కాదు. ఇపుడు మంత్రిగారు వారు యిచ్చిన జవాబులో ఫలానా జి. ఓ. క్రింద సహాయం యిచ్చినట్లు చెప్పారు. వాస్తవానికి ఆ సహాయం కొన్ని ప్రాంతాలలో యివ్వలేదు. జరిగిన నష్టము చాలా ఎక్కువ ఉంది. ఇళ్ళు పడిపోయినవారు యిళ్ళు వడలివచ్చారు. వారు తలదాచుకునేందుకు కూడా ఏమీ లేదు. ఇపుడు ఐ. ఎం. ఎన్ లోన్సు పాత బాకీలు వసూలు చేస్తున్నారు. కొన్ని గ్రామాలలో పంటపోతే ఎం. ఆర్. ఓ ఆఫీసులోనే రైతులు కూర్చోపెడుతున్నారు. వారు పన్ను కట్టేంతవరకూ వదలిపెట్టడంలేదు. ఇది ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమా? వేరే ప్రభుత్వమా? ఇపుడు ప్రభుత్వం యిళ్ళుపోయిన వారికి యిళ్ళు కట్టించడానికి పెద్దఎత్తున సహాయ చర్యలు తీసుకోవాలి. పన్నుల వసూలును తక్షణమే ఆపి వేయాలి. బ్యాంకువారు లోను యిచ్చేటట్లు ఏర్పాటు చేయడానికి కలెక్టరుగారు డి. సి. సి. మీటింగు ఏర్పాటుచేసి వారికి ప్రత్యేకంగా రుణం మాపీ చేయాలి. మీ అధికారులను బుజ్జగిస్తారో ఏమి చేస్తారో తెలియదు కాని అప్పుల వసూళ్ళను, పన్నుల వసూళ్ళు ఆపుచేయాలి. ఇపుడు తీవ్రమైన పరిస్థితి నెలకొని ఉంది కాబట్టి రైతులను ఆదుకోవడానికి అందరికి ఆమోదయోగ్యంగా ఉండేడట్లు పరిస్థితులు తీసుకురావాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎన్. చంద్రమౌళి :— ఆధ్యక్షా, 10 వ తేదినాడు జరిగిన విపత్తు గురించి చర్చించుకొంటున్నాము. రాష్ట్రంమొత్తం మీద జరిగినటువంటిది యీ విపత్తు. ఇపుడు తెలంగాణాలో, రాయలసీమలో, ఈ వడగళ్ళు అకాల వర్షము పడినట్లు సభ్యులు దినాకరరెడ్డిగారు చెప్పినాడు. అట్లాగనే మా ప్రకాశం జిల్లా చీరాల నియోజకవర్గంలో విపరీతమైన గాలి, వానతో కూడా వర్షము వచ్చింది. ఈ విధంగా ఎపుడూ వర్షము రాలేదని రైతులు చెబుతున్నారు. 10వ తేదిన విపరీతమైన గాలి, వర్షము వచ్చింది. నేను 11వ తేదిన అక్కడకు వెళ్ళినాను. అక్కడ తోటలు 6000 ఎకరాలకు అయకట్టు ప్రాంతం పంపింగు స్కీము క్రింద వేసినది ఎక్కువ ఎపెక్టు అయినది. వేరుశనగపైరు వేసిన ప్రాంతంలో అప్పటికే నీరు నిలబడి ఉంది. అప్పటికే 30 రోజుల పంట వేరుసెనగ వేసి ఉంది. వేరు సెనగపంట నీరుతో నిండిపోయినపుడు కాయపట్టే దశలో ఉండగా నీరు వస్తే ఆ కాయలు కుళ్ళిపోవడం జరుగుతుందని అందరికి తెలుసు. నేను 13 వ తేదీన స్టేటు డ్రయినేజి బోర్డు మీటింగు ఉంటే కలెక్టరుగారికి వేరుశనగ పంట నష్టం

రూలు-304 క్రింద వ్యవహారము దృష్టి తీసుకు వచ్చిన విషయము: రాష్ట్రంలో 10-3-1989 వ తేదీ వచ్చిన వడగళ్ళ వాన వలన జరిగిన వినాశనాన్ని గూర్చి.

చూపించాము. వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారికి చెప్పడం జరిగింది. అక్కడ వర్షము నీరు తీయడానికి 10, 15 రోజులు పైము పడుతుంది. కాబట్టి వెంటనే దీని మీద అక్కడ విచారణ చేయిస్తే మంచిదని చెప్పాము. కాని యిపుడు మంత్రిగారు చదివిన రిపోర్టు చూస్తే 300 ఎకరాలు మాత్రం నష్టం అయిందని రెవిన్యూ మంత్రిగారు తప్పుడు రిపోర్టు యిచ్చారు. రైతులు నష్టపడి ఎం. ఆర్. ఓ ఆఫీసుకు వెళ్ళి ఆయనను చూడండి మాకు 6000 ఎకరాలు తోటలు నష్టమయినాయి అని చెప్పాము. ఇపుడు ఎకరానికి 3,000 రూపాయలు బంగారు వస్తువులు తాకట్టు పెట్టి నష్టం పడ్డాము అని ఎం. ఆర్. ఓ.గారు వచ్చి చూస్తే సరైన రిపోర్టు యిస్తారని వారు అడిగితే ఎం. ఆర్. ఓ. గారు జీపు లేదని అన్నారు. చీరాలలో మేము జీపు

ఉ. 10-30 యిస్తాము అంటే ఎం. ఆర్. ఓ. గారు పైరు లేదు అంటున్నారు. అటువంటి అధికారులమీద తక్షణమే చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఆరోజున జరిగిన విషాద సంఘటన చూస్తే అక్కడ పంటనష్టం ఏమీ లేదు కాని వ్యవసాయానికి నష్టం జరిగింది, వేరుశనగ విత్తనాలు చాలా కుళ్ళిపోయాయి. నష్టం గురించి తప్పుడు రిపోర్టు ఇచ్చారు. నేను, మా ప్రాంతం ఎం. పి. చిమటా సాంబుగారు, అక్కడి ప్రైమరీ ఎగ్రికల్చర్ కో ఆపరేటివ్ సొసైటీ ప్రెసిడెంట్. ఆ గ్రామాల సర్పంచులు-అందరం కలిసి 19వ తారీఖున దాదాపు 4, 5 గంటలపాటు ఆ ప్రాంతంలో తిరిగి రైతులను కలిసి మీ కష్టనష్టాల గురించి ప్రభుత్వానికి తెలియజేసి తప్పనిసరిగా సహాయం అందేట్టు చూస్తామని వారిని ఓదార్చడం జరిగింది. అక్కడ మొక్కలు పెరిగే దశలో విత్తనాలు కుళ్ళిపోయి చండాలపు వాసన వస్తోంది. ఇప్పుడు గనక అంచనా వేస్తే నష్టం 98 శాతం వరకు వుంటుంది. ఈ రిపోర్టు ప్రకారం 25 నుంచి 50 శాతం మాత్రమే నష్టం జరిగిందని అనడం హాస్యాస్పదంగా ఉంది. 6 వేల ఎకరాలలో 98. 99 శాతం దాకా పంట నష్టం జరిగింది. లేబెన్స్టాగా అంచనా వేయించండి, ఎంత నష్టం జరిగిందో తేలుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక మరొక విషయం ఏమిటంటే రైతులు చాలా నష్టపోయారు, జి. ఓ. నెం 947 లో నష్టపోయిన రైతులకు హెక్టారుకు అంటే 21/2 ఎకరాలకు 200 రూపాయల చొప్పున సహాయం చేస్తామన్నారు. పంట పూర్తిగా నష్టం జరిగింది కాబట్టి ఈ సహాయం ఏమాత్రం సరిపోదు. ఇక ఈ పరిస్థితులలో రైతులు కట్టవలసిన పన్ను బకాయిలను కూడా చెల్లించమని అడుగుతున్నట్టు తెలుస్తోంది. వారు చెల్లించవలసిన శిస్తులను; బాకీలను రద్దుచేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా జి. ఓ. ద్వారా ఎకరాకు 200 రూపాయలు సహాయం ప్రకటించారు, అది సరిపోదు కాబట్టి జి. ఓ. ను సవరించి ఎకరాకు 500 రూపాయలకు తక్కువ కాకుండా సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక మరొక ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే, అక్కడ వున్నటువంటి డ్రైనేజీ సిస్టం సరిగా పనిచేయడంలేదు, డ్రైనేజీ సిస్టానికి సంబంధించిన కార్యక్రమాలు చురుగ్గా సాగడంలేదు. అక్కడ అంబాడి డ్రైయిన్ అని ఉంది. దాని సెకండ్ రీచ్ పూర్తిదాన్నివు వుంటుంది, సెకండ్ రీచ్‌లో వర్క్స్ మొదలుపెట్టక ఫస్ట్ రీచ్ లో వర్క్స్ మొదలుపెట్టినందున వర్షానికి నీరు నిలిచిపోయి.

దుర్భరంగా తయారైంది. ఇక అక్కడ తోటవారిపాలెం పంపింగ్ స్కీమ్ ఉంది, 15వ తారీఖు తరువాత నీళ్ళు రావని మొదలే నీళ్ళు ఇచ్చారు, వాళ్ళ దురదృష్టం కొద్దీ 10వ తారీఖున విపరీతమైన వర్షం కురిసింది. ఈ పంటలు వేసే రైతులను నేషనల్ ఆయిల్ సీడ్స్ డెవలప్‌మెంట్ ప్రోగ్రాం క్రింద ఎంకరేజ్ చేయవలసివుంది. అందువల్ల పంటలు నష్టపోయిన రైతులకు హెక్టారుకు 500 రూపాయలకు తక్కువ కాకుండా సహాయం చేయాలని, ఇతర రాయితీలు కల్పించాలనీ, నష్టపోయిన పంట విషయంలో తిరిగి ఎస్టిమేట్ వేయించాలని రెవిన్యూ మంత్రిగారికి, వ్యవసాయ శాఖా మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఎప్పుడో మాంధాతల కాలంలో బ్రిటిష్ వాళ్ళు చేసిన చట్టాలతోటే మన ప్రభుత్వాన్ని నడుపుకొంటున్నాం. దానివల్ల ఇబ్బంది వస్తోంది. రైతులకు ఎగగొట్టాలనే ఉద్దేశంతో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వకాలంలో చేసిన చట్టాలు ఇవి. ఇందులో నేచురల్ కెలామిటీస్‌లో వడగళ్ల వానను చేర్చలేదు. నష్టపోయిన రైతులకు హెక్టారుకు 200 రూపాయలు ఇస్తారట. ఇది దేనికి అవుతుందో ఆలోచించండి. ఈనాడు 200 రూపాయలకు ఏమి విలువ ఉంది? ఏదో 20 రూపాయలు చేతికి ఇచ్చి పంపినట్టు ఉంటుంది. అనంతపురంలో ఎన్ని హెక్టార్లలో నష్టం జరిగిందో వివరాలు ఇచ్చారు. ఇళ్ళు పోయాయి. పంటలు పోయాయి, తమలపాకు తోటలు పోయాయి. పశువులు పోయాయి, అలాంటప్పుడు మీరు ఇచ్చే 200 రూపాయలు దేనికి సరిపోతాయి? ఇక మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో 56 లక్షల 981 రూపాయల మిళువచేసే పంట నష్టం జరిగిందని అతి కష్టంగా అంచనా వేశారు. ఈ అంచనా కొసిరి కొసిరి కట్టిన అంచనా, నష్టం అంతకంటే చాలా ఎక్కువగా వుంటుంది. అట్లాగే ప్రకాశం జిల్లా విషయం చెప్పారు. అదీ అట్లాగే ఉంది. ఇక నల్లగొండ జిల్లా సంగతి అసలు చెప్పలేదు. నల్లగొండ జిల్లాలో వర్షం పడనే లేదా లేక పడినా మీ దృష్టికి రాలేదా? వర్షం ఇంకెక్కడెక్కడ పండిందో ఒక సమగ్రమైన రిపోర్టు సభముందు పెడితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక ప్రకృతి వైపరీత్యాలలో వడగండ్ల వానను కూడా చేర్చి రైతులకు సహాయంచేసేందుకు పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను. వరదలు తదితర ప్రకృతి వైపరీత్యాలు సంభవించినప్పుడు ఏ విధమైన సహాయంచేస్తారో వడగండ్ల వానవల్ల నష్టపోయినవారికి కూడా ఆ విధమైన సహాయం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒప్పుకొంటుందో లేదో అన్న ప్రశ్న వస్తుంది, కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించే ప్రయత్నం చేయాలి. కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన వంతు బాధ్యతను నిర్వహించాలి. గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా వరుసగా కరువుకు గురిఅయిన రైతులు, ఈసారైన ఏదో పంట వస్తున్నది. బ్రతుకుదామనుకొంటున్న తరుణంలో వడగళ్ల వాన వలన నష్టం అయ్యారు. ఈ రకంగా రైతులు నష్టంవల్ల బాధపడుతోంటే మరోవైపున మాంధాతల కాలంనుంచి ఇచ్చిన అప్పులు వసూలు చేయాలనుకొంటే వారి పరిస్థితి ఏమిటి? వారికి పంట వస్తే నేమి, రాకుంటే నేమి అని నిజాం కాలంలో మాదిరిగా రైతులను గోడ వెంబడి నిలబెట్టి వంగదన్నిట్టి నెత్తిన బండ పెట్టి బకాయిలు

రూలు-394 కింద ప్రత్యేకాంశము దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయములు:
రాష్ట్రంలో 10-3-1989 వ తేదీన వచ్చిన వడగళ్ళ వాన వలన జరిగిన వినాశనాన్ని గూర్చి.

వసూలుచేసే పద్ధతి మంచిది కాదు. బకాయిలు వసూలుచేయడానికి కాయెర్సివ్ మెథడ్స్ ఉపయోగించి బకాయిలను వసూలుచేయడం ఆపి రైతులకు సహాయం చేయడానికి పూనుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ హెచ్. బి. నర్సెగౌడ (మడకసిర):— అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లాలో గాని లేక ఇతర ప్రాంతాలలోగాని 10వ తేదీన జరిగిన ఈ భీభత్సం కనీ వినీ ఎరుగనిది. ఇంతకుముందు ఇలాంటిది జరగలేదు, ఇకముందు జరగదు. దీనివల్ల రైతులకు నష్టం జరగడమే కాకుండా విద్యుత్ స్తంభాలు, టెలిఫోన్ స్తంభాలు పడిపోవడం, భవనాలు కూలి పోవడంవల్ల ప్రభుత్వ ఆస్తులకు కూడా నష్టం వాటిల్లింది. ఆనాడు రాత్రి హిమాలయ పర్వతమే వచ్చి అనంతపురంలో పడిందా అన్న విధంగా వడగండ్లు పడ్డాయి. రాత్రి 8 గంటలకు పడిన వడగండ్లు ఉదయం వేలాది మంది వచ్చి చూసినా ఆలాగే ఉన్నాయి. రైతులు విపరీతంగా నష్టపోయారు, వారిని ఏవిధంగా ఆదుకోవాలనేది ఆర్థం కాకుండా ఉంది. ఒక ప్రక్కన వారి పశువులు పోయాయి, మరొక వైపున విలువైన తోటలు పోయాయి. ఒక ఎకరా ద్రాక్షతోట 5 లక్షల రూపాయలు విలువ చేస్తుంది, అలాంటి తోటలు పోయాయి. అదేవిధంగా ప్రపంచ నలుమూలలకూ అనంతపురం జిల్లానుంచి నారింజ పండ్లు ఎగుమతి చేయబడతాయి. అలాంటి నారింజ తోటలు పోయాయి. చిన్న చిన్న కాయలు కూడా పూర్తిగా నాశనం అయ్యాయి. అదేవిధంగా దానిమ్మగానీ, ఇతర ఫలవృక్షాలుగానీ పూర్తిగా దెబ్బతిని ఇవి బ్రతికున్న చెట్లా, ఎండిపోయినవా అనేవిధంగా తయారయ్యాయి. ఇలా నానా భీభత్సం జరిగింది. ఈ పరిస్థితిలో రైతులను ఏ విధంగా ఆదుకోవాలో ఆలోచించవలసిన సమయం ఆసన్నమైంది. అయితే సంవత్సరాదాయం ఆరు వేల రూపాయలకు మించి వున్న రైతులకు సహాయం చేయడం జరగదని, సంవత్సరాదాయం ఆరు వేల రూపాయల లోపు వున్న రైతులకు హెక్టారుకు 200 రూపాయల చొప్పున సహాయం చేస్తామని చెప్పడం సముచితం కాదు. అందువల్ల ప్రభుత్వం ఈ నార్మ్స్‌ను పునఃపరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. ఈ కండిషన్స్ పెట్టకుండా రైతులను ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అదేవిధంగా జరిగిన నష్టాన్ని తిరిగి అంచనా వేయించవలసిన అవసరం వుందని కూడా మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే అనంతపురం జిల్లా కలెక్టరు వంటి నివేదిక ప్రకారం కేవలం 30, 40 లక్షల రూపాయలమేరకే నష్టం జరిగిందంటున్నారు. అది తప్ప ఒక్క అనంతపురం చుట్టుపట్ట ప్రాంతంలోనే 5, 6 కోట్ల రూపాయల మేరకు నష్టం వాటిల్లింది. అందువల్ల జరిగిన నష్టాన్ని తిరిగి అంచనా వేయించాలని కోరుతున్నాను. ఇక రైతులను ఆదుకొనేదుకు ఈ సందర్భంలో కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకొన్నాను. జరిగిన నష్టాన్ని తిరిగి అంచనా వేయించాలి; అదేవిధంగా రైతులు ప్రభుత్వంనుంచిగాని, కో ఆపరేటివ్ రంగంనుంచి కాని తీసుకొన్న అప్పులకు వడ్డీ మాఫీ చేయాలి. 6 వేల రూపాయలు ఆదాయం కంటే తక్కువ ఉన్నవారికే మేము ఇస్తామనే

A. 10-40 దాన్ని సడలించాలని కోరుతున్నాను. నేను ఒకటి చెప్పుతున్నాను—వారిండ చెట్టు వుంటే 5 వేల రూపాయలు ఇస్తామని, ఆదేవిధంగా ద్రాక్ష చెట్టు వుంటే 10 వేల

రూపాయలు [illegible]. అంటే ఏ కాలంలో [illegible] నష్టపోయినవారికి ఒక రూపాయి కూడా [illegible] కి [illegible] లు కాలం. అటువంటి నారమ్స్‌ను ఎత్తివేసి రైతులు ఆదుకోవడం తగదు. [illegible] సుంకరి సహృదయంతో మళ్లీ ఆలోచించి నష్టపోయిన మిగతా చోట్లకూడా మళ్లీ గ్రామాల్లో తోటలు పెంచాలంటే ఆర్థిక సహాయం కావాలని, ఇటువంటి ఆదుకు సహాయం చేయడానికి ప్రభుత్వం [illegible] రావాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం వారి కష్ట సుఖాలను చూడకుండా [illegible], [illegible] కొన్ని [illegible] చేస్తున్నారు. తప్పకుండా రెవిన్యూమంత్రి దీన్ని పరిశీలించి [illegible] కోరుతున్నాను. [illegible] వ్యక్తి చనిపోయాడు. అతనికి రు 2 లక్షలు ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇస్తామని [illegible] కాకుండా రు. 10 లక్షలు ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను.

డా. ఆర్. రవీంద్రనాథ్‌రెడ్డి:— అధ్యక్ష, ఈ అకాల వర్షం వల్ల శాశ్వత కరువు జిల్లాగా గుర్తించబడిన అనంతపూర్, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలకు పెద్ద ఎత్తున నష్టం జరిగింది. ఇదో కొద్దోగొప్పో మిగతా జిల్లాలకు మొదలుపడితే జరగవచ్చు. కరువు జిల్లాలు మూడు పెద్ద ఎత్తున నష్టానికి గురి అయ్యాయి. మా జిల్లా వరకు వస్తే నా నియోజకవర్గంలో వడ్డేపల్లి మండలంలో 120 ని. మీ వర్షం నమోదు అయింది. ఒక్క అర్ధగంటలో పడిన ఈ వడగండ్ల వాన వల్ల పెద్ద ఎత్తున నష్టం జరిగింది. ఎన్నో కోళ్ల ఫారాలు దెబ్బతిన్నాయి. మామిడి తోటలు సర్వనాశనం అయ్యాయి. అధికారుల రిపోర్టులో తెలిపింది ఏమిటంటే–ఒక గ్రామానికి నష్టానికి గురి అయిందని చెప్పడం జరిగింది. వాస్తవంగా ఆ గ్రామంలో మామిడి 12 గ్రామాలు సర్వనాశనం అయ్యాయి. వేలాది రైతులు పూర్తిగా సర్వనాశనం అయ్యారు. వడ్డేపల్లి గ్రామంలో కోళ్లఫారాలు శాంతిసాగర్‌లో ఎత్తుగా షెడ్లు అంతా కూలిపోయి బర్డ్స్ అన్నీ చనిపోవడం జరిగింది. అదే విధంగా ఇతర 15 గ్రామాలలో 500 ఇళ్లు పాక్షికంగా దెబ్బతిన్నాయి. 50 ఇళ్లు పూర్తిగా సర్వనాశనం అయ్యాయని మనవి చేస్తున్నాను. అధికారులు తప్పుడు అంచనాల రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది. వాస్తవంగా వీరు చెప్పిన దానికన్నా రెండు, మూడు వంతుల నష్టం ఎక్కువ జరిగింది. నష్టం 280 ఎకరాలు అని చెప్పడం జరిగింది. కాని 500 ఎకరాలలో నష్టం జరిగింది. పాడి 1120 ఎకరాలు చెప్పడం జరిగింది. కాని దీనికి రెండు వంతులు అధికంగా నష్టం జరిగింది. వీరి రిపోర్టులో కోళ్లు చనిపోయినట్లు చెప్పలేదు. 6, 7 గ్రేడులు చనిపోయాయని చెప్పారు. ప్రతి గ్రామంలో 100 గ్రేడులు మేకలు చనిపోయాయి. వారు తప్పుడు రిపోర్టు సమర్పించడం జరిగింది. కర్నూలు నివాసి, వడ్డేపల్లి జాతరకు వచ్చి ఆ జాతరలో వడగండ్లవానకు గుడ్డి మరణించడం జరిగింది ఆ వ్యక్తి పేరు తెలియదు. ఈ విధంగా ఆ వడ్డేపల్లి మండలంలో ఇంకా మృతి సంభవించింది. ప్రభుత్వం హడావుడిగా రు. 200 హెక్టారుకు సహాయం ఇస్తామంటున్నారు. అది ఎందుకు పనికి వస్తుంది? కంటి నీరుమున్ను తుడుచుకోవడానికి గుడ్డలకు పనికి వస్తుంది మనవి చేస్తున్నాను. దీన్ని మీరు పెంచండి సహాయం ఎక్కువ

రూలు–304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయము: రాష్ట్రంలో 10–3–1989 వ తేదీన వచ్చిన వడగళ్ల వాన వలన జరిగిన వినాశనాన్ని గూర్చి.

మొత్తంలో ఇచ్చేటట్లు ఏర్పాటు చేయండి? ఇందులో నష్టపోయింది చిన్నకారు, సన్నకారు రైతులని మనవి చేస్తున్నాను. రుణాలను మాఫీ చేయండి? రుణాలు అధికంగా ఇవ్వడానికి బ్యాంకు ముందుకు రావాలి. రుణాలు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయండి. ఇళ్లు కూలిపోయినవారికి, వారి స్వంత స్థలాల్లో ఉన్నా కట్టుకోవడానికి మీరు రుణ సౌకర్యం కలిగించండి? ప్రభుత్వం యీ విధంగా ఆలోచించి చేస్తే వీరికి మనం సహాయం అందించినట్లు అవుతుంది. వన్నులు మాఫీ చేసి, రుణాల వసూళ్లను ఆపుచేసి, తిరిగి రుణసౌకర్యం ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

డా. ఎ. బాలకృష్ణయ్య (వనపర్తి):-- అధ్యక్షా, నాది వనపర్తి కాన్‌స్టిట్యూయెన్సీ–మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా, సభ్యులుమాట్లాడిన ప్రకారం అనంతపూర్, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలు చాలా నష్టాలకు గురి అయ్యారు. చిన్నప్పుడు చూశాను–వడగండ్లు పడితే బయటకు పోయి నోట్లో వేసుకునేవారను. ప్రస్తుతము పడిన వడగండ్ల వాన ఎప్పుడూ చూసి ఎరుగలేదు. ముఖ్యంగా, నా కాన్‌స్టిట్యూయెన్సీలో మొన్న ఆదివారం పొయినప్పుడు చూశాను. ఇక్కడ ఉండగానే వార్త వచ్చింది. 4, 5 గ్రామాలు తీవ్రంగా నష్టపోయినట్లు వార్త వచ్చింది. తక్షణమే రెవిన్యూమంత్రిగారిని కలిసి రిప్రజెంటేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. కలెక్టరుగారితో మాట్లాడే అవకాశం కలుగలేదు. తక్షణమే కలెక్టరుతో మాట్లాడి ఏమి చేయాలో చెస్తామన్నారు. నిన్ననే నా నియోజకవర్గానికి వెళ్లడం జరిగింది. 10 రోజులు అయినా ఇప్పటికి వారు 2 లారీలలో వడగండ్లను ఒక్కొక్కటి 10–15 కిలోల బరువు గలవి తీసుకుని వచ్చారు. ఇప్పటివరకు కరగకుండా ఉన్నాయి. చాలా పంటలు నష్టం జరిగింది. వేరుశనగ పంట పూర్తిగా నష్టం అయింది. ఆక్కడ ఏర్పాటు చేసిన సమావేశంలో 200 మంది రైతులు పాల్గొన్నారు. సమావేశంలో ఎంపి, డిసిసి అధ్యక్షులు (శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు) ఉన్నారు. రైతుల పరిస్థితి చూస్తుంటే చాలా దయనీయంగా ఉంది. తీర్చలేని పరిస్థితి ఉన్నది. ఎట్లాగైనా, సహాయం చేయాలని డిసిసి చైర్‌మెన్‌గారిని కోరడం జరిగింది. నా చేతుల్లో ఉన్నంతవరకు నేను సహాయం చేస్తానని సమావేశంలో వారికి తెలియచేశారు. అక్కడికి వచ్చిన ఒక సర్పంచ్ విపరీతంగా విలపిస్తూ రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చారు మీకు ఆ రిప్రజంటేషన్ పంపిస్తున్నాను. ఇంత తీవ్ర నష్టానికి గురైన రైతులను ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఇటువంటి వడగండ్ల వాన కనీ వినీ ఎరుగనిది–ఎప్పుడూ చూడలేదు. ఇప్పటికి 10 కిలోలవి కరగకుండా పడి ఉన్నాయి. రెండు ఫీట్ల ఎత్తున పడి ఉన్నాయి. ఇప్పటికి వారు ఎత్తుకుని లెస్తున్నారు. మా కలెక్టరుగారికి, స్థానిక మంత్రిగారికి–శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్‌గారికి లారీలతో వడగండ్లను తీసుకుని వచ్చి వారి కష్టాలను విన్నవించుకోవడం జరింగింది. కేవలం రు. 200 ఇస్తామంటే, వారి బాధలు తీర్చేవారము కాము. దీని విషయంలో పునరాలోచించి–శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు పాత బకాయీలు ఉన్నప్పటికి, లోన్స్ ఇచ్చి ఆదుకోవడం ప్రభుత్వం యొక్క ముఖ్య ధర్మమని భావిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి:— అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా, 10వ తేది రాత్రి మొత్తం రాయలసీమలో అకాల వర్షం, వడగండ్ల వాన పడడం జరిగింది. కర్నూలు జిల్లాలో ముఖ్యంగా ఓర్వకల్లు మండలంలో ఎక్కువ పంట నష్టం జరిగింది. మేకలు, కోళ్ళు లాంటివి చాలా చనిపోవడం జరిగింది. అక్కడ ఉన్నటువంటి రైతులు ఈ సంవత్సరం ఏదో పంటలు బాగా ఉన్నాయనే దశలో యీ వర్షాలు పడడంతో వారి ఆశలు అడియాసలు అయ్యాయి. కె. సి. కెనాల్ ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి పొగాకు కూడా పూర్తిగా దెబ్బతిన్నదని మిమ్మల్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ముఖ్యంగా విజ్ఞప్తి చేసేది ఏమిటంటే—అక్కడ సమావేశంలో ఉన్నాము. అక్కడ ఉన్నటువంటి జిల్లా యంత్రాంగంతో జిల్లా అభివృద్ధి సమీక్షా సుందరి సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. ఇప్పుడు ఎంఎల్ఏలు పార్టిసిపేట్ చేసి ఎసెస్‌మెంటు చేసి ప్రభుత్వానికి ఒక నివేదిక ఇస్తే చాలా బాగుంటుంది. ఇంకొంచెం ప్రభుత్వం ముఖ్యంగా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి, మొన్న పడ్డ వర్షాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా మనం డ్రాట్‌ను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. ఒక్క రాత్రి, కొన్ని గంటలు పడిన భయంకరమైన వర్షపాతాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవడమే కాకుండా, డ్రాట్‌ను కూడా ఎసెస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

నష్టపోయిన రైతాంగానికి ప్రభుత్వం ఆర్థిక సహాయాన్ని యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద చేయవలసిన అవసరం ఎంతయినా వుందని మీద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. 10-50

శ్రీ కె. జయరాం (సింగనమల) :— అధ్యక్షా, 10-3-1989 వ తేదీన నేను అనంతపురం లోనే వున్నాను. సాయంత్రం ఐదున్నర గంటల ప్రాంతంలో విశేషమైన గాలి, వర్షం ప్రారంభమైంది. వర్షం అర్ధగంటే కురిసినా, వర్షపాతం 43 నుండి 100 యం యం దాకా వచ్చింది. అనేక చీనీ, నిమ్మ, తమలపాకు తోటలకు అపారమైన నష్టం సంభవించింది. చీని చెట్లు కాయలు పడిపోయాయి. చిన్న పిందెలు పగిలిపోయాయి. అవి తిరిగి కాయలై రైతులకు ఉపయోగపడవు. అదే విధంగా జొన్న, వరి, సన్‌ఫ్లవర్ వీటికి కూడా చాలా నష్టం సంభవించింది. అనేక టెలిఫోన్ పోల్స్ పడిపోయాయి పెద్ద పెద్ద చెట్లు కూడా వేళ్ళతో సహా కూలి పోయాయి. ఈ జిల్లాలో ప్రజలు అనుకుంటున్న మాటలను బట్టి ఇటువంటి నష్టం గత 80 సంవత్సరాల్లో ఎప్పుడూ రాలేదట. ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వం వారు సముచితమైన సహాయం చేయాలని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రైతులు అనేకమైన అప్పులు తీసుకున్నారు. వాటిని మాఫీ చేయాలి. చెల్లని కారణంగా మందులు, ఎరువులు, పిటన్నింటిని సబ్సిడీ రేట్లకు రైతులకు అందించి, వారికి వడ్డీ లేని అప్పులను యిచ్చి ప్రభుత్వం రైతాంగాన్ని ఆదుకోవాలి. ఈ ప్రభుత్వం చూకు అండగా వుంది అనే భావన ప్రజల్లో కలిగించాల్సిందిగా నేను కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

రెవిన్యూ శాఖా మంత్రి (శ్రీ ఓ. వీరయ్య చౌదరి) :— అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు 10 వ తేదీ నాటి వడగండ్ల వాన వలన, అధికంగా కురిసిన వర్షం వలన

రూలు -304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయము:
రాష్ట్రంలో 10-3-1989 వ తేదీన వచ్చిన వడగళ్ళ వాన వలన జరిగిన వినాశనాన్ని గూర్చి.

రాష్ట్రంలోని వివిధ జిల్లాలలో జరిగినటువంటి నష్టం గురించి గౌరవ సభ్యులు వారి వారి అభిప్రాయాలను వెల్లడించడం జరిగింది. అదే సమయంలో యింతకముందే ఆయా జిల్లా కలెక్టర్లు ఇచ్చిన నష్టాన్ని అంచనా వేసి ప్రత్యేకంగా కూడా గౌరవ శాసన సభకు ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే ఎచనాలో కొన్ని లోపాలు వున్నట్లు గౌరవసభ్యులు వెలిబుచ్చడం జరిగింది. ఈ దృష్ట్యా రానటువంటి విషయాలు ఏవయినా వుంటే తిరిగి వాటిని సమగ్రంగా చేసి నివేదిక ఇవ్వమని చెప్పి ఆయా జిల్లాల కలెక్టరులకు, అందరికి కావలసిన సదుపాయాలను కల్పించవలసిందిగా కోరడం జరిగింది. ముఖ్యంగా రాష్ట్రంలోని తొమ్మిది జిల్లాలలో గదవ తారీఖు నాడు గురిసినటువంటి అధికవర్షం, వడగండ్ల వాన వల్ల నష్టం కలిగింది. ఆ జిల్లాలు అనంతపురం, కర్నూలు మహబూబ్‌నగర్, నిజామాబాదు, వరంగల్, మెదక్, నల్గొండ, ప్రకాశం మరియు రంగారెడ్డి, రఘునాథరెడ్డి గారు నల్గొండ లేదని అన్నారు. కాని వుంది.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:— గుంటూరు విషయం లేదు.

శ్రీ డి. వీరంజనేయ చౌదరి :— నష్టం వుందేమోగాని, నష్టం గురించి సమాచారం అందలేదు. నష్టం జరగలేదనే అనుకుంటాను. నేను కూడా గుంటూరు జిల్లా వాడినే కదా. ప్రస్తుతం ఈ జిల్లాలలో జరిగిన నష్టాన్ని గురించి ఆయా జిల్లా కలెక్టర్లు నష్టాన్ని మదింపు చేసి సంకలించిన సమాచారం ప్రకారం గౌరవ సభ్యులకు ఈ ద్వారా తెలియజేస్తాను. అధ్యక్ష, ప్రస్తుతం అనంతపురం జిల్లాలో దీనివల్ల 13 గ్రామాల్లో నష్టం కలిగింది. దీనిలో 219 గృహాలు నష్టపోవడం జరిగింది. వాటిలో 138 గృహాలు పూర్తిగా నష్టపోవడం, 81 గృహాలు పాక్షికంగా నష్టపోవడం జరిగింది. ఈ 219 గృహాల్లో కూడా 209 మందివే అర్హత కలిగినవారుగా గుర్తించడం జరిగింది, మిగిలిన 10 మందిని అనర్హులుగా గుర్తించడం జరిగింది. అదే విధంగా ఇండ్ల నష్టానికి సంబంధించి కూడా ఇదివరకే ప్రభుత్వం ఆదేశాలు యివ్వడం, పూర్తిగా నష్టపోయిన వారికి రూ. 500, పాక్షికంగా నష్టపోయిన వారికి రూ. 200 యివ్వడానికి ఆయా జిల్లా కలెక్టర్లు చర్యలు తీసుకుంటున్నారని తమద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా తోటలు ఫైర్లు, హార్టీకల్చర్, విమ్మ, బత్తాయి, యింకేవయినా తోటభూములలో వున్న పంటలు ఆ జిల్లాల్లో 212.15 ఎకరాల్లో పంట నష్టం జరిగింది. ఈ పంట నష్టం రూ. 22 లక్షల 37 వేల రూపాయలుగా కూడా కలెక్టర్ గారు సమాచారం అందించడం జరిగింది. దీనిలో కూడా మార్జినల్, స్మాల్ ఫార్మర్స్‌వి 30 మందిని గుర్తించడం, మిగతా 45 మందిని బిగ్ ఫార్మర్స్‌గా గుర్తించడం జరిగింది. మొత్తం 75 మందిలోను 25 మంది రైతులను అనంతపురం డివిజన్ లోను 50 మంది రైతులను ధర్మవరం డివిజన్ లోను గుర్తించడం జరిగింది.

[illegible] అనంతపురం డివిజన్‌లో ఒక వ్యక్తి రెండు ఎకరాలు [illegible] జరిగింది. స్మాల్ ఫార్మర్స్‌కు కలిగిన నష్టం రూ. 8 [illegible] జరిగింది. ధర్మవరం డివిజన్‌లో ఎకరాకు పదిహేను

80 మంది. 400 ఎకరాల్లో వ్యాడి సాగుచేస్తున్నారు. మీరు 80 మందిని స్మాల్ ఫార్మర్స్‌గా గుర్తించడం జరిగింది. 80 మందికి సంబంధించిన నష్టాన్ని రూ. 8 లక్షల 40 వేల రూపాయలుగా గుర్తించడం జరిగింది. అదే విధంగా పదిమందికి సంబంధించిన నష్టాన్ని 2 లక్షల 80 వేల రూపాయలుగా గుర్తించడం జరిగింది. ఈ పంటలకు సంబంధించి టోటల్‌గా రూ. 11 లక్షల 20 వేలు నష్టంగా గుర్తించడం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు అన్నట్లు ఆ జిల్లాలో వ్యక్తుల ప్రాణ నష్టం ఏమీ జరుగలేదు. వచ్చిన సమాచారం ప్రకారం. ఏదైనా వుంటే వారు తెలియజేస్తే.....

శ్రీ జె. పి. దివాకర రెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఒక వ్యక్తి చనిపోయాడు. మీకు అధికారులు చెప్పిందే కరెక్టు అనుకుంటే ఎట్లా?

శ్రీ డి. వీరయ్య చౌదరి :— నేను కరెక్టు అనలేదు. మీరు చెప్పిన సమాచారం పున: పరిశీలన చేసి చర్య తీసుకుంటాము. ప్రాణ నష్టం జరిగిన దాని గురించి కలెక్టర్ వెరిఫై చేసి, మిగతా వారితో బాటు ఆ కుటుంబానికి సదుపాయం కల్గజేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

ప్రకాశం జిల్లాకు వచ్చేసరికి, వేటపాలెంలో తోటపాలెం పంపింగ్ స్కీము అని లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీము ఉంది. కొంత మెట్ట, మాగాణి భూమి ఉంది. కలెక్టరు గారు పంపిన సమాచారం ప్రకారం 2,350 హెక్టార్ల భూమి ఆ లిఫ్ట్ క్రింద సాగు చేస్తున్నారు. వేరుశెనగ పంట వేస్తారు. సుమారు 140 హెక్టార్లలో పంట ఈ వర్షం వల్ల దెబ్బతిందని కలెక్టరు పంపిన సమాచారం వల్ల తెలిసింది. ఎం. ఆర్. వో. ఇన్‌వైంలో రమ్మంటే పనులు ఉన్నాయని అన్నారని చెప్పారు దాని మీద కలెక్టరు ద్వారా ఎంక్వయిరీ చేయించి తగిన చర్య తీసుకోవడానికి సంబంధిత కలెక్టరుకు ఆదేశాలివ్వడం జరుగుతుంది ఇంకా ఎక్కువ నష్టం జరిగింది, ఈ సమాచారం కరెక్టు కాదు అన్నారు. కనుక మళ్ళీ ఒకసారి పరిశీలన చేయించి, వాస్తవ నష్టాన్ని అంచనా వేయాలని కలెక్టర్లకు ఆదేశాలివ్వడం జరుగుతుంది.

మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో కూడా నష్టం సంభవించిందని గౌరవ సభ్యులు ఆందోళన చెందారు. ఇక్కడ ఎఫెక్ట్ అయిన గ్రామాలు 8. వీటిలో ఇళ్లన్నీ కూడా పార్షియల్‌గా ఎఫెక్ట్ అయినట్లు సమాచారంలో ఉంది. 232 గృహాలు సాక్షికంగా నష్టపడినట్లు రిపోర్టులో తెలిపారు. రూ 9,443 లక్షలు మొత్తంగా అంచనా వేశారు. పార్షియల్‌గా దెబ్బతిన్న గృహాలకు 1 రూ. 200 నష్ట పరిహారం చెల్లించడానికి జిల్లా కలెక్టర్లు చర్యలు తీసుకున్నారు.

ఎగిక్యూటివ్ (కర్నూలు) — జడ్చర్లలో 286 ఎకరాలలో పంట దెబ్బతింది. వరి పంట 1100 ఎకరాలలో దెబ్బతింది, 18 ఎకరాలలో చెరకు పంట 24 ఎకరాలలో ఇతర పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. మొత్తం అంచనా వేసిన నష్టం రూ. 56,981. 7 మేకలు, 60 గొర్రెలు, 7 దూడలు చనిపోయినట్లు తెలిసింది. మొత్తం పశు నష్టం రూ. 30 వేలు.

రూలు–304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టి తీసుకు వచ్చిన విషయము: రాష్ట్రంలో 10–3–1989 వ తేదీ; వచ్చిన వడగళ్ల వాన వలన జరిగిన వినాశనాన్ని గూర్చి.

కర్నూలు జిల్లాలో ఒక మహిళ చనిపోయింది. నలుగురు బాలికలు చనిపోయారు. వారిలో ముగ్గురికి ఎక్స్‌గ్రేషియా పొందడానికి అర్హత లేదని అన్నారు. దీని విషయంలో వాస్తవాలు వేరే ఉంటే, గౌరవ సభ్యులు చెపితే, తిరిగి ఎంక్వయిరీ చేయించి, అర్హత ఉంటె ఇప్పించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది. ఇళ్ల విషయంలో పూర్తిగా నష్టం అయినవి 5, పార్షియల్‌గా నష్టపడినవి 54, మొత్తం నష్టం రు. 55 వేలు అని అంచనా వేశారు. 3,082 గొర్రెలు, ఒక గేదె, చనిపోగా మొత్తం నష్టం రు. 9 లక్షల 36 వేల 400గా పరిగణించడం జరిగింది.

వరి పంట 173.60 ఎకరాలో నష్టపడింది. దానిలో 109.77 ఎకరాలు స్మాల్ ఎండ్ మార్జినల్ ఫార్మర్స్‌కి చెందినవి. రు. 3 లక్షలు మొత్తం అంచనా వేశారు. కర్బూజా, పుచ్చకాయలు 522 ఎకరాలలో సాగు చేయడమైంది. తుంగభద్ర రివర్ బెల్ట్‌లో ఆక్రమణ చేసి కొందరు పేద రైతులు వేసుకున్నారు. ఇది ఆక్రమణ భూమి. కనుక నష్టపరిహారం ఇవ్వలేదని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ జె. సి. దివాకరరెడ్డి :– వారు చాలా పేద వారు. వారు నష్టపడితే ఇవ్వక పోతే ఎట్లా?

శ్రీ డి. వీరయ్య చౌదరి :– ఏదయినా ఉంటే చెప్పండి. ప్రభుత్వపరంగా వీలుంటే చూద్దాము. అనుమతి లేకుండా ప్రభుత్వ భూమిలో సాగు చేశారు. ఉన్న విషయం చెప్పాను.

నిజామాబాద్‌లో ఒక వ్యక్తి చనిపోయాడు. ఇళ్ల నష్టం ఏమీ లేదని అన్నారు. రెండు ప్రభుత్వ ఆఫీసుల రేకులు గాలికి పోయాయి. పశునష్టం జరిగింది. 8 ఆవులు, 7 దూడలు, 10 గొర్రెలు, 10 మేకలు నష్టపడినాయి.

హార్టీకల్చర్‌కి సంబంధించి ముఖ్యంగా మామిడిచెట్లు నష్టపడినాయి సుమారు 50 శాతం పంట కూడా నష్టమైనట్లు నివేదికల వల్ల తెలిసింది.

వరంగల్ జిల్లాలో ఒక పెద్ద వ్యక్తి చనిపోయాడు. నష్టపడిన పశువులు 571గా అంచనా వేశారు. వాటి విలువ ఇంకా రిపోర్టులో రాలేదు.

మెదక్ జిల్లాలో 22 ఇళ్లు పాక్షికంగా నష్టపడినట్లు తెలిసింది. నష్టం రు. 12 వేలుగా నిర్ణయించడం జరిగింది. పశు నష్టాలు రు. 184.87 వేలుగా నిర్ణయించడమైంది. సన్‌ఫ్లవర్ పంట 92 ఎకరాలలో నష్టపోయినట్లు. 182 ఎకరాలలో ఇతర పంటలు దెబ్బతిన్నాయని తెలిసింది. నష్టం రు. 5.96 లక్షలు. ఉద్యాన పంటలు నష్టం 274 ఎకరాలలో నష్టపడినట్లు చెప్పడం జరిగింది.

[illegible] జిల్లాలో 869 ఎకరాలలో నష్టపడినట్లు తెలిసింది. [illegible] రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఇద్దరు పెద్దవాళ్లు [illegible] ఇళ్లు పాక్షికంగా నష్టపడినాయి. 20 పశువులు నష్టపడ

నాయి. వరి పంట 236 ఎకరాలలో నష్ట పడింది. 153 ఎకరాలలో వేరుశెనగకు నష్టం వచ్చింది. రు. 58.51 లక్షలు ఈ జిల్లాలో నష్టంగా అంచనా వేశారు.

ఇప్పడున్న నిబంధనల మేరకు ప్రభుత్వం ఈ విధంగా ఆర్థిక సహాయాన్ని అందించడానికి జిల్లా కలెక్టర్ల ద్వారా చర్యలు తీసుకుంటుంది.

ఒక వ్యక్తి చనిపోతే రు. 5 వేలు ఎక్స్‌గేషియాగా అర్హత కలిగిన వారికి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. పిల్లలు చనిపోతే రు. 2 వేలు ఎక్స్‌గేషియాగా ఇస్తారు. అనంతపూర్‌లో ఒక వ్యక్తి చనిపోయినట్లు దివాకర రెడ్డిగారు చెప్పారు. ఈ విషయం వెంటనే పరిశీలించి తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము. ఇళ్లు పూర్తిగా నష్టపడితే రు. 500. పాక్షికంగా నష్టపడితే రు. 200 ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అర్హత గల వారికి ఒక హెక్టారు భూమిలో పంట దెబ్బతింటే రు. 200 ఆర్థిక సహాయం ఇవ్వడం జరుగు ఉ. 11-10
తుంది. కాకపోతే వారి ఆదాయం రు. 6 వేలకు మించరాదు. ఈ చర్యలన్నీ కలెక్టర్ల ద్వారా తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు మరికొన్ని అంశాలను చెప్పడం జరిగింది. ఇంతకు ముందే దివాకరరెడ్డి గారు చెప్పిన విషయాలను కూడా ప్రాణ నష్టం, పశు నష్టం జరిగిందని వారన్నారు. రిపోర్టులో పశు నష్టం గురించి రాలేదు. ఆ విషయం కూడా పరిశీలించి గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తాను. ఎందుకంటే అక్కడ జరిగిన నష్టాన్ని అంచనా వేయడానికి కలెక్టర్లుకు అధికారాలున్నాయి. ఆ విధంగా వారికి చెప్పడం జరిగింది. రాఘవరెడ్డిగారు ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల జరిగే నష్ట పరిహారం ఈ వడగళ్ల వానకు సంబంధించి ఇవ్వాలని చెప్పడం జరిగింది. ఇదివరకే 17-10-1987 జి. ఒ. ద్వారా ఉత్తరువులు ఇవ్వడం జరిగింది, దీనిని దానిలో చేర్చడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- వరద నష్టానికి ఏ విధంగా ట్రీట్ చేస్తారో దీనికి కూడా అదే విధంగా ట్రీట్ చేయాలని చెప్పాను. ఆ విధంగా చేర్చమని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరవలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే చెట్టు ఆకులు కూడా రాలిపోయి, చెట్టు కూడా పనికి రాని పరిస్థితి వస్తున్నది కనుక వరద నష్టాలకు ఏ విధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు భరిస్తాయో అదే విధంగా దీనికి కూడా భరించాలి. గ్రాంట్‌గా ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంటుందని నేను చెప్పాను.

శ్రీ డి. వీరయ్య చౌదరి:-మీరు చెప్పిన సూచన మంచిదే. మీరు చెప్పినట్లుగా చేర్చడానికి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు ప్రాస్తాము. ఒక ప్రక్క రైతులు నష్టపోయారని బాధ పడుతున్నాము, బకాయి పడిన పన్నులను, రుణాలను వసూలు చేస్తున్నారని సభ్యులు అన్నారు. సహజంగా మానవతా దృష్ట్యా విపత్తులు, ఆపదలలో ఉన్నప్పుడు ఇటువంటి చర్యలు తీసుకోరు. ఎక్కడయినా తీసుకొంటే అటువంటిదీ నిలుపుదల చేస్తాము. వారిని ఇబ్బంది పెట్టకుండా ఈ నష్టానికి గురయిన వాతి వసూళ్లను వాయిదా వేస్తాము. అర్హత లేని వారికి ఇచ్చే అవకాశం నిబంధనల మేరకు లేదు. కాబట్టి ఇటువంటి వారికి సంబంధిత అధికారులతో సంప్రదించి రుణ సౌకర్యం ల్పించడానికి, తిరిగి వ్యవసాయం చేపట్టడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకొంటుంది.

రూలు–304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయము: రాష్ట్రంలో 10–3–1989 వ తేదీన వచ్చిన వడగళ్ళ వాన వలన జరిగిన వినాశనాన్ని గూర్చి.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:–మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం విన్న తరువాత అనంతపురంలో, కర్నూలు ఇంకా తెలంగాణా ప్రాంతంలో కొన్ని జిల్లాలలో మరి దానితో బాటుగా గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలలో కూడా విపరీతమైన నష్టం జరిగింది. దురదృష్టవశాత్తు గుంటూరును ఒమిట్ చేసారు. ప్రకాశం జిల్లా గురించి చెప్పారు. ఏరకంగా ఎకరా నష్టం జరిగిన దానికి హెక్టారుకు రెండు వందల రూపాయలు ఇస్తే ఏ మేరకు సరిపోతుంది, రైతును ఏవిధంగా ఆదుకొన్నట్లు? కనీసం వెయ్యి రూపాయలు సహాయం చేసినట్లయితే అది సహాయం అనబడదు. దేనికి ఆ రెండు వందలూ సరిపోదు. దానిని ఎన్‌హాన్స్ చేయడానికి మంత్రిగారు నిర్ణయం తీసుకోవాలి. గుంటూరు జిల్లాలో మిర్చికి ఎంపిందించి–రైతులు కల్లాల్లో మిర్చి ఎండబెట్టిన పరిస్థితిలో లక్షలాది రూపాయలు మిర్చి పాడైపోయిన సంగతి మీ దృష్టికి వచ్చిందా? ఆసియాలో చాలా పెద్ద మార్కెట్ అయిన గుంటూరు అగ్రికల్చర్ మార్కెట్–కోట్లాది రూపాయల మిర్చి రైతులు అమ్మకోవడానికి తెచ్చిన సందర్భంలో విపరీతమయిన వాన వల్ల లక్షలాది రూపాయల మిర్చి పాడైపోయారు. ఆ సంగతి మీ దృష్టికి రాలేదా? ఆ రైతులను మీరు ఏవిధంగా ఆదుకోబోతున్నారు?

శ్రీ ఉ. వీరయ్య చౌదరి;– మిర్చి కల్లాల్లో ఆరబోసుకొన్నప్పుడు వర్షం వల్ల తడిచి నష్టం జరిగింది అంటే–మరి ఇటువంటి విషయాలు వచ్చినప్పుడు ఇంకా కొన్ని అదనంగా ఎంక్వయిరీ చేస్తాము. ఈ పరిధిలో జరిగినప్పుడు అదనంగా చాలా కన్సిడరేషన్స్ వస్తాయి. అదనపు భారం పడుతుంది. అలాగే వర్షం వచ్చినప్పుడు రైతు పక్షంగా మనకు మనం జాగ్రత్తలు తీసుకుంటూ ఉంటాము. అలాగే ఇటుక రాళ్ల సంగతి. వర్షం వచ్చినప్పుడు–ఎవరయితే దానిలో భాగస్వాములుగా ఉన్నామో–అప్పుడు తగు జాగ్రత్తలు తీసుకోవలసిన బాధ్యత, అవసరం రైతుకు ఎంతయినా ఉంది.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ :– అంతేనంటారా? రైతుకు నష్టం జరగలేదు అంటారా? లేకపోతే రప్పు రైతుందని చెప్పి వాళ్ళ మీద .....

శ్రీ ఉ. వీరయ్య చౌదరి;– నష్టం జరగలేదని చెప్పడం లేదు. మనం కూడా బాధ్యత వహించాలి.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ :– మిగతా జిల్లాలలో జరిగిన నష్టం గురించి కలెక్టర్లను మీరు అడిగినప్పుడు గుంటూరు జిల్లాలో నష్టం ఉన్నదా? లేదా అని అడగరా? ఇప్పటికయినా ఆ చర్య తీసుకొంటారా? గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరు ద్వారా.....

శ్రీ ఉ. వీరయ్య చౌదరి;– మొదటే చెప్పాను. గుంటూరు నుంచి సమాచారం రాలేదని. ఇపుడు కలెక్టరును అడుగుతాను.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ :– రాలేదు, అనలేదు నష్టం జరగలేదని అన్నారు. కనీసం ఇప్పుడయినా సమాచారం తెప్పిస్తారా?

రూలు–304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తేవలసిన వచ్చిన విషయము:
రాష్ట్రంలో 10–3–1989 వ తేదీన వచ్చిన వడగళ్ళ వాన వలన జరిగిన వినాశనాన్ని గూర్చి.

శ్రీ డి. వీరయ్య చౌదరి :– కలెక్టర్సుని మనం అడగవలసిన అవసరం లేదు. ఏదయినా ఇటువంటి విపత్తులు సంభవించినప్పుడు, ప్రభుత్వానికి సమాచారం అందజేయడం వారి బాధ్యత, కర్తవ్యం... .....

శ్రీ మహ్మద్ జానీ ;– గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరు తమ బాధ్యతను నిర్వహించలేదు.

శ్రీ డి. వీరయ్య చౌదరి :– నన్ను చెప్పనివ్వండి. ప్రభుత్వానికి, అధికారులకూ కూడా కొన్ని బాధ్యతలుంటాయి. ఇటువంటి నష్టం జరిగినప్పుడు జిల్లా కలెక్టరు తగు చర్యలు వెంటనే తీసుకొని, ప్రభుత్వం అనుమతి తరువాత తీసుకోవచ్చు. స్టేండింగ్ ఆర్డర్సు ఉన్నాయి. కాని కలెక్టరు తెలియజేయలేదు. కొన్ని పరిమితులు, విధులు అవసరం అనుకొంటే వారు నిర్వర్తించవచ్చు, ఏదయినా ఉంటే నా దృష్టికి కూడా రాలేదు. నేను 10 వ తేది తరువాత గుంటూరు మూడు సార్లు వెళ్ళాను. చాలా మంది రైతులు వచ్చారు. ఏ రైతూ కూడా నష్టం విషయం గురించి రిప్రజెంటు చేయలేదు.

శ్రీ మమహ్మద్ జానీ ;– కలెక్టరు చర్య తీసుకోలేదు ఇప్పటి కయినా గుంటూరు జిల్లా నుంచి సమాచారం తెప్పిస్తారా ?

శ్రీ డి. వీరయ్య చౌదరి :– 12 వ తేదీన జిల్లా అభివృద్ధి సమీక్షా మండలి మీటింగు జరిగినప్పుడు నేను వెళ్ళాను. ఆ రోజు ఏ సభ్యుడూ ఈ విషయాన్ని ప్రస్తావించలేదు.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ :– ఇప్పటికయినా తెప్పిస్తారా ?

శ్రీ డి. వీరయ్య చౌదరి :– ఆ రోజున మీరు కూడా ఉన్నారు. మీరు కూడా చెప్పలేదు.

చైర్మన్ :– 10 వ తేదీన ఇన్సిడెంట్ జరిగింది. 12వ తేదీన ప్లానింగ్ బోర్డు మీటింగు జరిగింది. అందరు సభ్యులూ ఆ రోజున అక్కడ ఉన్నారు.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ :– సభ్యులందరూ ఇక్కడే ఉన్నారు.

శ్రీ డి. వీరయ్య చౌదరి ;– 12 వ తేదీ ఆదివారం, జానీ గారు కూడా వచ్చారు కాని వారు కూడా ఆ రోజు రెయిజు చేయలేదు.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ ;– మీరు కలెక్టరు గారిని అడుగుతారా ? గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరు గారిని ఆదేశిస్తారా ? లేదా ? నష్టం జరిగిన విషయం గురించి.

శ్రీ డి. వీరయ్య చౌదరి :– ఆదేశించవలసిన అవసరం ఏ మాత్రం లేదని నేను భావిస్తున్నాను. ఆరోజు మీరు కూడా వచ్చారు. శాసన సభ్యులు చాలా మంది సమావేశానికి వచ్చారు. నేను పట్టుదలకు కాదు. ఏ రైతూ కూడా వచ్చి చెప్పలేదు. 12 వ తేదీన వెళ్ళాను. ఈ మధ్య కూడా ఇంకొకసారి వెళ్ళడం జరిగింది.

రూలు–304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయము: రాష్ట్రంలో 10–3–1989 వ తేదీన వచ్చిన వడగళ్ళ వాన వలన జరిగిన వినాశనాన్ని గూర్చి.

ఆ రోజు ఏ శాసన సభ్యుడూ ఈ విషయం గురించి చెప్పలేదు. కలెక్టరు ఉన్నారు జిల్లా అధికారులు ఉన్నారు. ఎవరూ రెయింజు చేయడం జరగలేదు, నష్టం జరగ లేదని నేను అనుకొన్నాను. వాళ్ళు చెప్పినట్లు మరలా అడుగుతాను. ఏమి పోయిందినిలో. అయితే నేను ఏమంటున్నానంటే వర్షం వచ్చి తడిసిన ప్రతి దానికి ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించి, నష్టం పోయిన దానిని చెల్లించాలంటే ప్రభుత్వానికి సాధ్యం అయ్యే విషయం కాదు.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :– అధ్యక్షా, ఒక్కవక్క ప్రకృతి వైపరీత్యం వల్ల ఇంత నష్టం జరిగిందని మేము ఒకటే బాధపడుతున్నాము. ప్రకృతి వైపరీత్యంతో ప్రజలు బాధ పడుతున్నారు. ఈ వ్యవస్థ ఉందని మేము చెబుతున్నాము. మంత్రి గారి జవాబు, ఈ ప్రభుత్వ వైపరీత్యంతో మాకు ఏమి చేయాలో అర్థం కావడం లేదు. అటు ప్రకృతి వైపరీత్యం, ఇటు ప్రభుత్వ వైపరీత్యం కనిపిస్తోంది. వాస్తవానికి జరిగిన నష్టానికి, దినికి హస్తిమశకాంతం బేధం ఉంది. ఈ రిపోర్టు మంత్రిగారు తయారు చేసారని నేను అనను. ఏ దామాషాలో తయారవు తున్నాయో నేను చెప్పడం లేదు.వచ్చిన రిపోర్టులు మంత్రిగారు జాగ్రత్తగా పరిశీలన చేసుకొని, మా ఆవేదనలో పాలు పంచు కోవలసిన ఆవసరం ఎంతయినా ఉంది. ఈ రోజు తుంగభద్ర నది లోవల, రివర్‌బెడ్‌లో జనరేషన్స్ నుంచి పుచ్చ, కరుబూజ, కళింగ పండ్లు పెంచుతున్నదానిని, ఈ రోజు ఆక్రమ ఆక్రమణ అని చెబుతూ, వారిని త్రోసి వేస్తున్నారు. ఇంత కంటే ఘోరం ఏముంది? వాళ్ళు పేద వాళ్ళు. 10 రూపాయలు వడ్డీకి తెచ్చుకొని అక్కడ పెట్టు కొంటే, మొత్తం కొట్టుకుపోయి నాశనం అయ్యే పరిస్థితి ఏమిటి? రైతుల విషయమా– కొన్ని మండలాల సంగతి ప్రస్తావనే లేదు. ఉదాహరణకు మొల్లకల్ మండలం గురించి చెప్పాను. మొల్లకల్ మండలం, తాడికొండ గ్రామం లోవల ప్రతి హరిజనుడికి 1000 రూపాయలు ఇచ్చి గుడిసెలు వేయిస్తే, ఈ రోజు అక్కడ గుడిసెలు కొట్టుకు పోయి, ఆడ్రెసు లేని విధానం ఉంది. అంతా నాశనం అయిపోయాయి. దాని గురించి రిపోర్టులో లేదు. వడ్డేపల్లి మండలంలో ఒక వ్యక్తి చనిపోయిన విషయం అందరికి తెలుసు. దాని గురించి ప్రస్తావన లేదు. వాస్తవానికి రిపోర్టుకూ ఎలాంటి పొంతన కుదరడం లేదు. హస్తిమశకాంతం బేధం ఉంది. ఇది ప్రభుత్వ వైపరీత్యంగా మేము భావిస్తున్నాము. ఈ వైపరీత్యం నుంచి సభ్యులను కాపాడండి. ఇప్పటికయినా జరిగిన వాస్తవాలను చెప్పమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఇప్పటికయినా వాస్తవాలను వాస్తవాలుగా సభ ముందు ఉంచండి. మనం అందరమూ కలిసి, సభ్యుల యొక్క ఆవేదనను పంచుకొంటూ పేద ప్రజలకు సహాయం చేయడానికి ప్రయత్నం చేద్దాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారిని మీరు ఇప్పుడు అడగవలసిన పని, ఆగవలసిన అవసరం లేదు. మీరు ఇప్పటికిప్పుడు ఇవ్వవచ్చు. తరువాత కేంద్రాన్ని అడిగి రీఇంబర్స్ చేసుకోవచ్చు. మనకున్న ఫినాన్స్ కమిషన్ ద్వారా రీఇంబర్స్ చేయండి. దాని ప్రకారం ఉన్న పద్ధతిలో ప్రకృతి వైపరీత్యాలు సంభవించినప్పుడు దానిని ఇన్‌వోక్ చేస్తూ, దానికి తక్షణమే సహాయం చేయడానికి చర్యలు తీసుకోండి.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయము: రాష్ట్రంలో 10-3-1989 వ తేదీన వచ్చిన వడగళ్ళ వాన వలన జరిగిన వినాశనాన్ని గూర్చి

శ్రీ డి. వీరయ్య:- ఏ విధమైన ప్రికాషనరీ మెజర్స్ తీసుకోవానికి అస్కారంలేకపోయింది. చాలా సడెన్‌గా వచ్చి నష్టం జరిగింది. జరిగిన నష్టాన్ని కలెక్టర్స్ పరిగణనలోకి తీసుకోలేదని చెప్పారు. రిఎగ్జామిన్ చేసి వాస్తవ పరిస్థితుల్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని జరిగిన నష్టాన్ని సరిగా అంచనా వేసి రిపోర్టు పంపవలసిందిగా తిరిగి కలెక్టర్లను ఆదేశిస్తాము. వారి నుండి వివరాలు సేకరించి పంపిస్తాము. ఇక, సమరసింహారెడ్డిగారు మరో విషయం తుంగభద్రకు సంబంధించి అడిగారు. దానిపై కలెక్టరు నివేదిక పంపారు, అది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుందని పంపివేస్తున్నాము.

Sri Shivrao Shetkar (Narayankhed).—Regarding the damage, destruction and devastation caused by the hailstorm, the Minister has read the report about Medak District. It is not at all based on facts. In my district and more particularly in four Mandals-Kolhari, Kangti, Sangareddy and Pattancheruvu—lot of devastation has been caused. In Kangti and five villages of Sultanabad-Gosaipalli, Bokasgaon, Anthergoan and Mubarakpur—500 houses have been damaged. No tile is in tact and where is no roof at all. The partially damaged houses are 300. Crops have fallen. For paddy, the extent is about 55 acres. Mango and Tamarind crops have suffered severely. There is no fruit in the trees at all. Hundreds of trees give a deserted look like wise. Sun flower, Onion and Wheat have been destroyed. In Kangti, no crop is there. All the crops that have been raised have fallen to the ground. But your report says only 22 houses have been damaged, which is very strange This is how your administration is being run wherein the real facts are not brought forth on the Table of the House. There is no crop in Pattancheruvu area and thousands of mango trees in Sangareddy are without fruits. In one Mandal the damage is estimated to be Rs. 15 lakhs and in Kangti it is about Rs. 10 lakhs. In Sangareddy and Patfancheruvu lakhs of rupees have been lost. Your report is totally disappointing. My submission is, please submit a complete report before the House My request is that the Rehabilitation Commissioner should visit the area so that the real facts would come out.

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి (కారవాన్) :-10-3-89 వాడు వచ్చిన వడగండ్ల వానకు రంగారెడ్డి జిల్లాలో కూరగాయలు బాగా దెబ్బతిన్నాయి. అలాగే రామ్‌నగర్ బిడ్జి దగ్గర శ్రీనివాస్ అనే అబ్బాయి ఆ వాగులో పడి గోతాళాలో తేలాడు, చనిపోయి. చాలా కూరగాయల తోటలు, కోళ్ల ఫారమ్స్ బాగా దెబ్బతిన్నాయి. వాటికి నష్ట పరిహారం ఇస్తారా? చనిపోయిన శ్రీనివాస్ తల్లిదండ్రులకు ఎక్స్‌గ్రేషియా చెల్లిస్తారా?

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయము:
రాష్ట్రంలో 10-3-1989 వ తేదీన వచ్చిన వడగళ్ళ వాన ఎలన జరిగిన వినాశనాన్ని గూర్చి.

డాక్టర్. ఎస్. చంద్రమవులి :— చీరాల మండలంలో వున్న తోటవారిపాలెం పంపింగ్ స్కీమ్ క్రింద 6 వేల ఆయకట్టు గల భూమి వుంది. అది మొరక అయి నప్పటికీ వెట్ క్రిందనే లెక్క. నేను 1 వ తేది వెళ్ళాను. తిరిగి 19 వ తేదీ వెళ్లి చూశాను. కలెక్టరు గారు బహుశ: 14, 15 తేదీల్లో వెళ్లి చూసి రిపోర్టు పంపివుంటారు. తిరిగి మరల రిపోర్టు పంపమని అడగండి. వాస్తవ విషయాలు తెలుస్తాయి. సుమారు నాలుగున్నర కోట్ల రూపాయల విలువ గల పంట దెబ్బతిన్నది. ఒక్క చీరాల మండలంలోని 6 వేల ఎకరాలు దెబ్బతింది. ఎగ్రికల్చరల్ ఆఫీసర్స్‌ను పంపి తక్షణం చర్యలు తీసుకోవాలని, స్మాల్ అండ్ మార్జినల్ ఫార్మర్స్‌కు సహాయ పడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— నల్గొండ జిల్లాలో వంటలే గాక పైకములు ఎగిరిపోయి, కూలిపోయి చాలా ఇండ్లు కూడా దెబ్బతిన్నాయి. అలాగే కేవలం వరి పైరే గాక ఇతర పంటలు కూడా దెబ్బతిన్నాయి. ఆ వివరాలు రాలేదు. మరల కలెక్టరు గారికి ఉత్తర్వు పంపి వాస్తవంగా ఏ ఏ పంటలు నష్టపడ్డాయి, ఎన్ని ఇండ్లు నష్ట పడ్డాయి అనే వివరాలు తెప్పిస్తారా?

శ్రీ జె. సి. దివాకర రెడ్డి :— ఒక వైపు ప్రకృతి వైపరీత్యం, మరొక వైపు ప్రభుత్వ వైపరీత్యంతో ప్రజల ఆశలు అడుగంటిపోతున్నాయి, నిరాశ మింటికెగుస్తున్నది. హెక్టారుకు 200 రూపాయలు నష్ట పరిహారం ఇస్తున్నట్లు చెప్పారు. ఇవి ఎప్పుడో బ్రిటిష్ కాలం నాటి రూల్స్, ధరలు పెరిగిన దృష్ట్యా కాలానుగుణ్యంగా ఆ రేట్లను పెంచవలసిన అవసరం వుంది. హావుసింగ్ స్కీమ్‌కు సంబంధించి 8నుండి 12 వేల రూపాయలు ఇచ్చి పెడుతున్నారు. కాని పూర్తి నష్టం అయితే 500 రూపాయలు, పాక్షికంగా అయితే 200 రూపాయలు నష్ట పరిహారంగా ఇస్తున్నారు. తాటాకు గూడు, పెంకు మూటల పిమెంటు కాని ఆ డబ్బుతో రాదు. ఎప్పుడో తాతల నాటి అండ వున్న రూల్స్ మార్చి నేటిని పెంచాలి. ఎంత పెంచుతారో అనువి చేస్తారా?

శ్రీ ఓ. వీరయ్య చౌదరి:— ప్రకృతి వైపరీత్యం ప్రభుత్వ వైపరీత్యం అని గౌరవసభ్యులు చెప్పడం విచారకరం. సమరసింహారెడ్డి గారు అసలు ప్రభుత్వం అనేది వున్నదా అని అడిగారు. ఇది ప్రజల ప్రభుత్వం, ప్రజల చేత ఎన్నుకోబడిన ప్రభుత్వం, ప్రజల కోసం పని చేసే ప్రభుత్వం. అయితే ఈ ప్రభుత్వానికి కొన్ని పరిధులు వున్నాయి. రూల్స్ రిలాక్స్ చేసిన తరువాతనే 200 రూపాయలు, 500 రూపాయలు ఇస్తున్నాము. ఇవి ఇది వరకు లేవు, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత చేసినవే.

శ్రీ జె. సి. దివాకరరెడ్డి :— 500 రూపాయలు సరిపోతాయా?

రూలు–304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయము:
రాష్ట్రంలో 10–3–1989 వ తేదీన వచ్చిన వడగళ్ళ వాన వలన జరిగిన వినాశనాన్ని గూర్చి.

శ్రీ డి. వీరయ్య చౌదరి :– 500 రూపాయలు పరిహారం అంటే ఇది వరకు వున్నటువంటిది ఎన్‌హాన్స్ చేసి యిచ్చాము. మీరు కూడా యిది వరకు ప్రభుత్వంలో వున్నారు, ఏమి చేశారు కొంచెం ఆలోచన చేసుకొని చెప్పండి. మనకు వున్న పరిధులను దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఆర్థిక వనరులను దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఎంత వరకు న్యాయం చేయగలుగుతామనేది దృష్టిలో పెట్టుకొని యీ ప్రయత్నం పని చేస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. పి. దివాకరరెడ్డి :– అధ్యక్షా, మంత్రిగారి వ్యాఖ్యలు పూర్వకంగా చెప్పమనండి, అది పరిహారమా? వారు ఒప్పుకుంటే మాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ డి. వీరయ్య చౌదరి :– ఇవాళ 9 జిల్లాలలో యీ నష్టం జరిగింది వదియవ తేదీనాడు పడిన వర్షం వల్ల అని చెప్పడం జరిగింది. పంటనష్టమైన విషయం ఏమంటే యీ 9 జిల్లాలు గాకుండా యింకొక జిల్లాలో జరిగినట్లు ఏవీ చెప్పలేదు. అయితే ఒక జానీగారు మాత్రము గుంటూరు జిల్లా నుంచి చెప్పారు. గుంటూరు జిల్లా కలక్టరుగారు అక్కడ వడగండ్ల వాన పడలేదని వ్రాశారు.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ :– అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ .....

(ఇంటరప్షన్)

గుంటూరు జిల్లా కలక్టరు యిన్‌ఫర్మేషను పంపలేదని యిందాక చెప్పారు. ఇప్పుడు ఎక్కడి నుండి వచ్చింది?

శ్రీ డి. వీరయ్యచౌదరి :– వడగండ్ల వాన లేదని కలెక్టరు వ్రాశారు.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ :– ఎప్పుడు వ్రాశారు? ఆకాశవాణి విన్పించిందా?

శ్రీ డి. వీరయ్య చౌదరి :– తొమ్మిది జిల్లాలలో ఈ పంటనష్టం జరిగింది. కలక్టర్లు అందించిన నివేదికల ద్వారా వచ్చిన సమాచారాన్ని సభ్యులకు అందజేయడం జరిగింది. చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు, ఆ జిల్లాలలో జరిగిన పంటనష్టాన్ని ఆ నివేదికలలో పేర్కొనడం జరుగలేదన్నారు. తప్పనిసరిగా ఆ జిల్లా కలెక్టర్లకు ఇప్పుడు వున్న వాస్తవ పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని నష్టాన్ని లెక్కించి అంచనా వేసి ప్రభుత్వానికి నివేదికలు పంపుమని చెప్పడమే గాకుండా యీ లోపల ఎక్కడ వున్న అధికారుల మీదకు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా ఆదేశాలు జారీ చేసినట్లు మనవి చేస్తున్నాను.

Chairman:—The remaining 304 and calling attention matters are postponed for Thursday.

The House now stands adjourned for tea for 15 minutes.

(The House then adjourned at 11-34 am for tea-break.)

సభ తిరిగి ఉదయం 11-55 గం॥ లకు సమావేశమైనది.

(అధ్యక్ష స్థానములో శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు వున్నారు.)

సభా సమక్షములో వుంచిన పత్రములు

Chairman:—All the papers are deemed to have been laid on the Table of the House.

The paper is deemed to have been placed on the Table of the House.

The Report of the Committee on Welfare of Scheduled Castes is deemed to have been laid on the Table of the House.

PAPERS LAID ON THE TABLE:

Copy of the 18th Annual Report and Accounts of the Andhra Pradesh State Agro Industries Development Corporation Limited.

A copy of 18th Annual Report and Accounts of Andhra Pradesh State Agro Industries Development Corporation Limited for the year ended 30th September, 1986 as required under Section 319-A of the Companies Act, 1956.

Copy of G.O. under Section 33 of the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets Act, 1966.

A copy of the G.O. Ms. No. 792, Food and Agriculture (Mktg.-II) dated 12th October, 1988 in which orders have been issued extending the benefit of General Provident Fund to Employees of Central Market Fund Service on par with Agricultural Market Committee, as required under sub-section (5) of Section 33 of the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets Act, 1966.

A copy of the Report on the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 20th March, 1989.

సభా సమక్షములో పెట్టిన పత్రము.

సభా కార్యక్రమ సలహా సమితి నివేదిక

The following decisions were taken by the Business Advisory Committee at its meeting held on 20th March, 1989 in regard to the Business to be transacted in the Assembly. (In addition to the programme already placed).

27th March 1989.

(Monday)

EVENING SITTING

1. The Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1989.
2. The Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill. 1989.
3. The Andhra Pradesh Forest Produce (Fixation of Selling Prices) Bill, 1989.
4. The Hyderabad Metropolitan Water Supply and Sewerage Bill, 1989.
5. The Andhra Pradesh (Andhra Area) District Police (Amendment) Bill, 1989.

అనుసూచిత కులాల సంక్షేమ సమితి నివేదికా సమర్పణ

COMMITTEE ON WELFARE OF SCHEDULED CASTES (1987—89)

(Eighth Legislative Assembly)

FIFTH REPORT

ON

COMMUNITY IRRIGATION WELLS TAKEN UP FOR SCHEDULED CASTES

Presented to the Legislature Assembly on

CONTENTS

		Pages.
Composition of the Committee	..	(v)
I. Introduction.	..	(vii)
II. Community Irrigation wells taken up for Scheduled Castes.	..	1
1. The Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation Limited. (APSIDC).	..	1
(i) Ground Water Schemes	..	2
(ii) Lift Irrigation Schemes	..	2
2. The Andhra Pradesh Ground Water Department.	..	3
3. The Andhra Pradesh State Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited	..	3
(1) Identification of lands belonging to S. C. Families	..	4
(2) Assessment of ground water potential and location of the well.	..	4
(3) Agency for Implementation.	..	5
(4) Well to be Excavated by Beneficiaries.	..	5
(5) Cost Norms.	..	5
(6) Labour Charges to Beneficiaries.	..	6
(7) Rates of Co-efficient of open well Excavation.	..	6
(8) Oil Engines/Electric Motor/Pumpsets.	..	9

		Pages.
(9)	Energisation of Community Irrigation Wells. ..	9
(10)	Land Development of Agriculture Inputs. ..	12
III.	Jeevana Dhara. ..	16

APPENDICES

1.	The district wise achievements of ground water schemes. (Para 2.3) ..	18
2.	The district wise wells to be energised. (Para 2.5) ..	19
3.	The district wise details of Lift Irrigation Schemes. (Para 2.4) ..	20
4.	Consolidate- guidelines and instructions for excavation of CI wells (Para 2.7) .	24
5	Instructions to be followed by the District Collectors in energisation of CI wells (Para 2.26) ..	34
6.	The district wise details of CI wells to be energised and the estimated cost for energisation (Para 2.27) ..	36
7.	The funds available under RLEGP, NREP drought and other scheme including cash, wheat and rice (Para 2.33) ..	38
8.	The district wise details under CI wells programme (Para 2.35) ..	42
9.	The amounts sanctioned to the districts under the scheme "Irrigation and Allied Activities" in the lands of S.Cs. (Para 2.37) ..	44
10.	The guidelines issued under the scheme of Jeevana Dhara (Para 3.2) ..	45
11.	The district wise allocation of funds under NREP/RLEGP (Para 3.3) ..	68

ANDHRA PRADESH LEGISLATURE

COMMITTEE ON WELFARE OF SCHEDULED CASTES (1987-88)

(Constituted on 14-8-1987)

CHAIRMAN:

1. **Dr. P. Subbaiah**

MEMBERS:

2. **Sri T. Bhadrayya**
3. **Sri K. Nooka Raju**

6. Dr Kuthunalamma
7 Sri G Achyutha Kumar
8. Sri P. Ramaiah
9 Sri V. Jaipal

LEGISLATURE SECRETARIAT:

10. Sri E. Sadasiva Reddy—Secretary upto 31-10-1988.
11 Sri C. Venkatesan—Secretary From 1-11-1988.
12. Sri K R. Gopal—Deputy Secretary.

INTRODUCTION

I, the Chairman of the Committee on Welfare of Scheduled Castes having been authorised by the Committee to present a Report on its behalf relating to the Community Irrigation Wells taken up for Scheduled Castes in the State, present this Fifth Report.

1. 2 The Committee (1987-88) constituted on 14th August, 1987. The Committee held 9 sittings and examined the subject of Community Irrigation Wells taken up for the economic development of the Scheduled Caste families in the State.

1. 3 The Committee examined the material furnished by the Departments concerned and had discussions with the Secretaries to Government, Social Welfare, Panchayat Raj, Revenue, Environment, Science and Technology Departments, Member Secretary of the Andhra Pradesh State Electricity Board, Engineer-in-Chief, Chief Engineer, Panchayat Raj, Chief Engineer (RE) Electricity Board, Directors, Social Welfare and Ground Water Departments, Managing Directors, Andhra Pradesh State Scheduled Castes Finance Corporation Ltd., and Irrigation Development Corporation Ltd., and other Officers concerned with the subject.

1 4 The Committee visited Ranga Reddy, Karimnagar and Warangal districts for on the spot study of implementation of Community Irrigation Wells for Scheduled Castes, and had discussions with the concerned Collectors, other District Level Officers and Scheduled Castes beneficiaries there.

1 5 Report was considered and adopted by the Committee on 23rd December, 1988. The record of the proceedings of the sittings of the Committee has been maintained.

1. 6 The Committee appreciate the assistance and co-operation given by the Secretaries to Government, Social Welfare, Panchayat Raj, Revenue, Environment, Science and Technology Departments, Engineer-in-Chief, Member Secretary of the Electricity Board and Chief Engineer, Electricity Board and Chief Engineer, Panchayat Raj Directors, Social Welfare and Ground Water Departments, Managing Directors, Andhra Pradesh State Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Ltd., and Irrigation Development Corporation Ltd., Collectors, Ranga Reddy, Karimnagar and Warangal districts and all the officers concerned with the implementation of the Community Irrigation Wells programme for Scheduled Castes in the State.

1. 7 The Committee express their thanks to the Secretary and Officers of the Legislature Secretariat during its functioning and in drafting this Report.

Dr. P. SUBBAIAH, M.L.A,
Chairman
Andhra Pradesh Legislature
Committee on Welfare of
Scheduled Castes.

Hyderabad,
23rd December, 1988.

REPORT

II. COMMUNITY IRRIGATION WELLS TAKEN UP FOR SCHEDULED CASTES

2. 1 The Government is taking various ameliorative measures for the economic upliftment of Scheduled Caste families in the State especially to those who are below poverty line Government have assigned waste lands, and lands declared as surplus under the Land Ceiling Act to the Scheduled Caste landless poor families in the State to the extent of about 12 lakh acres so far. The Government have also taken up irrigation programmes to press the land thus allotted and owned by the Scheduled Castes earlier to better cultivation systems, and those facilities to the lands of Scheduled Castes holds the key to economic development of Scheduled Castes. Various Irrigation schemes have been taken up by the Irrigation Development Corporation, Ground Water Department and Andhra Pradesh State Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited. These schemes are being implemented with the funds provided under special Central Assistance and Scheduled Castes Special Component Plan allocation of the Departments for accelerating the growth of Development in Scheduled Caste families.

1 THE ANDHRA PRADESH STATE IRRIGATION DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED (A.P.S.I.D.C.)

2. 2 The Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation Limited has taken up schemes to provide irrigation facilities to the Scheduled Caste beneficiaries under Special Component Plan, Programme of Assistance for Small and Marginal farmers for increasing Agricultural Production (PASMA) and NIDC Schemes. Scheduled Caste beneficiaries have been identified and irrigation facilities were created through Bore/Tube/Infiltration Wells. Similarly under PASMA, schemes were taken up to the extent of 50% of the total programme benefitting Scheduled Caste beneficiaries.

(i) Ground Water Schemes:

2. 3 From year 1974-75 to 1987-88, 2,567 wells were drilled successfully for the benefit of Scheduled Caste beneficiaries under Special Component Plan (SCA) and SCP (MI), PASMA. Out of these 2,567 wells, 2,121 number (with one SI + 200 TW + 1,882 BW) 1 IFW are energised. The irrigation potential created under these wells is 40,705 acres and number of

families benefitted are 27,130 The total expenditure on successfully drilled and energised wells is Rs 2,063.421 lakhs. The District-wise achievements on ground water schemes are appended to the Report (Appendix-1).

2. 4 During discussions in the meeting held on 26th October, 1988 the Managing Director, Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation Limited. Hyderabad has informed that 446 wells are yet to be energised with an estimated cost of Rs. 150.75 lakhs and in 82 cases subsidy of Rs. 35 lakhs are required (over and above the norms fixed) and the Social Welfare Department has been requested to provide the subsidy amount The District wise wells to be energised is appended to the Report (Appendix-2).

The Committee recommend to the Government to sanction the subsidy amount immediately for energisation of Wells drilled under Special Component Plan.

(ii) Lift Irrigation Schemes:

2. 5 The Lift Irrigation Schemes have not been taken up under Special Component Plan specially benefitting to Scheduled Caste families or lands, as it was difficult to locate lands belonging to 100% Scheduled Caste beneficiaries. However, Scheduled Caste beneficiaries are identified under some of the commissioned Lift Irrigation schemes Since 1981-82 there are 43 Lift Irrigation schemes under which Scheduled Caste beneficiaries ayacut are also localised. The extent of ayacut that belongs to Scheduled Castes under those schemes is 4,193 acres. The Scheduled Castes benefitted are 1,847. The District-wise details are appended to the Report (Appendix-3).

2. THE ANDHRA PRADESH GROUND WATER DEPARTMENT.

2. 6 During the year 1981-82 the Government have accorded the sanction for the programme of exploration of ground water for the development of land possessed by Scheduled Castes. In the year 1984-85 another programme i e, comprehensive survey to tap ground water in the lands belonging to Scheduled Castes has been taken up and the same is in progress From the year 1981-82 to 1987-88 an amount of Rs. 81.41 lakhs has been spent under Special Component Plan and for the year 1988-89 provision has been made for Rs 10 65 lakhs under Special Component Plan.

3 THE ANDHRA PRADESH STATE SCHEDULED CASTES CO-OPERATIVE FINANCE CORPORATION LIMITED.

2. 7 The another agency engaged in this activity is the Andhra Pradesh State Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited. With the introduction of IRDP (Integrated Rural Development Programme) the Corporation encouraged Scheduled Castes to take up maximum advantage of this programme of digging of C.I. wells for irrigation. The Scheduled Caste farmers are eligible for 20% margin money of the loan from the Corporation, 25% to 33 1/8% of the amount as subsidy from the IRDP funds, and the balance as loan from the Nationalised Banks for digging the Community Irrigation Wells. But Scheduled Caste farmers could not make use of this scheme fully as it involved a loan component to be borrowed from the Nationalised Banks.

2. 7 (a) The Community Irrigation Wells scheme has been taken up in large scale to the Scheduled Castes beneficiaries from the year 1987-88 onwards with the funds available under the Central assistance through RLEGP and Central and State Government programmes under NREP from 1986-87 and also from drought relief programme funds etc. The entire amount under these schemes is given as full grant to the Scheduled Caste beneficiaries. Under these programmes the beneficiaries themselves have to take up these Community Irrigation Wells work with the technical assistance provided at Mandal level by the Engineering staff and Engineering Cell of the District Scheduled Castes Co-operative Societies In September 1986, the Andhra Pradesh State Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited issued guidelines for formulation and construction of Community Irrigation Wells and again through G.O. Ms. No 166, dated 27th June, 1987 of Social Welfare Department, the Government in Social Welfare Department have issued consolidated guidelines and instructions for excavation of Community Irrigation Wells. The guidelines contain (1) Objectives, (2) Preparation of Annual Programme, (3) Identification of land belonging to Scheduled Caste families, (4) Location of the well and assessment of ground water potential, (5) Agency for implementation, (6) Wells to be excavated by beneficiaries by themselves, (7) Cost norms. (8) Agreement. (9) Standard estimates. (10) Purchase of blasting materials, (11) Plants and tools, (12) Labour charges, (13) Supply of material, (14) Issue of Pass Books, (15) Opening of files on each well, (16) Furnishing of weekly and monthly progress, (17) Payments to be made through cheques, (18) Accounts, (19) Reporting of failed wells, (20) Providing Oil Engines/ Electrical motors/Pump sheds etc., (21) Energisation,, (22) Development of land, (23) Providing agricultural inputs, (24) Fishery, (25) Social Forestry, (26) Sericulture Programme, (27) Land use plan by cropping pattern for each well. Orders issued in the matter appended to the report (Appendix No. 4).

A brief note on certain items is given below:—

(1) IDENTIFICATION OF LANDS BELONGING TO S.C. FAMILIES.

2. 8 To the extent possible Community Irrigation wells are to be taken up in the compact blocks of land holdings of the Scheduled caste farmers as per the survey conducted in 1985 There should be a minimum of two beneficiaries and an extent of 3 acres of land should be maintained to have a Community Irrigation well under this programme.

(2) ASSESSMENT OF GROUND WATER POTENTIAL AND LOCATION OF THE WELL.

2. 9 Before taking up a Community Irrigation well trial pit method should be adopted and it has to be excavated by the beneficiary for which the cost should not be more than Rs 1,000/- per pit and an amount of Rs. 500/- only to be advanced in the first instance. In case, water is not available, the trial pit should be check measured and the amount should be written off.

(3) AGENCY FOR IMPLEMENTATION.

2. 10 Engineering Wing of the Andhra Pradesh State Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited, and Panchayat Raj Department are entrusted with the work of digging Community Irrigation wells for Scheduled Castes. It has been reported that the Andhra Pradesh State

Scheduled Caste Co-operative Finance Corporation Limited, Engineering staff are attending to this work in Ranga Reddy, Medak and Nizamabad districts and Engineering Wing of Panchayat Raj is attending to this work in other Districts.

(4) WELLS TO BE EXCAVATED BY BENEFICIARIES.

2. 11 Instructions were given to the effect that the Scheduled Caste beneficiaries themselves should excavate Community Irrigation wells and no contractor should be involved in the excavation of the Community Irrigation wells at any stage, since the funds being provided for this scheme are from NREP and RLEGP which are mainly intended for employment oriented schemes. Contrary to the norms fixed and orders issued, it has been noticed by the Committee that excavation of wells are being done by the contractors in Ranga Reddy District and if, this kind of practice is being followed in any other District the same should be immediately dispensed with.

(5) COST NORM

2. 12 The general condition prescribed under this scheme is to excavate a community irrigation well within the limit of amount of Rs. 25,000/-. In case, in any District where the average cost of a well is found less, the lesser cost should be adopted and where, the higher outlay for a Community irrigation well is required basing on the soil strata and special conditions, this should be done after technical approval of Executive Engineer and the administrative approval of the District Collector.

2. 13 The District Collectors in some districts like Ranga Reddy have sanctioned more amount than the prescribed amount of Rs. 25,000/- basing on the soil strata and water levels which the Committee appreciate the action taken by the Collector. In the pheripery of the District, the soil strata and water table level is varied at different areas. The Committee suggest that such areas should be taken as a Unit in the District instead of treating the entire District as a Unit for fixing amount for each C.I. Well.

(6) LABOUR CHARGES TO BENEFICIARIES:—

2. 14 The labour charges are calculated basing on the existing local labour rates. Where the local rates are more than Panchayati Raj rates, in such caases the District Collectors are empowered to enhance the rates.

2. 15 It has come to the notice of the Committee that in certain places the concerned officers are not releasing food grains supplied under the NREP and RLEGP schemes to the beneficiaries. Therefore, the Committee recommend that food grains allotted under these schemes should be compulsorily be distributed to the beneficiaries, otherwise the very purpose of the programme will be defeated.

(7) RATES OF CO-EFFICENT OF OPEN EXCAVATION:

2. 16 The rates approved by the Board of Chief Engineers for open well excavation during 1985-86, 1986-87 and 1987-88 are as shown below:—

Deptn	Co-officient approved by Board of Chief Engineers. During 1985-86 & 1986-87	During 1987-88
)	(2)	(3)
1	Initial rate of relevant item	Initial rate of relevant item
2nd Meter	3 times initial rate	1.5 times initial rate
3rd Meter	5 times ,,	2.5 times ,,
4th Meter	7 times ,,	3.5 times ,,
5th Meter	9 times ,,	4.5 times ,,
6th Meter	15 times ,,	6.5 times ,,
7th Meter	18 times ,,	9 times ,,
8th Meter	24 times ,,	12 times ,,
9th	31 times ,,	15 times ,,
[illegible]	0 times ,,	20 times ,,

2.17 The above rates are applicable for wells having diameter upto 3.00 m only. For wells of diametres over 3.00 m the following reductions are to be adopted

Well Dia	As approved for 1985-86 & 1986-87	As approved for 1987-88
(1)	(2)	(3)
Above 3.00 M and upto 4.5 M	5%	2%
Above 4.5 M and upto 6.00 M	10%	30%
Above 6.00 M	15%	40%

2.18 As seen from the fore going paras the rates have been drastically reduced during the year 1987-88 and the Committee felt that this would be disadvantageous for the implementation of C.I. Wells Programme.

2.19 Therefore, the Committee at its meeting held on 24th February, 1988 discussed the issue with the Secretaries to Government, Panchayati Raj, Social Welfare Departments, Engineer-in-charge Chief Engineer (P.R.) and stressed the need for increase the rate of co-officient and to take steps immediately to raise the co-officient to workable rates and issue orders without delay, so that work of digging wells should not be delayed

2.20 Accordingly, the Board of Chief Engineers meeting held on 26th [illegible] revised the rates as detailed below

[illegible] excavation and with lead upto 20 metres in all [illegible] 3.00 metres.

ONE MATTU	2 Metres	
1st Mattu	Rate of relevant item of SSR (ie 1 item)	
2nd Mattu	3 times of the initial rate of relevant item	
3rd Mattu	5 times	-do-
4th Mattu	7 times	-do-
5th Mattu	9 times	-do-
6th Mattu	12 times	-do-
7th Mattu	15 times	-do-
8th Mattu	18 times	-do-
9th Mattu	21 times	-do-
10th Mattu	24 times	-do-

Note:—1. Below 10th Mattu allow 1.25 times the rate of Previous Mattu.

2. (i) For Wells with dia above 3.00 M to 4.50 M. the above rate (except for 1st Mattu) will be reduced by—5%.

(ii) For wells above 4.50 M to 6.00 M dia the above rate (except for 1st Mattu) will be reduced by—10%.

(iii) For wells above 6.0 M dia the above rate (except for 1st Mattu) will educed by—15%.

3. The rate for open well excavation do not include dewatering charges.

4. The above extra percentages are not to be allowed on items involving blasting which may be taken as 1/3 of the cost (of the relevant item of SSR).

The Superintending Engineers incharge of preparing S.S.Rs. are requested to incorporate the above amendment in the S.S.Rs. of 1987-88 with effect from 21st January. 1988.

2. 21 Since the digging of C.I. wells is a labour oriented scheme and is most helpful to the Schedule Castes community, the Committee recommend that the rates should be on par with the prevailing rates and should not be reduced under any circumstances.

(8) OIL ENGINES/ELECTRIC MOTOR/PUMPSETS:—

2. 22 Instructions were issued to Field Officers to take action to tie up the arrangements for supply of oil engines/electrical motors and construction of pumpsheds at the time of completion of excavation of the wells from the funds available from IRDP and PASMA schemes for this purpose. Instructions have also been issued to utilise 10% of the funds which are being credited to the Andhra Pradesh State Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited, by ZPPS and Mandal Praja Parishads for this purpose in addition to the funds available from IRDP and PASMA schemes.

2. 23 As on 31st March, 1988, [illegible] engines were installed. Where oil engines are put to use by the beneficiaries the fuel and maintenance [illegible] expenditure is very much. Therefore the Committee recommend that effective steps should be taken immediately for energisation of the [illegible] electrical pump sets since the cultivation by the oil engines [illegible]

(ఎ) ENERGISATION OF COMMUNITY IRRIGATION WELLS:

2. 24 Instructions were issued to the local officers to file a L.T. application to the Andhra Pradesh State Electricity Board for supply of power, and the District society to take-up this matter with the Divisional Engineer, Andhra Pradesh State Electricity Board for energisation of Community Irrigation Wells. The Electricity Board has informed that the field officers were instructed to identify Community Irrigation Wells in consultation with the District Collectors concerned. Andhra Pradesh State Electricity Board also informed that energisation of C.I. Wells is being carried out outside the plan and each connection with an average extension costing upto Rs. 11,000 per pumpset in non-tribal area and Rs 15,000/- in tribal area. Through the Energisation of C.I. wells was taken up on large scale in the year 1986-87 it is found that only 2,828 C.I. wells were energised against the target of 6,000 wells. It is informed that the work of 671 Community Irrigation wells completed but power supply could not be given as parties were not ready. It is also informed that the owners of C.I. wells are not in a position to secure bank loans for pump sets and 4,696 C.I. Wells were energised during 1987-88.

2 25 The Committee felt that due to lack of co-ordination between the Andhra Pradesh State Electricity Board and Andhra Pradesh State Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited, the energisation of C.I. wells programme is being delayed badly. The committee at their meeting held on 28th December, 1987 discussed the issue with the officials of Panchayat Raj, Social Welfare, Electricity Board and Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation and decided that a co-ordination Committee be set up at each Mandal Level consisting representatives for S.C. Service Co-operative Finance Society, Andhra Pradesh State Electricity Board, Panchayat Raj Officials at the Mandal level to Chalkout a time bound programme to identify all the C.I Wells in respective mandals and assess the connections already given and yet to be given.

2. 26 The Committee directed the concerned to submit the necessary information before February 1988. The Government in Social Welfare Department issued orders in this matter and requested the District Collectors to follow the instructions scrupulously. Copy of the Memo is appended to the Report (Appendix 5) On 24th June 1988 the Committee considered the issue with the officers concerned and regret to note that the required information was not furnished. The Committee felt that there is no co-ordination between the officials of Revenue, Panchayat Raj, S.C. Co-operative Finance Corporation and the Andhra Pradesh State Electricity Board, as such they could not furnished full information even after a lapse of 10 months.

2. 27 The Andhra Pradesh State Electricity Board informed the committee, as on 30th April, 1988 there were 11,642, applications registered for energisation of C.I. wells for Scheduled Castes in the State Out of which estimates were prepared for 8,479 C.I. wells at a total estimated cost of Rs. 1,218.70 lakhs. Out of these 5,280 wells no subsidy is required as the cost of estimate is within the norms (i.e. Rs. 11,000/- for each well as an average cost), rest of the 3,199 wells, total estimated cost worked out to Rs. 730.08 lakhs and subsidy required is Rs. 368.15 lakhs for energisation of these Wells. The Andhra Pradesh State Scheduled Castes Finance Corporation Limited, has furnished District-wise details of the C.I. Wells to be energised and the estimated cost for energisation is appended to the report (Appendix-6).

2. 28 The Andhra Pradesh State S.C. Co-operative Finance Corporation has opined that actual cost for energisation of C.I. wells varies from Rs. 7,000/- to 11,000/- and more and on an average, it will work out to about 11,000/- rupees and therefore there is no need to pay subsidy to Andhra Pradesh State Electricity Board and they can energise all the Community Irrigation Wells belonging to Scheduled Caste farmers in the State without Subsidy.

2. 29 The Andhra Pradesh Electricity Board informed that it is not possible for the Board to treat entire State as a Unit for the purpose of calculating Rs. 11,000/- as an average cost for energisation of Community Irrigation wells, as the NABARD and REC are insisting on, to treat the District as a Unit since they are financing these schemes as loan. Hence the Electricity Board has requested to provide subsidy for the excess amount required (over and above the norms already fixed) for energisation of Community Irrigation wells.

2. 30 The Electricity Board is also stated that it is providing electrical connections to the general agricultural wells on a large scale and 15% of these new connections are being reserved for Scheduled Castes every year under Special Component plan and there is no shortfall in Scheduled Castes quota. Whenever there is a shortfall in Scheduled Castes quota, the Electricity Board agreed to take up the Scheduled Castes Community Irrigation wells energisation in this shortfall quota, as suggested by the Committee. The Secretary, Social Welfare informed that the Electricity Board is not spending 15% of their plan allocation for Special Component Schemes and spending about 4% only. The Committee while reviewing Welfare Schemes in Warangal District have noticed that about 2,000 applications of Harijans are pending for energisation of Agricultural wells. The Committee therefore, recommend that all the pending applications of Harijans in the State for agricultural energisation should be completed at the earliest.

2. 31 The Managing Director, Andhra Pradesh State Scheduled Caste Co-operative Finance Corporation Limited, information the Committed that Rs. 14 crores are being released every year by the Government of India for Scheduled Castes for Land Development, sericulture and Irrigation purpose and the Corporation has sent the proposal to the Government for allocating certain amount from out of this fund for subsidising the Electricity Board for the excess amount required for energisation of Community Irrigation wells over and above the norms already fixed. The Wells already excavated will be fruitless if left unenergised. The Committee are constrained to recommend to the Government to accept the proposal of the Andhra Pradesh State Scheduled Caste Finance Corporation Limited, to release an amount of Rs. 4 crores for completing the energisation work. The justification for subsidy for energisation of these Community Irrigation wells is that the land being assigned to Scheduled Caste farmers is generally a surplus land available under Land Ceiling Act or Government Waste Land which are generally not fit for immediate cultivation. Out of 26,974 wells completed only 9,172 have been energised during the last four years 1984-85 to 1987-88 leaving nearly 17,000 wells without energisation Therefore, immediate energisattion to such wells is definitely a profitable one and permanent source of income and livelyhood for the Scheduled Caste beneficiaries.

(10) LAND DEVELOPMENT AND AGRICULTURAL INPUTS:—

2. 32 The Government also given instructions to take up land development and to provide agricultural inputs from the funds available under PAS for the beneficiaries of Community Irrigation wells. The Committee suggests that the beneficiaries to be informed of these benefits and the Field Officials should implement the scheme vigorously to reap the benefits positively by the Schedule Castes families under Community Irrigation wells programme.

2. 33 Financial targets fixed and achieved for Community Irrigation Wells is shown below:

(Rs. in Lakhs)

Sl. No.	Year	Amount Outlay	Amount released	Amount spent
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	1984-85	1943.50	1090.04	675.80 (Scheme implemented from December 1984)
2.	1985-86	2087.08	1867.00	1874.19
3.	1986-87	4061.85	2916.73	3313.55
4.	1987-88	2284.73	2065.95	1656.44
		10,337.16	7,939.70	7,519.98

The above funds released and spent from the funds available under RLEGP, NREP, Drought and other schemes including cash, wheat and rice. The year-wise details are appended to the report (Appendix 7). The Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited, has also informed that the District Societies have mobilised funds at the District level from PASMA. Drought Relief Programme etc., without releasing through the Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited.

PHYSICAL TARGET OF COMMUNITY IRRIGATION WELLS FIXED AND ACHIEVED FROM 1984-85 TO 1987-88 ARE GIVEN BELOW

Sl. No.	Year	C. I. Wells taken up	No. of estimated beneficiaries	Ayacut proposed in Acres	Wells completed Nos.	Actual No. of beneficiaries	Ayacut developed (in Acres)	Wells in progress	Unsuccessful Wells
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1.	1984-85	5774	23096	28870	1008	3024	3024	4616	342
2.	1985-86	13781	55124	68905	9259	27777	27777	4422	416
3.	1986-87	12038	48152	60190	11665	34995	34995	322	320
4.	1987-88	9421	37684	47105	5042	15126	15126	4286	250
	Total	41014	164056	205070	26974	80922	80922	13646	1328

The Corporation informed that in addition to the wells taken up some District Societies have taken up more wells and these details are being reconciled.

2. 34 From the years 1984-85 to 1987-88 a Programme with an outlay of Rs. 10,377-16 lakhs was taken up for Community Irrigation wells and an amount of Rs. 7,939-70 lakhs released out of which an amount of Rs 7,519.98 lakhs wore spent during the said period and from the figures it is evident that the Government have not released full amount provided for this schemes during the last four years and in the year 1987-88 the amount allocated for this purpose has not been released in time, the tempo of spending about Rs. 33 crores has been reduced to Rs. 16.56 crores, thus the implementation of this schemes has been slowed down. The Committee therefore recommend to the Government that the entire amount allocated in every year should be released in time for execution of this scheme. Out of 41,014 Community Irrigation wells taken up. 26,974 Community Irrigation wells were completed, 13,646 Community Irrigation wells are in progress and 1,328 Community Irrigation wells were declared as failed. It is observed by the Committee that the percentage of failure of wells are more in Adilabad, Nellore, Nizamabad, Prakasham, Vijayanagaram, Ranga Reddy Districts. The causes for failure of these wells to be enquired into. The amount required for completion of spillover works will be about Rs. 5,184 795 lakhs. An amount of Rs. 3,447.00 lakhs provided during the year 1988-89 for the spill over schemes and new schemes.

2. 35 As seen from the above figures, an amount of Rs. 52 crores required to complete the spill over schemes (wells in progress) The Government have provided during the year 1988-89 an amount of Rs 34 47 crores for spill over and new schemes. The Committee, therefore, strongly recommend to provide required amount for completion of spill over schemes in the current year itself.

2. 36 It has been stated that the amount disbursed for Community Irrigation wells among the Districts basing on the Scheduled Castes population land availability and also capacity to spend by the District Authorities concerned. Statement showing district wise details of (1) Wells programmed (2) Estimated cost (3) Number of beneficiaries (4) Extent of land (5) Number of wells completed (6) Number of beneficiaries benefit (7) Ayacut developed (8) Wells in progress (9) Amount required to complete, and (10) Number of wells failed from the years 1984-85 to 1987-88 is appended to the report (Appendix 8). From the statement it is evident that the Community Irrigation wells programme is not based on the Scheduled Castes population and land availability etc., as claimed by the officials and it appears no yardstick is applied to in allotment of funds to various Districts. Therefore, the Committee feel that proper system of allocating of funds would be evolved on the basis of the population, availability of land, and backwardness of the Districts So that there will be uniformity in allocation of funds among the Districts.

2. 37 All amounts meant for this scheme are allocated to the Districts by the Andhra Pradesh State Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited. but in the year 1987-88 Government have sanctioned (Social Welfare Department) Rs. 1,049.78 lakhs to '11' Districts directly to the District Collectors without the knowledge of Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited List containing the amount allotted to each District is appended to the report. (Appendix 9). Since the Community Irrigation wells programme is engineered and monitered by Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited The Committee suggests that the Government should not release amounts directly to the District Collectors in future

III JEEVAN DHARA SCHEME

3. 1 The Government of India has announced a new scheme of one million minor irrigation wells/group wells throughout the country by naming it as "Jeevan Dhara" under NREP/RLEGP Programme for two years commencing from the year 1988-89.

3. 2 The objective of the scheme is to provide open irrigation wells at free of cost to small and marginal farmers belonging to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and freed bonded labourers who are below the poverty line and are listed in the IRDP register of the village. The Cost of Community Irrigation well should not exceed Rs. 19,400 or less to irrigate one hectare of land. While sanctioning Community Irrigation wells, the cost norms of 'NABARD' to be adopted. A copy in each of the guidlines issued by Ministry of Agriculture, Department of Rural Development, Government of India and the Panchayat Raj and Rural Development Department of Government of Andhra Pradesh under this scheme is appended to the report. (Appendix 10).

3. 3 For the year 1988-89 a sum of Rs. 4,947 lakhs including the cost of food grains (Under NREP Rs. 2,473.50 lakhs and under RLEGP Rs. 2,473 50 lakhs) has been earmarked by Government of India for taking up Community Irrigation wells for Schedule Castes/Schedule Tribes and from out of Rs 2,473.50 lakhs amount earmarked to SC/ST for Andhra Pradesh State is Rs. 1,723.50 lakhs and Rs 750.00 lakhs respectively). The same allocations will apply to the NREP/RLEGP separately. The District-wise allocation is appended to the report (Appendix-11).

3. 4 The norms fixed by the 'NABARD' is one hectare (2½ acres of land) of land under one well. When the area is more than one hector and less than two hector the well having standard specifications fixed is not sufficient for irrigating that land. The Committee at its meeting held on 26th September 1988 discussed with the Secretary to Government, Social Welfare Department and other officers concerned on this issue and the officers agreed to move the Government of India for increasing cost of the well in proportion to the land. Most of the lands owned by the Scheduled Castes, in the State are substandard, therefore it is essential to increase the cost for digging the well in proportion to the land to be irrigated.

3. 5 Government have given instructions to provide pumpsets with assistance of banks with 50% subsidy, 20% margin money and 30% bank loans. The beneficiaries are facing hardships to get margin money and bank loan from two different agencies and also the entire State is not covered under banking system. Therefore, it is essential to have one agency to provide loan to Schedule Caste beneficiaries to purchase pumpsets, so that to enable the beneficiaries to irrigate their lands in time under Community Irrigation wells.

(Para 2.3)

APPENDIX I

ANDHRA PRADESH STATE IRRIGATION DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED

PROGRESS OF GROUNDWATER WELLS ENERGISED SINCE INCEPTION TO 30-6-1988 FOR SCHEDULED CASTES

Sl No	District	Wells energised	Cost (Rs. Lakhs)	Scheduled Caste Beneficiaries	
				No. of families	Ayacut
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Srikakulam	41 (8ST+33B)	31 242	634	950
2.	Vizianagaram	35 (9ST+26B)	24.503	350	525
3.	Visakhapatnam	36 (9ST+27B)	26 316	350	540
4.	East Godavari	38T	137.18	1 520	2 280
5.	West Godavari	44T	157.608	1,760	2,640
6.	Krishna	31T	91 76	1 240	1,860
7.	Guntur	18B	12.024	19	29
8.	Prakasam	221B	158 678	2,210	3 315
9	Nellore	75 (12ST+63B)	38 871	750	1 12
10.	Kurnool	46B	31.234	460	690
11.	Anantapur	142B	90.88	1,420	2,130
12.	Cuddapah	144B	103.392	1 440	2 160
13	Chittoor	236B	1 3.3	2 360	3,540
14.	Ranga Reddy	196B	11 .44	1,960	2 940
15.	Nizamabad	97B	57.133	970	1,455
16.	Medak	172B	111 284	1,720	2 580
17.	Mahabubnagar	142B	94.856	1,420	2,130
18.	Nalgonda	168B	107 688	1,680	2,520
19.	Warangal	72 (10T—62B)	72.936	680	1 020
20.	Khammam	86 (14T+72B)	173 074	2 180	3 270
21.	Karimnagar	56 (27T+11F+29B)	101.07	1,370	2,055
22.	Adilabad	25 (7T+18B)	24.941	460	690
		2 121 (38ST+200T+1882B+1IF)	1912 682	27,138	40,705

B : Borewell; T Tubewell;
S : Shallow Tubewell, I Infiltrat on well.

(Para 2.4)

APPENDIX 2

ANDHRA PRADESH STATE IRRIGATION DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED

BALANCE WELLS TO BE ENERGISED (SINGLE INCEPTION TO 30-6-1988) FOR SCHEDULED CASTES

Sl. No.	District	Balance wells to be energised	Cost (Rs. in Lakhs)
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Srikakulam	7 (1ST+6B)	1.80
2.	Vizianagaram	3ST	1.80
3.	Visakhapatnam	4B	0.80
4.	East Godavari	6T	3.60
5.	West Godavari	18T	31.50
6.	Krishna	7 (5T+2B)	9.15
7.	Guntur	19B	3.80
8.	Prakasam	31B	6.20
9.	Nellore	48B	9.60
10.	Kurnool	38B	7.60
11.	Anantapur	39B	7.80
12.	Cuddapah	42B	8.40
13.	Chittoor	42B	8.40
14.	Rangareddy	14B	2.80
15.	Nizamabad	—	—
16.	Medak	13B	2.60
17.	Mahabubnagar	37B	7.40
18.	Nalgonda	46B	9.20
19.	Warangal	14B	2.80
20.	Khammam	11T	19.25
21.	Karimnagar	6 (2T+3B+11F)	4.50
22.	Adilabad	1T	1.75
		446 (4ST+43T+11F+398B)	150.75

B: Borewell; T: Tubewell;
STa: Shallow Tubewell; IF: Infiltrationwell.

(Para 2.5)

APPENDIX 3

ANDHRA PRADESH STATE IRRIGATION DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED

STATEMENT SHOWING THE STATUS OF S. C. BENEFICIARIES UNDER LIFT IRRIGATION SCHEMES

Sl. No.	Name of the scheme and District	Estimated Cost (Rs. Lakhs)	Total ayacut under the schemes (Acres)	S.C. Beneficiaries	
				Nos.	Extent
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
I	Srikakulam		.....Nil.....		
II	Vizianagaram		.....Nil.....		
III	Visakhapatnam		.....Nil.....		
IV	East Godavari		.....Nil.....		
V	West Godavari		.....Nil.....		
VI	Krishna		.....Nil.....		
VII	Guntur				
1)	Sekur	9.770	709	43	29
2)	Nowluru	9.853	911	13	15
3)	Yajali	20.770	1,150	31	52
4)	Pathireddy Palem	9.021	667	17	10
5)	Ekonampet	7.000	240	1	2
6)	K. Chinna-kakani	12.930	1,000	58	48
7)	Peddamatla-pudi	7.450	670	85	131
8)	Gopalamvari-palem	84.230	3,970	81	136
9)	Suddapalli Vejendla	19.363	100	57	22
		180.387	9,317	386	445
VIII	Prakasam				
1)	Motupalli	75.14	3,300	97	160
2)	Chandalur	9.40	200	123	73
3)	Pedda Alavala-padu	19.97	500	3	8
		104.51	4,000	223	241

IX Nellore				
1) Kattubadipalem	5.573	400	1	2
2) Dagadarthi	4.950	215	114	116
3) Anantapuram	1.814	40	40	40
	12.337	665	155	158
X Kurnool				
1) Chetnihalli	8.368	500	18	122
2) Nadichagi	28.250	1,440	7	67
3) Gundrevula	20.307	600	6	13
	56.925	2,540	31	202
XI Ananthapur	.....Nil.....			
XII Cuddapah				
1) Suddamurthi-palli	3.910	300	3	9
2) Pushpagiri	5.200	272	20	52
3) Athirala-madugu	10.423	400	1[illegible]	24
4) Valluru	17.157	1,362	23	40
	36.690	2,334	63	125
XIII Chittoor	.....Nil.....			
XIV Ranga Reddy				
1) Inderched	8.602	600	5	21
	8.602	600	5	21
XV Nizamabad				
1) Banswada	13.370	1,050	87	147
2) Thadibiloli	38.530	2,550	42	103
3) Kurthi	17.483	600	41	110
	69.383	4,200	170	360
XVI Medak				
1) Shapur	13.16	600	20	57
2) Chinna-ghanapur	16.58	425	79	136
	29.74	1,025	99	193
XVII Mahabubnagar				
1) Gudebellore	52.88	3,500	71	273
2) Paspol	97.87	3,100	62	330
	150.75	6,600	133	603

XVIII Nalgonda				
1) L-3	50.64	5,200	142	605
2) R-3	33.59	3,500	46	93
3) L-9B	44.13	1,455	50	107
4) L-1	43.00	1,620	11	22
	171.39	11,775	249	830
XIX Warangal				
1) Laxminarayanapuram	12.365	375	8	14
2) Gollacherla	28.140	600	5	4
3) Gandhipur	16.695	325	32	71
	57.230	1,300	43	89
XX Khammam				
1) Nagavaram	28.21	1,700	56	187
2) Gogubaka	29.02	2,150	25	64
3) Suravaram	12.29	975	9	31
	70.12	4,925	90	282
XXI Karimnagar				
1) Uppala	12.33	1,100	51	360
	12.33	1,100	51	360
XXII Adilabad				
1) Kowcha	29.[illegible]	2,000	[illegible]	165
2) Kalva	12.[illegible]	500	[illegible]	99
	41.10	2,500	149	264
Grand Total ..	1001.664	52,931	1,847	4,193

APPENDIX-4.

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

ABSTRACT

SOCIAL WELFARE — Economic Development of Scheduled Castes Construction of Community Irrigation Wells under Rural Landless Employment Guarantee Programme and other Programmes — Consolidated guidelines and instructions issued.

SOCIAL WELFARE (SCP. II) DEPARTMENT

G.O. Ms. No. 166. Dated 27-6-1987.

Read:-

1. Lr. No. D1/7934/APSC/86, dated 6-9-1986 from the Managing Director, Andhra Pradesh Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited, to all Executive Directors, District Scheduled Castes Service Co-operative Societies.
2. G.O. Ms. No. 138, Social Welfare (SCP. II), dated 19-6-1987.

ORDER:

In the reference first read above, the Managing Director, Andhra Pradesh Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited, has issued certain guidelines for implementation of the programme of construction of Community Irrigation Wells (C.I. Wells) for providing irrigation facilities in the lands of Scheduled Castes, with the approval of the Government.

2. The House Committee which enquired into the excavation of Community Irrigation Wells in Adilabad District has recommended that Government should issue consolidated guidelines and instructions for uniform implementation of the programme of construction of Community Irrigation Wells.

3. Government, after careful consideration and based on the guidelines already communicated and referred to above, hereby issue consolidated guidelines and instructions regarding the programme of construction of community irrigation wells in the Annexure appended to this order.

4. Government also direct that the above guidelines and instructions for the implementation of the programme of construction of community irrigation wells for providing irrigation for lands of Scheduled Castes under RLEGP and other programmes should be followed in all the Districts.

(BY ORDER AND IN THE NAME OF THE GOVERNOR OF ANDHRA PRADESH)

S. R. SANKARAN,
Principal Secretary to Government.

To

All District Collectors.

Managing Director, Andhra Pradesh Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited, Andhra Pradesh, Hyderabad.
The Director of Social Welfare, Andhra Pradesh, Hyderabad.
The Chief Engineer, Tribal Welfare, Andhra Pradesh, Hyderabad.
The Executive Directors of the District Societies.

ANNEXURE TO G.O Ms. No. 166, Dated 27-6-1987.

Guidelines and instructions for the formulation and implementation of the programme of construction of Community Irrigation Wells (C.I. Wells) for providing irrigation for lands of Scheduled Castes under RLEGP and other programmes.

OBJECTIVES:

It is well known that surface irrigation through major and medium irrigation projects has been of very little benefit to Scheduled Castes. Hence a long term programme of construction of Community Irrigation Wells (C.I. Wells) is intended to bring the extent of irrigation facilities for lands of Scheduled Castes at least on par with the ratio of irrigated land to total cultivated area in the State in a period of about a decade. The main objective of the programme of construction of Community Irrigation Wells for Scheduled Castes is thus to increase the irrigated area by exploiting the untapped ground water resources, at the same time creating local employment opportunities.

Preparation of Annual Programme:

2. For each financial year, a programme of construction of C.I. Wells for Scheduled Castes will be prepared by each District well in advance and got approved by Government. The District Collector will be sending the programme to the Social Welfare Department and A.P.S.C. Corporation.

Identification of the lands and Scheduled Castes families:

3. As far as possible, C.I. Wells may be taken up in compact blocks of land-holdings of the Scheduled Castes. The details of such compact blocks are available in the survey of Scheduled Castes localities conducted in 1985. Copies of this survey are available with the District Collector, Project Director, District Rural Development Agency and the District Scheduled Castes Service Co-operative Society The service of Block Development Officers or Mandal Revenue Officers may be utilised for the identification of S.C. land-holdings and S.C. Beneficiaries.

4. It is necessary that there should be a minimum of two beneficiaries per C.I. Well and at least 3 acres of land under the concerned well. While excavation the Well there should be a reasonable distance between one well and another well.

5. It would be always desirable to have a cluster of wells so that supervision, input mobilisation and energisation can be conveniently done.

Assessment of Ground Water Potential and location of the well:

6. The location for the construction of the Community Irrigation Wells should be carefully selected in consultation with Ground Water Department However, in cases where trial pits are dug, this practice may also be followed.

7 A comprehensive ground water survey of all Scheduled Castes land-holdings has already been taken up by the Ground Water Department. The village-wise reports of this survey will be available for all the districts with the respective Collectors and also the Executive Directors. Where such a survey has not been completed for a village, the District Society can utilise the services of geologists of Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation, Andhra Pradesh State Rural Irrigation Corporation, University or any geologists approved by the Director of Ground Water Department A survey team can take up 5 soundings per day or 100 soundings per month at the rate of Rs 220/- per point However, there may be failure in certain points even after advice is given by the geologists. The status of existing wells, the water table in those wells, etc., may also be taken into consideration before assessing whether new wells are feasible in such areas.

8 Whether the local experience shows that the water potential is generally good, the District Society can also go in for trial pit method The trial pits should be executed by the S.C. Beneficiaries themselves and cost not more than Rs. 1,000/- per trial pit, Rs 500/- may be advanced first for the trial pit and the balance can be released depending upon the actual excavation work. If water is not tapped, the trial pit should be tapped, the trial pit should be check measured and written off. If brackish water is tapped the trial pit should be abandoned after due check measurement, instead of taking up further execution. Before such decision is taken, the water should also be analysed by the soil testing laboratory attached to the Deputy Director Agriculture).

Agency for implementation:

9. The Engineering Wing of the A.P.S.C. Co-operative Finance Corporation and the Panchayat Raj Department may be entrusted with the work of the excavation of the C.I. Wells in the District. The Revenue Department may be involved in a supervisory capacity, since that Department has no technical staff. Planning, supervision and coordination may be done by the officers of the different departments.

Wells to be excavated by beneficiaries themselves

10 The S.C beneficiaries themselves should take up excavation of C I. Wells. No contractor should be involved in the execution at any stage. However, the S C. beneficiaries can engage skilled labour

Cost Norm:—A cost norm exceeding Rs 25 00/- per well will be adopted for this programme However, in the Districts where the average cost is less, the lesser cost should be adopted This should be carefully arrived at in each Districts. However, where higher outlay per well is required in view of the soil strata and special conditions, this should be done after technical approval of the Executive Engineer and administrative approval of the Collector.

Agreement:

11. An agreement in bond paper is to be taken stating that the well will be executed by the beneficiaries themselves and that the water will be used equitably by all the parties and that the expenditure of power and other miscellaneous items such as repairing, oiling, replacement of spare parts of pumpsets. removal of silt, repair to wells, etc will be met similarly by all the parties.

Standard Estimates:

12. The Executive Directors of the S C. Societies will get two or three standard estimates prepared depending upon the soil strata of the respective districts so that the excavation of the well starts without loss of time However, final payment will be made on the basis of the actual work done Where hard rock is reported, additional proposals may be sent to Executive Director for obtaining revised administrative sanction from the Collector

Purchase of blasting material:

13. The A.P.S.C. Corporation has already instructed the Collectors to give temporary licence to Scheduled Castes for purchase of dynamite for blasting hard rock The instructions issued in D O. letter No. D1/3377/APSC/84, dated 7th July, 1985 may be followed.

Plants and Tools:

14. The S.C. beneficiaries can also be provided with pickaxe, crowbars. wedges etc, before they start the work The expenditure can be met from Rural Landless Employment Guarantee Programme estimates They can also be supplied with cranes under S C families can be supplied with concrete rings for putting concrete rings in round wells in black cotton soils

Labour Charges:

15. Payment of labour charges to the beneficiaries may be calculated based on the existing local labour rates, taking care to see that the quantum of work turned out is in proportion to the quantum of employment generated. A

separate book should be maintained for each S Well and properly recorded by the Work Inspectors In certain cases, the local rates are more than the Panchayat Raj rates In such cases, the Collectors can record their reasons to enhance the rates and pay it accordingly. This has to be done very judiciously. Advance payment of wages may or may not be made to the beneficiaries depending upon the local conditions.

Supply of materials.

16. The District Society will be the nodal agency for supply of cement, steel and other construction materials.

Individual Pass Books.

17. Individual pass books containing full particulars of the title to the land, extent of land to be irrigated, name of the beneficiary, cash paid, material supplied, etc, should be maintained and a copy should be given to the beneficiary.

Files on each Well:

18. A file should be opened with regard to each C.I. Well, duly indicating therein the particulars of the name, of the beneficiary, location, estimated expenditure, material used, cash paid, etc.

Weekly and Monthly Progress Report.

19. Weekly Progress Report on execution of wells should be furnished by the Block Development Officers, Mandal Revenue Officers to the Revenue Divisional Officer or Sub-Collector as the case may be, who in turn will submit consolidated report to the Executive Director for obtaining funds.

20. Monthly progress report should be maintained with the signature of inspecting officers who supervise the work of excavation of C.I. Well.

Payment by Cheques:

21. The amounts should be paid through cheque and account should be operated by the officers by means of a Joint Account. After completion of the Wells, final accounts should be settled quickly.

Account.

22 Proper accounts shall be maintained and Well wise expenditure should be posted in the registers No diversion of funds shall be made for any other purposes. The interest on the deposits shall be remitted to the District Society. After the well is completed in all respects, the Work Inspectors will hand over the account to the Block Development Officer along with Measurement Books to be sent to the Executive Officer and return the balances, if any, to their controlling officers

Failed Well:

23. There should be a specific report on failed wells or old wells.

Oil Engines/Electric Motor Pumpshed:

24. As the Well nears completion, action should be taken to tie up the arrangements for the supply of Oil Engines/Electric Motors as well as construction of Pumpshed For this purpose the funds available under IRDP and PASMA can be utilised. In particular, the outlay under Minor Irrigation under PASMA scheme should be fully utilised for providing Oil Engines/ Electric Motors. Where necessary, the 10% funds credited to SC Corpora-

tion from the Zilla Parishads and Panchayat Samithis may also be used for this purpose.

Energisation:

25. As soon as the well is completed, in all respects, LT applications have to be immediately filed by the Block Development Officer or the Mandal Revenue Officer, so that the District Society can take up the matter with the Divisional Engineer, Andhra Pradesh State Electricity Board for energisation of the wells.

Land Development:

26. The development of land under the C.I Wells should also be taken up utilising amounts provided for land development under PASMA or other funds.

Agricultural inputs:

27. Arrangements should be made to mobilise credit for supply of agricultural inputs such as seeds, fertilisers pesticides, plant protection equipment, etc. The field staff of the Agriculture Department should be involved to supervise the agriculture operations and give necessary suggestions. Minikits may be provided under PASMA programme.

Fishery:

28. Some S.C. beneficiaries may be interested to develop fisheries under the C.I. Wells. The Fisheries Department may identify interested S.C. families and supply the fish seed at subsidized rates.

Social Forestry:

29. The plantation of fruit-bearing species such as Coconut, Mango, Guava, Jack, Sapota, etc., may be taken up in a part of the land under the C.I. well under the Social Forestry Programmes under DRDA. RLEGP, NREP or Forest Department. A part of the land can be earmarked for raising nurseries. Training in nursery raising may be done under TRYSEM in the central nurseries of the Forest Department.

Sericulture:

30. The lands being brought under Irrigation through C.I. Wells may be utilised for mulberry cultivation based on the Sericulture programme for Scheduled Castes in the district.

Land use plan/Cropping pattern for each well:

31. In a number of districts, specific plans of action for the development of the lands under the C.I. Wells have been prepared in regard to each well indicating the cropping/land use pattern ear-marking lands for Social Forestry, Sericulture, etc., as mentioned above. It would be useful to prepare clear cut programme for the land under each well and implement it with available resources from different sources.

General:

32. The programme is of immense significance to the rural Scheduled Castes as it provides local employment, utilisation of local skills and at the same time creates an asset for the family, apart from providing irrigation for the

...ings. All efforts should therefore, be made to ensure careful planning, supervision and execution.

APPENDIX-5

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

SOCIAL WELFARE (SCP. II) DEPARTMENT

Memorandum No. 986/SCP. II/87-3, Dated 8-2-1988.

Sub.—Andhra Pradesh Legislature — Committee on Welfare of S.Cs. (1987-88) — Energisation of Community Irrigation Wells taken up for S.Cs. in the State — Certain instructions — Issued.

Ref:—1. From the Secretary, Andhra Pradesh Legislature Secretariat, Lr. No. 114/CWSC/87-2, Dated 7th January, 1988.

2. From the Chief Engineer, Electricity, Rural Electrification, A.P.S.E. Board D.O. No. CEE (RE) E3/41/SCP./C.I./36/88, dated 20th January, 1988.

The Committee on Welfare of Scheduled Castes at its Meeting held on 29th December, 1987, while discussing the subject on Energisation of Community Irrigation Wells taken up for the Scheduled Castes in the States, have observed that there is an inordinate delay and also lack of Co-ordination between the officials of the Scheduled Caste Corporation and the Andhra Pradesh State Electricity Board, with the result the progress in the work is being hampered and retarded. As such the Committee desired that a Co-ordination Committee be constituted at each Mandal level consisting of the representatives from the S.C. Corporation. Andhra Pradesh State Electricity Board. Revenue and Panchayat Raj officials to chalk out a time-bound programme to identify all the Community Irrigation wells in respective Mandals and assess amounts required for energisation as well as to take expenditious action for energising all the Community Irrigation Wells as per the programme.

2. It was also agreed in the Committee meeting held on 29th December, 1987, to provide a vehicle, accompanied by the concerned staff of the S.C. Corporation to take the Andhra Pradesh State Electricity Board staff to various Community Irrigation Wells for which applications were registered for preparing the estimates without delay for expenditing the energisation of the same.

3. The Government after careful consideration accept the recommendation of the Committee on Welfare of Scheduled Castes and direct that the Collectors of all the Districts should take immediate action for the constitution of the Co-ordination Committee at each Mandal level consisting of the representatives of the S.C. Corporation, Andhra Pradesh State Electricity Board, Revenue and Panchayat Raj officials to chalk out a time-bound programme to identify all the Community Irrigation Wells in the respective Mandals and

assess amount required for the energisation and take steps for filling the applications with the Andhra Pradesh State Electricity Board for the same before February, 1988.

4. The Collectors of the Districts are also requested to arrange for providing vehicle accompanied by the concerned staff of the S.C. Corporation to take the Andhra Pradesh State Electricity Board staff to various Community Irrigation Wells for which applications are registered for preparing the estimates without delay for expediting the energisation of the Wells.

5. The above instructions should be scrupulously followed by the Collectors.

G. KUMARASWAMY REDDY,
Secretary to Government.

To

All the District Collectors.
All the Executive Directors of the District Societies.

Copy to:

The Managing Director, Andhra Pradesh S.C. Co-operative Finance Corporation Limited, Hyderabad.
The Andhra Pradesh Legislature/The Revenue Department.
The Panchayat Raj and Rural Development Department/the Chief Engineer, (RE) Andhra Pradesh State Electricity Board, Hyderabad.
The Social Welfare (SCP. II) Department.

APPENDIX 6

STATEMENT SHOWING THE DISTRICT - WISE DETAILS OF THE COMMUNITY IRRIGATION WELLS TO BE ENERGISED AND ESTIMATED COST OF THE ENERGISATION

Sl. No.	Name of the District	No. of Wells completed	No. of Wells in progress	Total	No. of Wells failed	No of Wells Energised		No of Wells to be energised	Estimated cost of energisation	Remarks
						Electric Motor	Oil Engines			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1.	Adilabad	2,794	346	3,140	342	1,194	38	1,600		
2.	Ananthapur	1,318	837	2,155	–	2-7	213	766	38 30	
3.	Chittoor	1,754	298	2,052	–	263	50	1,739		
4.	Cuddapah	884	618	1,502	–	169	78	521		
5.	East Godavari	198	41	229	15	5	9	184	40.80	
6.	Guntur	1,216	225	1,441	55	170	-	1,046	2900	Approximately
7.	Hyderabad	–	–	–	–	–	–	–	–	
8.	Karimnagar	1,268	1,093	2,361	–	708	170	931		
9.	Khammam	843	611	1,454	30	356	58	606	18.69	Subsidy required in respect of two Divisions only
10.	Krishna	489	480	9'9	8	174	22	773	–	
11.	Kurnool	1,394	1,927	3,321	–	54:	658	1,993	–	
12.	Mahabubnagar	1,199	239	1,438	33	557	14	628	40.81	
13.	Medak	1,277	981	2,258	–	330	–	947		
14.	Nalgonda	1,737	1,180	2,917	15	652	–	1,915	–	

(1) (2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
15. Nellore	840	1 002	1,842	51	238	116	498	30.72	Estimates are to be prepared for 256 wells for energisation.
1 . Nizamabad	695	637	1,332	151	223	-	451	20.63	Towards the cost in respect of 193 wells.
17 Prakasam	2,103	176	2,279	39	490	-	473		
18. Ranga Reddy	410	472	882	50	170	-	310		
19. Srikakulam	3.229	839	4,068	10	1,197	1,509	570	11.23	For energisation of 238 wells.
20. Visakhapatnam	371	270	641	-	97	64	214	31.20	For 140 wells subsidy in Rs. 31.00.
21. Vizianagaram	671	463	1,134	117	325	297	49		
22. Warangal	1,254	464	1,718	-	321	163	770	83 74	
23. West Godavari	1,630	447	1,477	5.	501	-	204		
Total	26,974	13,646	40,620	1,328	8,931	3,459	17,428	345 12	

APPENDIX 7

FINANCES PROVIDED AND SPENT FROM 1984–85 (YEAR-WISE TO BE GIVEN) (Para 2.33)

(Rupees in lakhs)

Sl.No.	Year	Approved outlay under	Amount Released				Amount spent	
			Cash	Wheat	Rice	Total		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	
	1)	RLEGP 1307.507	514.04	--		514.04	99.80	Programme ed in December 1.84

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
2)	NREP	–	–	–	–	–	–
3)	DROUGHT	576.00	576.00	–	–	576.00	576.00
4)	AND OTHERS	–	–	–	–	–	–
	Total	1943 507	1090.04	–	–	1090.04	675 80

FINANCES PROVIDED AND SPENT FROM 1985–86 (YEAR-WISE TO BE GIVEN)

(Rupees in lakhs)

Sl No.	Year	Approved outlay under	Amount Released				Amount spent
			Cash	Wheat	Rice	Total	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1)		RLEGP 1257.08	761 00	400.00	–	1161.00	1161.00
2)		NREP –	–	–	–	–	–
3)		DROUGHT 539.00	539.00	–	–	539 00	539 00
4)		AND OTHERS 291.00	167.00	–	–	167.00	167.00
		Total 2087.08	1467 00	400.00	–	1867 00	1867 00

FINANCES PROVIDED AND SPENT FROM 1986–87 (YEAR-WISE TO BE GIVEN)

(Rupees in lakhs)

Sl.No.	Year	Approved outlay under	Amount Released				Amount spent
			Cash	Wheat	Rice	Total	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1)		RLEGP 1537 0548	924 55	203.82	251.39	1379.76	1817 702
2)		NREP 241.755	146 28	42 75	52.725	241.755	200.635
3)		DROUGHT 742 00	742.00	–	–	742 00	742 00
4)		AND OTHERS 1541.04	553.217	–	–	553.217	553.217
		Total 4061.8498	2366.047	246.57	304.115	2916.732	3313.554

FINANCES PROVIDED AND SPENT FROM 1987-88 (YEAR-WISE TO BE GIVEN)

(Rupees in lakhs)

Sl. No.	Year	Approved outlay under		Amount Released				Amount spent
				Cash	Wheat	Rice	Total	
(1)	(2)	(3)		(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
		1. RLEGP	981.63	747.90	150.427	179.54	1077.869	746.791
		2. NREP	1203.10	620.785	121.8455	145.429	888.059	809.65
		3. DROUGHT	100.00	100.00	—	—	100.00	100.00
		4. AND OTHERS	—	—	—	—	—	—
		Total	2284.73	1468.685	272.2725	324.969	2065.928	1656.441

NOTE : During the year 1985-86 to 1987-88 District Societies have mobilised funds at District level from PASMA, Drought Relief Programme etc. without release through the APSCCFC. These details are being reconciled.

APPENDIX 8 (Para 2.35)

DISTRICT-WISE DETAILS UNDER COMMUNITY IRRIGATION WELLS PROGRAMME

Sl. No.	Name of the District	C.I. Wells programme	Estimated Cost	No. of estimated beneficiaries	Extent of Land	No. of Wells completed	No. of beneficiaries benefitted	Ayacut developed	Wells in progress	Amount required to complete the wells	Unsuccessful wells
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
			Lakhs Rs.							Lakhs Rs.	
1	Adilabad	3,140	672.978	12,560	12,560	2,794	8,382	8,382	346	86.00	342
2	Anantapur	2,155	544.029	8,620	8,620	1,318	3,954	3,954	837	200.00	—
3	Chittoor	2,052	342.998	8,208	8,208	1,754	5,262	5,262	298	75.00	—
4	Cuddapah	1,502	331.209	6,008	6,008	884	2,652	2,652	618	108.085	—
5	East Godavari	239	304.8908	956	956	198	594	594	41	10.25	15
6	Guntur	1,441	510.200	5,764	5,764	1,216	3,648	3,648	225	90.00	55
7	Karimnagar	2,361	639.217	9,444	9,444	1,268	3,804	3,804	1,093	354.946	—

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
8	Khammam	1,454	307.850	5,816	5,816	843	2,529	2,529	611	141.2835	30
9	Krishna	969	317.513	3,876	3,876	489	1,467	1,467	480	176.2105	8
10	Kurnool	3,321	812.312	13 284	13,284	1,394	4,182	4,182	1,927	364.1285	—
11	Mahabubnagar	1,438	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3.597	[illegible]	[illegible]	[illegible]	23
12	Medak	2,256	506.586	[illegible]	[illegible]	1,257	5.831	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—
13	Nalgonda	2,917	579.828	11,668	11,668	1.737	5,211	[illegible]	1,180	97,9905	15
14	Nellore	1,842	596.957	7,368	7,368	8.0	2,520	2 520	1 102	[illegible]	51
15	Nizamabad	1.332	362.652	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	151
16	Prakasam	2.279	46[illegible].263	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.309	[illegible]	[illegible]	[illegible]	397
17	Ranga Reddy	882	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1.230	[illegible]	[illegible]	[illegible]	50
18	Srikakulam	[illegible] 068	[illegible]	16,272	16,272	[illegible]	9 [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	10
19	Visakhapatnam	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	71	1,113	1,113	270	[illegible]	—
20	Vizianagaram	1,134	522.393	4,536	4,536	671	2 013	2.013	463	115.00	117
21	Warangal	1,718	558.862	6,872	6,872	1254	3,762	3.762	[illegible]	110.00	—
22	West Godavari	1,477	456.[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3,060	3 090	447	112 00	54
	Total	40,620	10477.6768	1,62,480	1,62,480	26,974	80,972	80,922	13,646	3514.1385	1328

APPENDIX 9

(Para 2.37)

Statement showing the details of Amounts sanctioned to the districts under the scheme "Irrigation and allied activities in the lands of S. Cs" during 1987–88.

(Rupees in lakhs)

Sl. No.	Name of the District	G. O. Ms. No. & Date	Amount Sanctioned	Amount released	Balance to be released	Remarks
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	East Godavari	G. O. Ms. No. 127 Dt. 3-6-87	150-00	150-00	—	
2	Chittoor	1 G. O. Ms. No 137 Dt. 16-6-87	100-00	100-00	—	
		2 D. O. Lr. No. 32/PSP/S. W. Dt. 4-8-87	40-00	40-00	—	
		3 G. O. Ms. No. 198, Dt. 7-8-87	14-00	13-00	1-00	

(1)	(2)		(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
3	Cuddapah		G. O. Ms. No. 170 Dt. 2-7-87	75-00	75-00	—	
4	Warangal	1	G. O. Ms. No. 136 Dt. 16-6-87	100-00	100-00	—	
		2	D. O. Lr. No. 32 (PSP) SW Dt. 4-8-87	50-00	50-00	—	
		3	G. O. Ms. No. 391/SCPIII/87-3 Dt. 5-8-87	20-78	20-78	—	
5	Guntur		D. O. Lr. No. 32, PSP/S. W. Dt. 4-8-87	40-00	40-00	—	
6	Prakasham		-do-	25-00	25-00	—	
7	Khammam		-do-	30-00	30-00	—	
8	Anantapur		-do-	30-00	30-00	—	
9	Adilabad	1	D. O. Lr. No. 32 PSP/S. W. Dt. 4-8-87	20-00	20-00	—	
		2	G. O. Ms. No. 202 Dt. 11-8-87	120-00	63-72	56-28	
		3	G. O. Ms. No. 206 Dt. 14-8-87	50-00	25-00	25-00	
		4	G. O. Ms. No. 11 (SCPIII) Dt. 29-2-88	60-00	—	60-00	
10	West Godavari		G. O. Ms. No. 201 Dt. 10-8-87	50-00	37-50	12-50	
11	Nalgonda		G. O. Ms. No. 255 Dt. 20-10-87	75-00	75-00	—	
			Total	1049-78	895-00	154-78	

1988-89

Amount Proposed	Committed Expenditure	Balance
200-00	154-78	45-22

APPENDIX-10

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

PANCHAYATI RAJ AND RURAL DEVELOPMENT DEPARTMENT

Memo. No. 19043/NREP. III/88-1, Dated 19-4-1988.

Sub:—Construction of Irrigation Wells for S.Cs/S.Ts. under the Scheme of Jeevana Dhara (Million Wells) under NREP/RLEGP.

Ref:—Government of India, Ministry of Agriculture, Department of Rural Development/Letter No. (D.O.) V. 24011/4/88-NREP, dated 10th March 1988.

The Government of India have started a new scheme of constructing irrigation wells throughout the Country under the name of (Jeevan Dhara) Million Wells. The objective of the scheme is to provide open irrigation wells free of cost to small and marginal farmers belonging to S.Cs. and S.Ts. who are below poverty line. The Scheme is confined only to open wells and does not cover tube wells and bore wells. The cost of each well should not exceed Rs. 19,400/-. While sanctioning the wells the 'NABARD' norms have to be adopted. A copy of the guidelines issued under the Scheme is enclosed and communicated to all the Collectors and the other Executing Agencies.

As seen from the guidelines, the selection of the wells is to be done now by a Project Approval Committee at the District level to be constituted, consisting of the Collector and other officers mentioned in the guidelines The following Officers are also to be included in the District Project Approval Board.

(1) District Agriculture Officer.

(2) Executive Engineer (PR).

(3) Executive Engineer (SW).

(4) Project Officer, ITDA.

(5) Executive Engineer (FW).

The Collectors are requested to constitute District Committee accordingly.

After the finalisation of the Project by the said committee, it would be got approved by the Zilla Praja Parishad.

The District-wise allocation of funds that will be made for the S.Cs. and S.Ts. is being sent separately and in the meanwhile the Collectors may work out the proposals. The proposals made for the C.I. Wells under S.C Corporation (APSCCFC) during 1988-89 under RLEGP Projects already will also form part of the above scheme.

The execution of the works will be done by the same agency which is executing C.I. Wells at present under RLEGP and NREP Programme for S.Cs. In respect of S.Ts. the ITDAs. Will take up the Schemes in sub-plan area and in the non-ITDA areas the existing arrangements will be continued

The Collectors are requested to prepare projects accordingly with reference to the guidelines enclosed.

R. KONDALA RAO.
Additional Secretary to Government.

1.

All Collectors.

All District Development Officers, Zilla Praja Parishads.

The Chief Engineer (PR) Hyderabad.

The Chief Engineer (TW) Hyderabad.

All Project Officers, Integrated Tribal Development Agencies.

The Managing Director, Andhra Pradesh Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation, Andhra Pradesh, Hyderabad.

The Director of Social Welfare, Hyderabad.

The Director of Tribal Welfare, Hyderabad.

The Commissioner, Panchayat Raj and Rural Development, Andhra Pradesh, Hyderabad.

Copy to:

All Chairmen, Zilla Praja Parishads.

Social Welfare Department.

Finance and Planning (Planning Wing) Department.

COPY OF:

D.O. No. V. 24011/4/88-NREP

M. L. ASTHANA,

Joint Secretary (RE)

Ministry of Agriculture

Department of Rural Development

Government of India

Krishi Bhavan, New Delhi-1

March 10, 1988.

Dear Sri Rao,

Sub:—Construction of wells for S.C./S.T. farmers under Rural Employment Programmes.

I am directed to say that according to the existing guidelines on NREP/RLEGP 10% of the allocation are earmarked for works exclusively benefitting the SC/S.Ts. below poverty line. In the past, 35% of the allocation has been used for this sub-scheme. With a view to provide directly productive economic assets to people belonging to S.Cs./S.Ts. in the rural areas, it has been decided to undertake construction of large number of minor irrigation wells/group wells under NREP/RLEGP to enable them to cross the poverty line by increasing the productivity of their land. Construction of these wells will be a sub-scheme of NREP/RLEGP like Indira Awaas Yojana under RLEGP. Scheme will be known as 'Jeevan Dhara'. Requirements of funds for the scheme will be the first charge on the NREP/RLEGP funds. Its progress will be monitored separately. Shortfall in expenditures under the scheme will be deducted out of the over all allocation to the state at the time of release of second instalment. The details of the scheme are in the Annex.

2. I am to request that the work of Project preparation should be taken in hand immediately so that benefits can flow to the beneficiaries in the next 3/4 months time. In order to prepare time bound action plan, a meeting has been convened by the Union Agriculture Minister on 22nd March 1988 at 11-00 A.M in Room No 51, Krishi Bhavan, New Delhi, Your participation will be extremely useful in giving a push to the Scheme.

With regards,

Yours sincerely,
(Sd).,
M. D. ASTHANA.

Sri K. Madhava Rao,
Secretary,
P.R. & R.D. Department,
Secretariat,
Hyderabad.

No. V. 24011/4/88-NREP
Government of India,
Ministry of Agriculture
Department of Rural Development

Sub:—Construction of Irrigation Wells for Scheduled Castes/Scheduled Tribes under NREP/RLEGP — The Jeevan Dhara Scheme.

Name of the Scheme:—The Scheme will be called Jeevan Dhara it will be a sub-scheme under NREP/RLEGP like Indira Awaas Yojana under RLEGP.

2. Target Group.—Target group will be small and marginal farmers amongst Scheduled Castes and Scheduled Tribes who are below poverty line and are listed in the IRDP register of the village.

3. Objectives of the Scheme:—The objective of the Scheme is to provide open irrigation wells free of cost to small and marginal farmers belonging to Scheduled Castes and Scheduled Tribes who are below the poverty line. Such beneficiaries must have been listed IRDP register of the target group. The Scheme is confined to open wells only and does not cover borings and tube wells.

4. Duration of Scheme:—The duration of the Scheme will be for ty years starting from 1st April 1988.

5. Requirement of Funds:—The funds for the programme will be met out of the State Allocations under NREP/RLEGP. Requirements of funds will be the first charge on the NREP/RLEGP funds. Its progress will be monitored separately as an earmarked sector. The State-wise targets and the earmarked funds for the Scheme for 1988-89 are listed in the Annexure.

6. Physical Target:—Based on the number of holdings of Scheduled Castes and Scheduled Tribes and small and marginal farmers without irrigation facilities, targets for construction of S.C./S.T. Wells for 1988-89 have been indicated. These are only national/indicative targets and may vary depending upon field conditions like location of a field, availability of ground water etc.

Targets for 1989-90 will be worked out by the States in consultation with the Department of Rural Development of the Government of India by September, 1988.

7. Cost/Area Norms For Wells:—While sanctioning the Projects, the cost norms of NABARD will be adhered to. In the first phase, only those wells will be taken up which have a command of one hectare. Group wells which can irrigate more than one holdings will received first priority. Individual wells will be given a lower priority. In the case of group wells where non SC/S.T. families are also included to make up the area norm, it shall be insured that major area belongs to the target group.

8. Registration of Wells:—Each well constructed under the Scheme will be located in the holdings of the beneficiary and an entry to that effect will be made into the revenue records.

9. Previous IRDP Beneficiaries not to be assisted:—The beneficiaries who have already been assisted under IRD Programmes for minor irrigation, should not be given assistance under this programme.

10. Project Approval Committee:—The Project Approval Committee shall be constituted in each district consisting of the Collector, Project Director (DRDA), Executive Engineer (Minor Irrigation/ Tube wells), District Welfare Officer and the representative of the Lead Bank Project Director of DRDA hall be its Member Secretary.

11. Sanctioning Authority:—Project Approval Committee of the district will be competent to sanction Projects falling within the NABARD norms of cost Projects for wells not satisfying NABARD norms can be sanctioned only by the Central Sanctioning Committee of the Government of India

12. Functions of the Project approval Board of the state:—State target hould be further distributed among the districts on basis of SC/S.T. holdings of small and marginal farmers without irrigation facilities in the district. The distribution of target among the districts should also take note of the ground water potential of different areas of the State Government of India will be informed of the district targets fixed by the Project Approval Board.

13. Special attention to certain districts:—Department of Agriculture of the Government of India has evolved an Action Plan for Foodgrains Production to be implemented in Uttar Pradesh, Bihar, West Bengal, Orissa, Assam and Andhra Pradesh One of the elements of the Action Plan relates to development of assured irrigation through installation of minor irrigation units in certain identified districts. Those districts will be given preferential attention under this Scheme also

14. Functions of the Project approval Committee:—The Project Approval Committee shall obtain data on ground water potential from the Ground Water Department and also collect precise information about SC/ST. holdings for each block/village. On the basis of this information, each block may be required to send proposal for construction wells for small and marginal farmers belonging to SC/ST Communities For such a proposal the block authorities should obtain assistance of Minor Irrigation Department as well as Revenue Department. Village maps indicating the location of holdings belonging to S.C/ST. farmers and the proposed location of wells should also be prepared as part of the Project.

15. The Project proposal received from the Block Authorities will be placed before the Project Approval Committee. The Committee shall ensure that the cost norms are as laid down by NABARD and they are accompanied by certificate regarding ground water potential. In giving sanctions, wells which can be constructed on lower cost norms and benefit larger number of holdings shall be given priority.

16. The Project Approval Committee shall submit details of each approved Project to the Project Approval Board of the State and the Central Sanctioning Committee of the Government of India in the case of RLEGP for information.

17. The sanctions for the schemes shall contain full details about the location of wells village-wise along with the name of beneficiary implementing agency and period within which the work will be completed. Each well shall carry a number with village code.

18. Implementing Agency:—As far as possible, the beneficiaries themselves will be asked to undertake the construction of their wells through their own labour and the local labour for which they will be paid. In no case, the work will be entrusted to a contractor by the Project Authorities/Block Authorities.

19. Advance to the Beneficiaries:—The Project Approval Committee will be evolved the States of advance payment to the beneficiary, so that it facilitates the smooth construction of wells and also ensures against its misuse or diversion to other channels Agreement will be entered with the beneficiary/beneficiaries that in case of proven misuse, the advance shall be recoverable in lumpsum as arrears of land revenue.

20. Provision regarding failed wells:—In case of failed wells, a subsidy upto Rs. 1,000 per well or the actual cost incurred whichever is less may be provided for such failed wells subject to the condition that the water available is so little that the well has to be abandoned as a source of irrigation. Subsidy for failed wells will be payable only if the individual had actually taken up well for construction.

21. Provision for lifting device:—The list of the beneficiaries shall be passed on to the Project Director of the DRDA so that those intending to install a lifting device may be given preference under the IRD Programme.

22. Monitoring and Supervision:—The Collector along with the Project Director of the DRDA shall be incharge of the monitoring and supervision of the Programme in the district. They shall also be responsible for maintenance of accounts and taking such steps which are necessary for speedy implementation of the Project. The State level monitoring will be the responsibility of the Project Approval Board of the State. The State Secretary [illegible] Rural Development Department will perform the nodal functions of

REQUIREMENTS OF FUNDS FOR [illegible] M

Sl. No.	State/UTS	S. C./S. T. unirrigated smalls marginal holdings (in 000)	Estimated No. of wells in target of one million well (in 000)	Target for 1988–89 (in 000)	[illegible]	Anticip. Exp. (Million)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	[illegible]	[illegible]
1	Andhra Pradesh	673.00	84.00	21.50	[illegible]	[illegible]

DHARA SCHEME DURING 1988–89
NUMERATIVE EXPENDITURE SUGGESTIVE EX[illegible]TURE

Total Resources (NREP) (Lakhs)	Total Resources (RLEGP) (Lakhs)	Total (NREP+RLEGP) (Lakhs)	% of anticipated Exp. to Total (NREP+RLEGP resources)	Target for 1988–89 (in 000)	[illegible]	% of Anticipated Exp. to Total (NREP+RLEGP resources)
(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	[illegible]	[illegible]
8563.46	6568.00	15131.46	32.69	21.50	[illegible]	[illegible]

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

PANCHAYATI RAJ AND RURAL DEVELOPMENT DEPARTMENT

Memo. No. 35736/NREP. III/88-1, dated 6-6-1988.

Sub:—Jeevandhara — Construction of Irrigation Wells in 1988-89 for Scheduled Castes and Scheduled Tribes under NREP/RLEGP — Instructions and guidelines for implementation of the programme — Issued.

Ref:—1. Government of India, Ministry of Agriculture, Department of Rural Development of D.O. Lr. No. V. 34011/4/88-NREP, dated 10th March 1988.

2. Govt. Memo. No. 19043/NREP.III/88-1. dated 19-4-1988.

3. From the Andhra Pradesh Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited, Hyderabad D.O. Lr. No. D1/1982/APSC/88 dated 17-5-1988.

In continuation of the Government Memo. 2nd cited, the following instructions and guidelines are issued to all the executing agencies for implementation of Jeevandhara Scheme.

1. Only open dug wells can be taken up under this programme,

2. No work shall be started without obtaining the suitability report along with the site plan from the Ground Water Department;

3. List of beneficiaries will be approved by the District Project Approval Committee and will be placed before the Zilla Praja Parishad for approval;

4. Those zones where open wells can be sunk successfully within Rs. 19,400 or less to irrigate one hectare of S.C. or S.T. land should be selected for taking up execution of this programme,

5. In well bores can be drilled to augment the ground water potential but the total cost including the cost of inwell bore should not exceed Rs. 19,400 and the wage component should be atleast 50% of the total cost of the inwell bore;

6. No well should be started without a successful trial pit:

7. The entire work shall be executed by the beneficiary only and no contractor shall be engaged,

8. The Director, Ground Water has informed that the Ground Water department already surveyed and released 8,000 sites of Scheduled Castes holdings in the State and he promised to select these sites where open wells can be sunk within Rs 19,400 to irrigate atleast one hectare so that those site can be considered for sanction by the District Level Project Approval Committee and work can be taken up straight away. The Chief Engineer (Tribal Welfare) informed that surveyed sites are available in 8 I.T.D.A. districts for tribals and in the remaining districts, the Ground Water department has to select the sites;

9. In the Government Memo second cited district-wise break up of number of wells to be dug on the allotment of funds was indicated. However it is observed that geological potential for taking up this programme and the total landed S.C. or S.T. families do not go together It is therefore decided that depending upon the actual assessment of geological potential for taking up this programme and the total landed S.C or S.T. families, redeployment of targets and funds should be considered;

10. Payment should be made only after check measurement by Section Officer and Deputy Executive Engineer;

11. Reasonable advances can be given and should be recorded from bills due to the beneficiary after the work is done. However if any modifications are required, they can be decided by the District Project Approval Committee in the light of the orders issued in G.O. Ms. No. 166, Social Welfare (SCP.II) Department dated 27th June, 1987.

12. The Collectors can utilise the engineering staff of all the engineering departments in the districts for implementation of this programme;

13. The open dug wells taken up earlier for Scheduled Castes and Scheduled Tribes under NREP, RLEGP can be completed under Jeevandhara subject to (a) the feasibility should be certified by the Ground Water Department, (b) measurement should be recorded by the Section Officer before [illegible] and (c) the total cost of the well including the amount [illegible] under different programmes should not exceed Rs. 19,400.

14. As Rs. 19,400 is the ceiling, only such of those sites where the wells can be completed successfully and in full shape within Rs. 19,400 should be selected. The NABARD norms should be followed strictly. The ceiling of Rs. 19,400 is the average unit cost for the district as a whole,

15. The C.I Wells in compact blocks of S.C./S.T. lands should be preferred;

16. The District Project Approval Committee should include a representative of the Ground Water Department (Branch Manager or Regional Officer), Divisional Engineer of Electricity Board and Executive Director of S.C. Society in addition to the Members already approved by the Government.

17. The Collectors should pursue with the Electricity department to take up feasibility survey for extension of power after successful completion of trial pits. If necessary separate REC schemes should be prepared for energisation of these wells;

18. Regarding provision of pumpsets they should be sanctioned by banks with 50% subsidy, 20% subsidy, 20% Margin Money and 30% bank loans, keeping in view eligibility of beneficiary for bank loan. Similarly the feasibility to extend power may also be kept in view;

SHRAVAN KUMAR,
Chief Secretary to Government.

To

All Collectors,
All District Development Officers, Zilla Praja Parishads.
The Chief Engineer, Panchayati Raj (Genl.), Hyderabad.
All Project Officers. I.T.D.As.

The Managing Director, Andhra Pradesh Scheduled Castes,
Co-operative Finance Corporation Limited, Hyderabad.

The Director of Social Welfare, Hyderabad.
The Director, Tribal Welfare, Hyderabad.
The Commissioner of Panchayati Raj and Rural Development.
The Chief Engineer, (Tribal Welfare), Hyderabad.

Copy to:

All Chairmen, Zilla Praja Parishads.
The Social Welfare Department,
The Finance and Planning (Plg.) Department.
All NREP sections in P.R. and R.D. Department.
The Finance and Planning (Finance) Department.
The Finance and Planning (Finance) Department.

Copy of

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
ABSTRACT

N.R.E.P./R.L.E.G.P. — Construction of State Level Committee to review the progress of the Scheme of Jeevandhara (One Million Wells) under National Rural Employment Programme/Rural Landless Employment Guarantee Programme — Orders — Issued.

PANCHAYAT RAJ & RURAL DEVELOPMENT (NREP. III) DEPARTMENT

G.O. Rt. No. 728. Dated 6-6-1988.

Read the following:

1. From the Government of India, Ministry of Agriculture, Department of Rural Development D.O. Lr. No. V. 24011/4/88-NREP, dated 10th March 1988
2. Government Memo. No. 19043/NREP. III/88-1, dated 19th April, 1988.
3. From the Managing Director, Andhra Pradesh Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited, Hyderabad D.O. Lr. No. D1/ 1956/APSCC/88, dated 17th May, 1988.

ORDER:

The Government of India have started a new scheme of constructing irrigation wells throughout the country under the name of Jeevandhara (Million Wells). The objectives of the scheme is to provide open irrigation wells free of cost to small and marginal farmers belonging to Scheduled Castes and Scheduled Tribes who are below poverty line The Scheme is confined only to open wells and does not cover tube wells and borewells.

In the Government Memo. 2nd read above, a copy of the Guidelines issued by the Government of India under the scheme of "Jeevandhara" was communicated to all the executing agencies for implementation of the scheme and the Collectors were requested to constitute projects approval committees at District Levels.

In order to watch and review the progress in the implementation of the scheme. the Government hereby constitute a State Level Committee with the following:—

1. Secretary to Government, Panchayati Raj and Rural Development Department—Chairman.

2. Secretary to Government, Social Welfare Department—Member.

3. Secretary to Government, Tribal Welfare Department—Member.

4. Secretary to Government, Finance and Planning (Finance) or his representative—Member.

5. Member-Secretary, Andhra Pradesh State Electricity Board—Member.

6 Commissioner of Agriculture—Member.

7. Director of Tribal Welfare—Member.

8. Chief Engineer, Tribal Welfare—Member.

9. Director of Ground Water Department—Member.

10. Chief Engineer, Panchayati Raj (General)—Member.

11. Additional Registrar of Co-operative Societies—Member.

12 Managing Director, Andhra Pradesh Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited—Convenor.

The functions of the Committee should be to plan, Co-ordinate with various [illegible] and resolve bottleneck, if any, and review the progress in the [illegible] of the programme. The Committee shall meet once in three

(BY ORDER AND IN THE NAME OF THE GOVERNOR OF ANDHRA PRADESH)

SHRAVAN KUMAR,
Chief Secretary to Government.

To

All Members concerned,

All Collectors,

All District Development Officers, Zilla Praja Parishads,

The Chief Engineer, Panchayati Raj (Genl.), Hyderabad,

The Chief Engineer, Tribal Welfare, Hyderabad,

All Project Officers, I.T.D.As.

The Managing Director, Andhra Pradesh Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited, Hyderabad.

Copy to:

The Director, Social Welfare, Hyderabad.

The Director, Tribal Welfare, Hyderabad.

The Commissioner of Panchayati Raj and Rural Development, Hyderabad.

The Social Welfare Department.

The Finance and Planning (Plg. A.P. II) Department.

All Chairmen, Zilla Praja Parishads.

All NREP section in P.R. and R.D. Department.

The Finance and Planning (Finance) Department.

Copy of

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

PANCHAYATI RAJ & RURAL DEVELOPMENT DEPARTMENT

Memo. No. 19043/N.R.E.P. III/88-3, Dated 7-6-1988.

Sub:—Construction of Irrigation wells for Scheduled Castes and Scheduled Tribes — Jeevandhara (Million wells) Scheme under NREP/RLEGP.

Ref:—1. Government of India, Ministry of Agriculture, Department of Rural Development, New Delhi D.O. Lr. V. 24011/4/88-NREP, dated 10th March 1988.

2. Government Memo. No. 19043/NREP. III/88-1, dated 19th April, 1988.

3. Government of India, Ministry of Agriculture Department of Rural Development, New Delhi, Lr. No. V-24011/4/88,-NREP, dated 31st May, 1988.

In continuation of the Government Memo. second cited, a copy of the reference 3rd cited received from the Government of India, Ministry of Agriculture, Department of Rural Development containing instructions/Guidelines is communicated to all the Executing Agencies for information and taking necessary action in implementation of Jeevandhara Scheme.

M. RAGHAVULU,
Deputy Secretary to Government.

To

All the Collectors.
All the District Development Officers, Zilla Praja Parishads.
The Chief Engineer, Panchayati Raj (Genl.) Hyderabad.
The Chief Engineer (Tribal Welfare), Hyderabad.
All the Project Officers, I.T.D As.
The Managing Director, Andhra Pradesh Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited, Hyderabad.
The Director of Social Welfare, Hyderabad.
The Commissioner of Panchayati Raj & Rural Development, Hyderabad.
Copy to all N.R.E.P. Sections in P.R. and R.D. Department.
Copy to Social Welfare Department.
Copy to SF/Sc.

Copy of:

No. V 24011/4/88-NREP
GOVERNMENT OF INDIA
MINISTRY OF AGRICULTURE
DEPARTMENT OF RURAL DEVELOPMENT

Krishi Bhavan,
New Delhi,
Dated 31st May, 1988.

To

The Secretaries
Incharge of Rural Development,
(All States/UTs).

Sub:—Construction of Irrigation Wells for Scheduled Castes Scheduled Tribes under NREP/RLEGP — Million Wells' schemes.

Sir,

I am directed to refer to the Government of India's letter No. V-24011/4/88-NREP, date March 10, 1988 relating to Million Wells' Scheme. (Addition in the group).

2. The target group has been defined in para 2 of the scheme as small and marginal farmers amongst Scheduled Castes and Scheduled Tribes who are below poverty line and are listed in the IRDP register of the village. It has been decided to include the freed bonded labourers also amongst the groups of beneficiaries. The paragraph will accordingly read as under:

"Target groups will be small and marginal farmers amongst Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Freed Bonded Labourers who are below poverty line are listed in the IRDP register of the village".

3. It has been prescribed in para 21 of the scheme that the list of beneficiaries shall be passed on to the Project Director of the DRDA so that those intending to instal lifting device (pumpset) may be given preference under the IRD programme It is felt that operation of the two scheme separately may cause avoidable harassment to the beneficiary in approaching too many authorities. It is, therefore, suggested that the application of the beneficiary for the well under the scheme should also have a detachable form for IRD assistance for a pumpset. This form need be filled in only if the beneficiary is interested in obtaining a pumpset under IRDP. Those who do not want assistance for a pumpset should specifically say so in the application form. All efforts should be made to ensure that wherever pumpsets are needed, they are provided simultaneously with the completion of the well and the entire operation is completed as part of a single scheme.

Your's faithfully,

(Sd.),
(M. L. RAIPURIA),
Under Secretary to Government of India.

APPENDIX-11

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

PANCHAYATI RAJ AND RURAL DEVELOPMENT DEPARTMENT

Memo. No. 13832/NREP. I/88-2, Dated 19th April, 1988.

Sub:—Construction of Irrigation Wells for S Cs./S.Ts. under the sub-scheme One Million wells (Jeevan Dhara) under NREP/RLEGP district-wise allocation of funds — communicated.

Ref:—Government Memo. No. 19043/NREP. III/88-1, P.R. & R.D. Department, dated 19th April, 1988.

In continuation of the Government Memo. cited, the District Collectors/ Executing agencies of both NREP and RLEGP schemes are informed that for the year 1988-89, a sum of Rs. 4,947.00 lakhs including the cost of foodgrains (i.e. under NREP Rs. 2,473.50 lakhs and under RLEGP Rs. 2,473.50 lakhs) has been earmarked by Government of India for taking up C I. Wells for S.Cs. and S Ts. as a sub-scheme called Million wells (Jeevan Dhara) under NREP and RLEGP.

The District-wise allocation of the said funds is as indicated in the Annexure to this Memo. The same allocations will apply both to NREP and RLEGP separately.

All Collectors are requested to initiate action to prepare projects accordingly as per the guidelines communicated with the reference cited.

(Sd.).
R. KONDALA RAO,
Additional Secretary to Government

To

All Concerned.

The Chief Engineer (TW), Andhra Pradesh, Hyderabad.

Government of Andhra Pradesh

Office of the Chief Engineer, Tribal Welfare, Hyderabad.

Emdt. No. TA 3/AE 3/Jeevandhara/88, dated 28th April, 1988.

Communicated to all Executive Engineers, Superintending Engineers Tribal Welfare and Social Welfare for necessary action.

R. KONDAL RAO,
Chief Engineer (TW),
Hyderabad.

ANNEXURE

(Rs. in lakhs)

Name of the District	One Million C. I. wells (Jeevan Dhara)		
	Schedule Castes	Scheduled Tribes	Total
(1)	(2)	(3)	(4)
1 Srikakulam	41.36	26.17	67.53
2 Vizianagaram	39.47	37.80	77.27
3 Visakhapatnam	31.88	88.13	120.01
4 East Godavari	143.22	35.02	178.24
5 West Godavari	104.27	15.15	119.42
6 Krishna	89.10	13.12	102.22
7 Guntur	64.63	27.22	91.85
8 Prakasam	88.24	16.35	104.59
9 Nellore	94.62	37.65	132.27
10 Chittoor	113.06	18.00	131.06
11 Cuddapah	57.40	8.63	66.03
12 Anantapur	76.87	18.90	95.77
13 Kurnool	77.90	8.40	86.30
14 Mahaboobnagar	102.20	38.55	140.75
15 Ranga Reddy	64.80	17.03	81.83
16 Medak	74.28	17.03	91.31
17 Nizamabad	59.12	22.05	81.17
18 Adilabad	65.50	67.58	133.08
19 Karimnagar	106.17	14.55	120.72
20 Warangal	85.14	71.02	156.16
21 Khammam	56.20	104.02	160.22
22 Nalgonda	88.07	47.63	135.70
Total	1723.50	750.00	2473.50

ప్రభుత్వ బిల్లులు :

(1) 1989 సం. ఆంధ్రప్రదేశ (ఆంధ్ర పాంత) జిల్లాపోలీసు (సవరణ) బిల్లు.

Sri A. Madhava Reddy:—Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh (Andhra Area) District Police (Amendment) Bill, 1989."

Chairman:—Motion moved.

The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh (Andhra Area) District Police (Amendment) Bill, 1989."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

(2) 1989 సం. ఆంధ్రప్రదేశ సార్వజనిక గ్రంధాలయాల (సవరణ) బిల్లు

Minister for Education (Smt. Y. Sita Devi):—Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill, 1989."

Chairman:—Motion moved.

The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill, 1989."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

Chairman:—Demands are moved. All the cut motions are deemed to have been moved.

1989-90 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు

గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన :

అభ్యర్థన నెం. **XVIII** — సాధారణ విద్య, క్రీడలు, కళ మరియు సంస్కృతి.

అభ్యర్థన నెం. **XIX** — సాంకేతిక విద్య.

Smt. Y. Sita Devi:—Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 975,51,06,000 under Demand No. XVIII — General Education, Sports, Art and Culture."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 37,49,11,000 under Demand No. XIX — Technical Education"

Chairman:—Demands are moved All the cut motions are deemed to have been moved.

Notice dated: 2nd March, 1989.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEMANDS FOR GRANTS FOR THE YEAR, 1989-90.
DEMAND No. XVIII—GENERAL EDUCATION, SPORTS, ART AND CULTURE—Rs 975,51,06,000/-.

To reduce the allotment of Rs 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

Permissions not granting for opening professional Colleges.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

Non-obsorption of special teachers on regular basis.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

హైదరాబాదు జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి కార్యాలయముపై వచ్చిన ఆరోపణలపై ఎ. సి. బి. రిపోర్టపైన, ఆర్. జె. డి రిపోర్టుపైన చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs 100/-.

(హైదరాబాదు) రహింపుర్‌లోగల ప్రభోద్ బాలికోన్నత పాటశాల ప్రధానోపాధ్యాయినిపై వచ్చిన ఆరోపణలపై చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs 100/-.

న్యూ బాకారం (హైదరాబాదు) లో గల శ్రీనివాసా ఉన్నత పాటశాల యాజమాన్యంపైన ప్రధానోపాధ్యాయునిపైన వచ్చిన ఆరోపణలపై చర్య తీసుకోవందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

హైదరాబాదు సికింద్రాబాదు జంటనగరాలలో ఎయిడెడ్ విద్యా సంస్థలలో పని చేస్తున్న ఉపాధ్యాయ, ఉపాధ్యాయేతర సిబ్బందికి 1986 సవరించిన వేతనాలలో నిక్షేపము చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

(హైదరాబాదు) చాదర్‌ఘట్‌లోగల ఆర్ట్స్ ఉన్నత పాఠశాలయొక్క యాజమాన్యము యొక్క అక్రమ చర్యలపై చర్యతీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు పాఠశాలను విద్యాశాఖ స్వాధీనం చేసికొని 3 సంవత్సరములు దాటినా మహబూబ్‌నగర ప్రాంత పాఠశాలలను ఆ జిల్లా డి. ఇ. ఒ గార్కి బదలాయించ నందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

ఆదిలాబాదు జిల్లా ఈస్లాం ఎరియాలోని బెంగాలి ఉపాధ్యాయులలో ఆన్ ట్రైండు వారికి ట్రయినింగు యిప్పించలేక ఎగ్గొట్టిన ఈయక 10 సంవత్సరములు బాధించు చున్నందులకు

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

నెల్లూరు జిల్లా వాకాడులోని ప్రైవేటు యాజమాన్యములోని కొందరు ఉపాధ్యాయులను అదనముగా యున్నారను కారణమున జిల్లా పరిషత్ వారికి 3 సం. క్రితం బదలాయించికూడా ఎయిడెడ్ బడ్జెటు నుండి వారి జీతములు జిల్లాపరిషత్ బడ్జెటుకు బదలీ చేయనందులకు

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

ఆర్థిక నియమాలను ఉల్లంఘించి అక్రమత కల్పించినప్పటికి ఎన్నో ఎయిడెడ్ కళాశాలలు మరియు పాఠశాలలకు గ్రాంటు మంజూరుచేస్తూ ఇప్పటికి ఉత్తర్వులు ఇవ్వనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

ఎయిడెడ్ మరియు ఓరియంటల్ కళాశాల అధ్యాపకులకు పంచవత్సరాల తర్వాత బకాయిలను చెల్లించుటకు తగు చర్యలు ఇప్పటివరకు తీసుకోనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

ఓరియంటల్ కళాశాల అధ్యాపకులకు నవరించిన యు జి సి వేతనస్కేళ్లను ఇంత వరకు నిర్ణయించకపోవుట ఉత్తర్వులను ఇవ్వకపోవుటకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

1988-89 విద్యా సంవత్సరంలో, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 52 ఓరియంటల్ కళాశాలలో ఏ ఒక్క విద్యార్థిని మొదటి సంవత్సరం క్లాసులలో ఇంతవరకు చేర్చు కోనందులకునిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

స్పెషల్ భాషా తెలుగు పండిట్లు మరియు వ్యాయామ ఉపాధ్యాయులుగా గత 5 సంవత్సరాలుగా కేవలం రు.398/– కు పనిచేస్తున్నా వారి సర్వీసులను రెగ్యులర్ స్కేళ్ళలో క్రమబద్ధం చేయనందులకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

1987, 1988 సం. లో 370 జి. ఒ. ప్రకారం పంచాయితీరాజ్ ఉపాధ్యాయులను ప్రభుత్వ ఉత్తర్వుల ప్రకారం బదిలీ చేయించి వారికి నేటివరకు టి. టి. ఎ లు చెల్లించనందులకు, దానికి సరిపడు డబ్బు ప్రభుత్వం విడుదల చేయనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

అన్ని యాజమాన్యములవారికి 1933 సెలవు నిబంధనలు వర్తింపజేస్తూ ఎయిడెడ్ ప్రాథమిక పాఠశాలలకు వర్తింపచేయనందులకు

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

1974–'78 సం. లలో స్థానిక సంస్థలలోని ఉపాధ్యాయులలో సెకండరీ గ్రేడు వారికి సెలక్షను గ్రేడుయిచ్చి 1978 స్కేళ్ళలో 6 బి (1) ప్రిన్సిపుల్ ప్రకారం పే ఫిక్షేషనుకు అనుమతీయనందులకు

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

ఎయిడెడ్, మున్సిపల్ ఉపాధ్యాయులకు 1986 పి, ఆర్. సి తాలూకు అరియర్సు విడుదలచేయనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

నల్లగొండ జిల్లా మిర్యాలగూడెంలోని కె. ఎన్. ఎమ్. డిగ్రి కళాశాల అన్ని నియమాలు పూర్తిచేసి, అర్హత సంపాదించినప్పటికి, గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్‌కు అడ్మిట్‌చేస్తు ఉత్తర్వులు ఇవ్వడంలో చేస్తున్న జాప్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

తిరోధానమైన ఉపాధ్యాయులకు, ఉద్యోగులకు 1986 పి. ఆర్. సి స్కేళ్ళు ప్రభుత్వముచే రచిన తర్వాత 1–7–1986 నుండి కరువు భత్యము చెల్లించ నందుక

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education Sports and Culture by Rs. 100/-

1986 లో జిల్లా పరిషత్, మున్సిపల్, ప్రైవేటు పాటశాలలను సెక్షన్లలో గ్రాంటు -ఇన్ - ఎయిడుకు మంజూరు చేసి కూడ 1987, 1988 1989 సం. కంటిన్యుయేషన్ ఉత్తర్వులీయక జీతాలను గ్రాంటు విడుదల చేయక 24/30నెలల నుండి పస్తులతో మాడ్చుచున్నందులకు

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

అలంపూర్ నియోజక వర్గములోని మనోపాడు, రాజోలి, ఇటిక్యాల మండలములలో జూనియర్ కాలేజీలు ప్రారంభించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

కార్వాన్ నియోజక వర్గములోని సెంటాన్స్ మహిళల కళాశాలలో విద్యార్థినలపై సంఘ విద్రోహులు అఘాయిత్యాలు దౌర్జన్యాలు, దుస్సంఘటనలు జరిపినారు. వారిపై మరియు కాలేజు యాజమాన్యం పై ఎలాంటి చర్యలు తీసుకొనందులకు నిరసన తెల్పుతున్నాము

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

కార్వాన్ నియోజక వర్గములోని సంతోష్‌నగర్ కాలనీలో గ్రంథాలయము ద్వారా భవనము నిర్మించనందులకు, వారు స్థలము ఉచితముగా ఇచ్చినప్పటికి యింతవరకు భవనము నిర్మించనందులకు నిరసన తెల్పుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

కార్వాన్ నియోజక వర్గములోని గోలానకాలో సీతారామబాగ్‌లోవున్న ఉన్నత పాటశాల భవనమును విద్యా సంస్థ (డి.ఇ.ఒ) వారు అక్విజేషన్ చేసుకొని పాటశాల భవనమును కొత్తగా కట్టనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

రామాయంపేటలోని ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలకు భవన వసతి లేనందున తహసిల్ భవనమును కాలేజికి ఇచ్చి అందులోని ఎమ్ ఆర్ ఒ ఆఫీసును ఎమ్ . ఒ ఆఫీసు లోనికి మార్చిన కళాశాలకు భవనము నమకూర్చమని ఎన్నిసార్లు విజ్ఞప్తి చేసినను ఇంత వరకు చర్య గైకొనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

రాష్ట్రములోని ఖాలీగా యున్న ఉపాధ్యాయ పోస్టులను భర్తీ (నియమించ) చేయనందులకు నిరసన తెల్పుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

కార్వాన్ నియోజక వర్గములోని పాత పోలీసు స్టేషను జసిఫ్‌నగర్ గాంధీ స్టాచ్ వద్ద నున్నది. చాచానెహారు లైబ్రెరీ కొరకు విజ్ఞప్తి పెట్టుకుంటే ఇంతవరకు లైబ్రరీ వారికి ఇవ్వనందుకు నిరసన తెల్పుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

చంద్రాయణ గుట్ట నియోజక వర్గములోని అలిజాబాద్ జూనియర్ కాలేజికు డిగ్రీ కాలేజికు యింతవరకు పెంచనందులకు నిరసన తెల్పుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

కార్వాన్ నియోజక వర్గములోని కుల్సుంపురా హైస్కూలును జూనియర్ కాలేజిగా యింతవరకు పెంచనందులకు నిరసన తెల్పుతున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

హైదరాబాదులోని ప్రభుత్వ పాఠశాలకు ప్రభుత్వ స్వంత భవనములు యింత వరకు కల్పించనందులకు నిరసన తెల్పుతున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

కార్వాన్ నియోజకవర్గములోని ప్రభుత్వ స్థలాలను విద్యాశాఖ వారికి ఉచితముగా స్థానికులు ఇచ్చినప్పటికి గూడ ప్రభుత్వ భవనములను యింతవరకు కట్టనందులకు నిరసన తెల్పుతున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

కృష్ణా జిల్లా ఘంటసాల మరడలత నుప్పునూరులోని బాలికల సెకండరీ స్కూలులో మంచి నీటి కొరతను తీర్చనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

సెకండరీ పాఠశాలలో 1:50 మంది ఉపాధ్యాయుల విద్యార్థుల నిష్పత్తి 1:40 నిర్వహించడానికి గాను అవసరమైన ఉపాధ్యాయులను నియమించుటకు అవసరమైన గ్రాంటును మంజూరు చేయడంలో విఫలమైనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

ప్రాథమిక విద్య నకు క్రమ నిర్వహణకు టీచరు : విద్యార్థుల నిష్పత్తి 1 :40 [illegible] ఉపాధ్యాయులను నియమించి ప్రాథమిక విద్యా నిర్వహణము, సాధారణ [illegible] విఫలమైనందులకు, నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

Inadequate allotment of contengencies.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

For not considering the Telugu Pandits, who are working as special teachers, for regularisation of services.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

ఎలిమెంటరీ పాటశాలలకు, హైస్కూళ్లకు భవనములు పర్మించరు, సైన్సు పరికరములు సమకూర్చనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

ఎలిమెంటరీ హైస్కూళ్ళు, కాలేజీలలో ఖాళీగాయున్న ఉపాధ్యాయుల పోస్టులు భర్తీ చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

పాటశాలలో పని చేస్తున్న స్పెషల్ టీచర్ల చర్యలను క్రమబద్ధీకరించి, వారికి వేతన స్కేలులను అమలు పర్చనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ డిగ్రీజూనియర్ కళాశాలల అధ్యాపకుల నియామకం గురించి, కాలేజీ సర్వీస్ కమిషన్ పరీక్షలు నిర్వహించి చాలా కాలం గడిచిపోయినప్పటికి, కళాశాల లోనున్న ఖాళీలను యింతవరకూ నింపనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

ప్రభుత్వ కళాశాల (డిగ్రీ) అధ్యాపకుల పధ్య ఉన్న వేతన వ్యత్యాసాలను తొలగించి చర్యలు తీసుకోనందును నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

సవరించిన యు జి సి వేతనాల ఉత్తర్వులు యిస్తూ, ప్రభుత్వ కళాశాల అధ్యాపకులకు ఇతర ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్తులకు 1986 సవరించిన లక్ష్మ వేతన సంఘ స్కేళ్ళను అమలు పరచిన పద్ధతి భిన్నంగా ఉన్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by **Rs. 100/-.**

ప్రభుత్వ కళాశాల అధ్యాపకులను, స్వంతజిల్లాలో పనిచేయడానికి, వీలు కల్పించని జి. ఓ. 309, సి ఉపసంహరించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by **Rs. 100/-.**

ఉపాధ్యాయులకు అన్వయింపచేసిన 370 జి. ఓ. ను ఉపసంహరించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by **Rs. 100/-.**

విద్యార్థుల స్కాలర్ షిప్పులు సకాలములో విడుదల చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by **Rs. 100/-.**

విద్యార్థులకు స్కాలర్ షిప్పులు పెంచనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by **Rs. 100/-.**

విద్యా సంస్థలలో ఖాళీలున్న ఉద్యోగాలను భర్తీ చేయనందులకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by **Rs. 100/-.**

అధ్యాపకులకు, అధ్యాపకేతర సిబ్బందికి చెల్లించ వలసిన వేతన బకాయీలను చెల్లించుటలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by **Rs. 100/-.**

గ్రాంట్సు పొందుటకు అర్హతగల విద్యాసంస్థలకు గ్రాంట్సు విడుదల చేయుటలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by **Rs. 100/-.**

గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లిలో సహకార నూలు మిల్లు కార్మికులకు నిరంతరం పని జూపకుండా మధ్య మధ్య మిల్లు ఆపివేస్తున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by **Rs. 100/-.**

మదిగొండ మండలములోని బాణాపురం గ్రామములోని ఉన్నత పాఠశాలకు ఇప్పటికి 4 సం. ల నుండి హైస్కూలు నడుస్తున్నప్పటికి కావలసిన ఉపాధ్యాయులను మంజూర్చనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education Sports, Art and Culture by **Rs. 100/-**

ఐదు సంవత్సరములు, సంవత్సరం, ఒకటికి రూ. 300/—చొప్పున 5 సం. లు పూర్తిగా డిపాజిట్టుకట్టిన హైస్కూళ్లకు టీచర్లకు ఇవ్వటం లేదు ఉదాహరణకు బాణాపురం హైస్కూలుకు 5 సం. పూర్తిగా చేసినారు డిపాజిట్టు టీచర్లకు ఇవ్వ నందున విరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

వరంగల్లు జిల్లా జనగామలో ప్రభుత్వ జూనియరు కాలేజి బిల్డింగు నిర్మాణానికి ప్రభుత్వము డబ్బు కేటాయించవందుకు విరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

వరంగల్లు జిల్లా జనగామ పట్టణములో విద్యార్థుల మరియు ప్రజల ఆందోళనను గుర్తించి, బాలికల జూనియరు కాలేజికి ప్రభుత్వము సొంతను చేయక పోవడానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

చిగురుమామిడి కొపిదలలో జూనియర్ కాలేజీలు హుస్నాబాద్ బెజ్జలకి మండలాలలో కాలేజీలు, బొమ్మనపల్లి, ఇందుర్తి గ్రామాలలో కో ఆపరేటివ్ జూనియర్ కాలేజీలు యివ్వలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

జనరల్ ఎడ్యుకేషన్‌లో టీచర్స్ కొరత తీర్చలేనందుకు అదేవిధంగా స్పెషల్ టీచర్స్‌కు ప్రమోషన్ అందరికి యివ్వనందుకు డివిజన్ బెంచ్‌కు పోతూ ఉపాధ్యాయుల పై కక్ష సాధింపు, వేదింపు చర్యలు అవినీతి అక్రమాలు ఆపనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

Failure of the Government in not opening the Degree College at Banganapalli of Kurnool District.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

కార్వాన్ నియోజక వర్గములోని భారత అభ్యుదయ హైస్కూల్ ప్రైవేటు దానికి గత 11 సంవత్సరములనుండి గ్రాంట్ —ఇన్—యిడ్ 11 సెక్షన్లకు యింతవరకు గ్రాంట్సు ఇవ్వనందులకు నిరసనగా తెల్పుతున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 975,51,06,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-.

For not starting a Junior College at Yerraguntla (Cuddapah District) even though it is Mandal Head Quarters.

DEMAND No. XIX—TECHNICAL EDUCATION—Rs. 37,49,11,000/-.

To reduce the allotment of Rs. 37,49,11,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

కార్వాన్ నియోజక వర్గ లోని జేబాభాగ్ పాలేమును ప్రభుత్వ భూ ఆక్రమణ ముండి స్వాధీనపరుచుకొని పాలిటెక్నిక్ కాలేజీను ప్రారంభించనందుకు నిరసన తెల్పుతున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 37,49,11,000 for Technical Education by Rs. 100/-.

ప్రైవేటు, ఐ.టి.ఐ పాలిటెక్నిక్ విద్యాలయాలలో ట్యూషన్ ఫీజు పెంపుదలకు ప్రభుత్వం అంగీకరించినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,49,11,000 for Technical Education by Rs. 100/-.

పాలిటెక్నిక్ విద్యార్థులలోని బి. సి విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్‌లను పెరిగిన ధరల కనుగుణంగా పెంచడంలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 37,49,11,000 for Technical Education by Rs. 100/-

ఐ. టీ. ఐ చదివిన విద్యార్థులందరికి నౌకరిలో ప్రపంచిస్తే చేయుటకు అవకాశము కల్పించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,49,11,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లా, ఘంటసాల మండలం శ్రీకాకుళం గ్రామస్థుడు శ్రీ సోలస సుబ్బారావు కుమారుడు పోతవ శివాజి చిజనుబాబులో 1984-88 మధ్యకాలంలో పాలిటెక్నికల్ కోర్సు చదువుతూ (రాత్రి పాలిటెక్నికల్ కాలేజీలో) స్కాలర్ షిప్‌లకు అనేక విజ్ఞప్తులు చేసుకొన్నప్పటికి కొంత కాలం స్కాలర్ షిప్‌లు ఇచ్చి మరి కొంతకాలం ఇవ్వ నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,49,11,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

Neglecting Kolleru for establishment of Technical institute.

To reduce the allotment of Rs. 37,49,11,000/- for Technical Education by Rs. 100/-

భద్రాచలం యండుగల గురుకుల పాలిటెక్నిక్‌లో వెరే జిల్లాల 29 మందిని పర్మి [illegible] ముగ్గురుమిత్రుల్ని చెందిన 17 మందిని సత్యనారాయణ చేయనందుకు

DEMAND No. II—GOVERNOR AND COUNCIL OF MINISTERS

Rs. 1,98,69,000/-

To reduce the allotment of Rs. 1,98,69,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100/-

బడ్జెటు రహస్యం లీకు అయినదనె నెపంతో ఆసమావేశంలో లేని మంత్రులతో సహా 31 మంది మంత్రులను తొలగించినందులకు విరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1,98,69,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100/-

చీఫ్ విప్స్‌ల విప్స్‌ల, టెలిఫోన్ బిల్లులు, కారు ఖర్చులు మితి మీరి పెరుగుతున్న దానిని కంట్రోల్ చేయలేనందుకు.

DEMAND No. XI—SECRETARIAT AND OTHER MISCELLANEOUS ADMINISTRATIVE SERVICES —Rs. 38,23,000/-

To reduce the allotment of Rs. 31,38,23,000/- for Secretariat and other miscellaneous Administration Services by Rs. 100/-.

సచివాలయంలో నెలల తరబడి ప్రజల సమస్యలు పరిష్కరించబడకుండా ఉంటున్న దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 31,38,23,000/- for Secretariat and other miscellaneous Administration Services by Rs. 100/-.

Failure of the Government in not filling up about 50,000 vacancies in different categories of posts in State Government Offices.

వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి స్టేటుమెంటు:

వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థుల సమ్మె గురించి

వ్యవసాయ శాఖామాత్యులు (శ్రీ బి. వీరారెడ్డి):— అధ్యక్ష, వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థుల సమ్మె గురించి గౌరవ సభ్యుల్ల సూచనలను దృష్టిలో పెట్టుకొని 17-3-1989వ తేదీన నేను స్టేటుమెంటు చదువుతూ ఉండగా గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు సభాధ్యక్షం చేస్తూ వచ్చి స్టేట్‌మెంటు పూర్తిగా చదువలేదు. కొరవ భాగం ఇప్పుడు మీ అనుమతితో చదువుతాను.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సర్వీసు కమీషను నాలుగు వేరు వేరు కేంద్రాల్లో 7-10-1984 న వ్యవసాయశాఖలోని 137 వ్యవసాయ అధికారుల పదవులకు పోటీ ప్రాతపరీక్షను నిర్వహించడానికై తేదీని నిర్ణయించినప్పటికీ, ప్రొద్యోగస్థుల పరీక్షలను బహిష్కరించారు. నిర్ణయాత్మక నియామకాలను వాయిదా వేయవలసి వచ్చింది. తరువాత ఆందోళన అభివృద్ధిలోను, వ్యవసాయ సిబ్బందిలోను ఎం. ఎల్. ఏ. ల పర్యటనలో నత్తనడక చేసిన కారణంగా 102 వ్యవసాయ అధికారుల పదవుల నియామకాలు తీర్చవలసియుంది. ఈ పదవులలో పనిచేయుచున్న సిబ్బందిని, తాత్కాలికముగా ఉన్న జాబితాలో చేయుటంచేత ఖాళీలు ఏర్పడినవి. ప్రస్తుత ఖాళీల మొత్తం సంఖ్యలు 144కు చేరుకొనియున్నవి.

వ్యవసాయ ఇంజనీరింగు గ్రాడ్యుయేట్లకు సంబంధించినంతవరకు సంబంధిత శాఖలలో వారిని విలీనం చేసుకోవాలన్న డిమాండ్లను కూడ ప్రభుత్వము చురుకుగా పరిశీలిస్తున్నది.

అధ్యక్షా, సమ్మెలో ఉన్న విద్యార్థులతో పలు దఫాలు మాట్లాడినాము. ముఖ్యంగా వారి డిమాండ్లు 3 ఉన్నాయి. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను పరిధినుంచి ఎ.ఒ పోస్టుల నియామకాలు తీసివేయాలి అనేది ఒకటి. దీనికి ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. జి.ఓ. నెం. 148 లో 15-3-1989న ఉత్తర్వులు జారీ అయినాయి. కాపీ-ప్రతిని ప్రీకరుగారికి అందజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్ రాఘవ రెడ్డి:– మాకు ఆ స్టేట్‌మెంటు కాపీలు ఇవ్వరా ?

శ్రీ బి. వీరారెడ్డి:– ఆ స్టేట్‌మెంటు కాపీలు అందించాము.

(ఇంటర్వప్షను)

విద్యార్థులకు ఉద్యోగాలు అతిత్వరలో ఇవ్వాలనేది మరొకటి. అగ్రీకల్చర్ బివిస్సి పాస్ అయిన విద్యార్థులకు 255 ఉద్యోగాలు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. 3 నెలల వ్యవధి లోపల ఈ నియామక కార్యక్రమాలు పూర్తి చేస్తాము.

(ఇంటర్వప్షను)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :– వాయిగు రోజులనుంచి స్టేట్‌మెంట్ సర్క్యులేట్ చేయలేదు – ముందు చేయండి – మంత్రి ఏదన్నా స్టేట్‌మెంట్ చదివేది ఉంటే మా చేతికి ఇచ్చాక చదవమనండి.

మ 12-00

శ్రీ బి. వీరారెడ్డి :– అధ్యక్షా, మీ టేబుల్ మీదకు పంపించాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :– 16వ తేదీనుంచి ఈనాటి వరకు స్టేట్‌మెంట్ తయారు చేయలేరా?

చైర్మన్ :– ఈ స్టేట్‌మెంట్ ఆ రోజు అందరికి సర్క్యులేట్ చేశారు. అది పోస్ట్‌పోన్ అయింది – అల్‌రెడి సర్క్యులేటెడ్ – అపుడు పూర్తిగా చదువ లేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :– ఇవ్వలేదండి – మళ్లీ పెట్టించండి.

చైర్మన్: మంత్రిగారు, పెట్టించండి– ఇప్పుడు పెట్టించండి ఈ రోజు సమావేశం అయ్యేలోగా.

ఎన్. రాఘవరెడ్డి :– సభ్యులకు సర్క్యులేట్ చేయండి.

చైర్మన్ :– 17వ తేదీ సర్క్యులేట్ చేశారు అందరు సభ్యులకు – ఇప్పుడు మళ్లీ అవర్ లోగా పెట్టిస్తాను – మంత్రిగారూ, చదవండి.

[redacted] 17వ తేదీ పెట్టాము – ఆ రోజు వాయిదా పడింది.

[redacted] మంత్రిగారూ, మీరు చదవండి.

శ్రీ బి. వీరారెడ్డి :— వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం ఇంజనీరింగు మొదలైన విషయాలకు సంబంధించి ప్రభుత్వం ఖాళీలలో ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలని అడిగినారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయమై ఒక ఉన్నత స్థాయి కమిటీ వేయడానికి అంగీకరించి నారు. ఈ కమిటిలో వ్యవసాయ శాఖ కార్యదర్శి, నీటిపారుదల శాఖ కార్యదర్శి, వైస్ ఛాన్సలర్, కమీషనర్ ఎగ్రికల్చర్, గౌరవ సభ్యులు ఉమారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు గారు సభ్యులుగా ఉంటారు. వీరు అన్ని విషయాలు సంపూర్ణంగా చర్చించి ప్రభుత్వానికి నివేదిక సమర్పించ గలరు. తగిన చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకొన గలదు. పై విషయాల దృష్ట్యా విద్యార్థులు అందరు సమ్మె విరమించి తరగతులకు వెళ్లాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ :—స్పీకర్‌గారు సభ్యులకు స్టేట్‌మెంట్ సర్క్యులేట్ చేయమని చెపితే — మంత్రి స్పీకర్ ఆదేశాలను లెక్క పెట్టడం లేదు...

చైర్మన్ :—జానీగారూ. మీరు కూర్చోండి.

ప్రకటన

అభ్యర్థన అంకెలలో సవరణ;—

శ్రీమతి వై. సీతాదేవివిద్యాశాఖామంత్రి:— అధ్యక్షా, నాడిమాండ్సులోపేజి నెం 21 ఎమ్ — గ్రంథాలయాలలో చిన్న పొరపాటు పడింది — అది రు. 500 లక్షల ప్రణాళిక క్రింద రు. 100 లక్షలు మొత్తం కేటాయించడం జరిగింది అన్న దాంట్లో రు. 513 లక్షల ప్రణాళిక క్రింద రు. 100 లక్షల మొత్తం కేటాయించడం జరిగిందని చదువు కోవాలని గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను.

వ్యవసాయశాఖామంత్రి స్టేట్‌మెంటు

వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థుల సమ్మెగురించి

డా. యు. వెంకటేశ్వర్లు (బాపట్ల) :— అధ్యక్షా, వ్యవసాయ మంత్రి చదువన దాని మీద ఒక సూచన ..

శ్రీ మహమ్మద్‌జానీ :— ఆ స్టేట్‌మెంట్ సభ ముందు పెట్టాలి...

చైర్మన్:— ఈ సభ అయ్యేలోగా టేబుల్ మీద పెట్టిస్తాను .. ..

శ్రీ మహమ్మద్‌జానీ :— మంత్రులు స్పీకర్ ఆదేశాలు పాటించడం లేదు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— టేబుల్ మీద పెట్టడం, డిస్కషన్ చేయడం ఒకేసారి జరగాలి...

చైర్మన్ :— 17 వ తేదీ ఒకసారి సర్క్యులేట్ చేయడం జరిగింది — మంత్రి స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చారు — అప్పుడు పోస్ట్‌పోన్ అయింది — అప్పుడు పూర్తిగా చదవ నందున ఇప్పుడు చదువుతున్నారు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— ఆ రోజు సర్క్యులేట్ చేసింది ఈ రోజు చదివే అవసరం లేదు — ఆ రోజు అసంపూర్తిగా ఉంది కాబట్టి ముఖ్యమంత్రితో చర్చించి

చెపుతాము అన్నారు. కాబట్టి ఈ రోజు ప్రెష్ స్టేట్‌మెంట్‌తో వస్తున్నారనే అభిప్రాయంతో మేము ఉన్నాం. అదే స్టేట్‌మెంట్ అయితే ఆరోజు పోస్ట్‌పోన్ చేయవలసిన అవసరం ఏమి ఉంది?

చైర్మన్:– అందుచేతే మంత్రికి ఆదేశాలు ఇచ్చాను ఈ–సభ పూర్తి అయ్యేలోగా పెట్టించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:– సర్క్యులేట్ చేయడం, డిస్కషన్ చేయడం ఒకే సారి జరుగుతుందని ఆశిస్తున్నాము.

చైర్మన్:– పెట్టాక క్లారిఫికేషన్స్ అడగండి.

డా. యు. వెంకటేశ్వర్లు:– అధ్యక్షా, వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్‌లో కమిటీ వేశామన్నారు – ఈ విషయాలన్నీ క్షుణ్ణంగా పరిశీలించడానికి. ఆ కమిటీ వేసిన సందర్భంలో వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ – సానుభూతిగా పరిశీలించి నందుకు .....

(ఇంటరప్షను)

చైర్మన్:– డిస్కషన్ ఆన్ డిమాండ్స్...

శ్రీ మహమ్మద్‌జానీ :– స్టేట్‌మెంట్ సర్క్యులేట్ చేయకుండా మంత్రి చదవడం...

చైర్మన్:– జానీగారు, గతంలో ఎన్నో సందర్భాలు ఉన్నాయి – ఈ సభలో మంత్రి చదవిన తరువాత వన్ అవర్ తరువాత సభలో పెట్టించిన సందర్భాలు కూడ ఉన్నాయి. కాబట్టి ఈ రోజు సభలో పెట్టిస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్‌జానీ :– స్పీకర్ ఆదేశాలు ఉన్నాయి ఈ సభలో పెట్టమని - అవి పాటించకపోతే ఎలా?

చైర్మన్:– నేను పెట్టిస్తున్నాను.

చైర్మన్:– రామచంద్రారెడ్డిగారు, మీరు డిమాండ్సు మీద మాట్లాడండి

1989–90 వ సంవత్సరమునకు బడ్జెటు

గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన:

అభ్యర్థన నెం. XLI — పరిశ్రమలు

అభ్యర్థన నెం. XLII — గనులు మరియు భూవిజ్ఞానములు

అభ్యర్థన నెం. XL — గ్రామీణ మరియు లఘు పరిశ్రమలు

అభ్యర్థన నెం. XXIII — కార్మిక మరియు ఉపాధి కల్పన

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఉదయమే స్పీకర్‌గారు అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నప్పుడు వారి దృష్టికి ఒక విషయం తీసుకువచ్చాను. ఇండస్ట్రీస్ పోర్ట్‌ఫోలియో ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉంది. ఇతర మంత్రులకు అథరైజేషన్ ఇచ్చింది ప్రశ్నలకు జవాబులు చెప్పేంత వరకు మాత్రమే — దానికి స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ మంత్రి రిప్రజెంట్ చేస్తున్నారు. ఇది చాలా ముఖ్యమైన డిమాండు — నిరుద్యోగ సమస్య గానీ, ఇండస్ట్రీస్ గానీ రోజూ కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద మనం పెట్టే నేరాలు గానీ - రెండు ఇండస్ట్రియల్ కార్పోరేషన్స్ మీద రిపోర్ట్స్ ఇచ్చారు, అవి కూడా ప్రస్తావనకు వస్తాయి. కనుక వాటన్నింటికి సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం ఉంటుంది కాబట్టి — ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ డిమాండు మీద చర్చ జరుగుతున్నప్పుడు సభలో ఉంటే బాగుంటుంది — వారు ఉండడం ముఖ్యం — వారు లేకుండా మేము మాట్లాడటం సమంజసం కాదు — దయచేసి వారిని పిలిపిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ సి. ఆనందరావు :— చట్టప్రకారం వారు ఉండాలని లేదు — వేరే మంత్రి వానుకుని రిప్లయి ఇవ్వవచ్చు — రామచంద్రారెడ్డిగారు కూడా చట్టప్రకారం ఉండాలి అని అనడం లేదు — ఉంటే బాగుంటుంది అంటున్నారు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :— దీంట్లో చాలా ముఖ్యమైన విషయాలు చర్చకు రాబోతున్నాయి. నేను అసెంబ్లీలో చాలా రోజులుగా ఉన్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారికి సంబంధించిన పోర్టుఫోలియోలలోని ఇండస్ట్రీస్‌కు సంబంధించి రాఘవరెడ్డిగారి అధ్యక్ష తలో కమిటీ వేశారు — ఆ విషయాలు చర్చకు రాబోతున్నాయి — కనుక వారు ఉండాలని అంటున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎక్కడ ఉన్నా రమ్మనమని ఆనందరావుగారు పిలిపిస్తే బాగుంటుంది. మంచి ముఖ్యమంత్రి ఎవరంటే — చర్చ జరిగేప్పుడు అక్కడసీట్లో కూర్చుని ఉన్న వారు. సంజీవరెడ్డి గారు, 12-10
ఈ బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు, వెంగళరావు గారు ఎప్పుడూ హాల్‌లో కూర్చుని ఉండేవారు. వారు ఎప్పుడు ఒక నిముషం లేకుండా ఉండేవారు కాదు. రోజు ముఖ్యమంత్రిగారి డిమాండ్సు పైన మాట్లాడబోతున్నాము. వారి మీద నేరాలు మోపబోతున్నాము. కత్తి మీకు చేతికి యిచ్చి యుద్ధం చేయమంటున్నాము. వెనుకపోటు పొడవడము, మాకు చేత కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారిని యిక్కడకు రమ్మన మనండి. మేము చెప్పేది వినమనండి.

శ్రీ సి. ఆనందరావు:— డిస్‌కషన్ జరుగనివ్వండి. జరిగితే నష్టము ఏమీ లేదు. మేము ఉన్నాము. వారు కూడా ఉంటే బాగుంటుంది. వారు ఎప్పే మంచిదే. అది వేరే సంగతి ... ...

శ్రీ డి. కె. నమరసింహారెడ్డి:— ఇంతకు ముందు ఎన్నో పర్యాయములు ఈ సభలో ఈ ప్రభుత్వము రాక ముందు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము అధికారములో ఉన్నప్పుడు ఎప్పుడైనా సమస్య వచ్చినప్పుడు ప్రతిపక్షనాయకులు ముఖ్యమంత్రిగారు ఉండాలి అని పట్టుబడితే తక్షణమే ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చి సభలో కూర్చునేది. మైముకు వీళ్ళె ంతవరకు డిమాండ్సు మీద ఆన్సరు యివ్వడం అడిగినటువంటి క్లారిఫికేషన్సుకు

సమాధానాలు వారు చెప్పడం ఆనవాయితీ. అప్పట్లో రెండు సభలు లెజిస్లేటివ్ ఎసెంబ్లీ, లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలు సైమల్‌టేనియస్‌గా నడుస్తూ ఉండేది. అక్కడ యిక్కడ కూడా ఖచ్చితంగా వీలు చేసుకుని ఉండేది. ఈసభ యొక్క గౌరవాన్ని కాపాడడం ఆనవాయితీగా ఉండేది. ముఖ్యమంత్రిగారి పోర్టుఫోలియో ప్రభుత్వానికి ఆయువుపట్టు అయిన ఇండస్ట్రీస్ మీద చర్చ వచ్చినప్పుడు వారు ఉంటే బాగుంటుంది. యిక్కడ స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ మినిష్టరు గారు ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు మేజరు ఇండస్ట్రీస్ పోర్టు ఫోలియో నిర్వహించుతున్నారు. యివేమి డైలాగ్సు కాదు, చెప్పడానికి ఎవరి డైలాగులు వారే చెప్పాలి. యింకొకరు చెబితే బాగుండదు. ఇది సభ హుందాతనానికి మంచిది కాదు.

శ్రీ సి. ఆనందరావు :— వారు చట్టపరంగా ఉండాలంటే అది వేరే సంగతి. మేము ఉన్నాము. నోట్ చేసుకోవచ్చు. మంత్రిమండలిలో సభ్యులు కొంతమంది యిక్కడ ఉన్నారు. రిప్లయి చెప్పేటప్పుడు వారు ఉంటే యివి వినడానికి వీలు ఉంటుంది వారు ఉంటే బాగుంటుందనే అభిప్రాయం సభ్యులు తెలియచేస్తున్నారు. వారికి కమ్యూనికేట్ చేయవచ్చును. వారు రావచ్చును. వారు లేనందువలన డిస్కషన్ ఆపవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ బి. జనార్దన్ (చెన్నూరు) :— సభ్యులు మాట్లాడుతూ డైలాగులు చెబుతున్నారు అని అంటున్నారు. మంత్రులు చెప్పేవి డైలాగ్సు ఎట్లాగు అవుతాయి?

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— జనరల్‌గా మినిష్టరు గారు వారి తరపున సమాధానం చెప్పే ఆనవాయితీ ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు నిర్వహిస్తున్న ఇండస్ట్రీస్ చాలా కీలకమైన పోర్టు ఫోలియో. సభలో ప్రతిపక్షనాయకులు చెప్పే విషయాలు విని రాష్ట్రములో పరిశ్రమల అభివృద్ధికి సంబంధించి వారు చెప్పవలసి ఉండగా వారు సభలో లేకపోవడం మంచిపద్ధతి కాదు. యిది మంచి సంప్రదాయం కాదు. శోచనీయం. ముఖ్యమంత్రి గారిని పిలిపించితే బాగుంటుంది. వారికి కమ్యూనికేట్ చేస్తే బాగుంటుంది. వారు నిర్లక్ష్యము చేయడం మంచిది కాదు.

చైర్మన్ :— మీ అభిప్రాయాలను తెలియ చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— కేంద్ర ప్రభుత్వము మీద మీరు విందలు పెడుతున్నారు. ముఖ్యంగా — I am going to level charges against the Government and also against the Chief Minister. అవి వారు చెప్పడం రిగింది. అట్లాంటప్పుడు వారు లేకుండా ఎట్లాగు?

శ్రీ సి. ఆనందరావు:— మీరు ఏ చార్జీ అయినా పెట్టవచ్చు. యిక్కడ ప్రాముకుంటారు. చార్జి పెట్టడానికి ఏమి అడ్డము లేదు.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :—ఉదయమే యిక్కడ చెప్పడం జరిగింది.. ... ... రిపోర్టు ఉంది. ఆ రిపోర్టు ప్రకారం have to level chars

against the Chief Minister directly. We have given even a notice also. అని చెప్పినప్పుడు సభలో ఉండకుండా వెళ్లడం ఏమిటి?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :— ముఖ్యమంత్రిగారు లేరు కనుక సభను ఎడ్జర్న్ చేయండి.

చైర్మన్ :— మీరు చెప్పిన అభిప్రాయాలు వింటున్నాము. ముఖ్యమంత్రి గారికి కమ్యూనికేట్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :—సభను వారు వదలి పెట్టి వెళ్లిపోవడం ఎంత వరకు సాంప్రదాయం?

శ్రీ పి. ఆనందరావు :— మీరు మాట్లాడండి. సీరియస్‌గానే తీసుకుంటాము.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— సభను వదలి పెట్టి బయటకు పోయే రోజ కార్యాలు ఏమిటి? ఇది ఏమైనా సభనా? లేక తమాషానా?

Sri Basheeruddin Babu Khan:—Sir, although the Chief Minister has the portfolio of Major and Medium Industries, particularly during the Session time, I have been given the responsibility to give satisfactory answers to every Member on each question. Therefore, I am in constantly touch with the **Chief Minister and consulting him. I will be able to answer satisfactorily on whatever issues are raised on the Floor of this House.**

చైర్మన్ :— మీ అభిప్రాయాలను లా మినిష్టరు గారు చీఫ్ మినిష్టరు గారికి కమ్యూనికేట్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. ఆనందరావు :—సభ్యులు పట్టుపడితే ఆది సీరియస్‌నెస్ అవుతుందా? అట్లాగు అయితే ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చిచెబుతారా? వస్తారు, పోతారు అని అంటున్నారు. సభ్యులు చెప్పే విషయాన్ని బట్టి సీరియస్‌నెస్ ఉంటుంది. మీరు చెప్పే విషయాలు సీరియస్‌నెస్‌ను బట్టి ముఖ్యమంత్రి గారి సమాధానం సీరియస్‌నెస్ లేకపోతే అడగ వచ్చు. మేము వినవచ్చు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఉండి వినకపోవడం అనేది బాగా లేదు. మేము ఎవరైనా వినవచ్చు, మంత్రులు వినకూడదని ఏమీ లేదు, వినడానికి ఎటువంటి అభ్యంతరాలు లేవు.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :— ఉదయము ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో ఎల్‌క్ట్రానిక్ ఏన్సిల్లరీ యూనిట్స్ గురించి ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు విజయవాడకు, తిరుపతికి వచ్చిపోవడం — వారు తప్పు స్టేట్‌మెంటు ముఖ్యమంత్రి గారు యిస్తున్నప్పుడు రామచంద్రా రెడ్డి గారు ఆ విషయం యిక్కడ లేవనెత్తడం — క్లారిఫికేషను తరువాత ముఖ్యమంత్రి గారి చాంబరులోకి వెళ్లి చెప్పడం జరిగింది. డిమాండ్సు మీద తాను ఈ రోజు మాట్లాడుతున్నానని మీరు కూడా హవుస్‌లో ఉండడము మంచిదని వారు చెప్పడం జరిగింది.

I am going to level certain allegations against the Chief Minister himself.

చైర్మన్:— మీరు మాట్లాడుతూ ఉండండి.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :–మమ్మల్ని మాట్లాడమంటే ఎట్లాగు? ముఖ్యమంత్రి గారు లేరు ..... అసలు యివి మూవ్ చేయడానికి ఆధరైజేషను ఉందా? ఏ రూలు ప్రకారం ఆధరైజేషను ఉంద్దో చెప్పండి .. శ్రకుంరీ గారూ.

చైర్మను:– ఆల్‌రెడీ డిమాండ్సు మూవ్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :—ముఖ్యమంత్రిగారికి సంబంధించిన ఇండస్ట్రీస్ మీద చర్చ వచ్చినప్పుడు వారు బయటకు ఎందుకు పోయారు? యింతకంటే బయట ఏమి రాచకార్యాలు ఉన్నాయి? ఆయన పొలిటికల్ వర్క్సు మీద పోయారా? చెప్పండి. Let us know.

శ్రీ సి. ఆనందరావు:— ప్రభుత్వము తరపుననుంచి మంత్రి ఎవరైనా ఉండి నోట్ చేసుకుని తరువాత ఆ డిమాండుకు సమాధానం యివ్వడం జరుగుతున్నది. 23 మంది మంత్రివర్గ సభ్యులము ఉన్నాము. వారిలో యిప్పుడు ఇక్కడ ఏవరి మధ్దో ఐదుగురమో వున్నాము. ముఖ్యమంత్రి గారు ఎక్కడకు పోయారని మీరు ప్రశ్నలు వేస్తే ఎట్లాగు? అందరూ బుక్కగ ఉండాలని ఉంద్దా? మీ ప్రతిపక్ష సూచనలు ఉండకుండా వెళ్లిపోతూ ఉంటారు? మరి దాని సంగతి ఏమిటి? ఉండాలని ఏవిూ లేదు.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— ముఖ్య మంత్రిగారికి సంబంధించి నటువంటి డిమాండ్సు మీద చర్చ జరుగుతూన్నది. కాబట్టి వారు ఉండాలి. వారు వెళ్లిపోవడం అనేది సాంప్రదాయం కాదు.

చైర్మన్:— డిస్‌కషను స్టార్టు చేయండి. వ్యూస్ తెలియచేస్తారు.

మ 1౧–20 శ్రీ డి. కె. సమరసింహా రెడ్డి :– ఈ సభను నిర్వహిస్తున్న ముఖ్యమంత్రి గారికి సంబంధించిన పోర్ట్ ఫోలియో వచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు లేకపోవడం, ఈ వజ్రోత్సవాలపై వేరే ఇంపార్టెంట్ విషయం మీద గౌరవ శాసన సభ్యులు ముందుగానే ముఖ్య మంత్రి గారికి నోటీసు ఇచ్చినప్పటికి వారు సభకు రాకపోవడం, సభా మర్యాద అనిపించు కోదు. వారు లేకపోడంలో అర్థమేమి? ఈ సభలో ఇంత మంది ప్రజాప్రతినిధులు రాష్ట్ర ప్రజలకు సంబంధించిన విషయాలను చర్చిస్తున్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఎక్కడికి పోయారు? ఇంతకన్నా మించిన రాచకార్యము ఏముంది? ఎక్కడకు పోయారు? ముఖ్యమంత్రిగారి పోర్ట్‌ఫోలియోకు సంబంధించిన విషయాలు చర్చకు వచ్చిన తరుణంలో ముఖ్యమంత్రిగారు వుండకూడదని ఎక్కడా లేదు. It should not be reduced to empty formalities.

శ్రీ సి. ఆనందరావు:– వారు కొత్తగా చేస్తోది ఏవిూ కనిపించలేదు. వారు అనవలసిందే. మేము వినవలసిందే.

[illegible] శ్రీ వి. నర్సింగరావు:—ముఖ్యమంత్రిగారు ఎప్పుడూ హవున్‌లో వుండడం

చూడమనండి ఏ ముఖ్యమంత్రి గారు ఎంత సేపు హవుస్‌లో కూర్చున్నారో తెలుస్తుంది. ఒక్క ఎన్. టి. రామారావు గారే మిగతా ముఖ్యమంత్రుల కంటే ఎక్కువ కాలము హవుస్‌లో కూర్చుంటున్నారని చెబుతున్నాము. రికార్డులో వుంది. చూడమనండి.

Sri K. Prabhakar Rao:—Don't mis lead the House. They have not gone out of the campus.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ జి. వాగిరెడ్డి :— గతములో కాంగ్రెసు నుండి వచ్చిన ముఖ్యమంత్రి గారు సమాధానము చెప్పలేక సమాధానము చెప్పడానికి ప్రత్యేకంగా, భాష పరిజ్ఞానము కలిగిన సబ్జెక్టు మీద నాలెడ్జి వున్న వారిని దొడ్డిదారిన తీసుకొని వచ్చి, మంత్రులను చేసి, వారితో సమాధానము చెప్పించే వ్యవస్థ నుండి వచ్చినది మీరు ఎన్. టి. రామారావుగారు ఎక్కువ కాలం కూర్చొని సమాధానము చెబుతూ వుంటే, దానిని అప్రిసియేట్ చేయ వలసింది పోయి ... (ఇంటరప్షన్)

శ్రీ సి. ఆనందరావు :— డిమాండ్సు మీద డిస్కషన్ జరగనీయండి ముందు. కాలయాపనవల్ల ఫలితం లేదు. మీరు చెప్పండి.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :— ఈ హవుస్‌లో 1957 నుండి ఇప్పటి వరకు వుంటున్నటువంటి ఒక్క బొగారెడ్డి గారికి మాత్రమే ఆ విషయంపై చెప్పే హక్కు వుంది. నేను 1962 నుండి వచ్చాను. ఇపుడు మీరు వచ్చి, వెనకటి మంత్రుల చరిత్ర ఏమి తెలుసు? ఈ విధంగా మీరు ఎన్. టి. రామారావు గారిని చెడగొట్టు తున్నారు. మీకు చెప్పే దమ్ములేదు. మాకు చెప్పే దమ్ములుంటే మీరు అడ్డ మొస్తున్నారు. సంజీవరెడ్డిగారు ఇక్కడే ఓల్డ్ హవుస్‌లో కూర్చోని వంద ఫైల్సు సంతకాలు చేస్తూ, ఎప్పుడు కావాలన్నా మినిట్‌లో హవుస్‌లో అవేలబుల్‌గా వుండేవారు. ఉదయమే నేను చెప్పాను, అలాంటప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినప్పటికీ లేకుండా ఎక్కడకుపోయారు? మీకు సమాధానమివ్వడానికి దమ్ములు లేవు. మమ్మల్ని కూడా అడగనీయకుండా చేస్తున్నారు.

శ్రీ సి. ఆనందరావు :— రామచంద్రారెడ్డి గారు మాట్లాడడం సమంజసంగా లేదు. రిలెవెన్సీ లేదు. కౌన్సిల్ ఆఫ్ మినిస్టర్స్ అంటే ఎవరు? వారికి ఏమి అధికారం వుంది? అనేది మీకు తెలియనిది కాదు. దూషించుతూ అంటున్నారు. మాట్లాడే పద్ధతి సరియైనది కాదు. ఏదో అనాలి కాబట్టి అంటున్నారు.

శ్రీ పి. రామచంద్రా రెడ్డి:— మా వంతు మేము సెరవేర్చాము. తరువాతది మీ బుద్ధి జ్ఞానానికి వదలి వేశాము.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు (దుగ్గిరాల) :— ముఖ్యమంత్రిగాని, మంత్రులుగాని ముఖ్య మంత్రిగారి డిమాండు వచ్చినప్పుడు, వారు సీటులో వుండి కూడా మాటిమాటికి రాకుండా, యింకొకరికి పవర్ డెలిగేట్ చేయడం ఈ హవుస్‌లో ఎపుడూ జరుగలేదు. ఇరిగేషన్, ఇండస్ట్రీస్ ఇవి వయిటల్ డిమాండ్స్. పోర్ట్ పోలియోమా ఇష్టమొచ్చినట్లు మరొకరికి డెలిగేట్ చేయడానికి వీలు లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు డెలిగేట్ చేయాలనుకున్నప్పుడు, వారు

గవర్నరుగారికి ఇంటిమేట్ చేసి, వారి అనుమతి పొందాలి. అప్పుడే డెలిగేట్ చేయడానికి వీలు వుంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగార్లు ఎప్పుడు కూడా తన సబ్జెక్టు వచ్చినప్పుడు సభలో లేకుండా, సభను తప్పుదారిని పట్టిస్తున్నారు.

(శ్రీ జి. మల్లేష్ (ఆసిఫాబాద్):— ఈ డిమాండు మీద గత శాసన సభ సమావేశాలలో చర్చకు రాలేదు. అనేక పరిశ్రమలు మూతబడి వున్నాయి. నిరుద్యోగులై కార్మికులు అనేక బాధలు పడుతున్నారు. కనుక ముఖ్యమైన సమస్యలు చాలా వున్నాయి. అడ్డగడానికి. పెద్ద సమస్యలున్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు వుండవలసిన అవసరం ఎంతయినా వుంది. ముఖ్యమంత్రి గారు సిటీలో వుండి, విశ్వామిత్ర షూటింగ్‌కు పోవడం—శాసన సభ అంటే లెక్క లేదా?

(శ్రీ సి. ఆనందరావు:— ఎవరు మాట్లాడినా కొత్తది ఏమీ లేదు. ఇపుడు గంట వేస్టు అయింది. వారు ఏ డిమాండు మీద ఏ ఇష్యూ మీద మాట్లాడుతారో మాట్లాడ మనండి. సమాధానము ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా వున్నారు.

(శ్రీ ఎం. రామకృష్ణారావు :— గత సంవత్సరము కూడా ఈ సబ్జెక్టు వచ్చినప్పుడు చర్చ జరుగకుండా గిలెటిన్ చేయడం జరిగింది. ఇపుడు చర్చకు వచ్చింది. చర్చకు సమాధానము లఘుపరిశ్రమల మంత్రిగారు ఇస్తారా, లేక ముఖ్యమంత్రిగారు ఇస్తారా అనేది కాకుండా, ఆనందరావు గారిని బాధ్యత తీసుకోమనండి. సబ్జెక్టు మీద చర్చ జరిగేటప్పుడు సభ్యుల అభిప్రాయాలను నోట్ చేసుకోమనండి. సమాధానము మాత్రం వాటికి ముఖ్యమంత్రి గారే ఇవ్వాలి. ఇది ముఖ్యమైన సబ్జెక్టు. ఇపుడు చర్చించ మనండి.

(ఇంటర్‌ప్షన్)

(శ్రీ డి. కె. నమరసింహారెడ్డి:— మీరు పాయింట్స్ నోట్ చేసుకోండి, ముఖ్య మంత్రిగారు తరువాత జవాబిస్తారని అంటున్నారు. నిన్న మేథర్ ఇన్‌రిగేషన్ మీద రెయిజ్ చేసిన పాయింట్స్ మీద జవాబు వుందా? Everything went in to the din. Is it the way how to run the House? న్యాయ శాఖ మాత్యులు న్యాయ శాఖ మాత్యులుగానే వుండాల్సి గాని, అన్యాయ శాఖ మాత్యులుగా వుండవద్దని కోరుతున్నాను. అన్నీ మంచి సాంప్రదాయాలుగా వుండవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మ 12-30 (శ్రీ కె. బాపిరాజు (కైకలూరు) :— పెద్దలు రామకృష్ణారావుగారు చెప్పారు. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు ఉండవలసిన అవసరం లేదు. సమాధానం చెప్పేవాడైనా ముఖ్యమంత్రి గారు ఉండాలి అని దాని మీద రూలింగు ఇవ్వమని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ సి. ఆనందరావు :— మీరు చెప్పింది మేము నోట్ చేసుకుంటాము. సమాధానము చెబుతాము.

చైర్మన్ :— మీ సమస్యలను ముఖ్యమంత్రి గారికి తెలియ

నివేదిక సమర్పణ.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :— హవుసులో ఎక్కువగా ఉండే వారినే మంచి ముఖ్యమంత్రి అంటారు, హవుసులో ఎక్కువగా ఉండని వారిని మంచి ముఖ్యమంత్రి అని అనరు. ఈ అబ్జర్వేషనుతో నేను మొదలు పెడుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— అధ్యక్షా, హవుసులో చర్చకు అనుమతించారు. ఇటు మంత్రిగారికి తెలుగురాదు. రామచంద్రారెడ్డిగారు తెలుగులో మాట్లాడితే మంత్రిగారికి అర్థము కాదు. మంత్రిగారి కొరకు వీరు ఇంగ్లీషులో మాట్లాడితే చాలామంది సభ్యులకు అర్థము కాదు. కాబట్టి దీని కొరకు తెలుగు బాగా వచ్చిన ముఖ్యమంత్రిగారు ఉంటే బాగుంటుంది. జవాబు చెప్పడానికి.

శ్రీ ఎం. రామకృష్ణారావు :— రామచంద్రారెడ్డి గారికి తెలుగులో మాట్లాడడం కూడా బాగా వచ్చు. వచ్చి ఉండి వీరు ఇంగ్లీషులో మాట్లాడడం నాకు అభ్యంతరకరం. వీరికి తెలుగు రాకుంటే అది వేరు. వీరికి వచ్చును.

చైర్మన్ :— సభలో ఏ భాషలోనైనా మాట్లాడడానికి సభ్యునికి హక్కు వుంది. అది రూల్సులో ఉంది. చూసుకోండి.

Shri P. Ramachandra Reddy:—Sir, I want to go on record that "A good Chief Minister is one, who is always present in the House'. With this observation I will start my speech on these subjects, i.e. the Demands on Industries, Small Scale Industries, Mines, Minerals, Labour and Employment. These are very important subjects in modern India. Before discussing the present position, I feel that it is necessary to know as to what all has been done in this country — after independence and before independence. It is all the more necessary, as all these new Ministers who are sitting in the Treasury Benches, are of "After independence generation". Some of us are partly there and partly here. Therefore, Sir, to tell about anything or any institution, especially about industries, their history is necessary.

Sir, when Britishers were ruling this country, everything used to come from outside. If we would have been in the old Assembly House, the fan erected there is of British make. The carpet laid there, is of British make. Today, here, everything is indigenous. The shining lights, the Chairs on which you are ruling, the mikes through which we are speaking and all things which you are now using, are indigenous. "This is the achievement in the last 35 years."

Firstly, the awareness of industries came in India after independence in 1947. Industrial Policy Resolution was passed by the Government of India in 1948, by the then great personality Jawaharlal Nehru, the Architect of Modern India, an International Leader, a man with vision and a man who adopted socialistic planning System, who was responsible today for making these indigenous material available in this country in plenty.

After that, Sir, this 1948 Resolution became an Act in 1951. Then followed by 1956 Act, again, the Industrial Policy — where Pandit Jawaharlal Nehru brought Public Sector and Private Sector conception. He diviated from the Socialistic plan in given circumstances of India. He thought that for the development of this country, the Public Sector and Private Sector,

both must go together Then, a Resolution in the year 1956 was passed, creating Public and Private Sectors.

Then, Sir, in 1980 again a statement on Industrial Policy was given, whereas viable things must be in the public sector and the remaining things must be in private sector.

Today, Sir, can you imagine that our Hon'ble Industries Minister has got in succession a gun which was used by his father Shri Babukhan made in England? Today in this country, to save this country, all Ordinance Factories manufacture our defence requirements, 99% of equipment which we are using is manufactured in this country indigenously. At that time, old guns, old pistols, even knife at home — all were from outside, and we used to import them. So, after 1980, a policy preference is given to Ordinance Factories, and for major things. Steel industries are the back bone for all the industries It is a raw-material for many things.

Coal mines, which were underground — exploited and the mining system was changed. The risk is reduced. All these things i.e., the Legislative steps plus the steps taken practically for the last 35 years brought India today on the Industrial Map of the world. Today, I have quoted an example of the Assembly but in many fields we are on the top of it in progress. One of them is the film industry from which Mr. N. T. Rama Rao has come to this House. Without any perspiration, without going to jail even for one day and without sacrificing brotherhood or blood, on his popularity as the best (Congress-I) recognised him as a good artiste. People loved him and elected him.

If today anyone says that for the last 35 years, no development has taken place, then, I will call him as an "Ignorant" మూర్ఖుడంటారు. తెలివిలేని వాడంటారు.

These are the progress and achievements made in this country, Heavy machinery and so many public sector industries. Forgetting the entire country, in our State there are a number of public sector industries, to which I will come later. This is one part of history of India.

Broadly speaking about Hyderabad, luckily the present Minister's father was also one of the Contributors for the industrial growth in the old Hyderabad State, Shri Babu Khan or Allauddin as is known in this State. Layakat Ali was the Prime Minister; later, unfortunately he joined politics — otherwise he was a good entreprenuer and a man of vision, who started the fertilisers factory in the State, in this country. Allwyn Factory and the Sir Silk factory were started in this State. The D.B.R. Mills was started in this State. Like that there are 18 to 20 industries in the Old Hyderabad State which I have named and there are many spinning mills too. The Hyderabad Deccan Company started the exploration of Singareni Coal mines, long back in 1887. Similarly, the Azam Zahi Mills in Warangal and Gulberga are there—which were the industries started, long ago i.e. 1922. Then the D.B.R. mills in the [illegible] 1920 was started. The Deccan Glass Factory, wherein the glass was

not known in this country (but parts used to), came in this country, I mean in this State in 1927 Like that Sir, so many industries were in the Composite Hyderabad State.

To tell you about Andhra Pradesh, Sir, which was in erstwhile Madras State after independence, my brothers on that side were busy in creating a separate State—on linguistic basis, the State which they wanted of their own Telugu speaking people. They were very busy during the 1st, 2nd and 3rd Five Year Plan periods, to create a separate State. There was nothing wrong. From this side we also extended our hands. Let us be with one language and be as brothers. But you never bothered when you were in Madras State to fight for industries in your region i.e, the Telugu district and regions in those days. All industries were established in Coimbatore, Salem or in Madras, when you were busy among yourselves with your quarrels. Therefore in that area no big industry did come before formation of Andhra Pradesh. Only a few industries were there, i.e, the Deccan Sugars and Abcaries were there in the year 1948 — similarly Bhajrang Jute Mills was there, which is day in and day out figuring in this Assembly, which you are not able to run and maintain, which was established in the year 1941 The Krishna Cements in 1939, K.C.P. in 1936, Andhra Cements in 1939, Andhra Scientific Company in Masulipatnam in 1938 etc., were established. Srirama Sugars was established in 1934. Similarly the last one was the Tungabhadra Industries at Kurnool which was established in the year 1949. These are the only 12 industries in the vast area of Andhra Telugu Speaking people of erstwhile Madras State Thus, I have already narrated as to what were in India before independence, I have narrated as to what were in the Old Hyderabad State and as to what were there in Andhra area.

Now, Sir, I will come to the point as to what progress has been made. We formed Andhra Pradesh in the year 1956—but Andhra was formed in 1953 in Kurnool. When we joined in Andhra Pradesh, the Budget at Kurnool—under the dynamic tiger and Lion—the "Andhra Kesari"—was only Rs. 40 crores .. , whereas the Hyderabad State Budget at that time was Rs 200 crores. When we both joined, Rs. 500 crores were our surplus from Telangana area. You came with a deficit of a Budget of Rs. 40 crores. We joined like brothers. Then, as to what progress was made, let me now say, Sir.

Those are the only industries which I listed, about 18 which were existing in this area—subsequently disappeared for various reasons—i.e., due to out-dated models—out-dated machinery or due to negligence on the part of entrepreneurs, or of the Government—whatever it was—various reasons were there. But today we have given in our own book as to how many major and medium industries are there in this Andhra Pradesh You deduct the old ones from the list I gave and say as to who established all these. You came into power in 1983 and what all industries I quoted I will stop at 1983—then let you know the position.

Upto 1983 there were 45 large and medium industries and 606 small scale in the State, apart from tiny and cottage industries and all those things. Then, from the investment point of view, before you came into, it was about Rs. 816 crores and the number of Small Scale industries were 59,835. As

on today, if 1987 figures are taken, medium and large including all industries, there are about 40,000 only. These are the achievements and progress made till 1983. Then an industrial climate was created. In the phase of first 10 years, it was slow. In the second tenure of 10 years, when industrial climate was created, it has grown rapidly. It should be multiplied. If 10% is the increase during that period it should go upto 100% in the later years.

Unfortunately, after formation of Andhra Pradesh, the then Chief Ministers, people of vision .. .. and calibre. thought of firstly to concentrate on Irrigation and Power, and took up the mighty Nagarjunasagar and Pochampad projects which were outside the Plan. Today, show me one Chief Minister who laid the foundation stone and completed the project ..... except the Great Man, Shri N. Sanjeeva Reddy, using his personal influence at the Government of India.

Today, the present Chief Minister thinks that because of having other party government here, the Centre is not charitable to him. Sir, always, in this federal system, the Chief Minister has to fight with the Centre whether it is the same party Government here or a different party Government there. Instead of pursuading, you always confront with the friendship. "Friendship" will grow by cultivating mutual understandings, by meeting each other, by exchanging each other's views and by appreciating the efforts of each others.

Like a daughter-in-law and mother-in-law, you create a relationship— wherein the harmony between a daughter-in-law and a mother-in-law should be there. Then, the Chief Ministers always fight with Centre. Sir, you were busy in the separate States. We have no projects in the First and Second Five Year Plan periods. The mighty Nagarjunasagar we have forgotten — in Telangana area, the Pochampad project we have forgotten. Shri Morarji Desai was a very stiff Finance Minister, who had come here and all the party leaders met him. Shri N. Sanjeeva Reddy had given a clue to Mr. Sundaraiah to propose when Shri Morarji Desai called on all the M.L.As. for an address in the Legislative Council Hall. Then Mr. Sundaraiah said "Sir, we wanted to withdraw the prohibition because we have no money. We will get about Rs. 200 crores yearly." Then, immediately, reacting, the Finance Minister of India, said "I will give every year Rs. 200 crores but don't lift the prohibition." He was a prohibitionist. Like that, from the money of 'Grow More Food project' and of 'P. L-480 projects' and other sources, we tapped those amounts. Thus the Nagarjunasagar was completed even with the Crest Gates, which were not approved and cleared at that time. Similarly the Pochampad project was completed, and we have been utilising the water. This is the trick to be used as to how to get the amounts but not by giving statements and not by repeatedly pointing out in this House that the Central Government is against. There is a system i.e., the system of Planning Commission The Great Jawaharlal Nehru introduced the Planning System in this country The system is "firstly how much you contribute? then I will give you two times to that amount contributed". If you contribute Rs. 400 crores, they will give you Rs. 800 crores and that is the present Planning System. Who can deprive you? The Planning Commission is independent. There are other opposition parties in West Bengal; Tamilnadu and Kerala, earlier also. They never quarreled and they were never on that line. They want more rights — that is a different issue. Every State wants

more rights. Every state wants more rights and more financial resources. Therefore it is wrong to think that because there are different party Governments, the money was not floating. It is, because, your relationship is strange. You are a Gayyali (shrew) and in day to day life who will? గయ్యాళివాలె తయారు అయితే ఎట్లాగు ? అటువంటి పారితో ఎవరు సంసారం చేస్తారు చెప్పండి.

Create atmosphere of harmony. Create a friendship, discuss the steps and tell your officers to go and see the Centre. They have to get relationship I always says on this floor (I have already said) that "Mr. Chief Minister, you send your Ministers to see the Central Ministers."

I respectfully submit to you Sir, that you may be a Member of Legislative Assembly for a lesser duration than myself ..... but you are a very senior and sober Member of the Legislative Assembly. I am telling you, about the interviews to visitors in the Central Government hats off even today it is very systematic! Sometimes we will send our visiting card. When they call for us, if we are not present there, they will search for us and call for and wait. If you give a phone call to fix an engagement, they will telephone and reply you back and give you the fixed time. And Sir, by that time, the peon will be searching for you with your visiting card. Even today this system is there. A Parliament Member feels very happy to take an appointment within minutes. But, Sir, if you compare with Andhra Pradesh where is our leader of the House? Is he available to you by sitting in the Treasury Benches side immediately? No. He is not available to us. And that is our grievance. I hope, we presume that he is not available to anybody else. Is he doing a service to the State? (Let him) Go to Delhi and pursue the issues. When the APIDC was celebrating the Silver Jubilee Celebrations, Mr. N. T. Rama Rao, gave an emotional speech for one hour. The reply was from the President of India Mr. R. Venkataraman, who cooly advised him "When I was the Industry Minister in Madras, I used to go to every Secretary and every Minister. I use to trace out the files and get orders on them then and there itself. This is my practical advise to my friend old friend" ..... he said to Mr. N. T. Rama Rao How saintly advise it is! They were good friends it seems, earlier. We are only new friends to them but he (the President of India) advised. Had he (Mr. N. T. Rama Rao) adopted it and practised it? We are luckily in this Andhra Pradesh and I never spoke in favour of any officer, I never mentioned their names here never in my public life. But, we have got team of Officers. They can do wonderful service if you trust them. But you would not trust them. Secondly, You will not allow them to go to Delhi to see their counterparts even. Why do you suspect them? I told this Hon'ble Chief Minister that పాయ్యోనినాడు ఎవ్వడూ ఆపడండి. you allow these people to go and to develop their contacts. They will bring money and they will bring schemes. They will clarify the misunderstandings. you getting without going and pursuing the matter — Primary as we call in dence will create more confusion. Therefore I said to our learned Law Minister that "Taking brief from others and asking more is not an authentic one than reading the files and preparing a brief for himself." He is an experienced Lawyer, Sir. I am a Mufassal Lawyer and he is a High Court Lawyer and he has done in both the places. He knows them. Therefore I said "send your Ministers and let them develop rapport."

12-50 Sir, a busy Lawyer always depends on his junior. A hard working Lawyer with less work is advisable. Therefore, I always prefer to be a lawyer who has not much work so that my file may be read well and argued well. These Ministers if they are ten, I can understand Sir. They cannot do justice because of heavy work There are number of Demands. For eg., for these ten Demands four Ministers are going to reply. Why you are afraid of seeing the Ministers instantly?

If it is not ego and if people do not misunderstand me I say that when I was the A P I D C. Chairman I used to go to every Minister. Even when Congress rule was not in New Delhi, as a Congress A.P.I.D.C. Chairman I used to go to Mr Biju Patnaik who was the Union Industries Minister then. Thanks to him. Because of our frequent visits he cleared the Visakhapatnam Steel Plant. Then only the work started. The Kothagudem Sponge Iron was a heavy industry. We have many in the State. The A.P.I.D.C. was also not having enough money at that time. No entrepreneur was coming forward then. We went frequently to meet the Union Industries Minister then I took Mr. Vengala Rao a Congress Chief Minister to Mr. Biju Patnaik, a Janatha Industries Minister. Within two hours he took the file and got the signature of the Prime Minister. It is a source of raw-material to all the steel industry. Why I am telling you all these is not to criticise you. The valuable experience which we got I am passing on to them. Therefore, I expect Sir. the Hon'ble Chief Minister would have been the best person if he received this advice directly. I spent my entire life on briefing notes and arguing, as a Lawyer. Everybody has got some habits. I suggest to him to give up the old habit. Script is done by one writer, action is done by one person, direction is done by one person and dialogues are written by one writer. You are the Chief Minister for the State. People loved and elected you. People defeated us and we are sitting on this side. We are not in hurry to remove you; provided you serve the purpose of the State. Do not forget that you should serve the purpose. Allow the Ministers to go to New Delhi and get many schemes or allow the Officers Trust the Officers The preceding Chief Ministers who were B.A., LL Bs., used to trust the subordinates. They used to pick up a man who could do things Put a proper man in a proper place. You are not doing what they have done. You would not trust the Officers. So also the Officers do not trust you Search your heart. I am in public life and many people who retired come and meet me. Similar is the case to you also Sir. Many people trust you though you may be in power politics. They say, to do is difficult and not to do is difficult. Therefore, in the morning when the information was being furnished by the Chief Minister I requested him to be available so that I may be courageous enough to tell on his face and I would have been more harsh to him if he were available here. In his absence no purpose is served.

I will go further. Sir, in regard to many Departments you say that the Centre is discriminating. At least in industrial sector, you are generous enough to accept that so many licences are given to you. You never alleged here that the Central Government is not co-operating with you in this respect. Your total investment till the end of the Third Plan on the financial institutions [illegible] or any other industrial concern is only 4 per cent when you [illegible] India average. We are less than Gujarat, Kerala and

Jammu and Kashmir. Today you are fourth in the country. The total investment on all financial institutions is higher than many other States like West Bengal and Maharastra. We are fourth. How generous the Central Government is! Because these Corporations are autonomous their Managing Directors and Chairmen can go and meet anybody and get things done. In so far as your Projects' clearance is concerned you stand on formalities. Whenever you go to New Delhi for one hour you pass on the papers and you come back.

I will ask one question and with your experience kindly guide us. Day in and day out the Legislators write to the Ministers and the Secretaries. Are you getting without going and pursuing the matter — Pirawy as we call in Telangana? Piravy may be a bad word. But in a different sense. For those who do put honest efforts it is unnecessary. Suppose any querry they ask then and there you can clarify. Matters can be expedited if you go personally. But you go on writing. Out of forty irrigation projects twenty five projects are awaited for want of your reply. Why reply? Take the Ministers. I can tell you Sir that in Orissa all the Projects which you have cleared Sri A. C. Subba Reddy signed the agreement within ten minutes and he came. First they discussed for ten minutes, signed and came back. The Projects came into existence. In correspondence, with a friendly Chief Minister you are not able to get things done. But correspondence is going on with the Karnataka Chief Minister. Give liberty to the Ministers and to the Officers. As the A.P.I.D.C. is autonomous it could give all the licences. But when you go to the implementation part there is a sorry state of affairs. You came in 1983. I intimately know the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation from 1973. We used to participate in a 25-26 ratio. That means if the industry was having Rs. 100 crores A.P.I.D.C. used to spend Rs. 51 crores and Rs. 49 crores was shared by the entrepreneur. But, ultimately, the actual investment for any industry is 11 to 15% the entrepreneur's share Out of that A.P.I.D.C. used to share 26 ratio and 25 ratio by the entrepreneur. The remaining money came from all the financial institutions in the country. Today, your participation is 5% in some cases and 10% in some cases begging the entrepreneur to bring more money. Why your allocation is less? In 1982 when it was Rs. 60 crores, today it must be Rs. 200 crores, because we created the industrial environment demand will be more. The first generation entrepreneurs are coming forward. We have got a formula for them. We will have to help the first generation entrepreneurs. Technocrats are coming to establish their own industries instead of hunting for jobs or instead of going to America and other countries. Your allotment must have gone up.

I served in A.P.I.D.C. as a Director from 1983-84. Then we all went in a delegation to the Chief Minister at least ten times. Mr. P. L. Sanjeeva Reddy, who is now the Secretary to the Chief Minister, was the Managing Director then. Mr. Bezavada Papi Reddy, then Member of Legislative Assembly, was the Chairman of the A.P.I.D.C. We requested the Chief Minister to give one crore rupees so that the Corporation could raise another five crore rupees outside. This is the ratio. If you allot Rs. 100 crores they get some Rs. 300 crores from financial institutions. Money comes like that. Otherwise, you cannot grow the State economically and the unemploy-

ment problem cannot be solved. Whether you are in power or whether I am in power or the Centre people are in power the unemployed boys do not allow you to serve the State. Every unemployed will become a Naxalite. Take the list of Naxalites majority of them are doctors and engineers and they are unemployed. It is a vital matter. Therefore, you allot more funds, give more budget and depend on them. This is a very good investment.

Last time I said that what all that was being given to the weaker sections under various schemes was a failure. Divert this money and start industries with that money, and see that those who fall under that category whether S.Cs., STs., B.Cs. or minority communities are taken in service and put up with industry which grows money. Instead of hunting for jobs they will give a job for those who are not eligible in that category. Then only the real poverty will go. Regional richness will come among other things. This is the only solution to avoid unemployment and to avoid the unemployed becoming extremists also. This advice is a political advice. It is a very responsible advice coming from the Opposition party side. Realise your fuh responsibility to save this State and to save the youth. Unless you industrialise the State you cannot save the youth. Unemployment problem cannot be solved.

The other side of the aspect is you got a large number of licences. In respect of them when implementation question arises, there is a disappointment. You utilised only 50 per cent of the licences which are given. Now, DGTD registration or a licence or letter of intent. These three categories are there. Some need not go to Government of India; some need not go to the State or District Central Units. From 1960 to 1970 out of the nine licences obtained, six lapsed. For this you are not responsible. We are responsible. From 1970 we never bothered about industries. We bothered
ప. 1-00 about power and irrigation because to run an industry power and irrigation are very important inputs. Therefore, that infrastructure we created. 1970-80 is our period. Out of the 51 licences we obtained 18 lapsed. Better performance. Second Class Pass From 1980-81 upto 1983 on our side out of the 52 licences, 26 lapsed. If I share six, you share twelve. Like that, out of 112 licences 50 licences are lapsed. We are aware when your entered, there were surplus power and sufficient water wherever you wanted an industry. The Manjira line is not laid for drinking water for Hyderabad; but to meet the immediate needs of the industries at Patancheru, Secunderabad, Moula Ali etc. it was needed. Then Sri Sanjiva Reddy came there. We, the Legislators said that it was a fertile land and we would not allow projects there. He begged us. In fact, he could have ordered us. The present Chief Minister may order. He is a very big man for all of us. He was the founder of modern Andhra Pradesh. A man with a little education he did wonders. He came personally and requested the peasants: 'I would not allow submergence and I will take water only till the banks submerge and nothing else.' Today what happened? Fifty six villages are submerged. Whether you call Singuru or Manjira he has taken it temporarily. See the urgency. Every week the concerned Minister Mir Ahemed Ali Khan used to visit the Project, and within one year they gave water to the industry because he committed to the Central Government. Take IDPL or BHEL. The late Sanjivaiah was a silent and short person. We cannot forget him. He became the Industries Minister.

H.M.T. is his contribution. As a Chief Minister he started and completed the IDPL. Regarding BHEL there was a Unit shifted to Trichy. He went as a A.I.C.C. President and later he became the Union Industries Minister. He cleared the BHEL Unit half to us and half to them. Like that in the Visakhapatnam Steel Plant the preliminary work was started there. The Oil refineries and the B.H.P.V. at Visakhapatnam were started when he was the A.I.C.C. President. These are the contributions of late Sanjivaiah. All these projects required water. Even today the Visakhapatnam Steel Plant faces the problem of water Even though you have committed to supply the water you have not solved the problem so far. Around Hyderabad city we have solved the water problem with Manjira water. This is the infrastructure available. But when you came into power all these were available. Water to industry was available. Power was surplus. 1200 M.W. was the consumption. 2400 M.W. was the capacity. We sold to Tamil Nadu, Maharastra and Karnataka for four to five years. In a good infrastructural atmosphere you came into power You must improve it. You always say expenditure-wise Rupee-wise. Rupee-wise you cannot calculate for two reasons. Number one reason is in a grown industrial climate much more money is required. If in this year you spend Rs. 10 crores, next year your capacity and your efficiency will grow. Your experience will push you to spend Rs. 20 crores. Similarly money value has gone down. When I came to this House for the first time the Rupee value was 86 Paise and during my second term it was 56 Paise. Today the Rupee value is 14 Paise. When you give figures in the budget books or speeches you always mention as this crore and that lakh. Do not count like that. You show me what you achieved.

Out of the 56 licences allotted, in respect of 26 licences last year and last before year you are responsible for it. What is the fun of obtaining licences depriving others when you do not start? Similarly you created Apex Technical Consultancy for new people. I do not think many entrepreneurs know this. It is very good idea. Free consultancy free advice. But is it in practice? Who are aware of it and who are coming and seeking the advice from your Apex? Give publicity in the name of Apex. You will be surprised to know that 'The Hindu' takes out two issues every year viz one on Agriculture and the other on Industry. All States have given articles under this column about their facilities available and about the investments they made. I searched Andhra Pradesh's name very eagerly. Bypassing some page I found one page with this photo and with this manifesto. Except one sentence in this there is no mention of any industry.

"Two Rupees per Kg. of Rice, Dhoti, Sari తప్ప ఏమీ లేదు. మినతా పో న్ నేను చదువుతున్నాను.

Industries: Large and medium industries started during the past five and a half years. 216 small-scale industrial units started. 43,640 District Industrial Centres set up to promote industries in rural areas.

I am a Congressman. But thanks to Sri George Fernandes of the erstwhile Janatha Government, it was his brain responsible for starting the District Industrial Centres. Taking his theory elaborated it was our Government, hen Chairman and Managing Director of the A.P.I.D.C's. imagination decided

that all must be in one building. To start an industry Infrastructure Corporation is necessary to allot land. Electricity Board has to supply power. Financial institutions are necessary. Boilers Department and Inspector of Factories are necessary. All these, we wanted in that ten floor building. Then in Hyderabad there was a restriction on the buildings above the height of Charminar The height of any building should not be above Charminar. That was the late Nizam's Farmana. Inspite of that we got that managed with the then Municipal Commissioner and Special Officer, Sri Jagaur Johnson and we constructed that building with ten floors out of our profits, but not out of Government money We paid money to the Municipal Corporation of Hyderabad at the rate of one thousand Rupees per Sq. Yard. Thus we established floor-wise The first floor was occupied by the A.P.I.D.C. Then Small-Scale Industries Development Corporation and next Industrial Infrastructure Corporation and like that. Further floors were constructed subsequently. What are the Offices in it? In which way the Insurance Company is connected with it? In what way the Marketing Federation is concerned with? Many floors in the building are not used now for the purpose for which the building is constructed. Boilers' man is there. Factories' Inspector is there. IDBI branch is there. You have spoiled the purpose for which one industrial centre is created using your whims and fancies. I take very serious objection to it. This shows that in India, Andhra Pradesh is not in the industrial picture. This reflects on seven crores of people ఆంధ్రుల అభిమానం దెబ్బతిన్నది. On which slogan you came into power. I feel it ashamed Sir, because my contribution to the industrial development is also there. I am happy that Sri Karanam Ramachandra Rao is appointed as my successor for that Corporation. He can say what the A.P.I.D.C. is. Can you show me any other Office where such a systematic, elegant and decorated atmosphere is there or work is done speedily. It is so because, we opted Tata Institute shift system We called here the Tata Officers and we sent our Officers there Wo do not want the Secretariat bureaucrats. Things should be expedited and done. 'Yes' or 'No' must come within twenty four hours.

That is the finest Corporation in our State. We are proud of it. We had appreciated you. But, there is no restriction now. Any floors can be raised in Hyderabad. Put all those officers who are required. With all the enthusiasm we start But, today they are not able to meet the needs.

మ 1-10

District Industries Centres must be started in each district wherever possible. The officers there will meet everyone. Why you delay it; why you neglect it? This advertisement might have costed you a lakh of rupees, I do not know, but Hindu paper is very costly. They have done a mistake. Chief Minister over burdened. Everything he wants to do it. If everything he wants to do it. it is not possible, humanly impossible for anybody. There must be an independent Industries Minister for Industrial Infrastructure, Major Industries, Medium and Small Scale Industries and Cottage and other industries. He must be available to any enterpreneur. He must be available to the labour leaders.

Sir, to make an industrial State, three things are required, as you are well aware. One is the allocation of money; second is the power not this

gaddi electricity and the third is the labour peace Unless these three things are combined, unless these three combination is there, there cannot be labour peace. Labour peace depends on the welfare schemes of the labour. In this Book, large number of sick units are mentioned. Those three things are important. There should be an independent Minister Among this side, nobody is going to be the Minister. Among your side, your party member only is going to be the Minister. He is not going to hide you anything because he is under the supreme commander, right from 1983 onwards.

In my mind an impression has come. There are educated people in this House which was never the case in the history of this Andhra Pradesh. Many are educated Members. 62% are graduates in this House. 22 are doctors and engineers, and Ph.Ds. are also there. Two of the Professors have resigned and joined this House. Incidentally they were in the Committee in which I could come to know. There are well educated people in the age group of 28 years to 35 years with whom you can continue to rule this State as the Congress has done. Have you prepared them for it? Can any member on that side has the courage to go to the Chief Minister and say "let us push this industry" But there is not that relationship There is the relationship of Master and servant and not equality In Congress Government out of 10 Ministers

(Interruption from the Government Chief Whip Sri K. V. Narayana Rao).

I am not criticising, I am protecting your self-respect. I you allow me to say.

(శ్రీ కె. వి. నారాయణరావు (సిరిపూర్) మేమంతా కూడా మీమీద వున్న గౌరవం కొద్ది మాట్లాడలేదు. పరిస్థితులు కంపు చేసుకునే దుర్గంధం పట్టింది.

Sri C. Ananda Rao:—We will protect ourselves.

Sri P. Ramachandra Reddy:—Mr. Narayana Rao, Please. Why I am telling the circumstances is many youngsters have come. There is an age disparity with the Chief Minister with these young friends. In Congress, you know Sir, out of 10, one would be the Chief Minister—or you take 20, 10 State Ministers—atleast 8 are equal to him or above him. Whenever they attended the meeting for ceremonious protocol, he is the Chief Minister; he will sit there; remaining all are equals. With great courage they were telling whether it is wrong or whether it is correct Here, unfortunately, age disparity is there. That is your difficulty.

Chairman:—That is the way you are looking at things but the way they are looking at things . . . . .

Sri P. Ramachandra Reddy:—Even in Congress we were ruined; we came to this side Sir, because of this hypocracy. King cannot do wrong—it is confined only to England. King will do thousand wrongs But, if he won't consult proper people, whether the Prime Minister of India or the Chief Minister in the State or myself in my own constituency, if I won't consult local people they vote me down; I will lose the deposit That is why I am telling.

In Congress culture, I am telling the people sitting here, if the Opposition Member comes, top priority was given to him by avoiding his party work. His work was attended to first—they used to do the telephone. In the morning I went to the Chief Minister. Wrong information was given to him. So, I went to him to pass on the authentic copy. We too, congressmen, very much respect him as a film actor. He is our Chief Minister, we agree. But reciprocity must be there You have issued instructions to the effect that if a legislator comes, the officer should raise and give him respect. While going, he must send him of. Your Chief Minister did not move even. I went nearer to him, he did not rise. The paper which I have given to him, he passed it on to Mr. Sanjeeva Reddy I told him you have no time. I explained it to Mr Sanjeeva Reddy Such things should not happen. Why I am sentimental about that?

In three industrial growth centres, excluding Hyderabad, Tirupathi and Vijayawada, there is no condition. When Warangal comes, there is a condition imposed. Unless applicant goes, no development will take place. In Charlapalli near Hyderabad, that condition is there. This reply is given to me by the Corporation. I pass on that paper to the Chief Minister. My anxiety is we tried for united Andhra Pradesh, to continue united Andhra Pradesh—I repeatedly tell you, development must be similar in all the regions —equal development There should not be any discrimination On any fine morning, again we may quarrel. Day in and day out, there may be Rayalaseema issue, Telangana issue and Andhra issue If we want to keep this State in tact, conditions must be equal, do not discriminate them. Therefore, I am anxious I am not saying anything against him I want to correct him because he is overcrowded Information passed on to him was incorrect. I could have raised here and I could have thrown the challenges. But unfortunately, my age and decency prevents me many times Though I know I have done a very courteous thing, I was hurt, though I know, he respects me personally.

Whereever I have gone, to the stadia, where our ex-Ministers inaugurated, I saw him once or twice. All congress people, there is lot of respect for us. But respect, if you go into the depth, this is the respect which I have got. I was hurt. Any way, these are all small things which happen in life.

Let me tell you and I want to go on record Sir, your style of functioning should be changed in all Departments including industries. I am happy, my views are known to this House, and even some of the then Opposition Members.

I agree, a non-official should be the Head of the Institution I am glad, you have done that at least at the fag end of the term In between you elected one of the good I.A.S. Officers retired. I was happy But after one year you removed him. You made an industrialist the Chairman.

సంగతు తాతంచెపి అప్పజెప్పినట్లు.

Mr. Bhanu Prasad was the A.P.I.D.C Chairman. In my view. I have given him the licence in 1972-74. Till this day he has not implemented his project. He was the biggest defaulter He was the Chairman of

A.P.I.D.C. I am glad, some of the Ex-Ministers, though it is against your declared policy—But I do not want to stand on formalities, you have made them, allow them for the continuous term A reasonable term of any Chairman is three years. Meetings take place only for two or three months. By getting himself acquainted, it takes six months and for the remaining four months, the home sickness. We are sitting here and because tomorrow is Holy, half of the House has left. If there is election, we will concentrate more on it. You can allow them three years. If they commit mistakes, allow them to do. Mistakes will always happen and give them courage, give them the finances. One good thing he has done is he made a non-official as Chairman. But, here again Sir, I never wept if any election is lost. This S.T.C. new office bearer was made an industrialist He happened to be my friend on invitation I went there. In his speech, the Chief Minister said. " కాంగ్రెస్ హయాంలో డబ్బులిచ్చే వారినే, ఉద్యోగాలు లేని వారిని నిలిపేవారిని వారినే చైర్మెన్‌లుగా చేసేవారు, మా హయాంలో అది కుదరదు. " మ 1-20

I swear in the name of God before you. I never took one rupee from anybody in any faculty. Sir, I discharged my duties honestly. I wept. It hurt my feelings. I told the Chairman, I do not want to create a scene, to convey to the Chief Minister that here are people who are honest, who have done their job well. Even the House Committee could not find the mistakes. You must appreciate Day in and day out, attacking us is not good. I asked him to convey it to him. I do not know whether he has conveyed it or not.

These are all the things. Now, apply to yourself. These are all ex-ministers. The word 'rehabilitation' he has used. You have rehabilitated them. I was not an ex-Minister; I was not a defeated man to be rehabilitated I have come with my own merit, with great pursuasion. Mr. Madhava Reddy, the Opposition Leader in Lok Sabha did yomen service to the Small Scale Industries. You may not believe A.P.I.D.C. was not a known Corporation, when I was the Chairman I called the M.D. where it is, I asked. I searched my Annual Reports. Then a small book was there. Mr. Madhava Reddy, as a Chairman has done wonderful work. All greetings came in my name with his designation as Chairman, Small Scale Industrial Development Corporation. I collected and bounded and I personally went and presented to Mr. Madhava Reddy and said it is a compliment from the public for the services you have done. He was senior to me but we were colleagues. Mr. Madhava Reddy cannot turn and say I have not done anything Why I am telling? these were the people and there were some people who have done good work. But day in and day out you attack us.

You came into power on the Manifesto of 1983. I hope Mr. N. T. Rama Rao, the same N. T. Rama Rao except change in dress—it was a white dress in 1983—here about industries, what you have promised—I may be permitted to quote this Manifesto, Second Page:

"RAPID INDUSTRIALISATION IN THE STATE:—Andhra Pradesh State is accorded a step-motherly treatment by the Centre with regard to industrial development".

First thing, this is not a fact. I have narrated all those things to bring out a case that there is no discrimination

"Inspite of having abundant natural resources, the present rulers have turned a Nelson's eye on this State. As a result of the callous attitude of the ruling party, the Vizag Steel Plant which Telugus secured by sacrificing their lives is still in an infant stage. The Mangalagiri tyres factory is yet to take shape even on paper. Though innumerable promises have been made for the industrialisation of the backward regions, nothing has been done so far. They have turned out only to be a lip service. If people oted 'Telugu Desam' to power it would take steps for the speedy execution of all these major projects It would ensure rapid industrialisation of the State. It would fight for the due share of industries and create an environment which would attract investors living in other States as well as abroad. Red-tapism and inefficiency among the public sector undertakings would be eliminated. Taking into account the local conditions and the cost of living, "Telugu Desam" would try to raise the wages of industrial workers "Telugu Desam" would take all the measures for the welfare of the workers who occupy a significant place in the economic development of the country" Then village development, small scale industry is mentioned.

Now, you tell me seven years is not a short period to implement Did you implement the Mangalagiri Tyre Factory? You have also sold away the land Even site is not available today. There were some problems, I dealt with them. Nobody had come forward. I wanted it in the public sector. We appointed Mr. Ahmed, I.A.S. officer We tried our best to start with collaboration with Dunlop, they have gone back, one Kadiam Venkata Reddy, he has also gone back We tried it in the public sector Tyres have become very competitive by that time. Many industries have come up and the Central Government has given licence.

Vizag Steel Plant has got a history. I, as a responsible citizen, say that any agitation should not be looked down here Seven years' is not a small gap Industries have come up Thanks to Mr. Biju Patnaik, a Janatha Minister has cleared every doubt and has cleared everything. Finally the project was cleared by Morarji Bhai—we are not claiming that Indiraji or Jawaharlal Nehru cleared that. But, after that, 1983 onwards, what are the steps you have taken? Recently Central Ministers have visited. That industry is going to commence next year You have not allocated more funds, though finances, funds come from there also. But, you are not able to implement it You have given an impression that inspite of funds, you cannot do it Central subsidy was given 15% in each district except Coastal districts The conception was that they are the prosperous districts—agricultural. Rayalaseema and Telangana, in each, five to ten blocks are given.

In my own constituency, but for Central Subsidy, 150 industries would not have come. We have developed in Visakhapatnam, we tried to develop in Anantapur, Kurnool, Tirupathi, Cuddapah and Vijayawada What about Bharat Heavy Machines? Andhra Pradesh Heavy Machines unit, Thungabhadra Paper, Khammam, Andhra Pradesh Rayons in Warangal, Ravalaseema Paper Mills. We begged that Guptha to come forward and take up. Those were the days when we used to send the cheques by insurance Entrepreneur

need not come to the A.P.I.D.C. I tell you, my friend Mr. Karanam Ramachandra Rao introduced it. There is post-office, there is bank, send the cheque by post, insure it, why enterpreneur should come. Scope of mingling with staff and the scope of corruption can be avoided. We reintroduced it but that was stopped.

In 1985 you spoke of the public sector.

Chairman:—I do not want to disturb you. But, there is time limit.

Sri P. Ramachandra Reddy.—My time can be counted from the starting point. This is a subject Sir, whoever is in power, at some stage heart-searching is necessary. At some stage, you must lay emphasis on that Why I wanted the Chief Minister? I have no glamour. I have never seen the cinemas. As a Chief Minister I requested him to be here. I have no glamour and there is no glamour to me that his presence will make a glamour in this House. I wanted to tell on his face.

You tell me, you are socialistic in your views. Any political party's performance will be scrutinised or appreciated on the promises made and implemented That is called Implementation of Manifesto. In 1983, you described it as a paradise I am not going into it, because general debate is over. Industries you have forgotten in 1985

But, all of a sudden you have become public sector sympathiser. You said here in 1985 Manifesto.

"Ever since the Industrial Policy Resolution of 1956"—Jawaharlal Nehru set up two types of industries—public sector and private sector. "The history of the public sector has largely been one of delays, losses and in several cases, that of gross mismanagement Telugu Desam recognises the necessity of the dominant presence of the public sector in certain critical areas of the economy. The appointment of key personnel will be exclusively on the basis of merit and competence The bartering of these positions of key personnel for political and other extraneous considerations, unconnected with the requirements of the job, will be strongly resisted."

How many chairmen are qualified for that jobs? You have not taken the Engineers sitting here for the last seven years. No Engineer has become the Chairman. All Ex-Ministers are the Chairmen. What is political rehabilitation? If somebody loses election or M.L.A. ship or M.L.C., some chairmanship is given. You attributed this to us. That something is better than from the Cabinet rehabilitation. Is it not full-pledged political rehabilitation to all these Ex-Ministers for whom we have got great regard because they have got some experience. The word 'political appointment' which is attributed to us, did you not practice last month? When you say a word, you must be very cautious. It is going to be quoted by the public in the next general elections. I will go to my constituency and tell including my very very close friend Mr. Karanam Ramachandra Rao all these things, that N. T. Rama Rao rehabilitated him. Though he is a good Minister, he has rehabilitated him. I have to say because you said it.

Therefore, how many sick units you have revived? How many public sector units you have started? Show me one. At least Bicycle Chain Indus-

try? Atleast VISTHALLU Industry atleast papad industry' What do you think of public sector in the Manifesto? People are going to ask you. Industrial Public Sector—what is the position of your Andhra Pradesh Scooters? What is the position of the Nissan, a prestigeous Truck Unit? What is that Republic Forge—Dharma Teja, a scholar but an unfortunate industrialist. But he located that industry. If all of you go, you will appreciate him. All prejudices will go. I went with a prejudice that he is a little socialistic, an American Agent or a Millionaire. But, when I went and saw the Republic Forge, I appreciated it. Those machineries are not available even in Germany. You can do wonders in it. But, that is running in losses.

మ. 1-30 Because R.T.C is your customer, the Allwyn Body making unit is making profits, Refrigerators of Charminar Hyderabad, they were popular. All this we expanded at various times. When it was not doing well, the Chief Minister Sri Vengalarao posted Sri Ajit Singh and continued him there. Similarly, good officers were posted. You are not thinking while posting officers. While posting Sri Rammohan Rao a D.G.P. did you ask him whether he has aptitude in it? I admit he is a scholarly officer. When I was offered a post in APIDC, I said I am a rural man and that I can do village development or community development and I cannot do it. Six months elapsed and in the meanwhile I studied and when it was thrust on me, I went on learning I was a student for one year. Subsequently, we have shown our metal. We always consulted officers. How many public sector industries are sick, Sir? In your speech, Sirsilk is there, D.B.R. Mills, Andhra Pradesh Carbides, Krishi Engines. Krishi Engines was sick in private hands and we took it up in public sector and started it and made profits. We supplied oil engines to Ceylon and Bangla Desh—total monopoly from our State. We made it survive and today you cannot say whether it is in lock-out or strike. It was manufacturing tillers and oil engines required for agriculture and our State is an agricultural State. You won't encourage public sector because malpractices are not possible in public sector. How do you claim that whatever you have promised to the people, you are doing? You have to implement it.

Sir, the Andhra Pradesh Carbides is a very prestigious industry. Lot of mineral is there and Russian Machinery is there. One peasant-oriented Sri Janardhana Rao who was M.L.C was the first man to start it. I used to be the first Chairman for many of the companies in the formative stages. Since he was the first Chairman, I was immensely happy. Unfortunately all agriculturists were Directors and it failed. APIDC is having 51% and they are having 49% of the shares On such occasions, the APIDC would have jumped in and taken the management and run it. He sold away his shares and fortunately or unfortunately one of our Congress Colleagues brother, who has nothing to do with politics purchased it. The Electricity Board disconnected the power. A House Committee was appointed on that. The House Committee is supreme and whatever it says or recommends should be accepted and implemented. Sir, I read the report. It says, "Take up this industry in public sector and run it and improve it." Machinery is very good, it is Russian and lot of material is there. Mines are there—it will change the shape of Kurnool in addition to Rayalaseema Paper Mills." This is the

report given by Sri Raghava Reddy and other Senior Legislators from Opposition. I therefore request that sick units should be revived and it is your duty and you promised to the people All these sick units should be revived Krishi Engines, Andhra Pradesh Carbides, Sarsilk, D.B.R. Mills and Paper Mills and others. It as your duty committed to the people.

Now, the Chief Minister went to America. He has done a very good thing. Good brochures and film was taken. Incidentally my photo also may be there or may not be there. Sir, I had some prejudices A man who left this country for the sake of his pleasure to earn more he won't come back to India to start an industry here. That is my prejudice.

I was offered three times to go to America. But I sent my Managing Director. I said I am a dhotiwala and I can't go. My prejudices are like that. Inspite of all this, when the Chief Minister went, I said yes. He went there and met everybody. What is the investment? If I beg from Abids to Charminar, I can get an investment of Rs. 1 or 2 crores. I can beg and I am a creditable man in public life. If I go and ask and say to start industry, people will give money. These people never invested. The concessions given to ANRICH are comparatively higher than those given to our entrepreneurs, since they pay in dollars and I pay in rupee currency. That is a failure. Therefore, we are of the opinion that similar concessions be extended to the local people. Some of your technocrats can start such industries and incentives should be given to this generation in the field of agriculture and industry. Further investment on them is very bad. On the border of my constituency and in Sri Vithal Reddy's constituency is ANRICH. There is cooperative Venkateswara Co-operative Society.

Sir I will complete Industries within two sentences. But, what about Labour, I want more time on that subject.

Chairman:—You might finish.

Sri P. Ramachandra Reddy:—I have no objection to continue day after tomorrow.

చైర్మన్ :— ఈ సభను సాయంత్రం 4—30 గంటలకు వాయిదా వేయడం అయినది.

(The House then adjourned at 1.38 p.m. till 4.30 p.m.)

సభ తిరిగి సాయంత్రం 4—30 గంటలకు సమావేశమైనది.

(ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

స్వల్పకాలిక చర్చ :

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్ర సిమెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార మిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనార మిల్లు, డి బి ఆర్ మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసివేయుట గురించి

స్వల్పకాలిక చర్చ: ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్. మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసివేయుట గురించి.

Mr. Deputy Speaker.—Now, the short discussion on closure of Andhra Cement Company, Vijayawada, Co-operative Spinning Mills, Chirala, Bajrang Jute Mill, Guntur and D.B.R. Mills, etc. Factories in Andhra Pradesh.

Sri Mohd. Jani to initiate the discussion.

(Interruption)

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ :—అధ్యక్షా.....

శ్రీ పి. వెంకటపతి :—అధ్యక్షా, నోటీసు మొదట నేను ఇచ్చాను. ముందు నేను మాట్లాడాలి.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ :—మేము కూడా నోటీసు ఇచ్చాము. మీరు నన్ను మాట్లాడమని నా పేరుగా పిలిచారు కాబట్టి నేను నిలబడ్డాను, మీరు కూర్చోమంటే కూర్చుంటాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—మొదట మెయిన్ అప్పోజిషన్ నుండి మాట్లాడటం సాంప్రదాయం.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :—నోటీసు ఇచ్చిన వారు ముందుగా మాట్లాడాలి. కాని ప్రతి చర్చకు ప్రధాన అప్పోజిషన్‌కు అవకాశం మొదట ఇవ్వాలని నేను అనుకోవడం లేదు. నిన్న కూడా నేను బాధపడిన ఒక సంఘటన చెబుతాను కట్‌మోషన్ నేను ప్రెస్ చేస్తూ వుండగా మీరు వెళ్లిపోయారు. చాలా ముఖ్యమైన ఐటమ్ గూర్చి ఇచ్చిన కట్‌మోషన్ అది. ఈ అవకాశం తీసుకుని దానికి కూడా నా ప్రొపొజల్ తెలియజేస్తూ మీరు ఇప్పుడు మాట్లాడమంటే మాట్లాడతాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ :—మీరు కూర్చోమంటే కూర్చుంటాను. మీ ఆదేశాల్ని పాటిస్తాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—మొట్టమొదట సీరియల్ నెంబరు ప్రకారం వెంకటపతిగారి పేరు వుంది కనుక ముందు వారిని మాట్లాడనివ్వండి. వెంకటపతిగారూ, మీరు మాట్లాడండి.

సా. 4-40

శ్రీ పి. వెంకటపతి :—అధ్యక్షా, ఈ రోజు రాష్ట్రములో అనేక పరిశ్రమలు మూసివేయబడుతున్నాయి. మనది వ్యవసాయక ప్రధానమైనటువంటి రాష్ట్రము. ఇటువంటి పరిశ్రమలు పెరిగితే నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. పరిశ్రమలు పెరగడానికి బదులు నానాటికి పరిశ్రమలు మూసివేయబడడం కార్మికులను రోడ్ల మీదకు గెంటివేయడం జరుగుతున్నది—గత మూడు నాలుగు సంవత్సరాలుగా—అసలు పెట్టుబడిదారీ విధానం యొక్క సర్వసాధారణ స్వభావం అదే, అయితే యిటీవలి కాలంలో మరింత వేగంగా యీ పరిమాణం పుంజుకుంటున్నది. ఈ ఎనిమిదవ శాసన సభ సమావేశాలలో అనేక సందర్భాలలో వర్‌సిల్క్, ఎ. పి. కార్బయిడ్స్ భజరంగ్ జ్యూట్ మిల్స్‌యిట్లా అనేక పరిశ్రమిక సంస్థల్ను సంబంధించి మనము చాలా యిబ్బందికరమైనటువంటి చర్చలు చేశాము.

స్వల్పకాలిక చర్చ
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.ఆర్ మిల్లు, మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

ఇబ్బందికరమైనటువంటి పరిస్థితిని శాసనసభ ఎదుర్కొన్నది. విసుగు పుట్టిన కార్మిక ప్రతినిధులు బయటా, లోపల ధర్నాలు, సత్యాగ్రహాలు చేసి నిరాహార దీక్షలు చేయవలసిన ఉద్ధృతమైనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడింది, దయనీయమైనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడిందని సభ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈ రోజు ఒక్కొక్కటే మూసివేయబడుతున్నది. ఆంధ్ర సిమెంటు కంపెనీ, విజయవాడ, దాదాపు మూడు నాలుగు మాసాల క్రితం మూసివేయ బడింది. దానితోపాటు తాడేపల్లి వద్ద వున్న సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ విషయం చూడండి. కృష్ణా సిమెంటు వర్క్స్ అని తాడేపల్లి వద్ద వున్న ఫ్యాక్టరీ వారు రెండు రకాల ప్రకటనలు చేశారు. ఒక ప్రక్క—ప్రెస్ నోట్ లేదు—యిచ్చిన ప్రకటనలో— కార్మికులకు అది సర్క్యులేట్ చేశారు—దాని ప్రకారము అయిదు ఏండ్లలో 9 కోట్ల రూపాయల నష్టం వచ్చింది అని-ఇంకొక ప్రక్క సంవత్సరములో మూడు కోట్లు నష్టం వచ్చేటట్లు వుంది, పరిస్థితులు మెరుగు పడడం లేదు, దాని వల్ల కార్మికులను తగ్గించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది అని కొంపరరీగా పని చేసే వారిని బయటకు పంపడానికి, వివిధ డిపార్ట్‌మెంట్స్‌లో పని చేస్తున్న వారిని తాత్కాలిక ప్రయోజనాల కొరకు,—తాత్కాలిక యిబ్బందులను ఆధారం చేసుకొని, కార్మికులకు 40 వేలు 50 వేలు యిస్తామని భ్రమలు పెట్టి వారిని శాశ్వతంగా వుద్యోగం నుండి తొలగించడానికి ఎత్తుగడలను పూనుకున్నారు. ఈ తాడేపల్లి సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ ఆ విధంగా దాదాపు సగం మంది కార్మికులను తొలగించే ప్రయత్నంలో వుంది. ఇక చీరాల నూలు మిల్లు విషయంలో యీ సమావేశములో ఒకసారి చర్చించడం జరిగింది. చీరాల నూలు మిల్లును గత సంవత్సరం మూసివేశారు. ఆ తరువాత తెరచినట్లే తెరిచి మూడు మాసాల అనంతరం మూసి వేశారు. ముడిసరుకు కొరత వుందని లే-ఆఫ్ ప్రకటించి కార్మికులకు జీతాలు యివ్వలేదు, ఆ తరువాత మిల్లుకు నష్టాలు వచ్చాయని మూసివేయవలసి వచ్చిందని చెప్పారు. చీరాలలోని ఆ నూలు మిల్లు ఏ విధంగా నడుస్తున్నది, ఎందుకు నష్టాలు వస్తున్నాయి అని అనేక చర్చలు జరిగినా తోటుగా వెళ్ళ లేదు. ఈ చీరాల నూలు మిల్లుకు 25 సంవత్సరాలలో నాలుగు కోట్ల 5 లక్షల రూపాయలు నష్టం వస్తే, ఒక సంవత్సరం నాలుగు మాసాల కాలములో అక్కడ పని చేస్తున్న యం. డి. యాజమాన్యం, ఒక కోటి 25 లక్షల రూపాయిల నష్టం వచ్చింది. ఈ విధమైనటువంటి తీవ్ర చర్యలకు అక్కడి యం. డి. యొక్క అవినీతి, ఆక్షేపపక్షపాతం, అసమర్థత, తప్పిదం వంటి అనేక ముఖ్యమైన యివంటివి కారణాలు అయివున్నాయి. సమర్థత కలిగిన యం. డి. వేయలేకపోవడం సాధ్యం కాలేదా అని అడుగుతున్నాను. అదే విధంగా సత్తెనపల్లిలో కోఆపరేటివ్ నూలు మిల్లు వుంది. ఈ చీరాల, సత్తెనపల్లి నూలు మిల్లులలో పని చేసుకుని బ్రతికే అనేక మంది కార్మికులు వున్నారు, పిల్లోన్ నుండి వచ్చిన కాందిశీకులు వున్నారు. వారి పరిస్థితి మరీ దయనీయంగా వుంది. బయటకు వెడితే చూడడానికి సాంఘిక సంబంధాలు లేవు. సాంఘిక ఏర్పాట్లు లేవు, చుట్టాలు కాలు లేవు, అందుకని వారి పరిస్థితి మిరింత హీనంగా వుంది. ఇక పోతే గుంటూరులో వున్న భజరంగ్ జ్యూట్ మిల్లు 50 సంవత్సరాలనాడు ప్రారంభించబడింది అంది నుండి వంద యాభై కోట్ల రూపాయల లాభాలు ఎన్నడో సంపాదించుకున్నారు.

స్వల్పకాలిక చర్చ

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా నిమెంటు కంపెనీ, బోరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్. మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

యాజమాన్యం వారు. అటువంటి యిండస్ట్రీ—మూడు వేల మందికి రెగ్యులర్‌గా జీవ నభృతికి కారణభూతమైనటువంటి ఆ ఫ్యాక్టరీ —గత రెండు సంవత్సరాలుగా ఒక్క మూడుమాసాలు మినహా, మూసివేయబడి వుందని తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఏమిటి కారణం? దానికి నష్టాలా? ఏ విధంగా నష్టాలు వస్తున్నాయి? ఈ విషయాలు నిశితంగా పరిశీలన చేస్తే—రెండు మూడు సందర్భాలలో యీసభలో చర్చకువచ్చినప్పుడు, ప్రభుత్వం వారు స్వాధీనం చేసుకుంటామని హామీ యిచ్చారు.స్వాదీనంచేసుకోడానికి కేంద్రముపర్మిషన్ యివ్వకపోతే మరొక రూపములో యాక్టు చేస్తాము, కోఆపరేటివ్ బేసిస్ మీద స్వాధీనం చేసుకుంటాం, కోఆపరేటివ్ సంస్థ ద్వారా కార్మికుల స్వాదీనం చేస్తామని కార్మికులలో ఆశలు కల్పించారు. అది వాస్తవంగా కార్యరూపములోకి రాదని తెలిసినప్పుడు ఎందుకు ఆ విధంగా వారిలో ఆశలు కల్పించారు?ఈ రోజు జూట్ మిల్లు కార్మికులు ఆకలిమరణాలకు గురి అవుతున్నారు. ఆకలి మరణాలు అన్నప్పుడు అధికారములోలో వున్న వారికి ఎంబర్రిగా వుంటుంది. అదికారములో వున్నవారు అంగీకరించరు. కాని ఆ జ్యూట్‌మిల్లువర్కర్సుకు యితర పనులు దొరకక దాదాపు 25 మంది ఆకలితో మరణించిన మాట యధార్థం. మన వారు దయతో చాలా ప్రయత్నాలు చేశారు. లేబరు డిపార్టుమెంటు ఆ యాజమాన్యాన్ని వత్తిడి చేసి వారికి రావలసిన ప్రావిడెంటు ఫండు గాని మరొకటిగాని అవకాశాలువున్నవి అన్నీ యిప్పించడానికి ప్రయత్నం చేశారు. వారు డ్రా చేసుకోడానికి వీలున్న యాభైశాతం డబ్బును వారు డ్రా చేసుకున్నారు.అయితే దాని గురించి ఏమైనా ప్రయత్నం చేయగలుగు తామా అనేదాని మీద వేలాది మంది ఆధారపడి వున్నారు.అటువంటి ఫ్యాక్టరీకి మనం చేయగలిగింది ఏమిటి? అలాగే డి బి ఆర్. గా వి;ఎ పీ కార్బయిడ్స్ గాని, యితరమిల్లులు గానిఅట్లావేయవలసిన వాటి విషయంలో మనం చేయగలిగింది ఏమిటి అనే దానిగురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్దుష్టమైనటు వంటి వైఖరి తీసుకొని—అనేక సంవత్సరాలుగా బాధలు పడుతున్న కార్మిక కుటుంబాలను ఆదుకోడానికి— ఆచరణ యోగ్యమైనటువంటి కార్య క్రమంతో ముందుకు రావాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ :—అధ్యక్ష, రాష్ట్రములో ప్రభుత్వం యొక్క ఉదాసీన వైఖరిని ఆసరాగా తీసుకొని అనుకోండి, లేకపోతే పెట్టుబడిదార్లు ఎంతో ప్రభుత్వము మంత్రులను ఏమి చేస్తుంది అని ప్రభుత్వాన్ని కూడా లెక్క చేయకుండా, రాష్ట్రములో వున్న చట్టాలను లెక్క చేయకుండా వారి యొక్క సహజ ధోరణితో అనేక కంపెనీలలో లాకౌట్లు, లే—ఆఫ్‌లు ప్రకటించడం జరుగుతోంది. దానిలో భాగంగా దాదాపు పది ఫ్యాక్టరీలకు సంబంధించిన విషయాలు ఈనాడు సభలో చర్చకు వచ్చినవి. అందులో ప్రధానంగా చెప్పవలసింది—గుంటూరు పట్టణములో భజరంగ్ జ్యూట్ మిల్లు వుంది. అది సిక్ యిండస్ట్రీ అనడానికి ఎటువంటి ఆస్కారం లేదు. అక్కడి మేనేజ్‌మెంటు వర్కర్సుకు జీతాలు ఎలవెన్సులు యివ్వాలని మొండిగా వ్యవహరిస్తూ కావాలని లాకౌట్ ప్రకటించిన వంగతి మనవి చేస్తున్నాను. ఇండస్ట్రీ సిక్ కాలేదు. ఇండస్ట్రీ నడపలేని పరిస్థితులలో మేషనరీ సరిగా లేక మిడి సరుకులు దొరకక, ఉత్పత్తి చేయడానికి వాతావరణ

పరిస్థితులు కల్పించకపోతే మూసివేయడానికి వీలుంటుంది. కాని మేనేజ్‌మెంటు వారు దురాలోచనతో కార్మికులను యిబ్బంది పెట్టాలనే వుద్దేశముతో ప్రభుత్వము యిచ్చిన అన్ని రాయితీలను అనుభవించి, అటు ప్రభుత్వాన్ని యిటు కార్మికులను మోసం చేస్తున్నారు. ఈ ఫ్యాక్టరీని రెండు సంవత్సరాల నుండి మూసివేశారు. మొదట కరంటు కోత అని చెప్పి మూసివేశారు. కరంటు కోత ఎత్తి వేసిన తరువాత ఫ్యాక్టరీ తెరువాలని లేబరు డిపార్టుమెంటు ఆదేశాలు యిస్తే 24 గంటలు నడిపించి తరువాత లే-ఆఫ్ ప్రకటించడం జరిగింది. ఇక్కడ యాజమాన్యపు దురుద్ధిని గ్రహించాలి అని మనవి చేస్తున్నాను. ఇదే సభలో యిదివరలో చర్చకు వచ్చినప్పుడు,ఆ బజరంగ్ జ్యూట్ మిల్లు వారు అటు ప్రభుత్వాన్ని యిటు కార్మికులను మోసం చేస్తున్నారు, దాని యాజమాన్యం మీద చర్య తీసుకోండి అని చెప్పడం జరిగింది. అవసరమైతే యాజమాన్యాన్ని అరెస్టుచేసి ఆయన ఆస్థిపాస్తులను స్వాధీనం చేసుకొని ఆ ఫ్యాక్టరీని నడుపుతామనే సా. 4-5C హామీని ఈ సభలో ఇవ్వడం జరిగిందని మీదృష్టికితీసుకొనివస్తున్నాను.9-12-1988 వ తేదీన యూనియన్ రిప్రజంటెటివ్స్, అన్ని రేడ్ యూనియన్లకు సరిభం ధించిన నాయకులు- అన్ని పార్టీలకు సంబంధించిన శాసనసభ్యులతో, యాజమాన్యంతో మీటింగు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అప్పుడు యూనియన్ బ్యాంకువారు పైనాన్స్ చేయడానికి ముందుకు రావడం జరిగింది. ఆ యాజమాన్యం కోరికమేరకు ఆ ఫ్యాక్టరీ నడపడానికి కావలసిన రాయితీలను ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం ప్రకటన చెయడం జరిగింది. జనవరి నాటికి ఆ ఫ్యాక్టరీని తెరిపిస్తామని ఆనాటి సమావేశంలో నిర్ణయం తీసుకొనడం జరిగింది. ఇప్పుడు మార్చి చివరలో ఉన్నాము. దీనిని ప్రభుత్వం ఎందుకు యాక్సెప్ట్ చేసిందో ఈ నోటులో ఇవ్వలేదు. I am reading this: "The management of the Company and the Union Bank of India have approached the B.I.F.R. at New Delhi for declaring the Unit as a sick industry." దీని వెనక పెద్ద కుట్ర ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. అసలు ఇది సిక్ ఇండస్ట్రీ కాదు. దీనిని సిక్ ఇండస్ట్రీగా డిక్లేర్ చేయించి ప్రభుత్వం నుంచి అధిక రాయితీలు, అధిక లాభాలు గుంజడానికి ఈ యాజమాన్యం ప్రయత్నం చేస్తున్నదని ఇది రుజువు చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ టాపిక్‌లో ప్రభుత్వం ఎందుకు పడుతుందని నేను ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నిస్తున్నాను. సిక్ ఇండస్ట్రీకి కావలసిన వాతావరణం లేదు. ప్రభుత్వ ఆఫీసర్లు, కార్మిక మినిస్టరు. శాసనసభ్యులు, రేడ్‌యూనియన్ నాయకులతోటరితో జరిపిన సమావేశములో ఇది సిక్ ఇండస్ట్రీ అనే మాట రాలేదు. ఈ నోటులో ఎలాగ వచ్చిందని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. దీనివెనుక యాజమాన్యం ఆడుతున్న దొంగాట బైటపడుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది గ్రహించాలని ప్రభుత్వాన్ని రిక్వెస్టు చేస్తున్నాము. ఈ ఫ్యాక్టరీ యజమాని చాలా దొంగ. ఈ ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించిన ఆస్థిపాస్తులు--గుంటూరులో ఉన్నవన్నీ ఒక్కొక్కటి అమ్ముకొని ఢిల్లీలో ఉన్న ఇంకొక ఫ్యాక్టరీకి తరలిస్తున్నారని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. జాగ్రత్త వహించండి. దీని ఆస్థిపాస్తులు అమ్మకుండా చేయండి. అక్కడ 3600 మంది వర్కర్లు పని చేస్తున్నారు. శ్రీ వెంకటపతిగారు చెప్పినట్లు

స్వల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి ఆర్ మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసివేయుట-గురించి.

వారు రెండు సంవత్సరాలనుంచి పని లేక ఆకలిచావులకు గురైనారని మనవి చేస్తున్నాను. కార్మికులలో హృదయవిదారకమైన పరిస్థితి ఉంది. వారు దొంగలుగా, డెకాయిట్స్‌గా తయారయ్యే పరిస్థితులు ఉన్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. వారిని ఈ వాతావరణం నుంచి కాపాడవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ కంపెనీ విషయాలను మీరు పరిశీలించేప్పుడు ఒక విషయం గమనించవలసి ఉంది. యాజమాన్యంయొక్క మోసపూరిత స్వభావాన్ని గమనించాలి. ప్రభుత్వాన్ని, కార్మికులను అది ఏవిధంగా మోసం చేస్తున్నదో గుర్తు పెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ యాజమాన్యాన్ని ఉరితీసినా పాపం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఆయన అంత నేరస్థుడు ఆయన అంతటి మోసం చేస్తున్నాడు. ప్రభుత్వాన్ని మాయలో పెడుతున్నాడని మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని గ్రహించాలి. ఆయనను అరెస్టుచేసి ఆయన ఆస్తులను జప్తుచేసి కార్మికులకు రావలసిన బాకీల మొత్తాన్ని ఇప్పించవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం అట్లాగ చేయని పక్షంలో కార్మికులు, ప్రజానీకం అందరూ కలసి ఆ పని చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారని మనవి చేస్తున్నాను. రాజకీయ పక్షాలకు సంబంధించినవారమంతా కూడా ఆ కార్మికులకు అండగా నిలబడతామని మనవిచేస్తున్నాను. అక్కడనుంచి ఒక్క ఎసెట్‌ను కూడా తరలించకుండా చేయడానికి ప్రజలు సిద్ధంగా ఉన్నారని మనవిచేస్తున్నాను. ఉన్న తీవ్రతను ప్రభుత్వం గ్రహించాలని మనవి చేస్తున్నాను. కార్మికులను, ప్రభుత్వాన్ని మోసం చేస్తున్న పరిస్థితి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉంది. దానికి ఉదాహరణ ఈ భజరంగ్ జూట్ మిల్లు యాజమాన్యం అని మనవిచేస్తున్నాను. అలాగే ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెనీ, విజయవాడ. దీనిని గురించి 30-4 గోటీను కూడా ఇచ్చారు. ఇంతవరకు ఆ డిస్కషన్ కాలేదు. ఇక్కడ ఏ క్రిడ్ను సర్వీసే ఓరియంటేషను ప్రాబ్లమ్స్ ఉన్నాయి. రోజు వారు డ్యూటీ చేసేవాడు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను పరిష్కరించాలని కోరుతున్నారు. వారు ఓవర్ టైం పనిచేస్తే వారికి ఓవర్ టైం ఎలవెన్సు ఇవ్వాలని కోరుతున్నారు. అక్కడ కార్మికులు పని చేయడానికి కావలసిన వాతావరణం క్రియేట్ చేయాలని యాజమాన్యాన్ని కోరుతున్నారు. ఇది గ్రహించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ఫ్యాక్టరీగత 4 మాసాలనుంచిమూతవేయడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. అలాగే తాడేపల్లి ఫ్యాక్టరీ ఉంది. ఈ విధంగా యాజమాన్యాలు మోసంచేస్తున్నాయి. ఈ విధంగా సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలన్నీ మోసం చేస్తున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. కార్మికులు చాలా హైజనిక్ కండిషన్స్‌లో ఉన్నారు. సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలలో పనిచేస్తే అన్ని రోగాలకు ఆ కార్మికులు బలి అవుతారనే సంగతి ఈ సభ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. టి. బి దగ్గరనుంచి అతిక్లిష్టమైన రోగాలు సోకుతాయని మనవిచేస్తున్నాను. అటువంటి పరిస్థితులలో వారికి పనిచేసే వాతావరణం క్రియేట్ చేయాలనేది ప్రధాన డిమాండుగా కార్మికులు కోరుతున్నారు. ఇది ప్రభుత్వం చాలా తీవ్రంగా ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. లేబరు డిపార్టుమెంటు ఆలోచించి మంచి వాతావరణ పరిస్థితులను ఫ్యాక్టరీలలో నెలకొల్పవలసిన అవసరంఉందని మనవి చేస్తున్నాను ఆ మేరకు ఫ్యాక్టరీ యాజమాన్యం మీద చర్యలు తీసుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

చీరాల స్పిన్నింగు మిల్లు పరిస్థితి అట్లాగే ఉంది. మాచర్ల సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ పరిస్థితి అట్లాగే ఉంది. అక్కడ ప్రతి నెలా ఏదో ప్రాబ్లం రావడం, కార్మికులను అరెస్టు చేయడం అనేది జరుగుతున్నదనేది మనవి చేస్తున్నాను. డి. బి ఆర్ మిల్లు గురించి గత 3, 4 సంవత్సరాలనుంచి ఇక్కడ చర్చిస్తున్నాం. అక్కడ 4,600 మంది కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. వారు ఆకలిచావులకు గురి కావడం, కార్మికులు ఉరివేసుకొని చనిపోవడం జరిగింది. సర్‌సిల్క్ ఫ్యాక్టరీ గురించి కూడా మనం గత 3, 4 సంవత్సరాల నుంచి ఇక్కడ చర్చించుకొంటూ వస్తున్నాము ఆ ఫ్యాక్టరీకి ఎదురుగా ఒక మద్రి చెట్టు ఉంటే పని లేదని ఆకలితో ఆ మద్రి చెట్టుకు ఉరివేసుకొని కార్మికుడు చనిపోయిన విషయం మనం చూసాము. ఇదే హవుసులో రెండు సార్లు చర్చలు జరిపాం అయినా ఈ ప్రభుత్వం ఈ కార్మికులయొక్క గోడు వినే పరిస్థితులలో లేదనిచెప్పడానికి చింతిస్తున్నాను. కార్మికులను ఆదుకునే పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం లేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. యాజమాన్యానికి వత్తాసు పలుకుతుందా అనే అనుమానం మాకు వస్తున్నది. లేకపోతే వారు పన్నిన వలలో ఈ ప్రభుత్వం పడి పోతున్నదా? పెట్టుబడిదారులు మాయాటు ఆడుతూ ఉంటారు. ఈ ప్రభుత్వం ఈ మాయావలలో చిక్కుకొని పోతున్నదా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరిస్తున్నాను. వారి వలలో చిక్కుకోకుండా కార్మికుల రక్షణకోసం ఆ ఫ్యాక్టరీలను తెరచేవిధంగా కార్యక్రమాలు తీసుకోండి, ప్రజలందరూ హర్షిస్తారు. అలాగకాకపోతే ఇది కార్మిక వ్యతిరేక ప్రభుత్వం అని చెప్పవలసిన పరిస్థితి వస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ యాజమాన్యం వారు ఆడే మాయా నాటకంలో పాత్రధారులు కాకండి. కార్మికులను ఆదుకోండి. అవసరమైతే ఈ ఫ్యాక్టరీలను ప్రభుత్వం అయినా చేబట్టి వాటిని రీఓపెన్‌చేసి రన్ అయ్యేటట్లు చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీదఉందని మనవి చేస్తున్నాను.—డి. బి. ఆర్. మిల్లు కాని సిర్‌సిల్క్ ఫ్యాక్టరీకాని, భజరంగ్ జూట్‌మిల్లు యజమాని క్షమించరాని వారని మనవిచేస్తున్నాను. సమాజానికి చీడపురుగులుగా మొత్తం ప్రభుత్వ వ్యవస్థను కార్మిక వ్యవస్థను, ఇండస్ట్రియల్ వ్యవస్థను సర్వనాశనం చేయడానికి పూనుకున్న వ్యక్తులు. ఆ మేరకు గ్రహించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ మేరకు మీరు ఆలోచించి వుట్లయితే అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవడానికి అవకాశం ఉంది. అవసరమైతే వారిని అరెస్టుచేసి, ప్రాసిక్యూట్‌చేసి. కార్మికులను ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉందని ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

డా. ఎమ్. ఎఫ్. ఎన్. కోటేశ్వరరావు (మంగళగిరి) :— అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో ముఖ్యంగా నాకు పరిచయం ఉన్న నా ప్రాంతంలో ఉన్న ఫ్యాక్టరీలు మూతపడటం దురదృష్టకరమైన విషయం. దేశవ్యాప్తంగా రెండు వేల చిన్న ఫ్యాక్టరీలు ఇదేవిధమైన పరిస్థితిలో ఉన్నందున కోట్లాది కార్మికులు నిరాశ్రయులైన విషయం మనకు తెలుసు. భజరంగ్ జూట్ మిల్స్ ఇ. ఐ. డి. ప్యారి ఫ్యాక్టరీలు ఏమీ ఇబ్బందులు లేకుండానే మూసివేస్తూ సమాజప్రయోజనాలకు నష్టం కలుగజేస్తున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వానికీ, ప్రజలకు అందరికి తెలుసు. స్వాతంత్ర్యం

పా. 5–00

స్వల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఉన్న సిమెంటు కంపెనీకి చేతాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో ఫిరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్. మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

వచ్చినప్పటి నుంచి ఈ ఫ్యాక్టరీలో ప్రధానమైన పెట్టుబడి కార్మికుడే. ఎప్పుడు ఏ ఫ్యాక్టరీ మూతపడినా నష్టపడేది కార్మికుడే. కార్మికులను ఆదుకొనేందుకు ఎన్ని చట్టాలు చేసినా ప్రయోజనం లేకుండా ఉంటోంది. బడా పెట్టుబడిదారులు ఒకచోట ఒక ఫ్యాక్టరీ పెట్టి, దానిని పిక్ చేసి ప్రభావవంతాన్ని స్వాధీనానికి వాడుకోవటం, మరో చోట మరో ఫ్యాక్టరీ స్థాపించడం గత 40 సంవత్సరాల నుంచి సాగుతున్నది. మన దేశంలో — నిరక్షరాస్యత ఉన్న దేశంలో — కార్మిక నాయకులను సైతం బుట్టలో వేసుకుని అమాయకులైన కార్మిక నాయకులను బుట్టలో వేసుకుని వాలంటరీ రిటైర్‌మెంట్ అని సంతకాలు చేయించుకోవడం జరుగుతున్నది. ఇ.ఐ.డి. ఫ్యాక్టరీలో కోట్లాది రూపాయల ఉత్పత్తి జరుగుతున్నటువంటి పరిస్థితిలో, ఏవిధమైన నోటీసు ఇవ్వకుండా లాకౌట్ చేసి కార్మికులను మీరు వాలంటరీ రిటైర్‌మెంటు తీసుకోండని ఒత్తిడి చేసి 180 మందిలో 150 మంది దాకా వాలంటరీ రిటైర్‌మెంట్ చేసిన తరువాత మిగతా 30 మందితో ఫ్యాక్టరీ ఎలా నడుపుతాము అని ఫ్యాక్టరీ వారు అంటున్నారంటే ఇది మోసంగా చేస్తున్న కార్యక్రమమని తెలుస్తుంది. వారికి ఏమీ నష్టం రాలేదు — ముడిసరుకులు ఉన్నాయి కార్మికుల వేతనాల గురించి తగాదా లేదు, అయినా కూడా ఈ ఫ్యాక్టరీని ఇంకొక చోటికి తరలించడానికి చేస్తున్న ప్రభుత్వం ఇది. భజభంగ్ జూట్ మిల్ అంత మోస పూరితమైన, యాజమాన్యం ఇంకొకటి లేదు. ఇక్కడ మూసివేతలాంటి, ఇంకొక చోట స్థాపించాలని ప్రభుత్వం చేస్తున్నారు. బ్యాంకులు డబ్బు ఇస్తున్నాయి — వారు తమస్వంతం నుంచి తెచ్చిన డబ్బు ఏ కొంతం కంటే ఎక్కువ ఉండదు. ఇది పైనాన్సింగ్ ఇనిస్టిట్యూషన్స్‌ను మోసం చేయాలని, ప్రభుత్వాన్ని మోసం చేయాలని చేస్తున్న ప్రభుత్వం తప్ప వేరే ఏమిటి కాదు. భజభంగ్ మిల్ యాజమాన్యం ఫ్యాక్టరీ ఉన్న స్థలాన్ని కూడా అమ్ముడానికి ప్రభుత్వం అనుమతినిస్తే అది తెచ్చి ఫ్యాక్టరీలో పెడతాము అనడం కూడా నమ్మశక్యంగా కాదు. ఎందుకంటే వారికి ఫ్యాక్టరీ నడపాలనే ఉద్దేశం ఉన్నట్లు కనిపించదు. ప్రభుత్వం ఎన్నో సార్లు మీటింగులు వేయడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి మిల్లును కార్మికులకు అప్పగిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. బి.ఐ.ఎఫ్.ఆర్.లో ఎలా నిబంధనలు ఉన్నాయో — కార్మికులు ఒక కో ఆపరేటివ్ సొసైటీ ఏర్పాటు చేసుకొంటే — అప్పగించడానికి ఒక సంస్థ ఉండాలి కనుక అక్కడ ఒక సొసైటీ రిజిస్టర్ చేయడం జరిగింది. పి.ఎఫ్. కూడా దశలవారీగా విడుదల చేయడం జరిగింది. ఎంత కష్టపడి చేసినా, చట్ట ప్రకారం చర్య తీసుకోడానికి అవకాశం ఉన్నా, చట్టంలో ఉన్న పరిమితుల వల్ల యాజమాన్యాన్ని ఏమీ చేయలేని పరిస్థితి ఉంది. దీనిని ఆలోచించి ప్రభుత్వం వెంటనే చర్య తీసుకుని నష్టపరిహారం కమిటీ వేయడం జరిగింది. ఆ కమిటీ రిపోర్టులో ఇటువంటి ఇబ్బందులు ఎదుర్కొన్నందు యాజమాన్యం మీద కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవడానికి, యాజమాన్యం దొంగవేషాలు వేయకుండా చేయడానికి, మానిటరింగ్ సెల్ ఏర్పాటు చేయడం, యాజమాన్యం ఇటువంటి దుర్మార్గ ప్రయత్నాలు చేసినప్పుడు కార్మికులు అప్రమత్తంగా ఉండడం, దానికి కావలసిన మూలధనం సమకూర్చడం విషయాలు ఉన్నాయి.

స్వల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్ మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

ఇందుకు అవసరమైన సవరణలు చట్టంలో ఈ అసెంబ్లీలో తీసుకురావాలని ముఖ్య మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అటువంటి ఆర్డినెన్సు తీసుకువచ్చినప్పుడే ఇటువంటి యాజమాన్యం మీద చర్య తీసుకోడానికి వీలుంటుంది. పాత చట్టానికి అతీతులుగా యాజమాన్యాలు వ్యవహరించడం నిరోధించాలి. ఇప్పుడు ఉన్న ఫ్యాక్టరీలు మూత పడకుండా వారికి కావలసిన సహాయ సహకారాలు ప్రభుత్వం అందించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :—అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఇప్పటివరకు అనేక మిల్లులు, ఫ్యాక్టరీలు మూతపడటం, ఆ విషయం అనేకసార్లు ఈ సభలో చర్చించడం కూడా జరిగింది. కొన్నిటికి కమిటీలు వేయడం కూడా జరిగింది. ఆ కమిటీలు కూడా రిపోర్టు ప్రభుత్వానికి ఇవ్వడం, ఆ రిపోర్టు ఇచ్చిన తరువాత కూడా ఎలాంటి చర్య తీసుకోకపోవడం ప్రభుత్వం యొక్క విధానాన్ని తెలియచేస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను ప్రభుత్వం సర్కులేట్ చేసిన నోట్ ప్రకారం చూసినా—దాదాపు పది పరిశ్రమలు మూతపడి ఉన్నాయి. సుమారు 28 వేల మంది పని లేకుండా గత నాలుగైదు సంవత్సరాల నుంచి అనేక ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. వీరు అనేక చోట్ల ఆకలి చావులకు గురైన విషయం కూడా మన అందరికి తెలుసు. తెలంగాణా ప్రాంతములో సా. 5–10
ఉన్నటువంటి సర్‌సిల్క్ మిల్లు విషయంలో మూతపడిన విషయాన్ని ఈ శాసన సభలో అనేకసార్లు తీసుకొని వచ్చాము. అక్కడ మిల్లు లాభాలు లేక నష్టంతో నడుస్తూ ఉంటే లాభాలు లేనప్పుడు ఆ పరిస్థితి ఉంటే, యింకా ఏదైనా పరిస్థితి ఉంటే అప్పుడు లే ఆఫ్ లే ఆఫుట్‌లు గురించి ఆలోచించవచ్చును. ఆ విధానం గురించి ప్రభుత్వానికి చెప్పవచ్చును. యిక్కడ మాత్రము ఆ విధంగా జరిగినటు వంటి విధానం కాదు. రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి పెద్దలందరికి తెలుసు. 1985 ఏప్రిల్ నెలలో శ్రీ నరేంద్ర యం యల్ ఎ గారు అక్కడ గెలవడం అక్కడ ఉన్న మేనేజ్‌మెంటు ఏప్రిల్‌లో నరేంద్ర యం ఎల్ ఎ గారిని ఎగ్రిమెంటు చేసుకోవడానికి చర్చలకు పిలవడం జరిగింది. గత 35, 40 సంవత్సరాల నుంచి ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభించి నాటి నుంచి కార్మికుల యొక్క రక్త మాంసాలు షేజన్ సరిగా యివ్వక పిండడం జరిగిందనే విషయం కాగజనగర్‌కు పోతే స్పష్టముగా కనపడుతుంది. చక్కగా లాభాలతో నడుస్తున్నటువంటి ఈ మిల్లును అనేకరకాలుగా దొంగ లెక్కలు కూడా చూపించి మూసివేయించారు. నేను కెమికల్ ఇంజనీరుగా చెబుతున్నాను. ఆల్కాలీలు వాయువుతో తయారు చేస్తారు బట్టల. ఎసిటిక్ ఏసిడ్‌ను ఉపయోగించవచ్చు దాని వలన వచ్చే ఎసాయిడ్ గాని దాని వలన చాలా రకాలుగా విలువ ఉన్నది. దీనికి మార్కెట్ విలువ ఉన్నది. షేజన్ పెంచడానికి కార్మికులతో ఒక ఎగ్రిమెంటుకు వచ్చి తెల్లవారి ఉదయం సంతకం చేస్తామని చెప్పి డాడా చైర్మను అనుకుంటాను ఉదయం అక్కడకు రాకుండా హైదరాబాదు మకాం మార్చారు. ఆ ఉదయం డిప్యూటి లేబరు కమిషనరు కూడావెళ్లారు. సంతకం చేయలేదు. దీని వెనుక కొంతమంది స్వార్థపరులు భారతీయ జనతా పార్టీకి చెందిన యం యల్ ఎ నరేంద్రగారు గెలిచారని

స్వల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్ర, నిమెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్. మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

కనుక దీని విషయంలో కుట్ర చేయడానికి ఆస్కారం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత పేపరు మిల్లు ఎన్నికలలో కూడా నరేంద్ర గారు గెలవడం జరిగింది. కార్మికుల నీతి నిజాయితీగా పని చేస్తూ ఉంటే వారికి సరియైన వేజెస్ యిప్పించాలని వీరు చూస్తూ ఉంటే అక్కడ ఉన్న కొంతమంది కార్మిక నాయకులు గుండె గుబేలుమన్నదో ఏమో తెలియదు గాని వ్యక్తిగతంగా దీనిని రాజకీయం చేసుకోవచ్చు కాని దీని విషయంలో వారు అనుసరించిన విధానం ఏమైతే ఉందో ఏ విధానమైతే చేపట్టారో అది చాలా దురదృష్టకరమైన విధానంగా భావిస్తున్నాను. 1986 1987 1988 సంవత్సరాలలో దీని గురించి ఎన్నో సార్లు చర్చకు తీసుకుని రావడం జరిగింది. అప్పుడు గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు తెరిపిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. వారే స్వయంగా హామీలో ఇట్లాంటి వాగ్దానాలు చేసి ఉన్నారు. రెండున్నర సంవత్సరాల తరువాత దేశ చరిత్రలో గొప్ప సంఘటన మాదిరిగా భారతీయ జనతా పార్టీ ప్రభుత్వ దృష్టిని ఆకర్షించేందుకు ఈ అసెంబ్లీలో సత్యాగ్రహం చేసిన విషయం తమరికి తెలుసు అధ్యక్షా. 24 గంటల సత్యాగ్రహం చేసిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు అన్ని పార్టీ నాయకులతో అక్కడకు డెలిగేషను పంపడం జరిగింది. అక్కడకు పోయి అక్కడ పరిస్థితులు చూసి మాకు రిపోర్టు యివ్వండి, మీరు రిపోర్టులో ఏ విధంగా చెబితే ఆ విధంగా చేస్తామని అసెంబ్లీలో వారు చెప్పడం జరిగింది. ప్లోరు లీడర్సు అందరూ అక్కడకు పోయి అక్కడ పని చేస్తున్న అధికారులతోను, కార్మిక నాయకులతోను మాట్లాడితే ఈ ఫ్యాక్టరీ లాభాలతో నడుస్తున్నది. ఈ ఫ్యాక్టరీ లాసెస్‌లో నడవడం లేదు. మూసివేయవలసిన అవసరం లేదని అందరూ ఈ నాయకులకు చెప్పడం జరిగింది అప్పటి లేబర్ మినిస్టరు శ్రీ ఇంద్రారెడ్డిగారు కూడ అక్కడికి వెళ్లారు. ఈ విషయం ముఖ్యమంత్రి గారికి చెబితే తెరిపిస్తామని చెప్పారు. ఆ తరువాత అయినా కూడా పింటో రిపోర్టు రావాలని దానిని యింకా పెండింగులో పెట్టి తెరవడం జరిపించలేదని మనవిచేస్తున్నాను. నాలుగు కోట్ల రూపాయలు యిస్తామని తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. కాని ఏక్చుయల్‌గా 8,9 కోట్ల రూపాయలు యిస్తే ఈ ఫ్యాక్టరీ నడిచేది. ఈ మిల్లును మూత పెట్టడానికి కావాలని కొంతమంది స్వార్థపరులు కుంటుపడే పరిస్థితులు తీసుకుని రావడం అనేది వాస్తవంగా యిది దిగజారుడుతనానికి నిదర్శనమని మనవి చేస్తున్నాను. ఏదైనా రాజకీయం ఉంటే చూసుకోవాలి. కాని ఈ విధంగా ప్రవర్తించినారు. అయ్యో నా రాజ్యము పోతుందేమోనని భయంతో పొలిటికలైజేషను చేసి కార్మికుల ప్రాణాలను తీసి వేసిన సంఘటనలు చాలా ఉన్నాయి. అక్కడ కార్మికులు ఆకలిచావులతో చనిపోవడం జరిగింది. యిట్టువంటి సంఘటనల పట్ల సమ సమాజం సిగ్గుతో తలవంచుకోవాలి. పిల్లలు యొక్క పోషణ లేక స్త్రీలు అనేక బాధలు పడిన సంఘటనలు ఉన్నాయి. సర్‌సిల్క్ మిల్లులో 400 మంది కార్మికులు ఈ రోజున రోడ్డున పడ్డారు. చాలామంది రిక్షా తోలుకుని బ్రతుకుతున్నారు. కట్టెలు కొట్టుకుని అమ్ముకుంటున్నారు. పిడిన పడి అడుక్కు

స్వల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా సిమెంట్ కంపెనీ, బీరాలలో సహకార సూలువిూలు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారవిూలు, డి.బి.ఆర్. విూల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసే వేయుట గురించి.

తింటున్నారు. అనేకమంది చనిపోయారు తినడానికి తిండిలేక. యిప్పటికైనా ఈ ప్రభుత్వము చొరవ తీసుకుని ప్రభ్మాండమైన ఫ్యాక్టరీని ఎకనమిక్‌గా, వైబుల్‌గా నడిచే టటువంటి ఫ్యాక్టరీని తెరిపించాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ యం. డి. గారు స్వయంగా కాటన్ లింటర్సు గుజరాతులోను హైదరాబాదులోను ఏర్పాటు చేసిన విషయాన్ని విూ దృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాను. దానికి ఎండ్ ప్రొడక్ట్సు, బై ప్రొడక్ట్సు పెల్యులైజ్డ్ యూరన్ ద్వారా అమ్మకం చేయించి ఏర్పాటు చేయించారు. ఈ ఫ్యాక్టరీ నష్టము వలన మూత పడలేదు అని మనవి చేస్తున్నాను. కొఆపరేటివ్ స్పిన్నింగు మిల్లు చీరాల, డి బి ఆర్ మిల్లు, కృషింగ్, ఎ. పి. కార్పొరేషన్ ల పరిస్థితి ఈ విధంగానే ఉంది. ఏ. పి. కార్పొరేషన్ గురించి ఒక హౌస్ కమిటీని ఎప్పాయింటు చేయడం జరిగింది. ఆ రిపోర్టులో It is due to lack of inefficiency and inexperienced supervision ఈ ఫ్యాక్టరీ పూర్తిగా మేనేజిమెంటు అవకతవకల వలన మూత పడిందని చెప్పారు. దీనిని హౌస్ కమిటి తెరవమని సూచన చేశారు. బ్యాంకర్సుతో మాట్లాడమని చెప్పారు. అందులో 1000 మంది కార్మికులు పని చేసేవారు. ఈ విధంగా సుమారు 25,000 మంది కార్మికులు గత 5,6 సంవత్సరాలుగా ఈఫ్యాక్టరీలు మూత పడి ఈ విధంగా దౌర్భాగ్యమైనటువంటి పరిస్థితులలో కార్మికులు ఉన్నారనే విషయాన్ని తమ దృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాను. అట్లాగే కరీంనగరు జిల్లాలో గోదావరి ఖని వద్ద అంతర్గామ్ మిల్లులో 250 మంది వర్కర్సు పని చేస్తున్నారు. కాందిశీకులు గురించి మిల్లు పెట్టారు. యిది చిన్న మిల్లు. దీనికి వైబులిటీ ఉన్న పరిస్థితితో ఉన్నా కూడా దీని గురించి ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకొనకపోవడం చాలా శోచనీయంగా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. దీని గురించి చిత్త శుద్ధితో ఆలోచించండి. సర్‌సిల్క్, అంతర్గామ్ మిల్లులు నష్టాలు వస్తున్నాయని అంటే నడపవలసిన అవసరం లేదు. ఆ ఫ్యాక్టరీలు మూత పడటానికి అది కాదు కారణం. స్వార్థపూరితమైన కొన్ని రాజకీయశక్తులు వలన జరిగిందే తప్ప మరొకటి కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారిని ఎన్నో సార్లు సర్‌సిల్క్ ఫ్యాక్టరీ తెరిపించమని రిక్వెస్ట్ చేయడం జరిగింది. అసెంబ్లీలో చెప్పారు. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థించమని కూడా చెప్పాము. కాని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థించలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థిస్తామని చెప్పారు. కాని ఆ విధంగా చేయలేదు. ఈ రోజున అక్కడ కార్మికులు వీధిన పడి అడుక్కుని తింటున్నారు. కార్మికుల భవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దేందుకు ప్రభుత్వము ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. యిప్పటికైనా కేంద్రప్రభుత్వానికి పంపించాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ ఆకలి చావులతో కార్మికులు చస్తూ ఉంటే యింకా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి దీనిని నివేదిస్తామని అక్కడ కొంతమంది కార్మిక నాయకులు 200 రూపాయలు చొప్పున ప్రత్యేకించి రెండు లక్షల రూపాయలు కలెక్టు చేశారు. అసలే లేక చస్తూ ఉంటే యింకా సన్యాసులను చేసి వారి రక్త మాంసాలు యిటు మేనేజిమెంటు, అటు కొంతమంది ట్రేడ్ యూనియన్ నాయకులు పీల్చి పిప్పి చేస్తూ వారిని అధోగతిపాలు చేస్తున్న విషయాన్ని—ఈ

స్వల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా సిమెంట్సు కంపెనీ, బీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్. మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

ప్రభుత్వం గమనించి దీని మీద చర్యలు తీసుకోవాలని లేకపోతే వారిని కాపాడడానికి డబ్బు యిచ్చే ప్రయత్నాలు చేసి వారిని యింటికి పంపించండి. లేకపోతే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపండి. లేకపోతే మీరు ఫ్యాక్టరీనైనా తెరిపించండి. దీని మీద ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకుని ఓపెన్ చేయాలని కోరుతూ యింతటితో శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ నాయని నరసింహారెడ్డి (ముషీరాబాద్) :—అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రములో చాలా పరిశ్రమలు మూతబడుతున్నాయి. కానీ ఈ ప్రభుత్వము ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. నేను ఇండస్ట్రీస్ డిపార్ట్‌మెంటు మీద ఆరోపణ చేస్తున్నాను. ఈ రోజు వరకు ఇండస్ట్రీస్ డిపార్ట్‌మెంటు మూత పడిన పరిశ్రమల గురించి, కార్మికుల నాయకులతో గాని, ట్రేడ్ యూనియన్ లీడర్స్‌తో గాని సమావేశము ఏర్పాటు చేసి, డిస్కస్ చేయలేదు. నా సర్వీసులో ట్రేడ్ యూనియన్ కార్యకర్తగా ఇటువంటి సంఘటనలు ఎక్కడా జరగలేదు. లేబరు కమీషనర్‌గారు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. వారు మాత్రం సమావేశము మాత్రం ఏర్పాటు చేస్తారు గాని, ఆర్థిక ఇబ్బందులున్నాయనో, ఎలెక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఇబ్బందులున్నాయనో చెప్పుతూ వుండడంతో లేబరు కమీషనర్ ఏమీ చేయలేని పరిస్థితిలో వుండిపోయాడు. ముఖ్యమంత్రి గారు ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకొని మూతపడిన పరిశ్రమలను రివైవ్ చేయడానికి నలుగురు మెంబర్లతో ఒక కమిటీని వేసినారు. సి. ఎం. గారు అన్నారు. వారు మీకు రిపోర్ట్ కూడా ఇచ్చారు. అయితే అవి పని చేస్తున్నాయో లేదో తెలియదు, గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారు స్వయంగా మూతపడిన ఫ్యాక్టరీల యాజమాన్యాన్ని పిలిపించి, వారి చేత మూతపడిన పరిశ్రమలను తెరచేటట్లు గట్టి ప్రయత్నము చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. కావాలంటే వాళ్ళకు రాయితీలు కల్పించండి. ఎలెక్ట్రిసిటీ బోర్డు దోపిడీ బోర్డుగా తయారైంది. పరిశ్రమలు మూతపడినా సర్ చార్జి వసూలు చేస్తూనే వున్నారు. పిక్ యూనిట్స్ ఎలెక్ట్రిసిటీ బిల్లులను కట్టలేకపోతున్నాయి. వాళ్ళమీద పెనాల్టీ వేస్తున్నారు. మూతపడడానికి ఎలెక్ట్రిసిటీ బోర్డు కూడా కొంత కారణం అవుతున్నది, తుంగభద్ర ఇండస్ట్రీస్‌లో అక్కడ నేను ప్రెసిడెంటుగా వున్నాము. 500 మంది కార్మికులు అక్కడ పని చేస్తున్నారు. అది బిర్లా కంపెనీ. కర్నూలు, పిఠిందరాబాదులో మొత్తం మూడు యూనిట్స్ వున్నాయి. బిర్లా దోపిడీదారు. దేశములో నెంబరు వన్‌గా ఎక్స్‌ప్లాయిటేషన్ చేసి, మొత్తం డబ్బును తినేస్తున్నాడు. తరువాత కార్మికులను రోడ్డుమీద పడేస్తున్నాడు. ఆయన ఇండస్ట్రీ అయిన వనస్పతి ఆ మానేజిమెంట్ 1975లో విద్యుచ్ఛక్తి దొంగతనం చేస్తే, ఎలెక్ట్రిసిటీ బోర్డు హైకోర్టులో కేసు పెడితే, హైకోర్టు బోర్డుకెల్లి తీర్పు ఇచ్చింది. కోటి 8 లక్షల రూపాయలు ఆ కంపెనీ కట్టాలని తీర్పు ఇచ్చింది. వాళ్ళు కట్టకపోతే కరెంటును కట్ చేశారు. ఈనాడు 500 మంది వర్కర్సు 5 నెలల నుండి రోడ్డుపాలైనారు. కమీషనర్ దగ్గర 20 మీటింగులు, లేబరు మినిష్టరు దగ్గర 20 మీటింగులు

స్వల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా నిమ్మెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనార మిల్లు, డి.బి.ఆర్. మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

పెట్టివప్పటికీ, ఎలెక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటు నుండి సదుపాయం లేదని, లేదా డబ్బులు లేవనో సాకు చెప్పి, కార్మికులను రోడ్లపాలు చేశారు. లేటరు కమీషనరు గారు పాపం వారేమి చేయలేరు. ముఖ్యమంత్రి గారు చొరవతీసుకొనినట్లయితే యాజమాన్యము భయపడుతుంది. డిపార్టుమెంటు వారు కూడా కోఆపరేట్ చేయగలుగుతారు. దాని ఫలితంగా పరిశ్రమ రివైవ్ అయి, కార్మికులకు పని కల్పించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించే ముఖ్యమంత్రి గారిపై చాలా బాధ్యత వుంది. వారు వర్సనల్ చర్యలు గైకొనాలి మూతపడిన పరిశ్రమల విషయంలో. ప్రభుత్వ పరిశ్రమలు ప్రయివేటు, పబ్లిక్‌రంగ పరిశ్రమలున్నాయి. క్రిష్ణా ఇండిన్ వుంది. కాని బాలా నగర్‌లో పెద్ద ల్యాండు వుంది. అది అమ్మి కొత్త మెషినరీని షిఫ్టి కార్మికులకు ఉపాధి కల్పించాలని యూనియన్స్ తరపున నుండి కోరుతున్నా, వాళ్ళందరికీ పేమెంట్ చేయాలని హైకోర్టు తీర్పు కూడా ఇచ్చింది. వాళ్ళ దగ్గర డబ్బులు లేవని, హైకోర్టు డిసిషన్ ఇంప్లిమెంట్ చేయలేని పరిస్థితిలో వుంది యాజమాన్యం. స్టేట్ గవర్నమెంట్, మానేజ్‌మెంట్ హెల్ప్‌లెస్‌గా వుంది, మరి ఇది నవ్వాలో ఏడ్వాలో అర్థము కావడం లేదు. హైదరాబాదు నగరంలో డి. బి. ఆర్. మిల్లు నా నియోజక వర్గంలో వుంది. అది మూత పడింది. రివైవ్ చేసే పరిస్థితిలో లేదు. వెయ్యి మంది కార్మికులున్నారు. వాళ్ళకు నష్టపరిహారము ఇచ్చి, ఇండ్లకు పంపారు. వున్న వారికి పని లేదు. మూడు రోజులకొకసారి లాకౌట్ అవుతుంది. అక్కడ తగాదాలున్నాయా ? మానేజ్‌మెంట్ ఫంక్షన్ బాగా లేదా ? కారణం ఏదయినాగాని, అక్కడ పరిశ్రమ నడవడం లేదు. ఉప్పల్లో ఒక పరిశ్రమ మూత పడింది. 2 సంవత్సరాలయింది. అది కూడా రివైవ్ అయ్యే పరిస్థితిలో లేదు. ఆదే విధంగా మిత్రులు చాలా మంది భజరంగ్ జూట్‌మిల్, సర్‌సిల్క్, ఎ. పి. కార్బయిడు ఈస్ట్ కోస్ట్, ఆంధ్ర సిమెంట్స్, చీరాల స్పిన్నింగ్ మిల్లు, అంతర్గామ్ ఇవన్నీమూత పడినాయని చెప్పారు, చాలా మంది కార్మికులు నిరుద్యోగులై చివరకు వాళ్ళు రాడికల్స్‌గా తయారై జిల్లాల్లో మారణ హోమం తయారు చేస్తున్నారు, నిరుద్యోగాన్ని అరికట్టడం లేదు, వున్న ఉద్యోగులను కాపాడడం లేదు, మనమెందుకున్నాము ? మనము చేస్తున్న పరిపాలన ఏమిటి? ఏమయినా అంటే మా ప్రభుత్వము కొంత మంది కొరకే కాదు, ప్రజలందరి కొరకని అంటారు, అది వాస్తవమే, ఈ ప్రభుత్వము ప్రజలకొరకుంది, వీరు కూడా ఆ ప్రజలలో ఒక భాగమని ఆలోచించాలి కదా? దేశములో లక్షలాది పరిశ్రమలు —దేశములో ఆ ప్రభుత్వము కూడా కార్మిక్ష వ్యతిరేక ప్రభుత్వమే అయినా దానితో పోల్చుకూడదు. ఆ ప్రభుత్వము చేయలేదు కాబట్టి, మేము ఎందుకు చేయాలని తప్పించుకోకూడదు ఈ ప్రభుత్వము మాడల్ ప్రభుత్వం కావాలి. దేశములో ఈ ఎపోజిషన్ ప్రభుత్వము 5 ఏండ్లు వుండాలని మా ఆశ, ఆకాంక్ష. మూతపడిన పరిశ్రమల విషయంలో ఎలాంటి చర్యలు ప్రభుత్వము తీసుకోకపోవడం దురదృష్టకరం. దయచేసి పర్సనల్ యాక్షన్ తీసుకోండి. కొన్ని పరిశ్రమలయినా రివైవ్ అయి, కొంత మందికి

స్వల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్. మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

ఉపాధి కలిగే అవకాశమయినా ఏర్పడుతుంది. మూత పడడానికి ముఖ్య కారణం మేనేజిమెంట్ సరిగ్గా ఫంక్షన్ చేయలేకపోవడమే. వర్కర్సు వల్ల మూతపడిన పరిశ్రమలు 2 శాతం మాత్రమే వుంటుంది. మిగత ఎక్కువ భాగమంతా మిస్‌మానేజిమెంటు బోగస్ మానేజిమెంటు వల్లనే. మానేజిమెంట్ 15 శాతం కూడా డబ్బు పెట్టుబడి పెట్టరు. మొత్తం మనీ అంతా ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటు నుండి లేదా బ్యాంకుల నుండి డబ్బు తీసుకొని, 'నేను ఓనరును' అని చెప్పి హుకుం చెలాయిస్తాడు. మూతపడినవాడు కార్మికుల నందరిని రోడ్డు మీద వేస్తారు. మూతపడడానికి యాజమాన్యానికి భాధ్యత వుందా లేదా? సోషల్ ఆబ్లిగేషన్ వర్కర్సుపైన వుందా లేదా? ప్రభుత్వం కన్నా, కంపెనీని నడిపె యాజమాన్యం మీద గురుతరమైన బాధ్యత వుంది. వారి మీద ప్రభుత్వము వత్తిడి తీసుకొని వచ్చి, వాటిని క్రమంగ నడిపించే బాధ్యత మనమీదుంది. ఆర్థిక ఇబ్బందులంటే బ్యాంకు ద్వారానో సహాయం చేయించాలి, ఎ. పి. కార్పొయిడ్ పరిస్థితి కూడా అట్లాగే వుంది. ఇందులో కొన్ని రాజకీయాలువస్తున్నాయి. అది కాంగ్రెసు వారిదని అంటారు. ఎలక్ట్రిసిటి బోర్డు సర్‌చార్జి వేసి, కోట్ల రూపాయలు ఎ.సి. కార్పొయిడు పైన ఎరియర్స్ చూపి, వెయ్యి కార్మికులను రోడ్లపాలు చేశారు. భజరంగ్ జూట్‌మిల్, తుంగభద్ర యాజమాన్యాన్ని సక్రమంగానడుముకొనేటట్లు చేయండి

ట్రేడ్ యూనియన్స్ వారిది, కూడా కొంత పొరపాటు వుండవచ్చు. యూనియన్ లీడర్సును పిలిపించి చెప్పండి. మీ చర్యలవల్ల, ఉద్యోగాలు పోతున్నాయి, ఫ్యాక్టరీలు మూత పడుతున్నాయని కరెక్టు చేసుకొమ్మని వాళ్లకు చెప్పే హక్కు ప్రభుత్వానికుంది, అప్పుడు వాళ్లు కూడా కరెక్టు చేసుకుంటారు. అప్పుడు ప్రభుత్వము అటు వారి సహకారంతో ఇటు డిపార్టుమెంటు సహకారంతో మూత పడిన వాటిని రివైవ్ చేయడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. గౌరవ ముఖ్య మంత్రి ఎన్. టి. రామారావు గారు వ్యయంగా వెల లోపల పరిష్కార మార్గము చూపుతారని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి:— అధ్యక్షా, బ్యాక్ వర్డ్ రిజియన్ అయినటువంటి కర్నూలులో ముఖ్యంగా ఎ పి. కార్పొయిడ్ను ఫ్యాక్టరీ రావడం అప్పుడు ఉన్నటువంటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే పవరు బేవ్‌డు ఇండస్ట్రీ కాబట్టి ఎలక్ట్రిసిటిలో కొన్ని రాయితీలు ఇచ్చి అప్పుడు శ్రీ జనార్థనరావు గారు కో ప్రమోటరుగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషన్ జాయింట్ వెంచర్ ప్రాజెక్టుగా తీర్చి దిద్దడం జరిగింది. ముఖ్యంగా ఈ కార్పొయిడు ఫ్యాక్టరీ సిక్ కావడానికి ప్రధానంగా రెండు కారణాలు ఉన్నాయి మొట్ట మొదటి కారణం జనార్థనరావు గారు కో ప్రమోటరుగా ఉన్నప్పుడు ఉన్నటువంటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కూడ వారికి ఇచ్చినటువంటి సదుపాయాలు విత్‌డ్రా చేసుకోవడం ముఖ్యంగా ఫ్యాక్టరీ ప్రొడక్షన్ స్టార్టు కాకముందే ఎలక్ట్రిసిటి చార్జి విధించడం అనలు ఫ్యాక్టరీ ప్రొడక్షనులోనికి పోకముందు ఎలక్ట్రిసిటి చార్జెస్ కట్టలేక పోయిన కారణంగా ఫస్ట్ టైమ్ ఈ ప్రాజెక్టు సిక్ కావడం జరిగింది. రెండవసారి దానిని రివైవు చేయడానికి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ముఖ్యంగా అప్పుడు ముందుకు వచినటువంటి సుదాకరరెడ్డి

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్. మిల్లు వెుదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

గారికి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాములోనే కొన్ని పదుపాయాలు కల్పించి ఈ ప్రాజెక్టు రివైవు చేసే దానికి అవకాశం కల్పించారు. మరి ఇది పవరు బేసుడు ఇండస్ట్రీ కాబట్టి యూనిట్ ఛార్జెస్ మామూలుగా కమ్మర్షియల్‌గా విధించేదానికన్న చాలా తక్కువ రేట్లతో యూనిట్ ఛార్జెస్ పెట్టడంతో ఆ యూనిట్ వయబుల్‌గా ఉండేది. మొట్టమొదట సంవత్సరం 1983 లో ఈ ఎ.పి. కార్పొయిడ్ను ప్రోఫిటబుల్ గా కూడ రన్ అయిన విషయం మనం అంతా గుర్తించాలి. మరి ఆల్ ఆఫ్ ఎ సడన్ ముఖ్యంగా పాలిటికల్ రీజన్స్‌తో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం, ఇచ్చిన పదుపాయాలు యూనిలేటరల్‌గా విత్‌డ్రా చేసుకోవడం విత్‌రెట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు విత్‌డ్రా చేసుకోవడంతో ఆ ఫ్యాక్టరీ కట్టలేనటువంటి బకాయిలు కట్టవలసిన అవసరం 2, 3 సంవత్సరాల నుంచి పొందినటువంటి అన్ని రాయితీలు విత్‌డ్రా చేసుకోవడంతో ఒకేసారి కొన్ని కోట్ల రూపాయలు కట్టవలసిన అవసరం ఏర్పడి ఆ ఎ.పి. కార్పొయిడ్ను ఫ్యాక్టరీ సిక్ కావడం జరిగింది. మరి దాదాపు వెయ్యి మంది కార్మికులు పని చేస్తున్న ఈ ఫ్యాక్టరీ లో వెుకబడిన ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి ఈ ఫ్యాక్టరీ ఎలక్ట్రిసిటి బోర్డు కొన్ని కన్‌సెషన్స్ ఇచ్చి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎలక్ట్రిసిటి బోర్డు రాయితీలను అదే విధంగా కొనసాగించి ఉంటే ఈ రోజు ఈ ఫ్యాక్టరీ రాయలసీమలో ఒక ప్రభాండమైన ఫ్యాక్టరీగా ఉండేది కేవలం రాజకీయ కారణాల వల్ల ప్రీవియస్ గవర్నమెంటు కమిట్ అయినటువంటి రాయితీలను విత్‌రెట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు విత్‌డ్రా చేయడం ద్వారా కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఆ మేనేజిమెంటు కట్టవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. ఆ మేనేజిమెంటు కట్ట లేకపోయినందుకుగానే ఈ రోజు ఈ ఫ్యాక్టరీ మూతపడింది అంటే నైతికంగా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమే దీనికి బాధ్యత వహించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. మూత పడివప్పటికి ఇప్పుడు పున్నటువంటి మేనేజిమెంటు ఎవరైనా ముందుకు వచ్చి ఫ్యాక్టరీని చేపట్టడానికి సిద్ధము అయితే వారు మేనేజిమెంటును కూడ వద్దులుకోవడానికి సిద్ధపడినప్పుడు బిర్లాలు ముందుకు వచ్చారు. వారు మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి నుంచి కొంత ఎసిస్టెన్సు కొంత క్లారిఫికేషన్ అడిగినట్లు తెలిసింది. మన ముఖ్యమంత్రి గారు కొంత ఇంటరెస్టు చూపి ఉన్నట్లయితే ఈ ఫ్యాక్టరీ ఇప్పటికే రివైవు అయి ఉండేదని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారు ఏ కారణాలచేత నైతేనేమి ఆ ఫ్యాక్టరీ పైన అంత శ్రద్ధ చూపలేదు అన్నవిషయం కూడ గుర్తుంచుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. తరువాత ఇండియన్ ఆక్సిజన్ కంపెనీ ఈ కార్పొయిడ్ కంపెనీ టేకోవర్ చేయడానికి వచ్చినప్పుడు ఇప్పుడైనా సరే ప్రభుత్వము అందరితో సంప్రదించి కొన్ని రాయితీలు కల్పించి ఉంటే ఈ ఫ్యాక్టరీ రివైవు అయ్యే అవకాశం ఉండింది. ఈ రోజు ఈ ఫ్యాక్టరీ ఒక మాన్యుమెంటుగా రస్టు పట్టి, త్రుప్పు పట్టి, శిథిలావస్థలో ఉంది. అక్కడ ఉన్నటువంటి వెయ్యి మంది కార్మికులు కూడ ఈ రోజు ఫ్యాక్టరీ వదిలి వెళ్లడం జరిగింది. నేను ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఈ స్టేజిలో అయినా ముఖ్యమంత్రి గారు మేనేజిమెంటును గురించి వదలిపెట్టి దానిని రీకన్సిడర్ చేయాలి. మేనేజిమెంటుకి కూడ

స్వల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెనీ, జోగాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్. మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసివేయుట గురించి.

ఇంటరెస్టు లేదు ఏ విధంగా అయినా వీరే జాయింటు వెంచరుగా ప్రభుత్వం డబ్బు అందులో ఎంతో ఉంది, కాబట్టి పైనాన్సియల్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్సు డబ్బు అందులో ఉంది కాబట్టి ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషన్ ఈ ప్రాజెక్టును చేపట్టి దీనిని రివైవు చేసే దానికి, ఇప్పుడు ఈ ప్రాజెక్టు వయబుల్‌గా ఉందని కూడ హౌసు కమిటీ రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది, హౌసు కమిటీ రిపోర్టు ఆధారముగా ఈ ఎం.పీ. కార్బయిడ్సు సిలికాన్ తయారుచేస్తుంది కాబట్టి, సిలికాన్‌కి మార్కెట్ ప్రపోండముగా ఉంది కాబట్టి ఈ ప్రాజెక్టును రివైవు చేసే దానికి ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఏ మేనేజిమెంటు, ఏ ఇండస్ట్రీ అయినా మొట్టమొదట క్రొత్తగా స్టార్టు అయేప్పుడు ప్రొడక్షనులోనికి పోయే ముందు ఆ కొద్ది కాలంలో 2, 3 సంవత్సరాలలో వాళ్లు డబ్బు వాళ్లు చేసుకుంటున్నారు అన్న విషయం వినికిడి ప్రజలలో ఉంది. బోండు రిజిస్ట్రేషను అప్పుడు అయితే నేమి, ఈ మేనేజిమెంటు వారు వారి డబ్బును వారు తీసుకోవడం జరుగుతోంది. కేవలం ఈ పైనాన్సియల్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్సు, జాయింటు వెంచర్ ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషను ఇలాంటివే నష్టపోతూ ఉన్నారు అని వినికిడి ఉంది. ప్రజల డబ్బు పాడవుతోంది తప్ప మేనేజిమెంటు వారి డబ్బు తక్కువ కాలంలోనే వారు చేసుకోగలుగుతున్నారు కాబట్టి మొట్టమొదట ఒక ఇండస్ట్రి లైసెన్సు శాంక్షన్ చేసినప్పుడు ఆ ఇండస్ట్రి ఎగ్జిక్యూషన్ వర్కు స్టార్టు అయ్యేటప్పుడే ప్రభుత్వము ఒక విధా విభాగము ద్వారా వీటిని పరిశీలించి అక్కడ దుర్వినియోగము కాకుండా చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన ఉందని మీ ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు నా ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ మరొకసారి కర్మాగారాలు కార్యరూపం రివైవు చేయవలసిందిగా ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరావు :— అధ్యక్షా, నేను చీఫ్ విప్ గా పదవీ బాధ్యతలు చేపట్టిన తరువాత మొట్టమొదటిసారిగా మాట్లాడడానికి వీలు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ముఖ్యంగా మన దేశంలో ఉన్నటువంటి కార్మిక చట్టాలు వీసాడో ఇంగ్లీషు వాడు వదలిపెట్టిన చట్టాలనే మనం పట్టుకుని వేడుతున్నాము. కాబట్టి ఇటువంటి దురదృష్టకరమైన సంఘటనలు అన్నిచోట్లగుతున్నాయి. అంతేకాకుండా యాజమాన్యానికి ఇటువంటి ఇండస్ట్రీస్ అప్పజెప్పేప్పుడు కూడ మరి గత ప్రభుత్వాలు వీరెలాయిస్తున్నటువంటి నిర్ణయాలు తీసుకోకుండా వారికి ఇష్టము వచ్చినట్టువంటి, వారికి, భాగాలు చేకూర్చేటటువంటి వ్యక్తులకే ఇటువంటి ఇండస్ట్రీస్ అప్పజెప్పడం మూలాన మీరు ఈ ఇండస్ట్రీస్ లో ఉన్నటువంటి కార్మికుల రక్తాన్ని అంతా కూడ త్రాగి చివరకు చిల్లిగవ్వ మిగలకుండా ఇటువంటి ఇండస్ట్రీస్‌ని వదిలిపెట్టి పోవడం జరుగుతూ ఉంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

స్వల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భుజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్. మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

ముఖ్యంగా ఇటువంటి వాటిలో డి. బి. ఆర్ అనండి, సర్ సిల్క్ అనండి లేక ఈ యూనియన్ కార్బయిడ్ అనండి ఇటువంటివి అన్నీ కూడ ఆనాడు 1945–47 సంవత్సరాలలో సిరిపూర్ కాగజ్ నగరులో ఉన్నటువంటి బిర్లా వారికి సర్ సిల్క్ యాజమాన్యాన్ని అప్పజెప్పవద్దు అని ఆనాడు కార్మికులు అందరు కూడ ఎన్నో విజ్ఞప్తులు, సత్యాగ్రహాలు ధరణాలు చేసినా కూడ వినకుండా ఆనాడు సర్ సిల్క్ యాజమాన్యం, పేపరు మిల్లు యాజమాన్యం కూడ అప్పజెప్పడం జరిగింది. నేను ఒక కార్మికుడిగా 1954 వ సంవత్సరంలో సర్ సిల్క్‌లో చేరాను. 60 రూపాయల జీతంలో. సర్‌సిల్క్ గురించి నాకు బాగా తెలుసు. కార్మికుల కోసం కార్మికుల యొక్క సమస్యల కోసం కార్మికుల యొక్క హక్కుల కోసం మేము ఎన్నో సార్లు జైలుకి వెళ్లడం కేసులలో కూడ తిరగడం జరిగింది. మరి ఇక్కడ ఉన్నటు వంటి ప్రస్తావన సర్ సిల్క్ ఏ విధంగా బందు అయింది. మరి 1983 వ సంవత్సరములో అక్కడ కార్మిక సంఘాలకు జరిగిన ఎన్నికలలో నేను కూడ పోటి చేశాను. కొన్ని ఓట్లతో నేను ఓడిపోయాను. నరేంద్ర గారు గెలిచారు. మరి నరేంద్రగారు గెలిచినప్పుడు యాజమాన్యంతో ఏదో ఒప్పందం చేసుకొనే హక్కు వారికి ఉంది. అట్లా డిమాండులు పెట్టినప్పుడు ఒక సంవత్సర కాలము ఆలస్యము చేసి దగ్గర దగ్గర సంవత్సరం పీరియడ్‌లో యాజమాన్యంతో ఒప్పందానికి వచ్చే ముందరే 120 రూపాయలు ఇస్తావా చస్తావా అనేటటువంటి సంఘటన తీసుకురావడం జరిగింది. ఆవేళ మీరు మేము అందరము పేపరులో చూసాము. ఆ విధంగా భయానక అంటే మెడ మీద పిస్టలు పెట్టినటువంటి పద్ధతి. యాజమాన్యం వారు 120 రూపాయలు ఇస్తామన్నారు.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు:— 120 రూపాయలు కార్మికులకు పెంచమని అడిగితే సా. 5–40
తప్పా? 120 రూపాయలు పెంచడం అనేది గొప్ప ఏమీ కాదు.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరావు: 120 రూపాయలు పెంచేది తప్పని నేను అనడంలేదు. నేను ఎందుకు యీ విషయం చెబుతున్నానంటే ఎందుకు మొదటరు. 120 అడిగారు? రెండు సంవత్సరముల తరువాత ఆ పేపరు మిల్లులో 95 రూపాయలకు ఎందుకు ఎగ్రిమెంటు చేసారు అనేది చెప్పబోతున్నాను. ఏది ఏమైనా యిందులో ప్రభుత్వానికి ఏమీ సంబంధంలేదు. అక్కడ యజమానులు మిల్లు బంద్ చేసుకున్నారు. అది లాకౌట్ అయింది. అక్కడ శాసన సభ్యుడిగా యితర శాసన సభ్యులతో కలిసి మేము ముఖ్యమంత్రి గారికి దీనివి తెరవడానికి రెప్రజెంటేషన్స్ యిస్తూ వచ్చాము. ఈనాడు భారత దేశంలో 1,20,000 ఇండస్ట్రీలు మూతబడిపోయాయి. కోట్లాది కార్మికులు పనిలేకుండా ఉన్నారు. మన రాష్ట్రంలో కూడ 100 ఇండస్ట్రీస్ ఉండవచ్చును, వాటిలో మూతపడింది సర్ సిల్క్ మిల్లు ఒకటి. ఇటువంటి సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారికి యీ ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు చెప్పాలి, ఈనాడు భారతదేశంలో ఏ ప్రభుత్వం కూడా చేయని విధంగా సర్ సిల్క్ మిల్లుకు

స్వల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్ మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి

ముఖ్యమంత్రిగారు సహాయం ఇవ్వడానికి సిద్ధపడ్డారు. వారు ఏ రాయితీలు ప్రకటించారంటే 6 కోట్ల 57 లక్షలు రూపాయలు కాష్ క్రింద, 6 కోట్ల రూపాయలకు రిజర్వ్ బ్యాంకువారు ఇచ్చేదానికి హామీ ఇచ్చేదానికి, తరువాత మూడు సంవత్సరాలు సంవత్సరానికి కోటిపద్నాలుగు చొప్పున నష్టాన్ని భరించడానికి అంగీకరించడం జరిగింది. అది అందరికి తెలిసిన విషయమే. తరువాత రిజర్వ్ బ్యాంకువారు 6 కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వమని అన్నప్పుడు నేను 4 1/2 కోట్ల రూపాయలు అప్పటి లేబర్ మినిస్టరు ఇంద్రారెడ్డిగారిని వారి చుట్టూ తిరిగి అడిగాము. ఈ నాలుగున్నర కోట్ల రూపాయలు బాక్ వేజెస్ యిద్దాము, వారికి 120 రూపాయలు జీతాలు పెంచుదాము బోనస్ యిద్దామని యిటువంటి సమస్యలు అన్నీ కూడా తీసుకువచ్చారు. అదే విధంగా గత యాజమాన్యంవారికి 2 1/2 కోట్ల రూపాయలు యివ్వడానికి అగ్రిమెంట్సు తయారు చేసుకున్నప్పుడు ఆ సంగతి నా దృష్టికి వచ్చింది. ఆ విధంగా చేస్తే మిల్లు నడిపించాలనే ప్రపోజల్ ఉంది. అంటే ఇూ 4 1/2 కోట్ల రూపాయలు స్వాహా చేసి 6 కోట్ల రూపాయలు రిజర్వ్ బ్యాంకువారు యిస్తే నడిపిద్దామని అనుకున్నారు. కాని రిజర్వ్ బ్యాంకువారు ఎపుడు అయితే ఆ 6 కోట్లు యివ్వడానికి ఒప్పుకోలేదో అప్పుడు ఇూ ప్రభుత్వం వెనుకంజవేయవలసి వచ్చింది. దీనివీూద ఎటువంటి నిర్ణయం కూడా ప్రభుత్వం తీసుకోలేదు. ఇప్పటికి నేను చెప్పేది ఏమంటే కేంద్రప్రభుత్వం వారు ఇూ సర్ సిల్క్ మిల్లుకు రెండు కోట్ల రూపాయలు యివ్వాలని అడిగితే వారు యివ్వలేదు. ఇపుడు రాజకీయంగా ఏదో అన్యాయం చేసినట్లు అంటే వేను అంగీకరించడంలేదు. ఏ సభ్యుడూ, ప్రజలూ కూడా అన్యాయం చేసినట్లు అంగీకరించరు. ఇపుడు 1947 సంవత్సరంలో చేసిన చట్టాలను సవరించడానికి ఇూ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఎన్. టి. రామారావుగారి హయాములో మొదటిసారిగా వీూనుకోవడం జరిగింది. సెక్షను 2—ఏ ప్రకారంగా ఏ ప్రయివేటు యాజమాన్యంలో కూడా తిన్నగా లేబరు కోర్టుకు పోయే హక్కు లేకుండా ఉండేది. కాని ఇూ రోజు ప్రయివేటు యాజమాన్యం క్రింద పనిచేసే కార్మికుడు వేరుగా లేబరు కోర్టుకు పోయే విధంగా 1987 సంవత్సరంలో చట్టాన్ని సవరించి సెక్షను 9, 25 హేచ్, సెక్షను 33 యివన్ని కూడా కార్మికుల సంక్షేమం కోసము ఇూ ప్రభుత్వం మార్చడం జరిగింది. ఆ విధంగా యింతవరకూ ఏ ప్రభుత్వమూ ఇూ దేశంలో చేయలేకపోయింది. ఈ రోజు కేంద్రప్రభుత్వం కాని యితర రాష్ట్రాలలో గాని మినిమమ్ వేజెస్ చట్టాన్ని 5 సంవత్సరాలకు ఒకసారి మారుస్తూ ఉంటే మన రాష్ట్రంలో ప్రతీ మూడు సంవత్సరాలకు మినిమమ్ వేజెస్ పెంచడం జరుగుతున్నది. ఈ ప్రభుత్వం కార్మికుల సంక్షేమం కోసం వెనుతీయడంలేదు. సహకార్మికులకు సహాయం చేస్తామని ప్రభుత్వం ఒప్పుకున్నది అందరికి తెలిసినదే. అది ఏ రకంగా జరిగింది యిక్కడ అందరికి తెలుసు. ఈ సభలోని శాసన సభ్యులతో కూడిన సంఘము అక్కడకు వెళ్లడం దానివీూద రిపోర్టు యిక్కడ పెట్టడం జరిగింది. దాని తరువాత అన్ని పార్టీలతో కలిసి మనం అందరమూ

రిజల్యూషన్ చేసి బెఫోర్‌కు పంపడం జరిగింది. ఈ పర్ సిక్ మిల్లు తెరవడానికి సహాయం చేయడానికి ముందుకు వచ్చినందుకు యూ ప్రభుత్వానికు, ఎన్. టి. రామారావు గారికీ ధన్యవాదములు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. జయరాంబాబు—:అధ్యక్షా, మనకు ఉన్న పరిశ్రమలు అందులో కొద్దివాటిలో అత్యంత ముఖ్యమైన 10 పరిశ్రమలు మూతపడ్డాయి. విద్యుత్ కరెంటు సప్లయి లేక చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు మూతపడ్డాయి. గుంటూరుకు చెందిన భజరంగ్ జూట్ మిల్లు విషయంలో యూ శాసనసభలో అనేకసార్లు చెప్పడం జరిగింది దానికి సంబంధించిన కార్మికుల నివేశన స్థలాలు నా నియోజకవర్గంలో ఉన్నాయి. సెక్ 304 నిబంధన క్రింద, కాల్ ఎటెంషన్ క్రింద నోటీసులు ఇచ్చిన తరువాత యూ సమస్యమీద చర్చ యిపుడు వచ్చింది. నేను సెలవలు ఎచ్చినపుడు కూడా గుంటూరుకు వెళ్ళలేకపోతున్నాను. దానికి కారణం అక్కడ భజరంగ్ జూట్ మిల్లు కార్మికులు నన్ను ఆడుగుతారని భయపడడం జరుగుతోంది. వారు యూ మిల్లు విషయం ఎపుడు చర్చకు వస్తుందని, ఎపుడు మిల్లు తెరుస్తారని అడుగుతున్నారు. గతసారి శాసనసభలో ఇంద్రా రెడ్డిగారు కార్మిక మంత్రిగా ఉన్నపుడు భజరంగ్ జూట్ మిల్లు నాయకులను, జూట్ మిల్లు మేనేజిమెంటును పిలిపించి చర్చలు జరిపారు. కాని ఇంతవరకూ ప్రయత్నాలు సఫలీకృతం అయినట్లు నేను అనుకోవడంలేదు. ఈ మిల్లు 40 సంవత్సరాలనుండి పైబడి 3,000 మంది కార్మికులకు ఉపాధి కల్పిస్తున్నది. కాని కార్మికుల లోపంవల్ల కాకుండా ఎంప్లాయర్స్ లోపంవల్ల యూ మిల్లు నష్టాలకు గురి అవుతున్నది. మిడిసుంది జూట్‌కు యిబ్బంది లేదు. సిమెంటు బస్తాలకు జూట్ సంచులనే వాడాలనే ప్రభుత్వ నిబంధన వల్ల యూ సంచులకు మార్కెట్లు యిస్తుంది లేదు. అందు భజరంగ్ జూట్ మిల్లు మేనేజిమెంటువారు తడవతడవకు యూ మిల్లును మూసివేయడం జరుగుతున్నది. ఇపుడు బిఫోర్‌కు యూ కేసును రిఫర్ చేశారు. ఆ విధంగా బిఫోర్‌కు కేసు రిఫర్ అయిన తరువాత సిక్ ఇండస్ట్రీగా ప్రభుత్వం డిక్లేర్ చేసిన తరువాత కార్మికుడు రాయితీలు చాలా కోల్పోవాలి. చక్కని బోధంతో కార్మికులు పనిచేసే ప్రమాదం ఉంది. గతసారి మేనేజిమెంటు మీద ప్రాసిక్యూషన్ చర్యలు తీసుకోబోతున్నామని చెప్పారు. గత సంవత్సరంలో 10 నెలలపాటు మిల్లును మూసివేస్తున్నాడు. 1988 సంవత్సరం మే డే నాడు యూ మిల్లును లే ఆఫ్ చేయడం జరిగింది. రెండు కోత వేరుతో యూ మిల్లును లే ఆఫ్ చేసి క్లోజ్ చేసారు. బోనస్ కూడా పూర్తిగా ఇచ్చారు కాని మిల్లును తెరిపించడం జరగలేదు. డిసెంబరు 1 వ తారీఖున అక్కడి కార్మిక సంఘాలవారిని పిలిచి మీటింగ్ ఏర్పాటుచేసి చర్చించడం జరిగింది. దానికి ఆ మిల్లు ఫైనాన్సర్స్ అయిన బ్యాంకు వారు కూడా రావడం జరిగింది, వాళ్ళు కొన్ని కండిషన్స్ పెట్టడం జరిగింది. స్టేటునో మెయింటెయిన్ చేయాలనీ, మే 1 వ తారీఖునాటికి అంటే మిల్లు మూసిననాటికి కార్మికులుపై జీతాలకు పని చేస్తున్నారో ఆ జీతాలకే పని చేయాలని కొన్ని షరతులు

స్వల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్. మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

విధించినా కార్మికులు వేరే బ్రతుకు దెరువు లేక గత్యంతరం లేని పరిస్థితులలో రాజీపడి దానిపై దాదాపు రెండు వేలమంది కార్మికులలో 1200 మంది సంతకాలు పెట్టి డి. సి. ఎల్. ద్వారా హైదరాబాదు లోని లేబర్ కమిషనర్‌కు పంపించడం జరిగింది. భవన్నీ జరిగాయి, సమస్యను తొందరగా పరిష్కరించవలసిన అవసరం కలిగింది. ఎందుకంటే అందులో పనిచేసే శివారెడ్డి ఐదుగురు కార్మికులు ఆకలి బాధకు తట్టుకోలేక చనిపోవడం జరిగింది. నాకు ఆ విషయం తెలిసి యం. ఆర్. ఓ., ఆర్. డి. ఓ., కలెక్టరుకు చెపితే ఆర్. డి. ఓ. కలెక్టరు అక్కడికి వెళ్లి అక్కడ ఫలానావారు చనిపోయారని స్టేట్‌మెంట్ వ్రాసుకోవడం జరిగింది తప్ప ఉపయోగం కలుగలేదు. వారికి ఎక్స్-గ్రేషియా కావాలని డిమాండ్ చేశారు, ఊరేగింపు జరిపి కలెక్టరు దగ్గరకు వెళ్లి అడిగారు, అయితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దగ్గరనుంచి డబ్బు రావాలని కలెక్టరు ఇంతవరకు ఒక్క పైసా ఇవ్వలేదు. చనిపోయిన కార్మికుల కుటుంబాలకు 10వేల చొప్పున ఎక్స్-గ్రేషియా ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. శివారెడ్డి అనే ఆయనకు ఒక కుంటి బాలిక ఉంటే ఆమెకు ఫిజికల్లీ హేండీకేప్‌డ్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీ ద్వారా ఆర్థిక సహాయం చేస్తామని ఆర్. డి. ఓ. గారు అన్నారు కాని ఇంతవరకూ ఎలాంటి చొరవ తీసుకోలేదు. అంతేకాక అక్కడ మిల్లు మూసివేయడం వల్ల ఉపాధి కోల్పోయిన కార్మికులకు ప్రత్యామ్నాయంగా ఉపాధి కల్పన ఏమీచేయలేదు. ఈ విధంగా ప్రభుత్వం, ప్రభుత్వోద్యోగులు అశ్రద్ధ చేయడం విచారకరంగా ఉంది. ఎందుకంటే గత సంవత్సరం కొందరు కార్మికుల ప్రతినిధులను వెంటబెట్టుకొని నేను ముఖ్యమంత్రి గారిని కలవడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో భజ్‌రంగ్ జూట్ మిల్ గురించి చెప్పగానే దానిని కార్మికులకు ఇస్తున్నామని ముఖ్యమంత్రి గారు అన్నారు. ఇది కార్మికులకు ఇచ్చేందుకు చిన్న వస్తువుకాదు. అక్కడ మూడు వేల మంది కార్మికులు ఉన్నారు. వారికి మిల్ మెయింటెయిన్ చేయడానికి టెక్నికల్ నాలెడ్జ్ లేదు, అలాంటప్పుడు వారికి ఎలా అప్పజెపుతారో అర్థం కావడంలేదు. కార్మికులకు యాజమాన్యాన్ని అప్పజెపుతామనగానే వారు సంబరపడడం జరిగింది తప్ప ఫలితం మాత్రం శూన్యం. మిల్లును కార్మికులకు ఒప్పజెప్పాలంటే ముందు దానిని ప్రభుత్వం తీసుకొని ఆ తరువాత కార్మికులకు ఒప్పజెప్పాలి తప్ప తేలిగ్గా ఒప్పజెపుతున్నామంటే ప్రయోజనం శూన్యం. ప్రభుత్వంగా మీకు ఎన్నో అధికారాలు వున్నాయి, అలాంటప్పుడు ఒక వ్యక్తిని లొంగదీసుకొనడానికి ఇన్నాళ్లు పట్టిందంటే ఆశ్చర్యంగా ఉంది. అతను బొంబాయిలో ఉన్నాడనో, డిల్లీలో ఉన్నాడనో మాకు సమాధానాలు చెప్పడం కాకుండా ప్రభుత్వం అవసరమైతే కఠిన చర్యలు తీసుకొని, ప్రభుత్వం తనవెంట పడుతోంది, తనకు రక్షణ లేదనే భయం అతనిలో కల్పించాలి. కార్మికులు స్ట్రయికు చేస్తుంటే, తమకు అన్యాయం జరుగుతోందని చెప్పడానికి కలెక్టరు దగ్గరకు బయలుదేరితే ముందు ఆ మిల్లు చుట్టూ వందలాది మంది పోలీసులకు తుపాకులు ఇచ్చి నిలబెడతారు. ఇలా చేయడం ఎందుకు ? కార్మికులు మిల్లులోంచి ఏమైనా ఎత్తుకు పోతారనా లేక మిల్లును ఏమైనా ఆక్రమించుకొంటారనా? ప్రభుత్వం ఈ రకమైన పనులు

చేయడంవల్ల యాజమాన్యం లొంగిరావడంలేదు. మీ విధానాలు మార్చుకోండి. ఈవేళో రేపో ఆ మిల్లు ఓపెన్ అవుతుందనే కాదు నేను ఇక్కడ మాట్లాడేది, నేను ఇక్కడ మాట్లాడితే మా ఎం. ఎల్. ఏ గారు కూడా మాట్లాడారనే విషయం పేపర్లో చదివి వారి సమస్యల పరిష్కారానికి మేము కృషి చేస్తున్నామని అనుకొనడానికి పనికివస్తుంది తప్ప మిల్లు ఓపెన్ అవుతుందని నేను అనుకోవడంలేదు. నేను కోరేది ఏమిటంటే ఈలోగా మీరు కొన్ని చర్యలు తీసుకోవాలి. కార్మికులలో 50, 60 సంవత్సరాల వారు కూడా ఉన్నారు. కొందరు కార్మికులు సున్నపు పనివారుగానో, రిక్షా లాగేవారుగానో జీవనం వెళ్లబుచ్చుతున్నారు. కాని 60 సంవత్సరాలపైబడిన వయసుగలవారికి ఇబ్బందిగా వుంది కాబట్టి వాళ్లు కిళ్లి షాప్స్ పెట్టుకొనడానికిగాని, ఫ్రూట్ వెండర్స్‌గా జీవనం వెళ్లబుచ్చడానికిగాని జాతీయం చేయబడిన బ్యాంకులద్వారా ఋణ సదుపాయం కలుగ జేయండి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ ఉన్నారు కాబట్టి ఈరోజు సాయంత్రమే గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరుకు ఆదేశాలు ఇచ్చి జాతీయం చేయబడిన బ్యాంకులద్వారా ఋణాలు ఇప్పించి వారికి ప్రత్యామ్నాయంగా ఉపాధి కల్పించేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా ఆ మిల్లును ప్రభుత్వం తీసుకొని జాయింట్ వెంచర్‌గా మార్చాలి. ఆ మిల్లుకు రు 3 కోట్ల లయబిలిటి ఉంది. యూనియన్ బ్యాంకువారు ఇచ్చింది, పి. ఎఫ్. ది బాకి, జూట్ కొనుగోలుచేసి తెచ్చిన చోట్ల వున్న బాకి, ఎలక్ట్రిసిటి బిల్లు, సేల్స్ టాక్స్ బకాయిలు అన్ని కలుపుకొని కొంత లయబిలిటి వుంది. సేల్స్ టాక్స్ ప్రభుత్వానికి చెల్లించవలసింది కాబట్టి సేల్స్‌టాక్స్‌ను ఇన్‌స్టాల్‌మెంటుపై కట్టేందుకు అవకాశం ఇవ్వవచ్చు. అలాగే ఎలక్ట్రిసిటి డ్యూస్ ఇన్‌స్టాల్‌మెంట్‌పై కట్టేందుకు అనుమతించవచ్చు. ఇలా కొన్ని రాయితీలు ఇవ్వండి. అదేవిధంగా పవర్‌కట్‌నుంచి బజ్‌రంగ్ జూట్ మిల్‌కు ఎగ్జెంప్షన్ ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ఇది మూడు వేల మంది కార్మికులకు సంబంధించిన సమస్య, వారిపై ఆధారపడిన వారిని కూడా కలుపుకొంటే మొత్తం 10 వేల మందికి సంబంధించిన సమస్య ఇది కాబట్టి దీని విషయంలో కఠినంగా నిర్ణయాలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాను. బజ్‌రంగ్ జూట్ మిల్ నా నియోజకవర్గంలో ఉంది కాబట్టి దానిగురించి నా ఆవేదనను వ్యక్తం చేయడానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జి. మల్లేష్ :—అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో అనేక పరిశ్రమలు మూత పడుతున్న విషయం ఈ సభకు కొత్త ఏమీకాదు, పాత విషయమే. అయితే అక్రమ సంపాదనకు అలవాటుపడ్డ పెట్టుబడిదారులు చేసేటటువంటి కుట్రలలో ఒక భాగమే పరిశ్రమలు మూత పెట్టడం అన్న విషయాన్ని ఇక్కడ అర్థం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మన ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా చిన్నచిన్న విషయాలకు స్పందించి ఏదో ఒక చర్యతీసుకోవాలన్న ఆవేదనను అనేక రూపాలలో వ్యక్తంచేస్తున్న విషయంకూడా మనందరికి తెలుసు. ఈవేళ రాష్ట్రంలో ఇన్ని పరిశ్రమలు మూతపడి ఇంత మంది నిరుద్యోగులై అష్ట

స్వల్పకాలిక చర్చ.
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెనీ, బోరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్. మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

కష్టాలు పడుతోంటే వారి హృదయం స్పందించవలసిన అవసరం ఉంది. వారు చాలా రకాల రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బాధ్యతలు, దేశబాధ్యతలలో నిమగ్నమై కార్మిక వర్గానికి సంబంధించిన సమస్యలను నిర్లక్ష్యంచేస్తున్నారేమో నన్న ఆవేదన కలిగే పరిస్థితి ఉంది. పదేపదే ఈ విషయాలు శాసన సభలో చర్చించినా ఫలితం మాత్రం శూన్యంగానే ఉంది. ఈవేళ సర్‌పిల్క్ ఫ్యాక్టరీగాని, డి.బి.ఆర్. మిల్స్‌గాని, బజ్‌రంగ్ జూట్ మిల్స్‌గాని, ఆఖరికి ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రాతినిధ్యం వహించే హిందూపూర్‌లో ఉండే రెండు పరిశ్రమలు లాకౌట్ అయి 90 రోజులు అవుతున్నా, మరో పది రోజులలో శతదినోత్సవం జరుపుకోబోతున్నా కార్మికుల సమస్యలను పరిష్కరించాలన్న భావం ప్రభుత్వానికిగాని, లేబర్ డిపార్ట్‌మెంట్‌కుగాని ఏ మాత్రం వున్నట్లు కనిపించడంలేదు. ఈరకంగా ముఖ్యమంత్రి గారి నియోజకవర్గంలో వున్న పరిశ్రమలు మొదలుకొని అనేక పరిశ్రమలు మూతపడి కార్మికవర్గం అనేక బాధలకు గురవుతోంటే అసలు రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం ఉందా లేదా అనే అనుమానం కలిగేపరిస్థితి దాపురించింది, ఈనాడు ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు కూర్చుని అన్ని సంగతులు వింటున్నారని సంతోషంగా ఉంది, కాని దానికి పరిష్కార మార్గాలు ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ సందర్భంలో రెండు, మూడు విషయాలు సభ దృష్టికి తేదలచుకొన్నాను. ఈవేళ పెట్టుబడిదారులు ప్రభుత్వంద్వారా బ్యాంకులద్వారా రుణాలు తీసుకొని, ప్రభుత్వం ఇచ్చిన రాయితీలను ఉపయోగించుకొని, ప్రజలను, ప్రభుత్వాన్ని మోసంచేస్తూ తప్పుడు బేలన్స్ షీట్స్, తప్పుడు లెక్కలు చూపించి పరిశ్రమలను మూతవేసే సంఘటనలు మాకు ఇచ్చిన నివేదికలవల్ల సుస్పష్టంగా అర్థమవుతోంది. పరిశ్రమలను మూసివేస్తే, పరిశ్రమను ప్రారంభించడానికి సహాయంచేసిన ప్రభుత్వం, బ్యాంకులకు నష్టం జరుగుతుంది తప్ప వ్యక్తిగతంగా తమకేమీ నష్టం జరగదన్న భావం పెట్టుబడిదారి వర్గానికి చెందిన యాజమాన్యంవారిలో వుండడంవల్ల అనేక పరిశ్రమలను మూతవేయడం జరిగింది. ఈ బజ్‌రంగ్ జూట్ మిల్స్ యజమాని కిరాతకుడు డిల్లీలో దానికి సంబంధించిన దానిని పెట్టాలనే ఉద్దేశంతో ఈ పరిశ్రమలను ఖాయిలా వేయడం జరుగుతున్నది. అదేవిదంగా సర్‌పిల్క్ పరిస్థితి ఉంది. ఈనాడు వారే ప్రభుత్వరంగ సంస్థలో ఆ కార్మికులను అబ్జార్బ్ చేసే అవకాశం ఉంది. సింగరేణి కాలరీస్‌లో వేలాది మందిని రిక్రూట్ చేసుకొంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు మనమువిప్పి సింగరేణి మేనేజిమెంట్‌వారిని పిలిపించి అందులో కొద్ది మందిని రిక్రూట్ చేసుకొమ్మంటే అది జరిగే పనే. వారు అలా చెపితే ఈ సమస్యకు పరిష్కారమార్గం లభిస్తుంది. ఈ పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థలో దోపిడిదారులు. కార్మికుల రక్తం త్రాగే నీచులు చేసే కుట్రలలో ప్రభుత్వం భాగస్వామి కావద్దని ఈ సందర్భంగా చెపుతున్నాను. పెట్టుబడిదారులకు అనుకూలంగా ప్రభుత్వంపోవడం సరైంది కాదు. కార్మిక ఉద్యమాలు తీవ్రతరమవుతాయి ఆలాంటి పరిస్థితి రాకముందే ముఖ్యమంత్రిగారి హృదయం స్పందించి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ [illegible]

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డీబీఆర్ మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయడం గురించి.

డా. ఎన్. చంద్రమౌళి:—అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో పది పరిశ్రమలు మూయిలా సా. 6—00
వడ్డాయని తెలుసుకుంటే చాలా హృదయవిదారకంగా ఉంటుంది. నాకు సంబంధించినంత వరకు మా చీరాల ఏరియాలో ఉన్న చీరాల కో ఆపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్లు గురించి చెప్పదలచుకున్నాను. ఇంకా ఇతర కో ఆపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్లులు ఉన్నాయి. అవి లాభదాయకంగా ఉన్నాయి. చీరాల మిల్లు మాత్రం నష్టంగా ఉన్నదని అంటే కొన్ని కారణాలు తెలుసుకోవాలి, నిరూపణ చేసుకోవాలి. ఇది దాదాపు 30 సంవత్సరాల క్రితం ఏర్పాటు అయింది. పండిట్ జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ అమృత హస్తాలతో శంకుస్థాపన చేయడం జరిగింది. 25 వేల టన్నుల కెపాసిటీతో ఏర్పాటు చేసినది, 4 కోట్ల మూలధనంతో ఏర్పాటు చేసినది, ఇప్పటివరకు దీనికి కారణం ఎవరు అని చూస్తే – అప్పుడు ఎప్పుడో పాత మెషినరీని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. దానికి గాను అప్పుడు మోడరనైజేషన్ జరిగి లేదు. 60 శాతం యుటిలైజేషన్ అవుతున్నది. అందుకు గాను దీనిని మోడరనైజేషన్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. స్పిన్‌ఫెడ్ ప్రాజెక్టు రిపోర్టును తయారు చేయాలని చెప్పినప్పుడు ప్రాజెక్టు రిపోర్టును ఐ ఎఫ్ సి వారు ఒప్పుకోకపోవడం జరిగింది. మోడరనైజేషన్‌కు 2 కోట్ల 30 లక్షల రూపాయలు కావాలి. దానికిగాను ప్రాజెక్టు రిపోర్టును మళ్ళీ శ్రీరామ్ కన్‌సల్టేషన్ ద్వారాగాని, చేయాల్సిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇటువంటి కన్‌సల్టేషన్ వారిచేత చేయించినప్పుడు ఫీజు ముందుగానే చెల్లించవలసి ఉంటుంది. రు. 30 వేలు ఫీజు క్రింద చెల్లించవలసిన అవసరం ఉంటుంది. కాబట్టి, స్పిన్‌ఫెడ్ 50 పర్సెంట్ బేర్ చేసుకుంటే, ఎడ్వాన్సుగా పంపించి ఆ విధంగా ప్రాజెక్టు రిపోర్టును తెప్పించి, ఆ రిపోర్టును ఐఎఫ్‌సి చేత అంగీకరింపచేసి, మోడరనైజేషన్ చేసుకునే విధంగా చేస్తే 85 నుంచి 90 పర్సెంట్ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఎచీవ్‌మెంటు చేసుకోవడానికి వీలుంటుంది. ప్రేక్ ఈవెన్ తప్పనిసరిగా వస్తుంది. రెండోవది–అక్కడ 4 యూనియన్స్ ఉన్నాయి. వారు ఒకరి మీద ఒకరు అభియోగాలు చేసుకుంటూ ఉన్నారు. అందువల్ల ఆ నాలుగు యూనియన్లను ఏదో ఒక యూనియన్‌గా ఏకం చేసి ఆ యూనియన్ చేత కార్మికుల డిమాండ్లను ఏర్పాటు చేసుకుని పంచ్రదింపులు జరుపవలసి ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. అట్లాగే, అక్కడ కాటన్ పాలసీ– కాటన్ కొనే పద్ధతి ఇదివరకు ఉండేది. సెంట్రలైజుడు కాటన్ పర్చేజి కమిటీ ఫెడరేషన్‌లో ఉండేది. దానిలో అనేక అవకతవకలు జరుగుతూ ఉన్నవి. మనకు తెలుసు. ఇప్పుడు నేను కోరేది ఏమిటంటే, ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసి అందులో యూనియన్ లీడర్స్‌ను ఏర్పాటు చేయడం అవసరం అని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు కాటన్‌పాలసీ–సిసిఐ విధానం చూస్తే వారిది తప్పుడు విధానంగా ఉన్నది. ఏ విధంగా కూడా మిల్లులకు సహాయం చేసే విధంగా లేదు. ఎందువల్లనంటే–కండెలు బజారు రేటుకంటే తక్కువ రేటుకు రైతుల దగ్గర నుండి కొంటున్నారు, అంటే 200 రూపాయలు ఎక్కువగా తీసుకుంటున్నారు. అందువల్ల ఆ పరిస్థితిని మార్చాల్సిన అవసరం ఉంది. మొదట దీనిలో 1,200 మంది కార్మికులు

స్వల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్. మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

ఉండేవారు. ప్రస్తుతం 800 మంది మాత్రమే ఉన్నారు. కొంత మంది వెళ్ళిపోయారు. వారికి చేతినిండా పని లేకుండా ఉన్నది. వారికి పని కల్పించాలంటే, కాటన్ బయట కొని జిన్నింగ్ చేయడానికి యూనిట్స్ ఉన్నాయి. వాటిని మళ్ళీ రివైజ్ చేసుకుని జిన్ చేస్తే మనకు యీ కాటన్ కూడా తక్కువ ధరకు గిట్టుతుంది. ఆ విధంగా కాకుండా, ఇప్పుడు ఏమి జరుగుతుందంటే, ఎప్పుడో అవకాశం వచ్చినప్పుడు 1988లో డా. వెంకటేశ్వరరావుగారు చొరవతో దీనికి 40 లక్షలు ఇచ్చారు. అంత మాత్రంచేత సరిపోదు. ఆ డబ్బుతో కాటన్ బజారులో కొనుక్కోవడం జరగాలి. కాటన్ అనేక రకాలుగా రావడం జరుగుతున్నది. అందువల్ల అక్కడ జిన్ చేసుకునే అవకాశం ఉన్నది. దాని వయబిలిటీ రిపోర్టు తెప్పించుకుని, మాడ్రనైజేషన్ చేసి రు. 2 కోట్ల 30 లక్షలు తక్కువకాకుండా కనుక ప్రభుత్వం వారు – ముఖ్యమంత్రిగారు ఇస్తే వారు ఏ ఉద్దేశ్యంతో ఏర్పాటు చేశారో ఆ ఉద్దేశ్యం సఫలీకృతం అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా అక్కడ చేనేత పనివారు ఎక్కువగా ఉన్నారు. రకరకాల చేనేత బట్టలు అక్కడ ఉత్పత్తి అయ్యాయి. నూలు కూడా ఉపయోగపడే విధంగా ఉన్నది. కాబట్టి నూలును తయారు చేయవలసిందిగా మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. వి. సుబ్బారెడ్డి (నెల్లూరు) :– అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అనేక పరిశ్రమలు మూత పడ్డాయి. తద్వారా అనేక వేలాది మంది కార్మికులు ఉద్యోగాలు పోగొట్టుకున్నారు. అటువంటి పరిస్థితుల్లో ఈ రోజు సభా సమక్షంలో వెలుగులోకి 10 అంశాలు మాత్రమే ఇక్కడ వచ్చాయి. ఆంధ్రా సిమెంటు మొదలుకొని కృష్ణా సిమెంట్సు, చీరాల నూలు మిల్లు, డిబిఆర్, సర్‌సిల్క్ లాంటివి చూసినప్పుడు, మీరు ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారం ఈ రోజు 10 వేల పైగా కార్మికులు నిరుద్యోగులు అవుతున్నారు. వారిపై ఆధారపడిన దాదాపు లక్ష మంది జనాభాకు తినడానికి తిండిలేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఇంకా వెలుగులోకి రాని అనేక చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు ఉన్నాయి. ఇండస్ట్రియల్, పరిశ్రమల వాతావరణం సరిగా లేని పరిస్థితిలో మనం ఉన్నాం. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో ఈ పరిశ్రమలను చక్కదిద్దు కొనవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈ రోజు ముఖ్యంగా మనం ఒకటి ఆలోచించాలి. పరిశ్రమల్లో కార్మికులను భాగస్వాములుగా చేయాలనే నినాదంతో మనం ముందుకు పోతుంటే ఉన్న పరిశ్రమలు మూతపడి, కార్మికులు ఈరోజు నిరుద్యోగులుగా తయారయ్యారు. 34 లక్షల మంది పైగా నిరుద్యోగులు ఈరోజు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఉంటే ఈ విధంగా ఉన్న పరిశ్రమలను చక్కదిద్దుకోవాల్సిన పరిస్థితి ఉంది. కరెంటు ఒకవైపున, ఆర్థికంగా ఇంకోవైపున పరిశ్రమలు ఇబ్బంది పడుతున్నాయి. పారిశ్రామికవేత్తలు తమ స్వంత డబ్బును పూర్తిగా వెచ్చించి ఈ కార్యక్రమాలను నిర్వర్తించడం లేదు. బ్యాంకులద్వారానో ప్రభుత్వం ద్వారానో సబ్సిడీలు తీసుకుని, లక్షలాది, కోట్లాది రూపాయలు సౌకర్యాన్ని వినియోగించుకుని కార్మికులయొక్క క్షేమాన్ని చూడకపోవడంతో అనేక సంస్థలు ఈనాడు

స్వల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో విజయవాడలో ఆంధ్రా నిమెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్ మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

మూతపడుతున్నాయి. వీటన్నిటి గురించి అనేకమంది చెప్పారు. ఇంకా విదేశాల నుంచి పెట్టుబడిదారులను తీసుకొచ్చి పరిశ్రమలను పురోభివృద్ధి చెందేలా చూడాలి. మనది వ్యవసాయక దేశం. అనేక మందికి పని కల్పించలేని పరిస్థితుల్లో ఉండి, అంధుపల్లి నిరుద్యోగులు అధికమవుతున్నారు. ఈ ఇండస్ట్రియల్ వాతావరణాన్ని సరిచేసిన పద్ధతిలో తీసుకురావాలి. ఒకవైపున కరెంటు లేదు; ఆర్థికంగా కూడా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఈ రోజు డి బి ఆర్, సర్‌సిల్క్ వీటిని గురించి హౌసులో ఎంతో తీవ్రంగా చర్చించినప్పుడే వాటికి పరిష్కార మార్గం ఏర్పడుతుంది. ఆత్మహత్యలకు పూనుకుంటున్నారని చెప్పినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు దయతో అంగీకరించి వెంటనే ఏర్పాటు చేస్తానని, నేను ముందుకు వస్తాను, పెట్టుబడి ఇస్తానని చెప్పారు. హామీలు హామీలుగానే ఉన్నాయి. ప్రాక్టికల్‌గా మాత్రం ఈ రోజు వరకు పరిష్కారం కాలేదు. వీటన్నిటి గురించి సభ్యులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఒక సమగ్రమైన రిపోర్టును తయారు చేసి ఎన్నిరోజుల్లో ఈ మూతపడిన పరిశ్రమలను, పదింటిని ఎప్పటిలోగా తెరుస్తారో ఒక ఖచ్చితమైన డేట్‌ను ఇవ్వాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. చిత్తశుద్ధితో ప్రభుత్వం చేసినట్లయితే చప్పనిసరిగా రివైవ్ అవుతుంది. శ్రీ నాయని నర్సింహారెడ్డిగారు చెప్పారు – వర్కర్స్‌లో కూడా లోపం ఉండవచ్చు. వర్కర్స్‌వల్ల కూడా చెడ్డ పేరు వుంది. అటువంటిది కూడ ఎక్కడైనా ఉంటే న్యాయం చేసి కార్మిక న్యాయకులను పిలిచి ఆ విధంగా పరి అయిన వాతావరణాన్ని సృష్టిస్తే తప్ప మనం శుష్క వాగ్దానాలు కేవలం చేసినందువల్ల ఈ పది వేల మందికి మేలు జరగదు. కరెంటు కోత ఆర్థిక ఇబ్బందుల వల్ల ఇంకా అనేక ఫ్యాక్టరీలు మూతపడేదానికి దరిదాపుల్లో ఉన్నాయి. మనకు కార్మిక శాఖ ఉంది. ఇన్ని ఫ్యాక్టరీలు మూతలు పడి కార్మికులు ఇబ్బంది పడుతూ ఉంటే కార్మిక శాఖ సరి అయిన పరిస్థితిలో సరిఅయిన పైమ్‌లో కార్మికులకు న్యాయం చేయడం లేదు. వారి డివిడెంట్స్‌ని సరి అయిన పైమ్‌లో సరిదిద్దినట్లయితే ఇంతమందికి ఈ విధంగా ఇబ్బంది కలిగేది కాదు. వారు వారి లెక్కలలో తప్పుడు లెక్కలు చూపించి మేనేజిమెంటు వారికి ఉన్న లాభాలు అంతా హరిస్తూ పోయి వర్కర్సుని అనాథలుగా చేస్తున్నారు. వారు పారిశ్రామిక వేత్తలకు తోడ్పడుతున్నారుఅన్న అనుమానాలు ఉన్నాయి. అందువల్ల కార్మికులకు కోర్టులకు పోవాలంటే సాధ్యం కాదు. అది వారికి చాల కష్టము కాబట్టి కార్మిక శాఖ కూడ ప్రజాస్వేచ అనే భావంతో కార్మికుల ఉద్ధరణ కొరకు ఉన్నాము అని అధికారులు భావిస్తే తప్ప లాభం లేదు. వారు యాజమాన్యంతో లాలూచి పడ్డందువల్లనే అనేక కేసులు ఈ రోజు లేబర్ కోర్టులో పెండింగులో ఉంటున్నాయి. వారు కోర్టుల చుట్టూ తిరగలేక ఆత్మహత్యలు చేసుకునే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అందువల్ల వీరిలో కూడ మార్పు రావాలి. తరువాత వీటిని ఎప్పటిలోగా అంటే ఒక రెండు నెలలలోగా ఒక డెడ్‌లైను పెట్టుకుని తెరిపించాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. కోట్ల కొలది రూపాయలు లాభాలు రావలసిన నూలు మిల్లులు కూడ నష్టాలలో ఉంటున్నాయి. నెల్లూరులోని జరీ ఫ్యాక్టరీ కూడ వర్కర్సుని వీధిలో

స్వల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో తుత్తా సిమెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో ధీరూభాగ్ జనవనారమిల్లు, డి.బి.ఈర్. మీద్ మొదల్నాన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

పడవేసింది. వారు సిలోన్ నుంచి వచ్చి ఇక్కడ పని చేస్తున్నటువంటివారు. వారికి జీవనోపాధి కల్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉందని మనవి చేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. రామకృష్ణారావు :— అధ్యక్షా, మొన్న ఈ మధ్య పార్లమెంటులో చర్చ జరిగింది. మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 24 వేల దాకా వీటితో ఎక్కువ భాగము చిన్న పరిశ్రమలు మూత పడి ఉన్నాయని చెప్పారు. మనం పెద్ద పరిశ్రమలను గురించి ఆలోచిస్తున్నాము గాని చిన్న పరిశ్రమలను గురించి కూడ ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రధానంగా రామెటీరియల్ దొరకక పోటికి తట్టుకోలేక అవి మూత పడుతున్నాయని స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. ఒక బొటా కంపెనీ ప్రక్కన ఒక లిడ్‌కాప్ కంపెనీ ఉంటే వీరికి ధరలు రావడం లేదు. ఇది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య. మన ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా సార్లు చెప్పారు. పెద్ద పరిశ్రమలగురించి కార్మికులు కనుక తీసుకునేట్లయితే వారికి ఏ సహాయము అయినా సరే చేయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను అని. అనేకసార్లు ఎసెంబ్లీలోను బయటు ప్రకటించారు. ఇప్పుడు ఈ వీ. పి. కాట్రయిడ్స్ అక్కడ ఉన్నటువంటి కార్మికులకు ఇవ్వడానికి ఎందుకు అశ్రద్ధ జరుగుతున్నది? ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినది ఆచరణలో పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. అట్లాగే అనేక పరిశ్రమలు పొల్యూషన్ కంట్రోలు ఎక్విప్‌మెంటు కొరకు ఎ.పి. ఐ. డి. సి. నుంచి సహాయం వస్తే మేము మరల శ్రద్ధపడవిడికి సిద్ధముగా ఉన్నాము అంటే కొత్తేరు పేపరు మిల్లు యాజమాన్యం ప్రకటిస్తే దానికి సహాయం చేయలేదు. అట్లాగే ఖమ్మం జిల్లాల్లో నాయకుల గూడెంలో తెలంగాణా పేపరుమిల్లు రాసి సిమెంటు వారు తీసుకున్నారు. 25 లక్షల రూపాయలు ఏ. పి. ఐ. డి. సి. మంచి పెట్టుబడి పెట్టమనివారు తెడుగుతున్నారు. అటువంటి సహాయాలు చేయడానికి మీరు ముందుకు రాకపోతే వాటిని నడపడానికి మీరు తీసుకుంటున్నటువంటి చర్య ఏమిటి? లేబరు స్ట్రయికు చేస్తే వారి మీదయస్మా, వాసా చట్టాలను ఉపయోగిస్తారు. ఖ్లోగల్ స్ట్రయికు చేస్తున్నారని కార్మికులను అంటారు. మరి ఇల్లిగల్‌గా ఫ్యాక్టరీలను క్లోజ్ చేసినప్పుడు వారి మీద ఎందుకు చర్యలు తీసుకోరు? కార్మిక వర్గానికి ఎందుకు న్యాయం చేయరు? ఇంతవరకు అటువంటి కుబేరుల మీద మీరు తీసుకున్న చర్య ఏమిటి? ఇప్పుడు మీరు ఇచ్చినదాంట్లోనే ఈ. ఐ. పి. లిమిటెడ్‌లో 187 మంది శర్మద్వుకి 129 వాలంటరీ రిటైర్‌మెంటు తీసుకున్నారు అవి ఎక్కడ్నుంచి సెటిల్ చేసుకున్నారని ఉంది. వాస్తవంగా మీరు కూడ పారు మనస్ఫూర్తిగా ఇంతమంది వాలంటరీ రిటైర్‌మెంటు తీసుకున్నారు అని అంగీకరించితే వారికి దిక్కు ఏమిటి? బలవంతంగా నిర్బంధంగా వారి చద్దర రిటైర్‌మెంటు కోసం ప్రాయించుకున్నాడని స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. అటు వంటి యాజమాన్యంమీద ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి? పరిశ్రమల యాజమాన్యం తెలిపారు. వారి పెట్టుబడి వారు చాలా తక్కువ పిరియడ్‌లోనే తీసేసుకుని ఇక ఈ మిల్లులు మూతపడినా పరవాలేదు అన్నే పద్ధతిలో ఉంటున్నారు. ఈనాడు కాయలసీమ నూలు మిల్లు మూత పడేందుకు సిద్ధముగా ఉంది. ఇంతవరకు

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఈ విజయవాడలో ఉద్యోగ నియామకం కోసమని, బోర్డులలో జిల్లాలోని నిరుద్యోగులను, గుంటూరులో వీఆర్‌ఓ జనరల్ సెలక్షన్లు, డి.పి.ఆర్.ఓ. వీళ్ళు మొదలైనవి కార్యాలయములను మీరు వేయండి గురించి.

అనేకమంది సోదరులు చెప్పారు. నేను మళ్ళీ రిపీటు చేయను. ఏ.పి. కార్పొరేషన్ల విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారి పాలసీ ఏమిటి ప్రభుత్వం పాలసీ ఏమిటి ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టం చేయాలి. కొద్దిపాటి పెట్టుబడి పెడితే మేము పడుపో తాము అని వస్తున్న పరిశ్రమల విషయంలో మీ పాలసీ ఏమిటి? కార్మికుల వైపున మేము ఉంటాము అని చెప్పిన ప్రభుత్వం వారి పట్ల నిష్పక్షపాతంగా ఉంటూ అక్రమాలకాల్ని ప్రకటించే వారిమీద చర్యలు తీసుకోవాలి. వారిపాద చర్యలు తీసుకొని వారి శ్రమలను తొలగించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ పరిశ్రమలను అక్రమాలకోటే చేస్తున్నా. 6-20 వాటిని తొలగించడానికి ఈ ప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి చర్యలేమిటి? వీటిపాద ప్రభుత్వం యొక్క వైఖరి ఏమిటనేదిముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పాలని మనవిచేస్తూ నెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ వై. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు వివిధ పక్షాల ప్రతినిధులు, విజ్ఞులు, రాజకీయ ప్రముఖులు శ్రీ వెంకటపతిగారు, మహమ్మద్ జానీగారు, నర్రసంపూర్ణారెడ్డిగారు, మల్లేశంగారు, కోటేశ్వరరావుగారు, సజ్జా చంద్రప్పగారు, శ్రీకాంతులు గారు, నారాయణరావు గారు, జయరాంబాబుగారు, సుబ్బారెడ్డి గారు, రామకృష్ణారావుగారు— ఇత్యాదులందరూ వారివారియొక్క అమూల్యమైన అభిప్రాయాలు తెలియజేయడం జరిగింది. ఈనాడు సిక్ ఇండస్ట్రీస్ పట్ల వారికున్నటువంటి ఆవేశం కాని వారికున్నటువంటి బాధను కాని వ్యక్తం చేయడం జరిగింది. వారందరికీ నా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ప్రభుత్వపరంగా మీరు చెప్పింది కాదనడం నా ఉద్దేశం కాదు. కాదని అన్నమ కూడా. మీరు చెప్పిన వాటిలో మంచి తీసుకోవడమే నా ధర్మం తప్ప మరొకటి కాదని వేను సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు చెప్పినవారిలో కొంతమంది ఎంతో సహేతరణంగా చెప్పారు. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది. కాని కాలధోషం పట్టినటువంటి చట్టాలు మాత్రం మారుకోలేక పోతున్నాయన్నది ఈనాడు మన దేశం ఉన్నటువంటి తీరే దానికి నిదర్శనమని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు మనం ప్రజాస్వామ్యం లోని చెప్పుకొంటున్నాము. కార్మికుల మేడేలు జరుపుకొంటున్నాము. కార్మికులపట్ల మనకున్నటువంటి బాధను వ్యక్తం చేస్తున్నాము, అన్నీ చేస్తున్నాము కాని ఆ చట్టాలకు మాత్రం మార్పు చేసుకోలేదన్నది ఈనాడు మీరు చెప్పిన అభిప్రాయాలవల్ల తెలిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎంతోమంది — పెట్టుబడిదారులు అనండి, పెద్దలు అనండి, ప్రభుత్వంలో పరపతి కలిగినవారు కాని బడా బడా బాబులు కాని ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి వచ్చినవారు కాని మన రాష్ట్రంలో తలెత్తినవారు కాని — వీరందరూ ఏవిధంగా పరిశ్రమలను తప్పుతోవ పట్టించారో వారికి నేను వినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు సర్‌ప్లస్‌ల గురించి, కార్మికుల గురించి, బకాయిల గురించి, బోగస్ క్లెయిమ్‌ల గురించి చెప్పారు. అవన్నీ మా ప్రభుత్వ హయాంలో ప్రారంభించినవి కావు. అంతకు ప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి ఈ విధానాలు వలన ఈనాడు తలెత్తుతున్నాయి; కష్టనష్టాలు బాధ పడుతున్నారు.

స్వల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా, నిమ్మెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భూరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్. మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

శ్రమ జీవులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. అప్పుడు ప్రభుత్వంలో ఎవరికైతే పరపతి ఉందో, మనం ఎవరినైతే వైట్‌స్కాలర్స్ అని అంటున్నామో, ఎవరైతే బడా బాబులు అని, పెద్ద పెద్దవారు అని అంటున్నామో, ఎవరైతే ఆ రకంగా పేరుతెచ్చుకొని పరిశ్రమల సొమ్ము స్వాహా చేసారో వారికి మాత్రమే పూర్తిగా ప్రవేశం కల్పించబడింది. కనుక ఆ చట్టాలను ఈనాటి వరకు ఆరాధిస్తున్నాను. కేవలం కార్మికుల యొక్క సంక్షేమం అని చెప్పుకుంటూ ఈనాడు చూడలేకపోతున్నామంటే మనం ధైర్యంతో ఉన్నటువంటి స్థితిని, యదార్థాన్ని ఎదుర్కొనలేకపోవడమని మనవిచేస్తున్నాను. మీరు ఎందుకు ఎదుర్కొనలేకపోతున్నారని ఎవరైనా గౌరవసభ్యులు అడుగవచ్చు. ఈనాడు పరిశ్రమలు— మిడియం అండ్ లార్జ్ ఇండస్ట్రీస్ అన్నీ కంకరెంటు లిస్టులో ఉన్నాయి, రాష్ట్రప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యత కాదు. ఈనాడు ప్రతి చిన్న విషయానికి గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా వారియొక్క అనుమతికోసం ప్రాకులాడడమే అవుతున్నది. ఈనాడు ఏ దురంతకం చేసినప్పటికి గట్టిగా ఒక చట్టం అమలుచేసి ఈనాడున్నటువంటి దుస్కృత్యాన్ని నివారించలేనటువంటి అసమర్థత రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలుగా తయారుచేసింది గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారేనని మనవిచేస్తున్నాను. వివరాలన్నీ గౌరవసభ్యులు ఇచ్చారు, నేను కాదనడం లేదు. మీరు అన్నది కాదనడం నా ఉద్దేశం కాదు. కనుక ఈనాడున్నటువంటి పరిస్థితులు గుర్తించాలని విజ్ఞులందరికి నేను సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు పొల్యూజన్ సంగతి అందరూ చెప్పారు. ఏవిధమైన ఆదుర్దాతో ప్రభుత్వం ఇంతవరకు ఎదురు చూసిందో మీకందరికీ తెలుసు. ఆ పొల్యూజన్ యాక్టు ఇంప్లిమెంటు చేసుకొనడానికి మాకు అధికారం ఇవ్వండని అడిగితే 4 సంవత్సరాలు చెప్పగా, చెప్పగా ఈనాటికి దానిని—మేము అమలు చేసే విధానాన్ని అంగీకరించడం జరిగింది. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారు అని మనవిచేస్తున్నాను. ఈమధ్య బోపాల్‌లో సంభవించిన గ్యాస్ ప్రమాదం మనకందరికీ తెలిసినదే. ఇదే గ్యాస్ మన రాష్ట్రంలో పెట్టడానికి వచ్చినప్పుడు మన రాష్ట్రంలో పెట్టడానికి వీలులేదని ధైర్యంగా గుండె నిబ్బరంగా మేము చెప్పగలిగాము. పరిశ్రమలు అవేవి ప్రజల సౌకర్యార్థం, ప్రజల యొక్క సంక్షేమానికి కాని ప్రజల ప్రాణాలు తీయడానికి కాదన్నది మా పరిపూర్ణమైన విశ్వాసం. ఏ పరిశ్రమ వచ్చినప్పటికీ పేద ప్రజలకు, కార్మికులకు, శ్రామికులకు ఇంత ఆదరణ కలిగించాలి. వారికి ఆటువంటి అభ్యుదయకరమైన విధానాలు అమలు చేయాలి కాని కేవలం మోసంతో కూడిన విధానంతో, డబ్బుమోద కాంక్షతో, స్వార్థపరత్వంతో దేశ ద్రోహ బుద్ధితో మాత్రం ప్రభుత్వాన్ని కాని ప్రజల సంక్షేమాన్ని కాని ద్రోపిడి చేయడం మంచిది కాదన్నది నా పరిపూర్ణమైన అభిప్రాయంగా మీకు నేను సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. సిక్ ఇండస్ట్రీస్ విషయం గౌరవసభ్యులందరూ మాట్లాడారు. వారు చెప్పినవన్నీ యదార్థం. వారికి మరొక కొన్ని యదార్థాలు తెలియజేస్తున్నాను. దేశంలోని వివిధ రాష్ట్రాలలో ఉన్న పరిశ్రమలకు ఏవిధమైన [illegible] ఏ విధానం గురించి ఆలోచిస్తే మనం ఉన్నంతలో ఎంత భద్రత తీసు

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్. మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

కుంటున్నాము అనేది వారికి స్పష్టం కాగలదు. వెస్ట్ బెంగాల్‌లో ఉన్న ఇండస్ట్రీస్ లో 20.95 శాతం అక్కడ నష్టపడ్డాయి. మొత్తం పెట్టినటువంటి పెట్టుబడిలో 24.04 శాతం బ్లాక్ అయిపోయింది. అదేవిధంగా ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో 9.75 శాతం మొత్తం ఇండస్ట్రీస్‌లో మూత పడ్డాయి. వారి పెట్టుబడిలో 7.73 శాతం డబ్బు బ్లాక్ అయింది. అదేవిధంగా తమిళనాడులో 7.6 శాతం, కర్నాటకలో 6.16 శాతం, గుజరాత్‌లో 9.75 శాతం ఉంటే ఈనాడు మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 6.3 శాతం మాత్రమే ఉందని సభకు నేను సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. మొత్తం పెద్ద పరిశ్రమలు 697 ఉంటే మన రాష్ట్రంలో కేవలం 44 పరిశ్రమలు మాత్రమే ఈ విధంగా ఈనాడు దెబ్బతిన్నాయని మనవిచేస్తున్నాను. దేశం మొత్తంలో 3243.35 కోట్ల రూపాయలు నష్టపడితే మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 126.09 కోట్ల రూపాయలు మాత్రం సిక్ ఇండస్ట్రీస్‌లో బ్లాక్ అయిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది కేవలం దేశంలో వున్నటువంటి జాడ్యంగా మనమందరం గుర్తించాలని మనవిచేస్తున్నాను. దానికి కారణం ఏమిటో తెలుసుకోవాలి. కేవలం మీరు నివారించండి, మీరు నివారించండి అని ఉంటే, వచ్చేవారికి సరైనటువంటి సౌకర్యాలు కల్పించాలి, పారిశ్రామికంగా రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేయాలి. కాని ప్రభుత్వం ఎప్పుడు ఈ బాధ్యత పెట్టుకోకూడదు. ప్రభుత్వం వ్యాపారం చేసే వ్యవస్థ కాదు. వచ్చే పారిశ్రామిక వేత్తలను గౌరవించి వారికి సరైనటువంటి అవకాశాలు కలిగించాలన్నదే మా ఉద్దేశమని మనవిచేస్తున్నాను. మన చట్టాలలో లోట్లు ఉన్నాయి. చట్టాలు భద్రతగా ఉంటే కాని సరైన పద్ధతులలో నడవవు—పరిశ్రమలు కాని ఇంకొకటి కాని. కేవలం చట్టాలకు లోబడి ప్రవర్తించేవారే కాని చట్టాలను దిక్కరించడం అంటూ ఉండదు. అందువల్ల మన చట్టంలోనే ఏదో లోటు ఉండాలి. ఆ చట్టాన్ని మనం సవరించుకోవాలి. కేవలం శ్రామికులు, కార్మికులు అని ఇన్నిసార్లు చెప్పుకొంటున్నాము, పేదరికం నిర్మూలించాలని అనుకొంటున్నాము కాని స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 42 సంవత్సరాలు అయినా పేదరికం నిర్మూలన కాలేదు. శ్రామికులకు, కార్మికులకు పూర్తిగా సంక్షేమం కలగలేదు. అంటే పాలకవర్గం పరంగా ఏవిధమైన నిర్లక్ష్యం జరిగిందో మీకు మనవిచేస్తున్నాను. ఇది పూర్తిగా రాష్ట్రాల బాధ్యత మాత్రం కాదు. కేవలం కేంద్ర ప్రభుత్వం కంకదెంటు లిస్టులో పరిశ్రమలు పెట్టే వారు పెత్తనం పహిసూత్ ఎక్కడికక్కడ ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు ఇటువంటి చెడుపేరు తెచ్చే విధానాన్ని అమలు చేసే బాధ్యతను మాకు అందజేస్తున్నది కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల బాధ్యత ఉంది, అసెంబ్లీలో అడుగుతారు, ప్రభుత్వం సమాధానం చెప్పాలి. కనుక వారికి అధికారాలు ఇద్దాము. ఈవిధమైనటువంటి సిక్ ఇండస్ట్రీస్‌ను అదుపుచేసేటువంటి అధికారం వారికి ఇద్దాము అనే విధానం ఇంతవరకు జరుగలేదని మీకు మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు పరిశ్రమల పంగతి గౌరవనీయులైన పెద్దలందరు మనవిచేసారు. మా విధానం మేము 4 సంవత్సరాల క్రితమే చెప్పాము. పాడింది పాడరా పాసువళ్ల దాసరా అని పదేపదే చెప్పను. కార్మి

21 మార్చి 1969

స్వల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా నిమెంటు కంపెనీ, బీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి బి ఆర్ మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

కులు కావాలని అంటే ఇస్తామన్నా, వాటిని ఆదీనం చేసుకోమని, పరిశ్రమలు నిర్వహించమని వారికి చెప్పడం జరిగింది. కొంత డబ్బు ఇస్తామని అన్నా, రాబోతీలు ఇస్తామని అన్నాము. ఏవిధంగా కూడా అది అమలు జరగకపోవడం దురదృష్టకరమైన విధానం అని మీకు నేను సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. కనుక ఎర్కార్సు కోఆపరేటివ్స్ రావాలి. మనం చట్టాలను మార్చుకోవాలి. మేనేజిమెంటులో వర్కర్సుకు పూర్తిగా భాగం ఇవ్వాలి. ఎందుకు పరిశ్రమ నష్టపడింది వారికి తెలియాలి. ఎంత లాభం వచ్చింది వారికి తెలియాలి. ఆ లాభంలో వీరికి కూడా భాగస్వామ్యం కావాలి. ఈనాడు కేవలం డబ్బే స్టెట్టుబడి కాదు. శ్రమ కూడా అతి ముఖ్యమైనటువంటి స్టెట్టుబడి అని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు పారిశ్రామిక విధానంలో ప్రపంచం శ్రమకే ఎక్కువ విలువనిచ్చింది కాని డబ్బుకు కాదు. కాలదోషం పట్టినటువంటి ఈ తప్పుడు ఎథానం అవలంభించడం మన దురదృష్టం అని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు పరిశ్రమలు స్థాపించిన వారందరు కోట్లకు పడగలెత్తినవారు. మన రాష్ట్రాన్ని ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి వచ్చి ఉద్ధరించిన మహానుభావులని మీకు మనవిచేస్తున్నాను. భజరంగ జూటుమిల్లు మేనేజిమెంటు వారు ఎవరు? ఈనాడు సర్‌సిల్కు మేనేజిమెంటువారు ఎవరు? ఈనాడు వారు మన రాష్ట్రవాసులా? వారు ఎందుకు వచ్చారు? ఈడబ్బు వారు సద్వినియోగం చేసారా? లేకపోతే వారు ఇతర రాష్ట్రాలలోని వేరే పరిశ్రమలకు తరలించుకొని వెళ్లారా? ఈనాడు అయినా కళ్ళు తెరవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

సా. 6-30 కేవలం సవతి తల్లి ప్రేమతో వచ్చి, శ్రామికుల రక్తం ప్రాగి ఈనాడు సొట్టలు పెంచుకొని, వారి వారి రాష్ట్రాలలో పెద్ద మనుషులుగా చెలామణి అవుతూ, ఈనాడు ప్రభుత్వ వ్యవస్థలో ఏలుకుబడి సంపాదించుకొంటూ, ఎన్నో రకాలయిన తప్పుడు విధానాలతో, అక్రమ పద్ధతులతో, దేశాన్ని కొల్లగొట్టే మహానుభావులు అంతమయినప్పుడు గానీ, ఈ పారిశ్రామిక విధానం పూర్తిగా జయప్రదం కాదని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి ఈనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉన్న పరిధిలో సరయినటువంటి, సమగ్రమయిన కార్మిక చట్టం తేవాలన్నదే ఈనాడు ఉద్దేశ్యంగా – కాలం కనుక ఉంటే – వ్యవధి ఉంటే – ఈ సమావేశాల లోనే, కార్మిక చట్టాన్ని తేవాలన్న అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి ఉంది. మేనేజ్‌మెంట్‌లో కార్మికులకు గానీ, శ్రామికులకు గానీ భాగం ఉండాలి. ఎకౌంట్సు సరిగా నిర్వహించబడుతున్నాయా, సరిగా ఖర్చు పెడుతున్నదా ఇవన్నీ చూడాలి కానీ కేవలం ఈనాడు మూత పడుతున్నది. మూత పడుతున్నది అంటే మిరి అవే కట్టాలు – అదే అమలు పద్ధతి – అదే పెత్తనం ఉంటే మాత్రం ఏ దేశం బాగుపడదూ అని మాత్రం నేను స్పష్టం చేస్తున్నాను. నిజంగా వారిని మించి చేస్తున్నాము. ప్రభుత్వ పరంగా ఇవన్నీ చర్యలు తీసుకున్నాము. మీరు ఏమయినా సలహా చెప్పండి. వింటాము. మీరు ఏమి చేయమంటారు? కేవలం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను తిట్టిపోస్తూనే తప్పుదారి పట్టించడం గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాది.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెనీ, చీరాలతో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరుతో బజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డిబిఆర్ మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను నడిపి వేయుట గురించి

మరి కొంతమంది పెద్దమనుష్యులు ఉపన్యాసాలు చెప్పారు. మీరే చెయ్యండి. నాకు ఇవ్వకపోతే మా దగ్గరకు రండి, మేము ఇస్తాము అన్నారు. ఇక ఈ ప్రభుత్వాలు ఎందుకు? మొత్తం పెత్తనం వారే పుచ్చుకోవచ్చు. ఈ నిధులైన విధానంతో రాజ్యాంగ పద్ధతులన్నీ భ్రష్టపరచి, ఈనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని చేతగాని దద్దమ్మలుగా తయారు చేయడం చాలా దురదృష్టకరమయిన విషయం అని నివేదన చేస్తున్నాను. ప్రతి విషయంలో కూడా సరయినటువంటి అధికారులపరమైన, అసధికారుల పరమైనటువంటి ఎన్నో శాఖలు ఏర్పాటు చేశారు. ప్రతిదీ కూడా సరయిన పద్ధతిలో నిర్వహించాలి. పూర్తిగా ఆ పద్ధతిలో నిర్వహించబడకపోవచ్చు. ఎక్కడికక్కడ తప్పు కొని వెళ్లిపోవడం జరుగుతోంది. వారి డబ్బు ఏమీ లేదని అన్నారు, మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడే గౌరవ సభ్యులు తెలియజేశారు. పూర్తిగా ప్రభుత్వం ఇచ్చే దానిలో కొంత మిగుల్చుకొని, అదే లాభం అనుకొని సొమ్ములు పెంచుకొనేటటువంటి మహానుభావులు కూడా ఉన్నారు. ప్రభుత్వ పరంగా మనం చేయాలంటే తనకు తెలుసు ఇప్పుడే ఉత్తరం వ్రాయబోతున్నాను – సరయిన సమయంలో ఇది వచ్చింది. ఉత్తరం వ్రాస్తున్నాను, పంపబోతున్నాను. దేని గురించి? గోదావరి ఫెర్టిలైజర్స్ విషయంలో ఇంకొక సమస్య ఏర్పడుతోంది, సిక్ ఇండస్ట్రీగా మారబోతుందని ముందే తెలియజేస్తున్నాను. చేయగలిగింది చేస్తున్నాము. ఈనాడు సుమారుగా గౌరవ సభ్యులందరికి తెలుసు – 120 కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడి పెట్టిన సంస్థ. ఇప్పటికి 25 శాతం దానిలో షేర్లు ఉన్నాయి. గవర్నమెంటుకు 26 శాతం ఉంది. మిగిలిన ఫైనాన్షియల్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్‌కు 49 శాతం ఉంది. కేవలం ఒక్క సల్ఫాలిక్ యాసిడ్, అమ్మోనియా, రైతులకు, రైతుల సంక్షేమ విధానానికి, వారికి ఎరువులు అందించడానికి ఏర్పాటయిన సంస్థ – నడిపినరుసులు లేక మూతపడబోతున్నది. అంటే ఎంతయినా దురదృష్టకరం. ఈ పద్ధతిని మరి ఈ భారత ప్రభుత్వం అవలంభిస్తుంటే ఒకసారి మీ అందరికి గుర్తు చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు సంస్థ మాత్రమే కాదు. మరి కేవలం రైతుకు సంబంధించినది. దీనినైనా ఆలోచించి, ఏ ఎంత సరుకులు కావాలో, వాటిని అయినా తెచ్చుకొనే అనుమతి ఇవ్వలేదు. మరి ఈ అనుమతి ఇవ్వకుండా, కేవలం మూత పడడానికి దారితీస్తే రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని బాధ్యతగా, ప్రతిదానికి సమాధానం చెప్పే వ్యవస్థగా తయారు చేస్తుంటే – ఈనాడు మనం మార్చుకోలేనటువంటి, కాంగ్రెస్ పట్టిన బ్రిటిష్ నిరంకుశత్వ, నియంతృత్వ, వలస విధానమే – చూస్తాలే – దీనికి కారణం అని ముగిస్తున్నాను. కాబట్టి జాతీయపరమైన మార్పు రావాలి. దిస్పాచ్‌లో పోవాలి. ప్రజలకు విలువ రావాలి. మనం చెప్పే కొన్నట్లుగా పూర్తిగా కాకపోయినా ఆ విలువ పోవాలి స్వార్థపరత్వం నశించాలి. అప్పుడు గాని మనం అనుకొన్నటువంటి రాజ్యం సుస్థిరంగా నిలబడదు. చిత్తశుద్ధితో పని చేయాలి. కేవలం ఈనాడు ఏదో చెబుతున్నామని కాదు. మీతో ఎవరయినా ముందుకు వస్తే దయచేయండి. మీకు పూర్తి పెత్తనం ఇస్తాం. మీరు ఇండస్ట్రీస్ తెరిపించండి. మీరున్నడిగారు.

స్వల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి ఆర్. మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

మీరు ఇవ్వండి సభకు, మీకు నేను పూర్తిగా పైత్తనంతో ఇస్తాను. కాబట్టి పూర్తిగా ఈ నిధమయిన విధానాలను కూడా మనం అనుకొని చేయాలే తప్ప కేవలం ప్రభుత్వాన్ని తప్పు పట్టనక్కర్లేదు. ప్రభుత్వం యొక్క అశక్తతను మీకు నేను మనవి చేస్తున్నాను. మరి ఈ చట్టాలకు లోబడి, చట్టాలకు దాసోహం అయ్యి, నిరంకుశత్వ పరిపాలనను, ఈనాడు ఈ మా స్వేచ్ఛ, స్వతంత్రాన్ని అన్నిటిని పోగొట్టుకొన్నామని వారికి తెలియజేస్తూ సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు ఇచ్చిన సూచనల ప్రకారం ఎవరయినా సరే కో ఆపరేటివ్ పరిధిలో, కార్మికులు గానీ, ఎవరు గానీ, నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు ఇచ్చినట్లయితే తప్పకుండా ఇండస్ట్రీస్ అన్నీ కూడా — తిరిగి, తిరిగి చెబుతున్నాను ఏవిధమయిన రాయితీలు కావాలంటే — ఏమాత్రం పెట్టుబడి ఆశించకుండా — పరిశ్రమలు వారికి అప్పచెప్పడం జరుగుతుంది. మీరే నిర్వహించండి. శ్రామికుల పట్ల మీకు గౌరవం ఉందని మేము అంగీకరించడానికి ఏమాత్రం కూడా ఆభ్యంతరం లేదని ఈ సందర్భంగా అందరికి సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు కొన్ని సంస్థలను ఏర్పరచారు. బ్యూరో ఆఫ్ ఇండస్ట్రియల్ ఫైనాన్స్ అండ్ రీ కన్‌స్ట్రక్షన్ — ఈ సంస్థ ఏర్పరచారు కాని అది ఏమి చేస్తున్నదో తెలియదు. ఈ చెప్పిన పరిశ్రమలన్నీ కూడా వారికి నివేదించడం జరిగింది. ఇంతవరకూ దానికి సరయిన నిర్ణయాలు కానీ, సరయినటువంటి వర్ధతి గానీ, సరయిన జాగ్రత్త విధానాలు కానీ తీసుకోలేదని ఈ సందర్భంగా మనవి చేయడానికి నేను ఎంతో బాధపడుతున్నాను. అదే విధంగా ఇండస్ట్రియల్ రీకన్‌స్ట్రక్షన్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఐ. ఆర్. బి. ఐ) కూడా ఏర్పాటు చేయబడింది. దానికి మరి కొన్ని కూడా అప్పగించడం జరిగింది. ఇన్ని సంవత్సరాల నుంచీ కూడా కేవలం బుట్ట దాఖలాగా ఎప్పుడో వారికి విశ్రాంతి, విరామంలో ఉన్నప్పుడు చూడడం తప్ప ఈనాడు కార్మికులు, శ్రామికులు చస్తున్నారే, ఈవిధమయిన బాధలు పడుతున్నారే — అన్నటు వంటి జాలి ఏమాత్రం లేకుండా, అనుకొన్న పరిధిలో వారి నిర్ణయం ఏమిటో తెలియ జరచకుండా, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను అయోమయ స్థితిలో ఉంచుతున్నారని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్వహించవలసిన ఈ బాధ్యతలన్నీ కూడ ఉమ్మడి జాబితాలో చేర్చడం. వారి పైత్తనం ఉంది కాబట్టి మేమే అధికారాలు నిర్వహించాలి. కేవలం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలంటే తోలుబొమ్మలుగా, ఆటబొమ్మలుగా చేయాలనుకోవడం దురదృష్టకరం. ప్రజాస్వామిక విధానం. కానీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కూడా ప్రజా ప్రాతినిధ్యం నుంచి వచ్చినవే—వారి మేలు వారినే చూసుకోనివ్వండి అన్న బాధ్యత అప్పగించడం జరగలేదని సవినయంగ మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు ఉన్న విధానానికి ప్రభుత్వం యొక్క చిత్తశుద్ధిని మరొకసారి వారందరికి తెలియజేస్తూ, ఈవాడు మీరు ఇచ్చిన సూచనలను పూర్తిగా ఆమోదించడం జరుగుతాయని నేను వ్యక్తిశేకించడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. పరిశ్రమలు కుంటువడితే ప్రభుత్వానిది, మన అందరిది — కాబట్టి ఈ విధంగా మీరు చెప్పింది. మరొకటి గాని మా బాధ్యత లేదని నేనుఅనను. బాధ్యత

ల్పకాలిక చర్చ:
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా నిమెంటు కంపెనీ, చీరాలలో సహకార నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భజరంగ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్. మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి.

పూర్తిగా ప్రభుత్వానిదే కాబట్టి మా అసక్తతను మాత్రమే మీకు తెలియజేస్తున్నాను. ఉన్నంతలో ఏ విధంగా పొల్యూషన్ కంట్రోల్ గాని – మీకు మనవి చేస్తాను ఇది వరకే – ఆ గ్యాస్ ఇండస్ట్రీ ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు వస్తే – చంపారు వాయనా భోపాల్‌లో ఉన్న లెక్క ప్రకారం 3500 మందిని. మేము కొంచెం జనాభానే – తక్కువ జనాభాగా ఉన్న రాష్ట్రం – మమ్మల్ని ఎందుకు చంపుతారని కూడా చెప్పడం జరిగింది. రానక్కరలేదని మేము నిష్కర్షగా చెప్పడం జరిగిందని ఈ సందర్భంలో మనవి చేస్తున్నాను. ఇదే రకంగా అన్ని రకాలయిన చర్యలూ తీసుకోవడం జరిగింది. ఈనాడు ఎన్నో ఇండస్ట్రీస్ పొల్యూట్ చేస్తున్న టువంటి కాలువలలో నీళ్ళు గొడ్లు కూడా త్రాగడం లేదు. పేపర్ మిల్స్ ద్వారా వచ్చే అపు లియన్స్, కెమికల్ ఇండస్ట్రీస్ వల్ల వచ్చే ఆపుల్యుషన్స్ – ఈనాడు మనం చెప్పాలంటే పరిస్థితి దుర్భలంగా తయారయింది. ఈనాడు మనం పీలుస్తున్న గాలి, తాగే నీరు స్వచ్ఛం కాదు. ఈ విధమయిన పద్ధతులలో మనం గడపగలుగుతున్నామంటే, డబ్బు ఏవిధమయిన ప్రాబల్యం ఇస్తున్నదో, అధికారం ఇస్తున్నదో, ఘనత ఇస్తున్నదో మనం గుర్తుచేసుకోవాలి. పరిశ్రమలంటే సామాజిక సంక్షేమానికి కానీ, డబ్బు సంపాదన కాదు. దేశాన్ని తాకట్టు పెట్టడానికి కాదు. శ్రామికుల కార్మికుల నెత్తురు త్రాగడం కాదని మాత్రం పూర్తిగా ప్రభుత్వం యొక్క అభిప్రాయాన్ని తమకు మనవి చేస్తూ, వారు ఇచ్చిన సూచనలన్నీ పూర్తిగా నేను తీసుకోవడం జరుగుతుందని చెబుతున్నాను. సరయిన బిల్లును లేబర్, వర్కర్స్‌కు సంబంధించి మేము ప్రవేశపెట్టబోతున్నాము. ఏమయినా సూచనలు చెప్పండి. ఎవరయినా సరే అత్యధికమంగా యాజమాన్య వర్గం, ఈనాడు ఎవరికీ చెప్పడం లేదు– తాళాలు వేసుకొని వెళ్లిపోతున్నారు బాధ్యత లేకుండా. ఏ విధమయిన తప్పుడు పద్ధతులు దేశాన్ని అనుసరించే పద్ధతులు ఇకముందు జరగకుండా కట్టుదిట్టం చేసే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేస్తుందని వారికి సవినయంగా మనవి చేస్తూ, ఈనాడు మీ ఆలోచనలూ, మీ అభిప్రాయాలూ, మీ అనుభవాలూ అన్నీ కూడా ప్రభుత్వానికి దోహదకారులు కావాలని పూర్తిగా సరయిన విధానంలో శ్రామిక సంక్షేమం జరగాలనీ నేను హృదయపూర్వకంగా కోరుకుంటూ, మీ అందరికీ హార్దిక హృదయపూర్వక అభినందనలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను. 6-40

శ్రీ పి. వెంకటపతి :– అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు గంభీరమైన ఉపన్యాసం ఇచ్చారు. చాలా ఆనందంగా చెప్పారు, చాలా చెప్పారు, చాలా బాగా చెప్పారు కాని ఏమి చెప్పారన్నది మాత్రం వాకు అర్థం కాలేదు. దీనిలో వ్యంగ్యంలేదు. ఏ ఒక్క అంశాన్ని గురించి ఏ ఒక్క కమిట్‌మెంట్ లేకుండా గంభీరంగా మమ్మల్ని అలరింపజేశారు, కాని మేము బయటకు వెడితే మాత్రం కార్మికులు మమ్మల్ని తంతారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ రోజు ఈ చర్చలో పాల్గొనేటందుకు వచ్చి నందుకు సంతోషం. వారు ఓపిగ్గా కూర్చుని మేము చెప్పినది విన్నందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. కాని వారు ఈ విషయంలో ఏదో చెబుతారని ఆశించాము. మేమే కాదు ఆ,

స్వల్పకాలిక చర్చ
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడలో ఆంధ్రా నిమెంటు కంపెనీ, బీరాలలో సుమారు నూలుమిల్లు, గుంటూరులో భుజదండ్ జనపనారమిల్లు, డి.బి.ఆర్. మిల్లు మొదలైన కర్మాగారములను మూసి వేయుట గురించి

బయట ప్రజలు కూడా ఆశిస్తారు. కాని వారు ఫలానా ఫ్యాక్టరీ తెరిపిస్తామని గాని, ఫలానాది పని చేయిస్తామని కాని ఏమీ చెప్పలేదు. కనుక మాకు అర్థం అయ్యేటట్లు ఒక్క మాట చెబుతారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :– అధ్యక్షా, చాలా సంతోషం. ముఖ్యమంత్రిగారు హౌస్‌లో వుండి సమాధానం యిచ్చారు. ఇమోషనల్ స్పీచ్ ఏ మంత్రి చేసినా మంచిదే కాని ముఖ్యమంత్రిగారు ఇమోషనల్ స్పీచ్ చేయడం మంచిది కాదు. వారి డిపార్ట్‌మెంట్‌కు ఇన్ఫార్మల్ కన్సల్టేటివ్ కమిటీ వేశారు. ఒకసారి మీటింగుకు పిలిచారు. తర్వాత పిలవలేదు. అది సమీక్షిస్తే మేము సలహాలు ఇస్తాం. ఆ కమిటీని వేయండి. ఈ హౌస్‌లో ఇండస్ట్రీస్‌ను ఎలా రివైవ్ చేయాలనేది విపులంగా చెప్పటానికి వీల్లుండదు. ఆకమిటీ సమావేశంలో మాట్లాడుకోవచ్చు. మేము మీకు సహకరిస్తాము మార్గాలు చూపిస్తాము. వున్నని క్లోజు చేస్తామనే అర్థం వచ్చేటట్లు కాలుష్యం, గాలి ఇంటు ఏవో చెప్పారు. అట్లా కాకుండా ప్రివెన్షన్‌కు మార్గాలున్నాయి, పిక్ యూనిట్స్ రివైవ్ కావాలి, ఐ.డి.బి.ఐ. లోన్ ఇస్తుంది, ఐ.డి.సి. వారు సహాయం చేస్తారు. కమిటి వేయండి, మేము సహకరించి సలహాలు ఇస్తాం. వాటిని పాటించండి.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :– అందే మనవిచేశారు. మీరు అభ్యంతరం లేదు. కమిటీ ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. ప్రభుత్వం తరఫున్నట్టిన బిల్లు కూడా వారి ముందు వుంచడం జరుగుతుంది. ప్రజా సంక్షేమానికి ఉపయోగపడే సూచనలు స్వీకరించడం, వాటిని అవలంభించడం జరుగుతుంది. మీ సూచనను గౌరవపూర్వకంగా ఆమోదిస్తూ కన్సల్టేటివ్ కమిటీ వేసి వారిలో చర్చిస్తామని మన్నవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ నాయని నరసింహారెడ్డి :– గాలిలో స్వచ్ఛత లేదు, నీటిలో స్వచ్ఛత లేదు అంటూ స్వచ్ఛత లేని విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడారు. కేంద్రం మీద ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా ఎటాక్ చేశారు. మేము కూడా కేంద్రానికి వ్యతిరేకమే కనుక అందుకు మేము సంతోషిస్తున్నాం. మూత పడిన ఇండస్ట్రీస్‌ను రివైవ్ చేసే వాటిలో ఒక్క ఇండస్ట్రీ పేరు వారు చెప్పలేదు. ఇండస్ట్రీస్ యొక్క మేనేజిమెంట్ వారిని పిలిచి మాట్లాడితే చాలా ఇండస్ట్రీస్ రివైవ్ అవుతాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ రాష్ట్రానికి హెడ్. వారు స్వయంగా పిలిస్తే వారు తప్పకుండా వస్తారు. వీరు చెప్పింది వారు వినకపోతే పోలీసు ప్రొటెక్షన్ తీసేయండి. రెండు రోజుల్లో మీ దగ్గరకు మళ్ళీ వస్తారు. కేంద్రప్రభుత్వ బాధ్యతలవి తప్పుకోకండి. మూత పడిన ఇండస్ట్రీస్ యొక్క యాజమాన్యాన్ని వారం రోజుల్లోగా పిలిపించి ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడితే చాలా ఇండస్ట్రీస్ ఓపెన్ అవుతాయి. దయచేసి ముఖ్యమంత్రి కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మధ్యలో తీసుకురాకుండా ఈ ఇండస్ట్రీస్‌ను రివైవ్ చేయటానికి పూనుకోవాలని

శ్రీ యన్. టి. రామారావు :– నేను ముందే మనవిచేశాను సిక్ ఇండస్ట్రీస్ విషయంలో ఇండస్ట్రియల్ రీకన్‌స్ట్రక్షన్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా నిర్ణయం తీసుకోవలసివుంది. వారు చేయవలసిందే గాని మేము చెయ్యటానికి వీలులేదు. They are in the concurrent list. Whatever the State Governments to do, we have to get the prior approval of the Government of India and their institutions. So, we are waiting for it from time to time. మీకు సంబంధించి కన్సల్టేటివ్ కమిటీ వేస్తానన్నాను. దానిలో మీ అభిప్రాయాలు చెప్పండి. వాటిని ఆచరించటానికి అభ్యంతరం లేదు. తమ సలహాలు తప్పనిసరిగా అందుబాటులో వుండవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. రామకృష్ణారావు:– ఎ. పి. కార్బైడ్స్‌లోని కార్మికులలో 50 పర్సంటేజ్ వర్కర్స్ తాము తీసుకుని నడిపించుకుంటామని వారు ఇచ్చారు. దాని విషయంలో ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :– ప్రతి శ్రామికునికి గాని, కార్మికునికి గాని పారిశ్రామిక వ్యవస్థలో భాగస్వామ్యం కలిగించాలి. దీనికి సంబంధించి చట్టం తీసుకు వస్తున్నాము. ఆ చట్టం మీ అందరి ముందుకు వస్తుంది. కన్సల్టేటివ్ కమిటీలో మీరిచ్చే సూచనలన్నింటిని గమనించడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :– కార్బైడ్స్ విషయంలో మేము నడిపించుకుంటామని కార్మికులు ముందుకు వచ్చారు కదా, వారికి కావలసిన సహాయం ప్రభుత్వం చేయవచ్చు, మీరెందుకు చర్య తీసుకోరు?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :– మీరు బాధ్యత వహించి ఏ ఫ్యాక్టరీలో కార్మికులు నడిపిస్తామని వస్తారో చెప్పండి...మీ సూచనలతో నేను ఏకీభవిస్తాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :– నేను బాధ్యత వహించడం ఏమిటండి?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :– మీరు అనుభవజ్ఞులు, రాజకీయ ప్రముఖులు. మీ అభిప్రాయం తెలుపవలసిందని సవినయంగా మనవి చేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :– ముఖ్యమంత్రిగారి ఎనర్జీ గురించి నేను డవుట్‌చేయను గాని వారి డైరెక్షన్‌లోనే కొన్ని తప్పులు వున్నాయి. మన రాష్ట్రంలో మేజర్ గాని,స్మాల్ గాని మొత్తం ఎన్ని ఇండస్ట్రీస్ మూత పడి వున్నాయి, ఎందుకు మూత వడ్డాయి, అందువల్ల ఎంతమంది కార్మికులు నిరుద్యోగులు అయ్యారు, గవర్నమెంటు ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకుంటే ఆ ఫ్యాక్టరీలు నడుస్తాయి, వీటికి సమాధానం చెప్పండి, ఒక సంవత్సరంలోగా చెప్పండి అని మూడు సంవత్సరాల క్రితం అప్పటి లేబర్ మినిస్టరు గారిని అడిగాము. ఇప్పటివరకూ సమాధానం రాలేదు. ఇప్పుడైనా ఈ మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :– అధ్యక్షా, వారికి యిందాక మనవి చేశాను. మేజర్ ఇండస్ట్రీస్ మొత్తం దేశములో 697 మూతపడితే మన రాష్ట్రంలో 44 అని తెలియజేశాను. సుమారు 3,243 కోట్ల రూపాయలు దేశవ్యాపితంగా ధనం –అక్కడ బ్లాక్ అయితే మనరాష్ట్రములో రు 126 కోట్లు అని చెప్పాను. అదే విధంగా చిన్న పరిశ్రమల విషయములో–దేశములో 1,37,388 పరిశ్రమలు మూత పడితే యీ రోజు మన రాష్ట్రములో 13,004 పరిశ్రమలు అని తెలియజేశాను. కాగా వివరాల ప్రసక్తి కాదు, ఎన్ని అయినా నష్టమే, ఒకటి అయినా నష్టమే. కాబట్టి మన యొక్క దృక్పథం అంతా కూడా–యీ నష్టపడే పరిశ్రమలను ఏ విధంగా ముందుకు లేవనెత్తాలి, ఏ విధంగా నడపాలి అనే భావంతో యీనాటి యీ సమావేశం ఏర్పడిందని నేను అర్థం చేసుకున్నాను. గౌరవ సభ్యులు సూచనలు యిస్తే వాటిని లు. చ. తప్పకుండా పరిశీలించడం, మీ అనుభవాన్ని మా చేతకు ఊతగా తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :- The House is adjourned to meet again at 8-30 A.M. on 23-3-1989.

(The House then adjourned at 6-53 P.M. to meet at 8-30 A.M. on Thursday, the 23rd March 1989.)